

Konots di ‚Peterburg’.
Penäds fa ‚Nikolaj Gogol’.
(Петербургские повести. Сочинения Николая Гоголя)
Tradutan ini Volapük: ‚Daniil Morozov’.
(Переводчик на волапюк — Даниил Морозов)

Аннотация (bukiberenam).

Buk at binädon me konots fa ‚N. V. Gogol’’, kels sis tumyel degzülid palecedons lölet balätik fa reidans e vestigans literatava e sevädons ön nem necalöfik: ‚Konots di ‚Peterburg’’. Lautots valik tefons topi, kel to magif logotik cifazifa lampöränik fulon me pöf, lieds e neläbs e binon koldäliko neflenöfik kol lödans oka. In zif at cütidöl liudas e taädama semiknaiko jenots plödakösömik jenons, efe uts drolik u müsteriks: nud fugon de laban oka e vabon in bökavab da cifazif, calan tuvom spodi dogilas, calan votik pos deadam oka kodü vinditiäl edavedöl primom ad tifön mänedis nifüpik, pöträt dredabik ad späk hölik sümöl päridukon tälenanis... Vödems rigädik pelautons vü yels: 1831^{id} e 1842^{id}. Tradutod fa ‚D. Morozov’’: vicifal soga bevünetik Volapüka ä Volapükakadäman < labon küpetis ko sotüls cifik de ods distiks ma dabükots sevädik u namapenäds. Pö atos pegebons fonäts sököl: konlet lölik lautotas, toum kilid (‚Moskva’), yel: 1938, dabüköp kadäma nolavik Balatama Sovyätarepüblikas sogädimik), ‚Larabots’’ (üd: els ‚Arabeski’), el ‚Nolav’’: dabüköp kadäma nolavik Rusänik, sökod: ‚Mebamals literatava’’, pübayel: 2009), el ‚Konots di ‚Peterburg’’) (el ‚Nolav’’: dabüköp kadäma nolavik Rusänik, sökod: ‚Mebamals literatava’’, pübayel: 1995). Tradutan danädom yufi fomü konsäls frutik ele Hermann Philipps: cifal soga pemäniotöl.

Buk at i ninädon bepenoti brefik Volapükagramata pro Rusänapükans. Dabükot jonidon pro utans, kels vilons plagön tefü Volapük u nitedälons dö literat klatädik Rusänik.

(Эта книга состоит из повестей Н. В. Гоголя, которые с XIX века воспринимаются читателями и литературоведами как единый цикл и известны под неофициальным названием «Петербургские повести». Все произведения связаны с местом, которое, несмотря на видимый блеск имперской столицы, полно бедности, страданий и несчастий и холодно-недружелюбно к своим обитателям. В этом обманчивом городе иллюзий и контрастов периодически происходят необычные происшествя, комичные или мистические: нос сбегает от своего владельца и разъезжает в карете по столице, чиновник находит переписку собачек, другой чиновник после своей смерти из-за проснувшейся жажды мести начинает воровать зимние шинели, страшный портрет, похожий на адский призрак, губит таланты... Оригинальные тексты написаны с 1831 по 1842 г. Перевод Д. Морозова, вице-президента Международного общества волапюка и академика волапюка, снабжён примечаниями с основными отличающимися друг от друга вариантами из известных изданий или рукописей. Для этого использовались следующие источники: 3-й том полного собрания сочинений (Москва, 1938, изд-во Академии наук СССР), «Арабески» (изд-во Российской академии наук «Наука», серия «Литературные памятники», 2009 г.), «Петербургские повести» (изд-во Российской академии наук «Наука», серия «Литературные памятники», 1995 г.). Переводчик признателен Герману Филиппсу, президенту Общества волапюка, за помощь в виде сослуживших немалую пользу советов.

Книга также содержит краткое описание грамматики волапюка на русском языке. Издание предназначено для тех, кто хочет практиковаться в волапюке или интересуется русской классической литературой.)

LESÜT DI ‚NEVSKIJ’.

Nos binon gudikum, ka lesüt di ‚Nevskij’’, pu in ‚Peterburg’; pro zif at jäfidon as binäl. Me dins kiosotik magifon süt at: jönian voik cifazifa obsik! Sevob, das nonikan lödanas onik paelik e calanikas otökon lesüti di ‚Nevskij’ tä dabinods valik. Noe te utan, kel labom lifayelis teldeglul motedao, mustagi jönik e leguni milagiko pemeköli, abi utan, pö kel su cün balibahers vietik

süikons e kap so binon smudik äs boved largentik — soman i stunidom lesüti di ‚Nevskij’. E kios dö läds!... O! lesüt di ‚Nevskij’ binon nog mödo plitikum pö läds. Zuo kini no pliton-li? Sosus ebestepoy lesüti di ‚Nevskij’, spat teik binon sienovik. Ifi laboyöv jäfoti seimik dranöfik ä zesüdiki, ab posä ebestepoyöv lesüti at, bo glö moyöv jäfoti alik. Is binon top balik, kö mens dajonons okis no ma zesüd, kitopio no emofons onis neod e demäd gaenodiälik valöpakomik in ‚Peterburg’. Jinos, das men in lesüt di ‚Nevskij’ pekolkömöl neplu biton äs okiälan, kas in süts: ‚Morskaja’, ‚Gorokhovaja’, ‚Litejnaja’, ‚Meshhanskaja’ e votiks, kö labiäl e lönafrutiäl, i neod pajonülons me futogolans e jutölans in bökavabs u loatavabs. Lesüt di ‚Nevskij’ binon dakosädamed valemik ela Peterburg. Is lödan zifadila di ‚Peterburg’ u di ‚Vyborg’ dü yels anik no evisitöl flenädani okik in stük: Sabs < u len galädöp di ‚Moskva’, kanon süadön, das nevitoviko okolkömon oni. Ladetabuk nonik e nünabür nonik gevonöv nuni so verätiki, äsä lesüt di ‚Nevskij’. O lesüt valanämädik di ‚Nevskij’! Juitamed balik ela Peterburg defädik tefü yofs! Jü klin kion pärunavegs onik pesvipons, e — Godö! — futs kiomödik ekoedons blibön su on futanüpedotis oksik! E but miotik grobagolöl ut soldata plödüdünik, sekü vetot kela igo grano in jiron kräkön, e smalamafädik ä leitik, äs smok, jukil läda mu yunika kapili okik fleköla äl lefenäts nidik selidöpa, äsä flor: ‚Helianthus’ < flekon oki äl sol, e säb noidülöl stänana me spels fulöla, gruföl su lesüt at junädi logädik: valikos duinükon yufü top at nämädi nämä u nämädi fiba. Plösen drimamagotik kio spidöfik paduino su on te ünü del bal! Cenis kiomödik obelifon lesüt at ünü deleneit bal! Primükobös bepenami de tim mugödik, kü ‚Peterburg’ lölik smelon ma bodeds hitik äd änu pebaköls e fulon me jibäldans lenlabü klots vemo esleatöls e nenslivamäneds, jikels dunofs luvabami oksik desinü lubeg lü glügs e beigolans pidälik. Ettimo lesüt di ‚Nevskij’ binon nenmenik; dalabans brefabigik selidöpas e sumätöfans omsik: ‚commis’¹ < nog slipoms in jits Nedänik okas u besmivoms cügis cädik okas me sobasköm e drinoms kafi; pöfans kobikons len yans nibotiselidöpas, pö top kelik hiel Ganymedes² slipöfik ädelo äjutöl ko jokoladadrined so spido, äs musak flitöl, nevifiko plödiogolom labü svip in nam okik, nelabölo särvigakravati, e jedom ones kekis düfik e zibabrekotis peretüköl. In süts defädans lugolons, semikna lovegoloms love süt lumans Rusänik ad rivön voböpi spidöls, lenlabü buts dub zem pemiotöls, kelis igo in kanäd di ‚Ekaterina’ dub klin-la okik sevädöl³ no oplöpoy-la ad klinükön. Ün tim at kösömo binos nepötöfik lü läds ad spatön, bi pöp Rusänik löfon ad notodön tikis me notodots so groböfiks, kelis bo no lilofs-la igo in teatöp⁴. Semikna calan slipöfik seimik elugolom bei ko map dis brad oka, if love lesüt di ‚Nevskij’ veg omik lü diläd ministerik zugon. Daloy nunön fümälo, das ün tim at, efe jü düp degtelid, lesüt di ‚Nevskij’ binon pro nek zeil, te jäfidon äs med; pianiko fulikon me pösods laböl jäfis lönik, kudadinis lönik, favis lönik, ye leno tiköls dö on. Luman Rusänik spikom dö degkopek u dö könäds kopekalafik vel fomü kuprinamon, hibäldans e jibäldans koedons mufön valaflanio namis okas u spikons ko oks it, zuo semikna ko jästs vemo notodiks, ab nek lilon onis e besmilon onis, ba te plä hipuls lekläravifiko da lesüt di ‚Nevskij’ rönöls lenlabü klots vielastofik ko kens vagik u buts pemeköl in nams. Ün tim at, kimodo eklotoyöv oki, ifi pla leigedahät lenlaboyöv luhäti su kap okik, ifi koletils tuvemo sestegonsöv disaü kravati oyik, täno nek küpon atosi.

Tü düp degtelid calodugälans netas valik⁵ ko dugäläbs oksik labü koletils batitik tatakons lesüti di ‚Nevskij’. Els Jones Linglänik ed els Coq Fransänik goloms kipölo len brad dugäläbis kälale palasümik oksik pelükonfidölis e ko süenöf pötöfik plänoms ones, das selagaplatäds sus selidöps pafimükons, dat kanoy medü ats seivön, kis dabino in selidöps it. Calojidugälans: jiels miss paelik e jisjavans redacügik < golofs graviko pödü jipulils leitik ä jäfädiks oksiks, büdölo ofes ad löpükön boso löpikumo joti ed ad jästädön löikumo; binosöv brefikum ad nunön, das lesüt di ‚Nevskij’ ün tim at binon lesüt dugälavik di ‚Nevskij’. Ab plü binos nilikum lü düp: tel, plü num calodugälans, dugälavanas e cilas läsikon; fino paplaükons dub hipals löfülik onsik golöl ä kipöls len brad jiflenis

¹ ‚Commis’. Fransänapüko: selidöpan, selan.

² ‚Ganymedes’. Is nem at tefon hilepuli ä dünani. Ma miteodav Grikänik hiel Ganymedes äbinom hiyunan, kel sekü jön plödakösömik oka piravülom fa ‚Zeus’ ed ävedom su eled Olympus bötädal godas.

³ El Gogol’ epenom lekofiko atosi, bi äkoedoy flumön luklutamavati ini kanäd at.

⁴ Vöds at tefons skäni musigaböfadramatas, dö kelos gasedem ettimik suvo änunon.

⁵ ‚Calodugälans netas valik’. Ettimo noubans Rusänik äbüükons ad vobükön foginanis asä calodugälans pro cils oksik.

levielik kõlagik nevasitis fibõfik labõlis okas. Pianiko sogons okis lä ons valans efinüköl jäfotis saidiko veütikis lomo, sevabo: ebeskipõls ko sanan okik stomi e bulädi smalik põ nud epubõli; eseividõls saunastadi jevodas e cilas okikas, reto jonülõlas tälenülis gretik; ereidõls nunädarubrigi e yegedis veütik in gaseds dö lükömõlans zifio e detävõlans zifao, fino dö mens efidrinõl bovületi kafa u tieda; sogons okis lä ons id utans, kelis fät glõtābik elabükon me dinit benediblinõl calanas tefü dünets patik. Sogons okis lä ons id utans, kels calons põ cām foginānadinādas e benodistükons okis ma nobāl jāfas e kōsōmotas oksikas. Godõ! kiojōniks cals e dunods dabinons! kio devodükons e koedons juitōn lani! ab vi! no dunodob e nelabob juiti ad küpedōn trāiti pefeinüköl oba flanaū cifs. Utos valik, kelosi kolkōmolsōv põ lesüt di ‚Nevskij‘: valikos binon fulik me gidōf, sevabo: mans lenlabū leguns lunik ko nams ini poks pepladōls, lāds lenlabū jakāts klilaredik, vietik e paelablōviks satinastofiks bidū ‚riding-coat‘ e hātīls. Is okanols küpōn cūgabalibi balik, keli ekoedoy zugōn medū skil plōdakōsōmik e davoātik pōdū kravāt, cūgabalibis veluvasūmik, satinasūmik, blāgik ās zobaplād u kolat, ab — liedõ! — ledutōlis te lū calans cāma foginānadinādas⁶. Dunodōlanes in dilāds votik fātājigod eproibof cūgabalibi blāgik, sōtoms — ad neplid levemik okas — labōn uti redaherik. Is okanols küpōn mustagi⁷ milagik, fa penamamod neka, fa kōfigebād neka pamagōli; mustagi, kele dil gudikūn lifa pededieton: yeg kālālas lunūpik timū del e neit, mustag, sui kel belosmelots e benosmelavats mu dafredükōls pesegifons e kel pebesmivon dub sots valik digikūn e seledikūns pomada, mustag, kel pavilupūlon ünū neit me velinapapūr slenik, mustag, kol kel igo lõfil fāküköl hielas ‚possesseur‘ onik binon zadik e tefü kel beigolans senālons glōti. Milats sotas hātīlas, vomaklotas, sārvingastofādas vielik ā leitikas, kol kels lõfil jidalabanas onsik semikna dadulon dū dels plunātōfo tels, bluvükonsōv alani in lesüt di ‚Nevskij‘. So jinos, āsva mel voik binū pabils elōpiofliton-la sunādo de kauls e mufāton-la fomū lefog nidülōl sus cāfs blāgik gena manik. Is okanols küpōn zekoapis ut, kels nefōro pālogons fa ols igo drimo in slip olsik: zekoapils lunedik, rovik ga no bigikums ka slenād flada, posā ukolkōmolsōv kelis, odegolols dalestūmiko flanio, dat no okanols ōn mod seimik nentōdiko joikōn utis me kubit neplūtik; plaf e dred ubemastikons ladālis olas tefü utos, das ōn mod nonik igo sekū natemam nenprūdik olas jāfāb plitūlikūn nata e lekana obrekōnōv. E slivis vomaklotemik kion okanols küpōn in lesüt di ‚Nevskij‘! Ag! kio binos keinik! Ets boso sūmons ad bāluns lutanafamik tel ōn mod somik, das lād sunādo olōpikofōv ini lut, if man no kipomōv ofi len brad; bi binos leigoso fasilik e plitik ad lōpükōn lādi ini lut, āsā levāri lū mud nilükōli, me Jampānavin pefulükōli. Pō top nonik pos kolkōm rezipik biegons lū od so nobāliko e so ladāliko, āsā in lesüt di ‚Nevskij‘. Is okanols küpōn smilili seledik, smilili as sōmitamapūn leskila, semikna somiki, das omōgos-la ad senālōn lejuiti brietūlūkōl, semikna somiki, das sunādo olecedols olis donātānis pūlik ed oblotūkols kapis olas, semikna somiki, das osenols olis geilikumis ka tipot lamirātōpa ed olōpūkols otis lōpikumo. Is oloegols spikotōn seimanis dö konsärt u dö stom labū logotiks cād tuvemik e stimiseved. Is okanols küpōn milati voik kaladas e jenādas nedaseivovikas. Godõ! kalads kiobisarik komādons in lesüt di ‚Nevskij‘! Himens mōdik ut dabinoms, kels, unilikōlo lä ols, nestipo olūlogoms buti olsik, ed if ubeigolols, ogūflekoms okis ad lūlogōn trelūlis olsik. Jūnu no kanob suemōn, kikodo so jenos. Primo ābüocedob, das oms ābinoms-la jukels, ab too leno āklülādos binōn so: mōdadilo dunodoms põ dilāds difik, mōdans omas kanoms legudiko penōn nunodi de būr tatik bal lū votik; u binoms himens jāfōl me spats, reids gasedas in nibotiselidōps — brefo: mōdadilo valans binoms stimamans. Ün tim benedik at de dūp telid jū kilid poszedelo, period kelik kanon panemōn cifazif lifōfik lesūta di ‚Nevskij‘, dajonād cifik voik jāfotas gudikūn valik mena jenon. Hibalan jonom leguni benokosedik labū bivaplād gudikūn, hivotikan nudi jōnik āsvo uti Grikānana, hikilidan polom cūgabalibis legudik, jifolidan pāri logilas lõfidik e hātīli davoātik, hilulidan doatalini labū maulāt põ rikūl dāndina, jīmālidan lõgili in jukil keinik, hivelidan kravati stuni sūūkōli, hijōlidan mustagi, kel koedon lestunōn. Ab flapatons maletons primi dūpa kilid, e dajonād fīnikon, menamōdot nepluikon... Tū dūp kilid cen nulik jenon. Pō lesüt di ‚Nevskij‘ florūp voik sunādo primon: lõliko

⁶ Ettimo gitāt ad labōn cūgabalibi, mustagi e reti ābaiādon ko stad põ pladātem sogādik. I kōl baliba, mustaga ābinon calōfiko nomemik ed āsekidon de caladinit.

⁷ Dalab mustagas ābinon in Rusān ün timād di ‚Nikolaj‘ balid privileg militanas.

pategon me calans in näileigeds grünik⁸. Faemiks titula^z, kurakonsälals e konsälals retik me töbids valik okas steifoms ad vifükumön goli okas. Yuniks cämaregistarans, sekretans proviniguverik e cämasekretans nog steifoms ad gebön timi pötik ed ad spatön ve lesüt di ‚Nevskij’ ko jästäd ut, kel jonülon-la, das leno ebliboms dü düps mäl in bür. Ab bäldiks cämasekretans, titula^z e kurakonsälals goloms vifiko, blegükölo kapis; no laboms ladälodi pötöfik ad jäfön me lelogam beigolanas; no nog esäjäfälikoms lölöfiko de kudadins okas; in tikäl omas dabinsons pem vemik e ragiv gretik voik bejäfotos peprimüköl e no pefinükölas; nog lunüpo põ oms pla selagaplatäd tikologädon kartonabok labü doküms u logod klöpöfik büracifa.

Sis düp folid lesüt di ‚Nevskij’ binon nenmenik, e töbo in on okanols-la kolkömön calani nemu bali. Jinägan seimik de selidöp ko bok in nams oka oloverönon love lesüt di ‚Nevskij’; u lefanäb miserabik seimik ut gitädasekretana menilöföl, hikeli ekoedoy neparvenön ed eleadoy glibön in vol lenlabü mäned raodaklöfik; u bisaran seimik fagao enütevöl, põ kelan düps valik binons leigiks; ji-Linglänan lunik geilik seimik ko saked e bukil in nams oka; liman seimik kompenanefa: himen Rusänik in legun lafakotini ko zekoapayümet logädik su bākatop, ko balib rovik, lifädöl lifatimi lölik oka ön mod nedulöfik, utan, lä kelan valikos mufon: e bāk, e nams, e lögs, e kap < ven plütiko begolom pärunavegi; semikna febodan lövik; no plu okanols logön eki in lesüt di ‚Nevskij’.

Ab sosus lulit süpo edonikon sui doms e sui süts, e buigapoldan⁹, etegölo oki me jugäd, egränom ve xänöm ad filidön sūtalampadi, e põ fenätils donik selidöpas gavots ut edajonons okis, kels äsvo no künons-la ad süikön põ delalit, lesüt di ‚Nevskij’ dönulifikon e primon ad dajonön mufi. Tāno tim klänöfik ut ekömon, kü lampads labükons valikosi me litikam seimiko lütirik ä milagik. Kanols-la küpön hiyunanis vemo mödikis gretadilo selibikis lenlabü leguns vamüköl e mäned. Ün tim at senäloy zeili seimik u — notodölo osi gudikumo — bosu ad zeil sümöli, bosu lemu nensevediki; stepam valanas vifikumon e vedon valemo vemo nenomöfik. Jads lunik lejutons su möns e pavot e tio rivons me kaps oksik poni panemöl poldik. Hiyunans: cämaregistarans, sekretans proviniguverik e cämiks < vemo lunüpo zispatoms; ab hibäldans: cämaregistarans, titula^z e kurakonsälals < gretadilo bliboms lomo, u bi dutoms lü menagrup ematölanas, u bi pro oms vemo gudiko mökofs zibis jikvisinans ä ji-Deutänans domü oms lödöls. Is okanols küpön hibäldanis cädik ut, hikels so graviko ed äjonülölo nobäli so küpädiki äzispatoms tü düp telid ve lesüt di ‚Nevskij’. Oloegols leigoso vifagolön omis, äsä cämaregistarans yunik, demü disein ad lülogedön disi hätil läda fagao pulogöla, põ jikel lips bigik e cügs labü redatäinin pejudöl so plitons spatanis mödik, e vemiküno selidöpanis, limanis kompenanefa, tedanis ai in leguns ma maget Deutänik spatölis fomü menamödot voik e kösömo kipölo odis len brads.

„Stopö!” leliötan: ‚Pirogov’¹⁰ < ävokädom ün tim at, itirülölo hiyunani ko ok äkegolöli lenlabü trelülagun e mäned. „Elogol-li?”

„Elogob, jiat binof milagiko jönik, lölöfiko äsvo jiel ‚Bianca’ di ‚Perugino’¹¹. ”

„Ab dö kif üfo spikol-li?”

„Dö of, dö jiut, kel labof heremi dofik. Zuo logis kion labof! Godö! logis kion! e topam onas, e zülogot, e fremäd logodalienas: valikos binon milagik!”

„Ob espikob ole dö jiblonan, kel äbeigolof pos jiet in lüod et. Kikodo üfo no sököl-li jiuti dofaherik, if sovemo elöfilol ofi?”

„O! lio daloböv-la!” hiyunan lenlabü trelülagun ävokädom iredikölo. „Äsif dutof-la lü jiutans, kels spatofs soaro in lesüt di ‚Nevskij’; jiatan luveratiküno binof lād noubik gredāta vemo löpika,” äfovom iseifölo, „igo mäned teik love of suämon-la ruabis jöldeg!”

„Stupädan kion!” ‚Pirogov’ ävokädom, posä mekādo ijoikom omi äl flan ut, kö mäned vielik ofa äfānādon. „Golölöd! o lusifädöfan! ud odagetol nosi! ed ob osögolob jiblonani.”

Flenädans bofik äseagoloms äl lüods difik.

⁸ *Näileiged* äbinon leiged fomü trelülagun pro calans sifädik. Grün äbinon köl kösömik näileigedas pro calans ministeras difik. Calans pöpidugälaministera, dakosädaministera, lekananivera ye älenlaboms leigedis blövik, calans bolitapoldanefa ü dilāda kilid büra lampörük utis paelablövik, calans ministera tefü lomānadināds utis blägik, senātans utis redik.

⁹ *Buigapoldan*. Poldan, kel äsümom ma bligs oka ad galādan põ sūt.

¹⁰ ‚Pirogov’. Famulanem de subsat: ‚pirog’ (= kek) pedefomöl.

¹¹ Luveratiko pemānietof lelād põ vobot seimik fa pānan: ‚Pietro Perugino’.

„Sevobs gudiko, kifiks ols valik binols,” el Pirogov ätikom ninälo ko smilil okplidik ed okkonfidik; äsüadom, das jijönan nonik ädabinof, jikel öfägoſ-la ad sufidön ta om.

Hiyunan lenlabü trelulagun e mäned me stepam plafik e dredälik äprimom ad golön lü flan ut, kö mäned vielik äfanädon fago: nu ästralöl as genid fomü nidül klilik põ nilikam pianik lü lit sütalampada, täno sunädo änelogädiköl in dag põ fagikam de ot. Lad omik äpebon e nenvilädo ävifükumom stepami oka. No äkünöm igo ad tikön dö utos, das ögetom-la gitodi alseimik ad küpäl jijönana fago ävifagolöla mo, e nog neplu äkünöm ad lecedön tikodi bapälik ut, keli leliötan: ‚Pirogov’ < ilüjonilom lü om, däloviki; ab te ävilom logön domi, küpön, kitopo älabof lödi oka jijafäb keinik at, jikel ijinof donioflitön sülaſo ebo sui lesüt di ‚Nevskij’ e ba ömoſlitof-la lü top nesevädik seimik. Äjutom so vifiko, das laidiko ädejoikom de pärunaveg sölis süenöfik labü cügabalibs gedaherik. Hiynan at ädutom lü sogät ut, kel binälo äbinon din vemo bisarik in län obas ed ön mafäd leigik äduton lü zifanef ela ‚Peterburg’, äsä pösod puböl lo obs drimo põ slipatim ädutonöv lü vol jenöfik. Sogät seledik at binon vemo nekomunik in zif ut, kö valans u binons calans, u tedans, u Deutänans ä febodans. Atan äbinom pänan. Din at binon bisarik, vo-li? Pänan di ‚Peterburg’! Pänan in topäd nifa, pänan in län Suomiyänanas, kö valikos binon luimik, smudik, kamik, paelik, gedik, fogik. Pänans at leno sümoms ad pänans Litaliyänik, efe pleidiks, fäkädäliks, äs Litaliyän lölik e sil ona; tapladü etos, atans gretadilo fomoms põpi gudälik ä sofäliki, alan kela binom plafik, nenkudik, lekani okik neflagiälisko löföl, tiedi drinöl kobü flenädans tel oka in cem smalik, mükiko spikotöl dö yegäd palöföl oka e nezesüdikosi lölöfiko nedemöl. Kösömo ekoedom kömöön lä ok jibäldani põfik seimik ed emütom ofi ad seadön dü düps plunätöfo mäls, dat kanom loveükön sui linumastof logodanotodoti miserabik ä nenfäkiki ofa. Magom pärspäkti ko cem okik, põ kelos jod lekanik valasotik süikon: güpamagots namas e futas evedöls kafaköliks demü tim mödik e püf; skafäds pebreiköl; palät edofalöl ko donadil löpo; flenädan gitari bepläyöl; völs dub kölins pemiotöls, ko fenät pemaifüköl da kel semikna palogons el Neva paelik e päskarans põfik in jits redik. Põ pänans somik ti ai len vobots valik palogon kolorit gedilik ä trubik: stäpedot nekvänedovik nolüdäna. Põ etos valik letöbidoms ad meköön voboti okas ön juut veratik. Suvo ninälo kipedoms täleni veratik, kel — stipä lut flifik Litaliyäna balna ulebladilonöv lü oms — bo odaſomikonöv ön mod so libik, stäänik e nidik, äsä plan, keli fino edeblinoſ se cem plödio ini lut flifik. Valemo binoms vemo plafiks; logam dekota stelafomik e peoläta bigik stadükon omis ini kofud so vemik, das nenviliko läsükoms suämi pro jafots okas. Löfiloms semikna ad bitön äs däändin, ab däändinam at ai logoton tefü oms tutaädiko e boso sümedon nägedot. Lä oms semikna kanoy küpön trelulaguni legudik e mänedi pemiotöl, jiläti veluvik jerik e leguni me kölins lölo pestenöli. Ön mod leigosoik, äsä su länodamagod omas semikna kanoy küpön neüfi pemagöl ön jästäd pegüüköl ko kap dono, jikeli, no ituvölo pladi votik, soman äskätom su pödod neklinik jafädota büikum okik, seinna fa om ko juut pipänöla. Neföro lülogom olis nemediko lü logs; ifi ga lülogom, täno boso disipiko ä nefümiko; no logedom olis dudraniko me loged haukasümik küpedana u me loged falokasümik kavidaſizira. So jenos sekü kod ut, das leigüpo e logom lienädäis olsik, e lienädäis güpamagota seimik: ‚Hercules’ < in cem omik stanöla, u tikologädön põ om pänot lönik omik, keli nog desinom ad jafädön. Kodü atos suvo gespikom nenyumediko, semikna nepötatimo, e yegäds in tikäl omik pemiköls nog plu vemükons plafi oma. Lü sot at hiynan fa ob pebepenöl ädutom, sevabo hipänan: ‚Piskarjov’, äbinöl plafik ä sofälik, ab ninälü lan okik äkepolöl binädäis fäkädäla, kels põ fädapöt äblümons ad vedön ledesiri daladöfik, äsä spags ad flam cenöls. Ön dredäl klänädik äspidom ad sökön yegädi küpäla okik, omi sovemo iblurvüköli ed äjinom stunön dö mäpüd oka it. Jafäb nesevädik fa kel sovemo pitirädons logs, tiks e senäls oma, sunädo ägüflekon kapi oka ed älogedon omi. Godö! kio godöfiks lienäds binons! Hers jönik äsvo gaat älovelagons sus flom mu plitülik ko nied tio äbleinüköl. Äkrugölons (o herakrugöls milagik at!) e dil onas, ädoniofalölo disäu hätil, äkontagon cügi, põ kel bosilo pälogon logodared flifädik fiböfik äsüiköl sekü soarakold. Mud äsua pifärmükon-la fa mödot drimamagotas mu plitülikas vebölas. Utos valik, kelos reton de memots tefü cilüp, kelos labükon me drimam e spiret taköl põ glügalampadil litöl: utos valik, äsä äjinos, pikoboyümon, pikobotanon ed isüikon põ mud benöfik ofa. Älogedof hieli Piskarjov, e põ loged at ladäl omik ädredälon; älogedof seväriko, senäl sidina äsüikon põ logod ofik kodü logam pogola so mäpüdika; ye su logod jönik at igo zun äbinon löfidik.

Bi pibemastikom fa jemäl e plaf, ästopom ko logs donio pilüodüköls; ab lio ömögosöv-li ad perön dabinani godälik at ed igo no ad seivön saludöpi ut, kö idoniokömon ad lotön? Tikods somik ädavedons pö tikäl hidrimana yunik, ed äsludikom ad bleibön pogolön. Ab — dat no öleadom küpön atosi — äfagikom ön fagot gretik, nenglifiko äzilogom valaflanio ed älelogom selagaplatädis, do vüo no äneküpom stepi igo bali jinesevädana. Beigolans äprimons ad beijutedön nesuvikumo, süt ävedon stilikum; jijönan ägülogof, ed äjinos lü om, äsif smilil tio nelogamovik brefüpo äsüikon pö lips ofik. Ädremom me koap lölik e no äkünöm ad kredön logis oka it. Nö! jenöfo sütalampad medü lit cütidöl oka ekoedon pubön sümädoti smilila su logod ofik; nö! jenöfo drims lönik oka fopülükons omi. Ab natemam ävemikon in blöt omik, bu valikos in om fäkäd nefümik äprimon ad pasenälön, siens valik oma päjapükons, e valikos pö logam omik äsva pätegon-la fa fog seimik. Äsä äsenom, pärunaveg äjuton dis futs oma, bökavabs ko jevods äronöl äjinons blebön nenmufiks, pon älunikumon ed äbrekon topü bobot oka, dom ästanon ko nuf okik dono, buig poldik äfalon kos on, e halebard galädana kobü vödem goldakölik selagaplatäda e jim pimagöl änidülön, äsä äjinos, ebo su logaher oma. Ed utosi valik te loged bal ikodon, te flek bal kapila löfidik. Nosi votik lilölo, logölo, küpölo, äronom sökolo po futanüpedots fiböfik futilas jönik, zuo om it ästeifom ad läsökön spidöfi stepama okik misuro bai ladapebam ävivöla. Dotäl semikna äglepädon omi (va logodanotodot ofik sio ibinon-li so böniälik?) ed ettimo ästopom ünü minut bal, ab ladapebam, näm netadunovik e dredäl pö siens valik ämofons omi föfio. Igo no äküpom, vio dom folteadik süpo äprimon ad süstegön fo om, keds valik fol fenäts me lampadaflam älitöls leigüpo äkosstralons äs logs omi, e balutastutöm lä nügölöp ätapladon joki ferik oka ta om. Äloegom jutön jinesevädani ve tridem, gülogön, pladön doati sui lips ofik e vinegön ad sökön po of. Kiens omik ädremons; senäls, tikods äbinons fäkädiko leflamiks; fred lekläravifiko äsvo me lekläratipot nesufoviko äreifon ladäli omik. Nö! atos ya fūmo no binon drim! Godö! fred ön mafäd kiomödik binon dü timül bal at! lif kio magifik binon dü minuts tel at!

Ab atos valik va no äjenon-li as drimamagod? Jiutan, tä loged sülik bal jikela öbinomöv vilöfik ad degivön lifi oka, mögi ad nilikön lü lödöp jikela ya älecedom beati nesagovik, jiutan vo äbinof-li nu so böniälik e demafulik kol om? Äjutom löpio ve tridem. Älabom tikodi taledik nonik; no pästigädöm fa daladöf ledesira taledik, nö! tü minut at äbinom klinik e nensinik, äs hiyunan virgik nog äjonülöl neodi nefümik lanöfik lelöfa. Ed utos, kelos äsüükonöv pö lesinan desinis mähüdik — otos güo nog vemikumo äsublimükon onis. Konfid ut, keli dabinan fibik jönik ijonülof ome, konfid ut ibligon ome lepromi stöna lesiörälik, lepromi ad ledunön slafäliko бүdis valik ofik. Ävipom te utosi, das бүds at öbinonsös mögiküno fikuliks e nedunoviks, dat ökanom ko töbid vemikum tefü näm okik jutedön ad öbemastikön fikulotis. No ädotom, das jenot seimik klänik e leigüpo veütik imüton jinesevädani ad lükonfidön oki ome; das ome ba öflagoy-la dünotis gianagretik, e ya äsenälom ninälü ok näm e fümäli ad val.

Du tridem äkrugikon spiralaformiko, drims vifik omik id ädaglofon äs spiral muföl. „Gololöd prüdiko!” vög ätonon äsvo hap ed äfulükon ninäli lölik oma me fäkam nulik. In geil dagik teada folid jinesevädan änokof ta yan; ämaifikon, ed änükömons kobo. Vom ko logot saido plitik äkosgolof onis, älabölo kandel in nam okik, ab so bisariko e mähüdiko älülogedof eli Piskarjov, das nenviliko älüodükom logis oka donio. Änükömons ini cem. Mageds vomik kil in spadüls difik pälogons fa om. Jibalan äseaseitof foi ok kadis; jivotikan äseadof len pianod ed äpläyof me doats tel sümikosi döföfik seimik tefü Polänüm vönädik; jikilidan äseadof fo lok, äköbölo me köb heremi lunik oka, e leno ädesinof ad ropön klüni oka pö nüköm pösoda nesevädik. Neleod neplitik seimik, kel äkanon komädön te in cem penekälöl hiselibana, ädareigon valöpo. Möbs vemo gudiks pitegons me püf; räanid äbeseiton me spuled okik mulüri labü plastot; da yan bosilo no pifärmüköl cema votik but labü huk änidülön e simäd plädik dünädaleigeda äredon; vög laodik manik e smil vomik ätonons, äjonülölo nenmüti verik.

Godö! ini top kion ikömom! Primo no ävilom kredön atosi ed äprimom ad lülogetön küpälikumo yegis me kels cem äfulöl; ab völs me nos pikövädöls e fenäts nen körtens ädajonons fabini voik domaläda kälöl; logods lifovorik jafäbas miserabik at, balan jikelas äseidof oki tio nemediko fo nud omik e so nenfäkiko älelogof omi, äsvo steni su klot votikana: atos valik äsüadükon omi, das inükömom ini lasilöp legagik ut, kö itopikon lesinalif miserabik piprodöl dub kulivükam jinik e

menag jeikik cifazifa. Lasilöp ut, kö men saludiviodölo edädükon ed elukofon valikosi klinik e saludiki lifi jönüköli, kö vom: jijönan at vola, somitamapün jafa < evedof dabinan seimik bisarik ä dodik, kö esädalabof ko ladälaklin okik vomöfikosi valik e naudodiko edütof oke dunedis e mähüdükosi mana e ya estopedof ad binön dabinan büato fibik, büato jönik e so de obs distöl. El Piskarjov älelogom ofi me logs stunik de fut jü kap, äsif ävilom-la nogna gevön oke fümü, va äbinof jiutan, kel so ibemagivof ed imodugof omi in lesüt di ‚Nevskij‘. Ab ästanof fo om, binölo leigoso plitülik; herem ofik äbinon leigoso jönik; logs ofik äbleibons jinön süliks. Äbinof mayulöfik; älabof bäldoti te yelas degvel; äbinos küpidik, das nog bü brefüp nepued jeikik ireifof ofi; no nog äplöpon ad votükön cügis ofik, äbinons flifädiks e nevemo pilelogädükons fa logodared keinik; äbinof jönik.

Ästanom nemufiko fo of e ya äblümom ad öleläbikön so kredäliko, äsä ileläbikom büikummo. Ab jijönan änaütof oki demü seil so lunüpik ed äsmililof notodiko, älogedölo nemediko lü logs oma. Ab smilil at äjonülon mähüdi seimik miserabik; äbinon so bisarik e leigoso älönedon lä logod ofa, äsä logodanotodot relöfik älönedon-la lä logod neplitik remädigetana u lekalabuk lä poedan. Ädremälom sekü lenaud. Ämaifükof mudi löfidik oka ed äprimof ad sagön bos, ab atos valik äbinon so stupik, so lukomunik... Äsif kobü pued i täläkt lüvon meni. Ya ävilom lilön nosi. Ibinom vemo smilöfik e balugälik äs cil. Plas äfrutidom böniäli somik, plas äfredikom dö mög ut, dö kel nendoto votikan alik äfredikomöv pla om pö pöt ot, äjutedom me näm lölik lögas okik, äs kapreol, ed äserönom ini süt.

Posä ileadom kodü neläb doniolagön kapi e namis oka, äseadom in cem okik, äs pöfan pärlati jerabikün ituvöl e sunädo ileadöl falön oni ini mel. „Jijönan kiof! lienäds godöfik kion! E kiöpo-li üfo? In top kion!...” Te atos valik äfägom ad sagön.

Dido pid pö jenet votik nonik sovemo bemastikon obis, äsä pö logam jöna ya boso perübüköla dub vobed säsudöfüköl lesinalifa. Binosöv sufidovik, if nejön payümonöv ko lesin, an jön, jön molädik... te ko pued e südaklin baliks payümäton in tikods obsik. Jijönan eli Piskarjov sovemo ibemagivöl jenöfo äbinof dabinäd milagik ä plödakösömik. Blib ofa in sogäl nestümabik at nog plu äjinon binön plödakösömik. Lienäds valik ofik äbinons so benofomiks, notod logoda jönik ofik löliko älabon malis nobäla so vemika, das ön mod vero nonik ämögös-la ad tikön, das lesin ätädon ofi, äsvo dabinäd seimik, kel imaifükönöv sus of kluvi labü kralis jeikik oka. Övedoföv pro himatan daladöfik süm pärlata susdigik, vola lölik, parada lölik, liegota lölik; in famülasogod neküpovik pro votikans ösümedoföv stel jönik takik, e me muf bal muda jönik oka ögivoföv büdis plitik. Övedoföv digidäb godöfik in lecem menagik, su baged klilik, pö nidül kandelas, pö dalestüm nenspikamik menamödota binü lestimans foi futs ofik üprostärnöl; ab vi! dub vil jeikik seimik milanana hölik desiröl ad distukön benöfi lifa, äsvo ko smil laodik pijedof-la ini gufur milanana at.

Äbinölo ninälo fulik me pid doliko nesufovik, äseadom fo kandel ko sumbud blägio ifefilöl. Ya sis lunüp zeneit ipaseton, tümaklok äleadon tonön flapatonis pötü düpalaf bü fol, ed äseadom nemufiko e nen slip, e nen gal jäfedik. Slipül, ifrutidölo nemufi omik, ya ga äprimon pianiko ad bemastikön omi, ya cem äprimon ad nelogädikön, te kandelalit ädudränon drimis omi äbemekädölis, ven nokam süpik len yan äkoedon dremikön e sevälöfikön omi. Yan ämaifikon, e hidünan in livred lüxüödik änügolom. Laban livreda lüxüödik neföro ivisitom cemi soalöfik oma, zuo ün tim so nekösömik... Äbluvom ed ön nuläl nesufädik älülogedom livredani ilügolöl.

„Jicädan ut,” livredan äsagom ko biege leplütik, „lä jikel ebinor so löföfik ad äkomön bü düps anik tefü attim, ebüedof vüdön ori lü ok ed ekoedof lüvegön bökavabi pro or.”

El Piskarjov ästanom ön stun nenspikamik: „Liö! El „bökvabi”! dünan lenlabü livred... Nö! pö jenet at vo pöl seimik dabimon...”

„Lilölös! o söl flenöfik!” äsagom plafiko, „bo ebinol löföfik ad nükömön ini top neverätik. Jicädan nendoto elesedof oli ad oramenön eki votik, ab no obi.”

„Nö! o cädasöl! no epölob. Or üfo ebinor-li löföfik ad dugädön futo jicädani jü dom, kel topon len süt: ‚Litejnaja’, sevabo jü cem in tead folid?”

„Ob.”

„Benö! täno kömorös vifikumo! jicädan zesüdiko vilof logön ori e begof ore ad ga okömön sunädo lü of lomio.”

El Piskarjov ädoniorönom ve tridem. Pö yad bökavab vo äbinon. Äseidom oki ini on, yanils äfäijutedons ko ton, stons pavota äprimons ad noidülön donü luibs e safs — e pärspäkt pilitüköl domas labü selagaplatäds klilik äprimon ad jutön bei bökavabafenäts. „Piskarjov” äletikom dü vegam lölik e no äsueomom, vio öplöpomöv ad plänön ventüri at. Lönadom, bökavab, dünan lenlabü livred lüxüödik: atosi valik ön mod nonik äkanom baiädükön ko cem pö tead folid, fenäts püfik e lutinapianod.

Bökavab ästopon fo nügolöp kliliko pälitüköl, e leigüpo mödikos: ked bökavabas, spikam bökanas, fenäts kliliko älitöls e tonods musiga < iblurvükon omi. Hidünan in livred lüxüödik äyufom omi pö nexän se bökavab e dalestümiko ädugom lü föfacem ko kölüms maboinik, ko yanan me goldastof bundano pideköl, ko tegamäneds e plädamäneds äseatöls pemiko, ko litemakron litik.

Tridem veböl ko stutöms nidöl, tridem me benosmelots piprägenöl, vifiko älöpikon. Ya äbinom su on, ya äxänom lü lecem balid, kö ädredikom e pos step balid ägestepom sekü menamödot tu gretik. Distöf plödakösömik lemu iblurvükon omi; äjinos lü om, das milanan seimik ibrekoton-la voli lölik ad dileds difik mödik ed imigon-la kobio nensiämo, nendesino diledis valik at. Val äbinon pö om sublimik: vomajots nidülöl e trelülaguns blägik, litemakrons, lampads, gaods dulogamovik fänädöl, tanods teeriko sleniks e lebäf bigik süstegöl pödü balutastutöm löpayala magifik. Me naed bal ilogom so mödikis stümabikis bäldanis e tio bäldanis ko dekots stelafomik len trelülaguns, lädis, ön mod so leitik, pleidik e keinik ästepölis su baged ud äseadölis kedo, ilelilom vödis so mödikis Fransäna~~s~~ e Linglänapükikis, zuo hiyunans lenlabü trelülaguns blägik äjonüloms nobäli so lölöfik, ko digöf somik äspikoms ed äseiloms, so no äsevoms ad sagön bosi nepötöfik, so graviko äcogedoms, so dalestümiko äsmililoms, äkelabons cügabalibis so süperikis, so skiliko äplöpoms ad dajonön namis legudik, leodükölo kravati, läds äbinofs so lutasümiko leitiks, so fuliks me okplid lölöfik e lejuit, so löfidiko älüodükofs logis okas äl glun, das... ab ya logot sufodik teik ela Piskarjov, ön dredäl len kölüm istutöla, äjonülön, das lölöfiko äkofudikom. Ün tim at menamödot äzüon grupi danüdölanas. Äjutons, e pävoulons fa prodot dulogamovik ela „Paris”, älenlabölo klotis äsvo pivivölis binü lut it; nekäliko äkontagükons lögilis nidülöl ko baged, e plu äbinons teerasümiks, kas if leno äkontagikonsöv ko ot. Ye jibalan bevü ons piklotof ön mod gudikün, lüxüödikün e magifikün leigodü valikans. Benöf nebepeinovik kodü güt mu feinik ilogädikon in klotem e dekadins valiks ofa, e pö etos valik ijinof leno bejäfön yümi klotas, äsva benöf isüikon-la nenvilädiko, efe nendesino. E älülogof e no älülogof menamödoti izüöl lüloganas, logahers jönik lunik ofa ädonikons lindifiko, e nied nidik logoda ofik ön mod nog tulitikum älelogädon, ven jad fiböfik ilovejadon pö blegükam kapa flomi löfidik ofa.

El Piskarjov ägevom töbidi lölik oka ad ökoedön seaikön menamödoti ed ölelogön ofi; ab — ad fav omik mu gretikün — kap seimik gianagretik labü herem dofik fridik laidiko äkomädon ta logamalien lü of; zuo menamödot so ipedon omi, das no äkünöm ad föfiodranön, no äkünöm ad gügolön, ädredälölo ad öjoikön ön mod seimik klänakonsälali seimik. Ab fino iplöpom ad dranön föfio ed älogedom lü klotem okik, bi ävilom ad leodükön gidöfiko oni. O Jafal sülik! kios atos binon! Älenlabom leguni, zuo löliko me kölins pimiotöli; ispidölo ad vabön, igo iglömom ad votaklotön oki me klot gidöfik. Löliko — de fut jü lils — äjemaredikom ed idonikölo kapi oka ävilom moikön dufalölo disi glun, ab top vero nonik ädabinonöv ad „dufalön” usio, bi leskvairs in klotems nidülöl ikoboyumükoms okis pödü om fomü völ voik. Ya ävilom binön ön fagot mögiküno gretik de jijönan labü flom e logahers jöniks. Ön dred älöpiolüodükom logis oka ad seivön, va älülogedof-la omi — Godö! Stanof fo om... Ab kis atos binon-li? kis atos binon-li? „Atan binof of!” ävokädom tio ma näm lölik vöga okik. Jenöfo atan äbinof of: ebo jiutan, jikeli ikolkömom in lesüt di „Nevskij” e jikeli idugädom lü lödöp ofik.

Vüo älöpükof logaheris oka ed älogedof valanis me loged klilik oka. „Ag! ag! ag! kio löfidik binof!...”: te äfägom ad sagön osi ko natemam istoböl. Äzülogof zü ok sogodi lölik utanas, kels ädejoikölo odis ädesirons ad ötirädön küpäli ofik lü oks, ab ön fen seimik e neküpäl suno ädeflekof logis oka ed älülogof rezipiko logis ela Piskarjov. Ö! sülalejuit kion! parad voik kion! gevolös näm! o Jafal! ad dulifädön atosi! lif no ofägonöv ad ninükön ini ok paradi somik, kel odädükon ed omoükon lani menik! Ävinegof, ab no me nam, ni me kap bieöl — nö! Dub logs nämädik ofik vineg at pinotodon as notodot so fiböfik ä neküpovik, das nek äkanon-la küpön oni, ab om äküpom,

äsuemom oni. Danüd ädulon lunüpo; musig ifiböfiköl äjiron lölöfiko guirön e takikön, e täno dönu ävemikon leliviko, äleyälon ed ätonädon; finö! — ifinos. Äseidof oki, blöt ofik ämufon pö natemam dis voal slenik gaoda; nam ofik (Godö! nam kio milagiko jönik!) vifiko ädonikon sui kiens, ägleipon pedölo dis ok kloti lutasümik ofik, e klot dis on äjiron primön ad fulikön me musig, e violät feinik ona plu älelogädükon niedi klilik nama jönik at. Öplöposös te ad kontagön oni (e nos özesüdonöv zu atos!). Vipis nonik votik! — ats valik äbinons mäpüdiks... Ästanom len of pödü stul ofik, zuo ni äkünöm ad spikön, ni äkünöm ad natemön.

„Äsenälol-li naüti?” äsagof, „id enaütob obi. Küpob, das hetol obi...” äläsagof, älüödükölo donio logaheris lunik oka.

„Liö! va mögos-la ad hetön oli! Pö ob-li? Ob...” — atosi ‚Piskarjov’ lölöfiko ikofudiköl ya äblümom ad ösagön e bo ösagomöv lemödoti vödas mu vemo nenyumedikas, ab tü tim ebo et kurasöl¹² äläkömom ko küpets sagatik ä plitiks, ko töp jönik pikrugülüköl su kap. Ön mod vemo plitöfik äleadom logädön kedi tutas vemo legudikas e me coged alik okik japälisko ädolom ladäli omik. Seiman votikanas fino älüikon — ad läb — lü kurasöl ko säk seimik.

„Kio nesufidovik atos binon!” äspikof, posä ilöpiolüödükof logis sülik oka äl om. „Oseidob obi pö finot votik lecema; okömolöd usio!”

Äplöpof ad sleafön bevü mens menamödoti ed ämoikof. Äbitölo äs lienetan, ädejoikom valaflanio menamödoti e vifo äreaфом usio.

Ekö! jiatan äbinof ebo of! Äseadof äs jizar, äbinölo gudikün de valans, jönikün de valans, ed ätuvof omi me logs oka.

„Binol is,” äsagof nelaodiko. „Sagobös ole osi notodälo: dinäds kolköma obsik bo ejinons pö ol binön bisariks. Va jenöfo cedol-li, das kanob dutön lü sogät nestümabik dabinanas ut, bevü kels ekolkömol obi? Dunots obik jinons lü ol bisariks, ab osäklänädob kläni lo ol; obinol-li kanik,” äsagof, du älülogetof dudraniko logis omik me uts oka it, „ad oträtön neföro oni?”

„Ag! obinob! obinob! obinob!...”

Ab ün tim et himen saidiko tibäldik äläkömom, äprimom ad spikön ko of me pük seimik nesuemovik pro ‚Piskarjov’ ed ägivom ofe nami oka. Älülogedof eli Piskarjov me loged lebegöl ed ävinegof omi ad blibön pö top ot ed ad stebedön gekömi ofa, ab ön glepäd nesufäda no äfägom ad fölon бүdis alik igo de mud ofik. Ädegolom ad sökön ofi; ab menamödot äkoedon ditön onis de od. No plu älogom kloti sürenaflorakölik; fäkädiko älovegolom de cem bal ini votik e nemmiseriko äjoikom valikanis äkosgolöl, ab in cems valik te cädans äseadoms me kadapled: ‚whist’ < äjäföls ed ini stad lestilik äreaфöls. In gul ömik cema himens tibäldik anik äfeitoms dö buäd calama militik bu ut sifädik, in gul votik himens lenlabü trelülaguns legudik viföfiko änotodoms blametis nenstabik tefü vobods mödatoumik poedana vobiälük. ‚Piskarjov’ äsenom, das himen tibäldik ömik ko logot süenöfik igleipom omi len knop trelülaguna ed älofädöm ad cödöt omik küpeti lönik seimik vemo gidetiki, ab grobiko ädejoikom tibäldikani at, igo ineküpölo, das atan älabom len särvig dek>oti saidiko veütiki. Ilovevifagolom ini cem votik — us id äfabinof. Ini ut kilid — leigoso äfabinof. „Kiöpo üfo binof-li? dajonolsöd obe ofi! o! no kanob bleibön lifön nes logedön ofi! vilob dalilön utosi, kelosi ävilof nunön,” ab suk lunüvik omik äbinon nensekik. Ön stad nentakedik, fenik äblotikom in gul ed älogedom menamödoti; ab logs itutöbidöl oma äprimons ad koedön logädön vali pö om ma logot boso nofümik. Fino völs cema omik äprimons ad logädikön kleiliko pö om. Älöpiolüödükom logis oka; fo om ätopon kandelikipian ko fil dibo ninü on tio ikväniköl; kandel löliko ismeton; pin pispilon su tab omik.

Klu jenöfo pö atos islipom! Godö! drimamagod kion! E pro kis änedom-li galikön? kikodo no älaislipomöv-la nog dü minut bal; bo dönu idajonof-la oki! Lit favüköl fomü svietil neplitik nenämöfik äsvo älogedon-la da fenäts omik. Cem stadon ön neleod so gedik, so trubik... O! kio naudodik jenöf binon! Lio pluonöv-li leigodü drim? Luvifo äsäklotom oki ed ägolom bedio, ivilupölo oki me teged; ävilom geblinön dü timül drimamagodi imoiköl. Drimamagod dido no äzogon ad süikon pö om, ab äjiron ome leno utosi, kelosi ävilomöv logön: nü leliötan: ‚Pirogov’ <

¹² *Kurasöl*. Kuratitul löpik. Sevädovamal kurasöla äbinon kik goldik len tanod blövik; atos äsümbolon kosami nilöfik ko lampörakur.

ko pip ädajonon oki, tån galedan lekananivera, nü tatakonsälal dunik, tån kap ji>Suomiyänana, jikeli seimna ipöträtom, e somikos nesiämik.

Jüi zedel äbleibom seatön in bed steifölo ad slipikön; ab of no ädajonof oki. Pu dü minut bal öjonofös lienädis jönik oka, pu dü minut bal stepam nevemik ofa ötononös, pu brad ofik: nüdik, klilik äs nif belasömitas löpü lefogs < brefüpilo öpubonös fo om!

Inoädölo vali, iglömölo vali, äseadom ko logot daleglifiköl ä nenspelik, zuo äbinom tikodafulik te tefü drimamagod. No älabom vipi ad jäfön me bos; logs omik nen demäd alseimik, nen lifäl alseimik älogons da fenät ätopöl äl yad, kö vatiblinan neklinöfik ägifom vati pö lut äflodöli e vög ad ut hikapara äsümöl lutedana änoidülön: „*klotemi vorik selön*”. Aldelikos e jenöfikos plödakösömiko änepliton lilami omik. So äbleibom seadön ebo jü soar ed ön ledesir äjutedom sui bed. Lunüpo äkomipom ta nenslip, fino äbemastikom oni. Dönu drimamagod seimik binon: drimamagod seimik nespiritik ä gagik. „O God! jonülolös benädiäli vemikum! pu dü minut, pu dü minut bal dajonolös ofi!” Dönu ästebedom soari, dönu äslipikom, dönu drimo pälogom calan seimik, kel leigüpo ed äbinom calan, e basun; o! kio nesufovik atos binon! Fino of edajonof oki! ekö! kapil e herakrugüls ofa... logedof... O! ünü tim kio brefüpik! Dönu binos fogik, dönu drimamagod nensiämik seimik süikon.

Logam drimamagodas fino ävedon lifamod oma, e sis tim at lifaveg lölik oma ägeton lüodi bisarik, sevabo ämögösöv ad sagön, das äslipom galölo ed ägalom slipölo. If ek äloegonöv seadön omi nenspikamiko fo tab vagik u golön ve süt, tån bo äpölacedonöv omi munamalädani ud utani, kel pimalädükon fa drineds muspitik; loged omik leno äjonülön notodoti seimasotik, disip lönanatälik fino ädafomikon e nämädiko äkoedon moikön su logod omik fäkis valik, muifis valik. Äliföfikom te pö neitikam.

Stad somik ädämükon lifanämis omik, e tom mu jeikikün äbinon pö om utos, das fino slip äprimon ad moikön lölöfiko pö om. Ävilölo kipedön liegoti balik okik at, ägebom medis valik ad nätükön oni. Älilom, das med ad dönugetön slipi äbinon; pro atos te önedoy nüsumön mäkunatinturi. Ab kiöpo ökanom-li dagetön mäkuni at? Äreaom ad memön hi>Pärsänani ömik äkiböl selidöpi särvigastofädas, kelan ti ai ven äkolkömomöv omi, äbegom ad pänön pro ok jijönani. Äsludikom ad degolön lü om, äbüocedölo, das nendoto älabom mäkuni at. Hi>Pärsänan ägetedom omi äseadölo su lesöf ed ipladölo krodio lögis dis ok.

„Pro kis neodol-li mäkuni?” äsäkom ome.

„Piskarjov’ äkonom ome dabini nenslipa okik.

„Gudö! ogivob ole bos mäkuna, ye ol opänölöd pro ob jijönani! Sodas jijönan obinofös legudik! sodas logabobs obinonsös blägiks e logs obinonsös gretiks äs learafleks; e sodas ob it oseatobös su pänot nilü of ed osmökobös pipi! lelilol-li? sodas obinofös legudik! sodas obinofös jijönan!”

„Piskarjov’ äpromom vali. Hi>Pärsänan ünü minut ädegolom ed ägekömom ko bälunül dub flumot dagik pifulüköl, spalo ädegifom dili ninäda stöma ini bälunül votik ed ägivom ele Piskarjov ko бүдүл ad önüsumön tofis no plu velis ninü vat. Desiro ägleipom bälunüli susdigik at, keli no ödegivomöv tä goldotakum, e jutedo äronom lomio.

Ikömölo lomio, änügifom tofis anik ini vär labü vat e posä inüslugom osi, äleadom falön oki ad slipön.

Godö! o fred kion! Of! of dönu epubof! Ab atna labof logoti lölöfiko votiki. O! kio gudiko seadof nilü fenät farmadomila litafulik! Klotem ofik jonülön balugi somik, yufü kel te tikod poedana panotodon. Herem pö kap ofik... O Jafal! kio balugik herod at binon e kio lönedon lä of! Särvigastofädil brefik bosilo pezüükon su särvigil lunedìk ofa; valikos pö of binon mükik, valikos pö of jonülön güti klänöfik ä neplänoviki. Kio plitülik golamod lekeinik ofa binon! Ön mod kio musigik noid stepama ofik e klota vemo balugika muföla tonon! Kio löfidik brad ofik binon, kel pepedon fa rietalin labü hers¹³! Spikof ome ko dren pö logs: „No ludigidolöd obi! leno binob ut, keli lecedol obi. Logedolöd obi! logedolöd küpälikumo! e sagolöd: va binoböv-li fägöfik pro utos, dö kelos tikol?” — „O! nö! nö! pö utan, kel mähüdonöv ad tikön so, pö utan ojenonös...” Ab ägalikom ön stad fäkik, tomik, ko drems pö logs okik. „Binosös gudikum, if leno dabinolöv! no lifolöv in vol, ab binolöv jafot pänana pespiretöl! No degoloböv de linumastof, laidüpo lülogedoböv oli e kidoböv

¹³ *Rietalin labü hers*. Sevabo lin, kel älabon heris lelöfäba. Igo rietalin lölik somik äkanon pakobovivön binü hers.

oli. Lifoböv e natemoböv te gönü ol as drim jönikün, e pö jenet at läboböv. Leadoböv tenikön vipis jü votikos nonik. Vokoböv oli äs jelaslanan bü tim slipa e gala, e speloböv yufi ola, ven ebligidoböv ad magön bosi Godälik e saludiki. Ab nu... kio jeikik lif at binon! Lio frutos-li, das lifof? Va lif lienetana binonöv-li plitik pö röletans e flens oniks seimna oni älöföls? Godö! kios lif obsik binon: feit laidüpiik vü drim e dabinikos!” Daduliko päjäfükom me tiks tio somiks. Äbetikom nosi votik, igo äfidom tio nosi e nesufädikom, ko daladöf dalelöfana ästebedom soari e drimamagodi pädesiröl... Besteif laidüpiik me tiks otosa fino idageton dareigi so vemiki tefü dabin lölik e fomäl oma, das magälod pädesiröl äpubon pö om ti ün del alik, ai ön stad taädik lä ut jenöfik, bi tikods omik äbinons vero kliniks, äs tikods cila. Dub drimamagods at yegäd it onas ön mod seimik ävedon klinikum e sio äcenodon.

Nüsum mäkunatintura nog plu äkoedon letöbidön tikis omik, ed if seimna ek äbinom-la lelöfädik jü nivod löpikün fopa, ön mod lesüpiik, jeikik, däduköl, mäpetik, tän neläban et äbinom ebo om.

Bevü drimamagods valik bal äbinon cedü om fredikün valikas: vobacem omik itikologädon pö om; kiofredik äbinom, ön juit kion äseadom ko palät in nams okik! Of id äbinof ottopo. Ya äbinof jımatan omik. Äseadof nilü om, istutölo me kubitil löfidik oka ta bākastutöm stula omik, ed älülogof voboti omik. Me logs nelifälük ä feniks ofa bundan lejuita pānotodon; valikos in cem omik äsümedon vo parad; äbinos so litik, so klinöfik. O Jafal! äbiegädo me kapil löfidik oka poloveo ta blöt omik... Nog neföro ilogom drimamagodi gudikün. Pos slipadrim at älöädom ön stad boso flifädik e läs disipik, äsä büikumo. In tikäl omik tikodaked bisarik äsüikon: „Ba,” so ätikom, „pekompenukof in lesinalif dub jenot fädik jeikik; ba dranäls lana ofik klienons ad lepid; ba of it vilof-la palelivükön de stad jeikik okik. E va sötosöv-li nenfäkiko leadön päridikön ofi, e zuo ün tim ut, kü te saidosöv ad yufön bosilo ofi, dat posavoföv de päridikam fifümik?” Tikodagol omik äfovon ad volfön jü dinäds nog fefikums. „Nek sevon obi,” äsagom ninälo oke it, „zuo seimans töbo nitedälons-la in dinäds obik, zuo ob it i no nitedälöb in dinäds onas. If unotodof lepidi stedälik ed uvotükof lifamodi okik, täno omatikob ko of. Sötob matikön ko of e bo so obitoböv ön mod mödo gudikum, ka mödikans, kels matikoms ko jikonömans oksik e suvo igo ko jikanayans mu nestümabiks. Ab sublimadun obik obinon nendemädik e ba igo gretik. Ogeblinob voläde utani, kel vemiküno jönükoföv oni.”

Posä ipreparom disini so nensüeniki, äsenom, vio logod oka äjemaredikon; äläkömom lü lok ed om it ädredikom demü cügs kevöfik e pael logoda okik. Kälöfiko äprimom ad dekön oki me klots; vifo älavom oki, äluröbom smufedio heremi oka, äklotom oki me trelülagun nulik, jilät dändinik, viföfiko ämänedom oki ed äsegolom ini süt. Balna änatemom me lut flifik ed äsenälom ladälo flifädi, äsä men sauniköl, kel esludikonöv ad pödiogolön balidnaedo pos maläd lunüpiik. Lad omik ädapebon, ven änilikom lü süt ut, pö kel futs omik ifabinons sis tim kolköma fätik.

Lunüpo äsukom domi; mem etna ijinon nejäfidön pö om. Telna äbegolom süti lölik e no äsevom, fo bumot kinik ästopomös. Bal valikas fino äjinon lü om binön sevädik. Spidiko älöpiorönom ve tridem, änokom len yan; yan ämaifikon, e kin üfo äkosgolon-li omi? Dialikan omik, magälod klänöfik omik, rigädasaman drimamagodas: jiut, gönü kel äbleibom lifön, so jeikiko, so doliko, so lejuitiko lifön. Pösodiko ästanof fo om; ädremilom ön fäkam; töbo äkanom bleibön stanön su futs oka sekü fib, piglepädölo fa leflitäl freda. Ästanof fo om ko logot leigoso jönik, do logs ofik äbinons slipöfiks äsvo pos slip brefobüik, do pael äsüikon püliko pö logod ofik no plu so flifädik, ab nog äbleibof binön jönik.

„O!” äluvokädo, äküpölo eli ‚Piskarjov’ ed äröbölo logis oka. (Ettimo ya äbinos düp: tel < poszedelo.) „Kikodo ettimo ederöno-lı de obs?”

Lefeniko äseidom oki sui stul ed älülogedom ofi.

„Obo te änu egalikob; ilüvaiboy obi tü düp velid gödo. Äbinob ön stad lölöfiko brietik,” äläsagof ko smilil.

O! äbinosös gudikum, if äbinolöv müätik e löliko änelabolöv linegi, kas äsagol spikotis somik! Sunädo ädajonof ome, äsvo medü banorem, lifajenädi lölik oka. Ab too — to valikos — idamütölo oki, äsludikom ad steifülön, va meibs omik öflunons-la ofi. Ikuradikölo, äprimom ad plänön ofe me vögäd dremöl e leigüpo lefäkälik stadi jeikik ofa. Älelilof omi ko logot küpälik e ko senäl ut stuna,

keli jonülobs pö logam bosa bisarik e no pespetöla. Älogedof, bosilo balna äsmililölo, jiflenädani okik in gul äseadöli, jikel, posä istopedof ad moükön heris de köb, id ädalilof küpälo predani nulik.

„Dido binob pöfik,” el Piskarjov fino äsagom pos meis lunüpik e tidälik, „ab oprimobs ad vobön; osteifobs turno, äsva mätölo ko od, ad gudükön lifi obsik. Nos binon plitikum, kas dagetön vali me vob lönik oka. Ovobob len pänots, olanälükol, oseadölo nilü ob, obi pö vobods obik, du ojäföl me nägavobods u me namavob votik, e no ostadobs in ditret tefü neodot seimik.”

„Liö!” äropof ko notod ludigida seimik spikami omik. „Binob ni jilavan, ni jinägan, leno sötob jäfön me vob.”

Godö! me vöds at lifamod lölik bapälik ä nestümabik pinotodon: lifamod ifulöl me nenkipäd e nosdun: dins ut, kels ai läbinons pö lesinalif.

„Omatikolöd ko ob!” jiflenädan ofik büikumo iseilöl in gul ävüspikof ko logot nenplafik. „If obinob jimatan olik, oseadob ma jästäd ebo somik!”

Pö atos ädajonof logodajästi fopik seimik su logod miserabik oka, me kelos äkoedof vemo smilön jijönani.

O! atos ya tuon sus valikos! binos nefägik ad besufodön atosi! Äjutedom plödio, isädalabölo senälis e tikodis. Äbinom ön stad pisätikälöl¹⁴; nesiämiko, nen zeil, nosi älogölo, äililölo, äsenölo, äzigolom dü del lölik. Nek äkanon-la sevön, va äneitilifädöm in lödöp seimik u no; te ün del fovik ma flun klienäla nentikik seimik änükömom ini löd okik, äbinölo paelik, älabölo logoti jeikik, heremi pisäleodüköl, malotis lieneta su logod. Änufärmükom oki ini cem okik ed äletom usio neki, äflagom nosi. Dels fol ipasetons, e cem pifärmüköl oma no päsfärmükön igo pu balna; vig fino ipaseton, e cem äbleibon palököfärmükön. Äjutedoy lü yan, äprimoy ad vokön omi, ab gespik nonik ädabinon; fino äsebreikoy yani ed ätuvoy funi nennatemik omik ko gug pidukötöl. Jeiföm blodik pos fal äseaton su glun. Ma jästäd spamöfik namas ä lüods difik pitenükölas e ma logot dredabiko pimifomöl ämögös ad kludön, das nam omik ibinon neskilik e das nog lunüpo äsenom tomi, büä lan sinik omik ilüvon koapi.

So ipäridikom as viktim daladöfa dalienetik el Piskarjov pidabik: pösod takedik, plafik, mükik, cilöfiko balugälik, ninälo äkepolöl binädi primik tälena, kel ba pos tim anik ödasevädikonöv veitiko e gloriko, äsvo spag kliliko ölöflamöl. Nek äbedrenon omi; nek pälogon nilü fun nenlifik omik, pläamü maged kösömik haratapoldana e zifasanen ko logodajäst lindifik. Sarki omik stiliko — igo nen rituls relik¹⁵ — äprimoy ad vaibön lü ‚Okhta’¹⁶; ägolölo pödo te soldat-galedan balik ädrenom, zuo te kodü atos, das ifidrinom keneti zuik geina. Igo leliötan: ‚Pirogov’ < no ikömom ad logön funi pöfana neläbik, kol kelan dü lifüp omik äjonülom gönami löpätik oka. Reto ettimo älabom kudis vero votikis — päjäfükom me jenot plödakösömik. Ab geflekobsös obis ad om!

No löfilob funis e deadanis, ed ai binos neplitik pö ob, ven sepülamagoläd lunik lovegolon love veg obik e soldat ä döfan äs kapütülan seimik peklötöl snüfom yufü nam nedetik tabaki, bi detik jäfön me flamot. Ai senälob ninälo lusidini pö logam deadanavaba lüxüödik e sarka labü veluv; ab lusidin obik migikon ko glumül, ven logob, vio luvaban koedom trelön sarki redik¹⁷ me nos pekövädöli pöfana, e te jilepöfan bal ömik pö vegatraväröp pekolkömöl lugolof pödü on defü jäfot votik.

¹⁴ Ma namapenäd de vödemadiled: „Pö atos ädajonof logodajästi fopik seimik su logod miserabik oka” jü el „Äbinom ön stad pisätikälöl” pareidosöv:

„Pö atos ädajonof logodajästi fopik seimik su logod miserabik oka, zuo jijönan äprimof ad smilön ladälajuito.

„O God! yufölös obi ad sufälön osi!” el Piskarjov äsagom me vögäd däsperik e ya äblümom ad zänädön spiköfavi nämik lölik okik ebo de ladäl ükömöli, dat ötonon äs drum tonäröl ed öfäkükön lani nenladälöfik ä koldäliki jijönana, ab lesüpo yan ämaifikon, e fizir seimik änügolom noidiko. „Glidö! o jiel ‚Lipushka’!” äsagom, iflapölo nentödiko jijönani ta jot.

„Nu no tupolöd obis!” jijönan äsagof, älasumölo logoti stupädiko fefiki. „Matikob ed anu mutob getedön pärodanis [u: lüsumön matilisiti obe pelöfädöli]”.

O! atosi ya binos nefägik ad besufodön! Äjutedom plödio, isädalabölo e senälis e tikodis. Äbinom ön stad pisätikälöl.”

¹⁵ El Piskarjov pesepülom *nen rituls relik*, bi äbinom oksasenän, sevabo iduinom sinodi gretik ma glüg kritik.

¹⁶ ‚Okhta’. Fozif ut ela ‚Peterburg’, kö deadanöp pro pöfans ätopon. Ye oksasenans alo päsepülons plödü kiud deadanöpa, sevabo in glun rituliko no pisaludükön.

¹⁷ *Sark redik*. Sevabo sark peinik nejerek.

Äsä jinos, elüvobs leliötani: ‚Pirogov’ pö tim ut, kü eleditom de el Piskarjov pidabik ed elüstepom ad rivön jiblonani. Jiblonan at äbinof jafäbil vemo leitik e saidiko nitedik. Ästopof fo selidöp alik ed äjäfälikof ko lelogam zönülas, särvigastofädas, lilalinas, glufas e lucanas votik ijonetölas pö lefenäts, nenstopo ämufedof, älulogof valaflanio ed ägülogof. „O jidiganil! obinol obikan!” el Pirogov äsagom ko okkonfid, du äbleibom pogolön ofi, ivilupölo logodi okik in mänedakolet, dat ek sevädanas omik fädo pükolkömöl no ömemosevom omi. Ab binosös pötik ad notükön reidanes, pösod kimik äbinom leliötan: ‚Pirogov’.

Ab büä ununob, pösod kimik äbinom leliötan: ‚Pirogov’, obinosös pötik ad nunön bosi dö sogäl ut, lü kel el Pirogov ädutom. Fizirs ut binoms, kels kobo jafedoms in ‚Peterburg’ zänodasogätanefi seimik. Pö soarazälül, pö fided lä tatakonsälal u lä tatakonsälal dunik, kel edagetom diniti at me vobods foldegyelik, ai küpols balani omas. Dauts paelik anik, lölöfiko nenköliks, äs ‚Peterburg’, bevü jikels ömans ya binofs tu bäldiks ad matikön, tiedibötöm, pianod, danüd pepriomöl: atos valik suvo binon nedeteilovik de peolät klilik, kel nidulon lo lampad vü jiblonan südöfälik e trelulagun blägik blodila u famülaflena. Binos levemo fikulik ad liföfükön e koedön smilön lädülis nenfälik at; pro atos zesüdos ad labön leskili gretik u — binosöv gudikum ad notodön so — ad nelabön leskili alseimik. Zesüdos ad spikön so, das atos binonös ni tu visedik, ni tu smilikodöl; das pö valikos bos pülik ut komädonös, keli voms löfofs. In din at mutoy gideto dasevön skili sölas pemäniotöl. Laboms tälenüli patik ad koedön smilön e lelilön jijönanis nenkölik at. Luvokäds dub smil läsiköls: „Ag! stopedolös! lio no jemol-la ön mod somik ad koedön smilön!” < suvo binons pro oms premam gudikün. In sogät löpikün somans komädoms vemo nesuvo u — binosöv gudikum ad notodön so — neföro. Usao lölöfiko pededränoms fa utos, kelos panemon in sogods at raistokrataneft; too palecedoms pösods nolik e kuliviks. Löfoms ad spikotön dö literatav; loboms hielis ‚Bulgarin’, ‚Pushkin’ e ‚Grech’ e spikoms ludigidiko e ko nofüls cagedälik dö hiel ‚A. A. Orlov’. Beiädoms spikädi notidik nonik, igo if binonöv dö bukäd u dö fotav. In teatöp, dramat kinik paplösenonöv, ai kanol küpön balani omas, pläsif ye ga paplösenons els „ ‚Filatki’ ”¹⁸ seimik, fa kels güt feinik omas vemo panepliton. In teatöp komoms laiduliko. Atans binoms himens mu gaenodiprodöls pro cifef teatöpik. Pato löfoms in dramat vödem poedik gudik, i vemo löfoms ad vokön laodiko städio dramatanis; mödikans omas, du tidoms pö stitods tatadivik u jenükoms tidodemis preparöl ad stitods tatadivik, fino plöpoms ad dagetön kabrioläti e päri jevodas. Täno kosädanef omsik vedon gretikum; fino rivoms stadi soik, das matikoms ko daut tedanik sevöl ad pianodön e laböl kädöfamoni mö tummil u ze so e menamödöti voik binü röletanef balibik. Ab too daloms rivön siki at no büä pepromuvoms pu ad konul. Ibä balibilabans Rusänik, do de balibs omas näismel züdöfabrasida nog boso vebon, pö stips lenonik viloms loegön matön dautis okas ko ek pläamü generans u pu konulans. Patöfs cifik pateda at hiyunanas binons somiks. Ab leliötan: ‚Pirogov’ < älabom tälenis mödik pösodiko lü om ädutölis. Legudiko ädekلامom länis se „ ‚Dmitrij di ‚Don’ ” e „ ‚Ditret demü täläkt’ ”¹⁹, älabom leskili patik ad koedön sekömön se pip smoki linafomik so beno, das sunädo äkanom kedülön figuris ze degis atis, yümölo bali len votik. Äsevom vemo lölöfiko ad konön konotüli dö atos, das kän äbinon soelöfik, e kän: balhon < äbinon soelöfik²⁰. Reto binosöv din boso fikulik ad numädön tälenis valik, kelis fätajigod egevofo ele Pirogov. Älöfom ad spikodön dö jidramatan e jidanüdan, ab no plu so grobälo, äsä stänan yunik alik kösömo äspikom dö yegäd at. Vemo äplidom diniti okik, ad kel pipromuvom bü brefüp, e do semikna, iseitölo oki sui lesöf, äsagom: „Ag! ag! o dajäf! val binon dajäf vanik vola! lio veütos-li, das binob leliötan?” ab to fabin jonüla logotik dinit nulik at äkoedon vemo pleidön omi; dü

¹⁸ Els „ ‚Filatki’ ”. Hiel ‚Filatka’ äbinom pösod magälöfik fredadramatas musigik anik. Nem pösoda at äkomädon in tiäds fredadramatas fa dramatilautans difik.

¹⁹ Penemons lügadramat lomänälik: „ ‚Dmitrij’ di ‚Don’ ” fa hiel ‚V. A. Ozerov’ (1769–1816) e lautot cifik ä fredadramat hiela ‚A. S. Griboedov’ (1795–1829). Mäniot penädas so distikas ma stül e ma mast literatavik luveratiko kaladan pösodi magälöfik as men nen güt tefü lekan.

²⁰ Kän: balhon. Me vöd: balhon < pänemon kän patik ad hobüt äsümöl labü magod balhona ma sköt hiela ‚P. I. Shuvalov’: datikan käna at. Konotül at pänüpenon ini päp hiela ‚P. A. Vjazemskij’ ön mod sököl: „ ‚Neföro äkanob legudiko suemön, dist kinik binon vü kän e kän: balhon, ” jiel ‚Ekaterina’ telid äsagof generane seimik. „Dist binon vemik, ” ägesagom, „onu onunodob lü or, o mayedal! Ekö! lebönorös ad küpön: kän binon soelöfik, e kän: balhon < binon soelöfik. ” — „O! nu suemob, ” jilampör äsagof.”

spikotam suvo ästeifülom ad jonädön nestedöfo dinädi at, e balna, ven äkolkömom suto sekretani seimik, kel, äsä ijinis pö om, äbitom neplütiko, sunädiko ästöpom etani e medü vöds nemödik, ab japäliks äküpälükom ome, das fo om ebo leliötan ästanom, e no fizir votik seimik. Ästeifom ad notodön osi ön mod pato spiköfik, bi ettimo läds vemo löfidiks tels äbeigolofs omi. ‚Pirogov’ valemö äjonülom ledesiri lü valikos feinik ed äkuradükom hipänani: ‚Piskarjov’; too so äjenos ba kodü utos, das desir vemik äbinon pö om ad logön logodi manöfik oma su pöträt. Ab saidosös ad bepenön patöfis ela Pirogov! Men binon dabinan so milagik, das neföro mögos ad numädön sunädo digis valik ona, e plü vestigoy oni, plü patöfs nulik süikons, e bepenam onas binon-la nenfinik. Soö! ‚Pirogov’ no ästopedom ad pöjutön jinesevädani, äjäfükölo semiknaiko ofi me säks, ad kels ägespikof stübiko, brefediko e me tons nekleilik seimik. Änügolons da leyan dagik di ‚Kazan’²¹ ini süt: ‚Meshhanskaja’: süt tabaki e lucaniselidöpas, Deutänan=febodanas e „neüfas” sonemik Suomiyänik. Jiblonan ärönof mögiküno vifiko ed äsvo me flitäms leitiko ämoikof in leyan doma vemo pimiotöla ömika. ‚Pirogov’ äsökom po of. Älöpiorönof ve tridem nabik no pälitüköl ed ägolof da yan, da kel ‚Pirogov’ id äkripädöm boldiko. Äklülädöm binön in cem gretik labü völs blägik, labü nufed me sut piblägüköl. Kum binü skrubs ferik, stums lökelavobik, kafakens nidülöl e litikipians äbinon su tab; glun pibestürülön me svipot fomü räpät kuprinik e ferik. ‚Pirogov’ sunädo äreaform ad suemön, das at äbinon löd febodana. Jinesevädan fovo äjutedof äsua lufütölo da flanayan. Primo äletikom ünü minut bal, ab äfölälo nomi Rusänik, äsludikom ad golön föfio. Änügolom ini cem vero no äsümöl ad balid, sevabo pileodüköl ön mod vemo klinöfik, ed äjonöl, das söl löda äbinom hi=Deutänan. Päbluvükom fa süfül plödakösömiko bisarik.

Fo om äseadom ‚Schiller’: no hiel Schiller ut, kel elautom eli ‚Wilhelm Tell’ ed eli „Jenotem krige kildegyelik”, ab ‚Schiller’ sevädik: tünismitan ä mastan pö süt: ‚Meschhanskaja’. Len ‚Schiller’ hiel Hoffmann ästanom: no hilautan: ‚Hoffmann’, ab juikel saidiko legudik se süt: ‚Officerskaja’, flenädan nilöfik ela Schiller. ‚Schiller’ äbinom brietik ed äseadom su stul, ätagölo me fut okik ed äsagölo fäkädälisko bos. Atos valik no nog istunükönöv eli Pirogov, ab jästäds bisarik magedas levemo ästunükons omi. ‚Schiller’ äseadom, posä ikoedom sestegön nudi saidiko bigiki okiki ed itenükom kapi oka ko logod äl löp, e ‚Hoffmann’ äkipom omi len nud at me doats tel ed ätülom lami küiraneifa okik ebo su nudasürfat. Pösods bofik äspikoms Deutänapüko, e kodü atos leliötan: ‚Pirogov’, kel äsevom in Deutänapükikos te eli ‚gut Morgen’, äkanom suemön nosi dinastada lölik at. Reto vöds ela Schiller äbinälons in sökölös.

„No vipob, no neodob nudi!” äspikom, du levemiko äjästom me brads oka. „Obo fegebob a nud bal täxeto tabaki mö pauns kil dü mul. E pelob selidöpe badik Rusänik, bi selidöp Deutänik no magadon igo bos tabaka Rusänik, pelob selidöpe badik Rusänik a paun alik kopekis foldeg; atos pajöton-la me suäm mö ruab bal sa kopeks teldeg; degtelna ruab bal sa kopeks teldeg suämos-la ruabs degfol sa kopeks foldeg. Lilol-li? o flen obik: ‚Hoffmann’! a nud bal paneodons ruabs degfol sa kopeks foldeg! Zuo ün zäladels snüfob rapedi, bi no vilob snüfön ün zäladels tabaki Rusänik ä badiki. A yel snüfob rapedi mö pauns tel suämü ruabs tel a paun. Mäl sa degfol binos ruabs teldeg sa kopeks foldeg, efe te tä tabak! Rav kion! Besäkobös oli, o flen obik: ‚Hoffmann’! binos-li soik?” El Hoffmann, hikel it äbinom brietik, ägesagom siölo: „Ruabs teldeg sa kopeks foldeg!” — „Binob Deutänan Jvabänik; labob hiregi in Deutän. No vilob nudi! Dekötölöd nudi oba! Ekö! nud obik binon is!”

Ed if komikam süpik leliötana: ‚Pirogov’ < no ijenonöv, tän nen dot alseimik ‚Hoffmann’ idekötömöv vero demü nos nudi ela ‚Schiller’, bi ya ipladom neifi okik ma staned soik, äsif ävilom-la lajimön sömäli.

Pö ‚Schiller’ utos äjinon binön favüköl, das pösod nesevädik ä no pivüdöl so nepötatimo itupon omi. Toä äbinom ön stad beatüköl demü bir e vin, äsenälom, das äbinos boso negidöfik ko logot somik e pö dun somik ad komön pö temunan nesevädik. Vüo ‚Pirogov’ nemödo äbiegom ed äsagom ko plitöf dutöfik lü ok:

„Pardolsös obi! ab...”

„Moö!” el Schiller äsesagom tenedölo.

²¹ *Leyan di ‚Kazan’*. Sevabo bobot follienik in flanäd detik kölämema legluga di ‚Kazan’; nügolöp ad süt: ‚Bol’shaja Meshhanskaja’.

Atos iblurvükon leliötani: ‚Pirogov‘. Träit somik äbinon vero nulik pö om. Smilil bosilo ya isüiköl pö logod omik sunädo ämoikon. Ko jonül stimiseveda pilenoföl äspikom:

„Binos bisarik pö ob, o cädasöl!... bo no eküpol... binob fizir...”

„Lio fizir völadomöv-li? Binob Deutäna Jvabänik. Obik it...” (pö atos ‚Schiller‘ äflapom me pun oka su tab) „...obinom fizir; sevabo yel e laf ad leskvair, yels tel ad leliötan, ed obinob odelo nu fizir. Ab no vilob dünädön. Ob obitom kol fizir so: fi!” pö atos ‚Schiller‘ ädispladom lä mud okik palmi ed äbladom äl on ko el „fi!”.

Leliötan: ‚Pirogov‘ < ädaküpom, das nosi votik äkanom-la dunön, pläamä ömogolom-la; ab too träit somik, efe vero negidöfik demü dinit omik, änepliton omi. Anna ästopom pö tridem, äsva ävilom-la kuradikön e tikädön, ön mod kinik ökoedomöv suemön eli Schiller mäpüdi omik. Fino äreafo ad slud, das ädaloy gidilükön eli Schiller, bi kap omik ifulon me bir; zu atos jiblonan löfidik ätikologädof pö om, ed äsludikom ad glömädükön atosi. Ün del fovik leliötan: ‚Pirogov‘ < gölagödo äkomikom ini voböp tünismitana. In föfacem jiblonan löfidik äkoskömof omi ed äsäkof me vögäd saidiko koldalik, kel vemo älönedon lä logod plitik ofa:

„Kisi plüdol-li?”

„O! glidö! o jidiganil obik! No ememosevol-li obi? O jikäfan kiof! Kiolöfidiks logils ola binons!” pö atos leliötan: ‚Pirogov‘ < ästeifülom ad löpükön me doat okik ön mod vemo löföfik cüni ofik.

Ab jiblonan äpronof luvokädi jekalik e ko koldäl ot äsäkof:

„Kisi plüdol-li?”

„Ad logön oli; nosi votik plüdob-la,” leliötan: ‚Pirogov‘ < äsagom, du ön mod vemo plitiälik äsmililom ed älüstepom nilikumo; ab iküpölo, das jiblonan jekalik ävilof mokripädön da yan, äläsagom: „Nedob, o jidiganil obik! bonedön butahukis. Kanols-li mekö pro ob butahukis? do butahuks leno zesüdons ad lelöfön oli, ab luveratikumo mütöm paneodon. Namils kiolöfidik!”

Leliötan: ‚Pirogov‘ < ai äbitom vemo plitöfiko pö notods sota somik.

„Onu olävokob himatani obik,” jidiganil ävokädof ed ämogolof, e pos minuts anik ‚Pirogov‘ älogom eli ‚Schiller‘ ko logs slipabrietülik ädegolöli, töbo pos briet ädelik äsevälöfiköli. Ilogedölo fiziri, ämemikom, äsvo in drimamagod nofümik, jenoti dela ipasetöl. Ämemom nosi ön mod ebo ut, ma kel ijenon, ab äniludom, das idunom stupoti seimik, e sekü atos ägetedom fiziri, äjonülölo seväri vemik.

„A pär butahukas no kanob lonülön suämi ad ruabs läs degluls,” äsagom, ävilölo moreifön eli ‚Pirogov‘, bi vemo äjemom as Deutäna ritik ad lülogön utani, kel ilogom omi ön stad negidöfik. ‚Schiller‘ älöfom ad ludrinön nen temunans alseimik, kobü flenädans tel, ba kils, ed älökofärmükom oki ünü tim at igo de febodayufans okik.

„Kikodo üfo so jeros-li?” el Pirogov äsagom löfülo.

„Atos binon vobod labü kaliet Deutänik,” el Schiller äsagom koldäliko, du äröbülom cüni okik. „Rusäna dunikom ad mekö oti tä ruabs tel.”

„Benö! ad blöfön, das löfob oli e vilob vedükön oli sevädani obik, opelob ruabis deglul.”

‚Schiller‘ dü minut ästadom ön tikäd; nemödo äjemikom as Deutäna ritik. Sekü primät lönik oka ävilölo dekonsälön ome bonedami, änotükom, das no öfägom ad fimekö yegis sunikumo ka ünü vigs tel. Ab ‚Pirogov‘ nen taspik alseimik änotodom baiodi lölöfik. Hi Deutäna äletikom dibätiko ed äprimom ad meditön dö mod ut, me kel üdunomöv vobodi okik so gudiko, das jenöfo ösuämonöv ruabis deglul. Ün tim at jiblonan änügolof ini vobacem ed äprimof ad zisukilön bosu su tab ko kafakens pibepladöl. Leliötan äfrutidom tikädi fa el Schiller, älüstepom lü of ed äpedom bradili ebo jü jot änüdöli. Atos vemo änepliton eli Schiller.

„Mein frau!” ävokädom.

„Vas zolen zi dokh?” jiblonan ägespikof.

„Genzi’ lü el kvisinöp!”²²

Jiblonan ämogolof.

„Soö! latikumo-li mö vigs tel?” el Pirogov äsagom.

²² Telspikot in Deutänapük pebreikätöl: ‚Meine Frau!‘ (= „O jimatani obik!”) — ‚Was wollen Sie doch?‘ (= „Kisi plüdol-li?”) — ‚Gehen sie...‘ (= „Gololöd!...”).

„Si! latikumo mö vigs tel,” el Schiller ägesagom ön medit, „anu labob vobodis vemo mödikis.”

„Adyö! Nogna ovisitob oli.”

„Adyö!” el Schiller ägesagom, äfärmükölo yani pödü om.

Leliötan: ‚Pirogov’ < äsludikom ad no klemön steifis okik, toä ji=Deutānan ijonülof taduni klulik. No ākanom suemön, das āmōgos-la ad taön ta om, mu pato bi plitōf omik e dinit glorik āgevons ome gitodi lölik ad trāit plitiālik. Ab too nedosös i küpetön, das jimatān ela Schiller nāi plitül voik oka vemo āstupof. Too stup labükon jimatani löfidik me keinot patik. Pu āsevob himatanis vemo mödikis, hikels ādafredoms dö stup jimatānas oksik ed ādacedoms patōfi at labōli malis valik balugāla cilōfik. Jön kodon milagis voik. Dōfs lanik valik jijōnana plas süükonsöv lenaudi, vedons ön mod seimik plōdakösömiko tirādabiks; lesinod pō ons süiköl labon bosī plitūla; ab if jön enepubonöv — tāno vom nedof binön sagatikum ön mafād teldegnaik ka man alik, dat esenālūkōfōv kol ok igo no löfi, ab munemōdikūno stūmi. Reto jimatān ela Schiller to stup vemik oka ai fiediko āfōlof lepromi oka, e kodū atos pō ‚Pirogov’ ābinos vemo fikulik ad plöpön tefū desinod boldik oka; bemastikam neletianas ye ai payūmon len juit, e pro om jiblonan āvedof ai nitedikum aldelo. Äprimom vemo suvo ad sākön dö butahuks, sodas atos fino inaūton eli Schiller. Āsteifom me töbidam lölik, dat öfimekomös sunikūno butahukis, mek kelas piprimükon; fino päfimekons.

„Ö! mast kio süperik!” leliötan: ‚Pirogov’ < āvokādom, ilogölo päri butahukas. „Godö! kio legudiko ats pemekons! Generan obsik no labom butahukis so gudikis.”

Senāl okplida ābemastikon lani lölik ela Schiller. Logs omik āprimons ad logedön ön mod vemo fredālik, e lölöfiko ārekosilom oki ko ‚Pirogov’. „Fizir Rusānik binom himen sagatik,” ātikom ninālo.

„Soö! klu id okanol-li mekōn nūkipi, samo pro däg u yegs votik?”

„O! okanob fasilo!” el Schiller āsagom ko smilil.

„Tāno omekolöd pro ob nūkipi len däg! Oblinob oni isio; labob dāgi vemo gudiki Türkāniki, ab vip bosik esūikon pō ob ad ogetön pro et nūkipi votik.”

‚Schiller’ pāsüpādom, āsva pidrefom-la dub boum. Sunādo āfronükom flomi okik. „Ekö-la!” ātikom ninālo, ninālo āzanādōlo oki it demū utos, das om it ikodādom oke vobodi. Mögi ad refudön ya ālecedom nesnatiki, zuo fizir Rusānik ga ilobom masti omik. Boso ilemufükölo kapi oka, ānotükom siami okik; ab kid ut, keli ‚Pirogov’ āmogolölo idunom mēpūdiko ebo su lipils jiblonana löfidik, āstadükon omi ini bluv verik.

Lecedob osi no nezesüdiki ad sevādükōn bosilo gudikumo reidane eli Schiller. El Schiller ābinom Deutānan voik ma sinif lölöfik vōda lölik at. Nog sis bāldot yelas teldeg: tim nenkudik ut, kü Rusānan ālifonöv ön mod nesiāmik ut, dö kel te ākanoy sagön: „fi! fi!” < ‚Schiller’ ya inomükom lifi lölik oka, ed ādālom plāami nonik pō dinād nonik. Ālonülom oke nomi ad löädön tü dūp velid, koledön tü dūp telid, binön man kuratik pō valikos e binön brietik ün sudel alik. Ālonülom oke zeili ad kobükōn ünü yels deg monamōdoti numū luldegmil, ed atos ya ābinon so veratik e netadunovik, ās fāt, bi luveratikumo calan öglōmomöv ad visitōn vifiko stebedacemi cifa okik, kas Deutānan ösludikonöv ad nefölön promi okik. Pō dināds nonik āgretükumom frādis oka, ed if suām pöteta tu āpluikonöv leigodū ut kōsōmik, no ālāükom kopeki igo bali, ab te ālāsükom mōdoti, e do āblebom semikna pos fidūp boso faemik, ab too ākōsōmikom ko atos. Kuratāl omik ārivon nivodi so löpiki, das ilonülom oke nomi ad kidön jimatani okik ünü deleneit mö naeds no plu tels, e dat no ökidomös ön mod seimik mö naed zuik, nefōro ālāmigom spuneti plu bali pepa lä sup okik; too sudelo nom at no päfōlon so kuratiko, ibā ‚Schiller’ āfidrinom ettimo fladetis tel bira e fladeti bal karvidageina, keli ye ai āzanādom. Āludrinom leno ön mod soik, āsā hi=Linglānan seimik, kel sunādo pos koled fārmükom yani me fārmükamahuk e balo ludrinom brietio. Güö! ās hi=Deutānan ai āludrinom āsvo ön stāat, u kobū jukele: ‚Hoffmann’, u kobū möbel: ‚Kunz’²³: i hi=Deutānan e ludrinan vemik. Kalad somik ābinon dutōfik ad ‚Schiller’ cādik, hikel fino ireafom ad stad levemo ditretulik. Toä ābinom himen leigōfaladālik e Deutānan, dunots ela Pirogov ye isūükons pō om bosī ad jalud āsümöli. Äletikom e no ākanom datikōn medi ad nelabikōn fiziri

²³ Famūlanem: ‚Kunz’ < no binon fādik in tikodayumāt bal ko el Hoffmann: hiel Carl (Karl) Friedrich Kunz (1785–1849) ābinom lautan Deutānik ā dabūkan penādas anik fa ‚E. T. A. Hoffmann’.

Rusänik at. Vüo ‚Pirogov‘, du äsmökom pipi in sogod flenädanas okik — ibä bü lunüp fät ya so elonädon, das kitopo fizirs komädoms, ottopo i pips binons — du äsmökom pipi in sogod flenädanas okik, älujonilom notodiko e ko smilil plitik ad lelöfadinäd ko kompén jiDeutänana löfidik, ko jikel — ma vöds omik — ya lölöfiko äbinom-la nilöfik, e jikeli jenöfo ga äprimom ad perön speli ad divodükön demädü ok.

Ün del semik äspatom ve süt: ‚Meshhanskaja‘, semikna älogedölo domi, len kel älogädon selagaplatäd ela Schiller labü kafakens e samovars pimagöls; ad fred vemik oka äloegom doniolagön plödü fenät kapi jiblonana e lülogetön oti beigolanis. Ästanom, ävinegom ofe me nam glidölo ed äsagom: „ ‚Gut Morgen!‘ ”. Jiblonan äbiegof lü ek, äs lü sevädan.

„Lio dinäds stadons-li? himatan olik binom-li lomo?”

„Lomo,” jiblonan ägesagof.

„E kiüpo fabinom-li lomo?”

„Ün sudels fabinom lomo,” äsagof jiblonanil stupik.

„Atos binon gudik,” el Pirogov ätikom ninälo, „ozesüdosös ad frutidön atos.”

E tü sudel fovik mu süpiküno (ma fraseod: „äsä nif sui kap efalöl”) idajonom oki lo jiblonan. ‚Schiller‘ jenöfo äfabinom lomo. Lomaläd löfidik ädredikof; ab ‚Pirogov‘ atna äbitom saidiko prüdiko, äträitom ofi vemo dalestimiko, ed ikienedölo ädajonom jöni vemik koapa blegülovik okik me leiged pipedöla. Äcogedom ön mod vemo plitöfik e plütik, ab jiDeutänanil stupik ägespikof ad valikos me vöds balsilabik. Fino — posä isteifom ad rivön zeili oka me meds valasotik ed iküpom, das nos äkanon-la jäfükön ofi — ävüdom ofi ad danüdön. JiDeutänan äbaiodof ünü minut bal, bi jiDeutänans ai vilöfo äblümofs ad danüdön. Sui atos el Pirogov ön mafäd vemo gretik ästabom speti oka: balido atos ya ägevon ofe juiti, telido atos ökanon dajonön eli ‚tournure‘²⁴ e skilädi omikis, kilido pö danüds ömögos ad lüstepön lü od niliküno, ad bradön jiDeutänani löfidik ed ad primükön votikosi valik; brefo: äkludom se atos benoseki lölöfik. Äprimükom bosu bidü gavod, bi äsevom, das jiDeutänans äneodofs piani. JiDeutänan löfidik ästepof lü zänod cema ed älöpükof futi jönik oka. Jästäd at so vemo ädafredükön eli Pirogov, das äjutedom ad kidön ofi. JiDeutänan äprimof ad vokädön e dub atos nog plu ägretükumof löfidi oka ma leced ela Pirogov; äbestürom ofi me kids. Tü timül ot lesüpo yan ämaifikon ed änügolom el ‚Schiller‘ kobü ‚Hoffmann‘ e möbel: ‚Kunz‘. Febodans cädik valik at äbinoms tuvemo brietiks, ü — ma spikamamod Rusänapükik — äbrietoms äs jukels.

Ye... reidans it fomälonsös vuti e leskani ela Schiller!

„O grobälan!” ävokädom ön leskan mu vemik, „lio künol-li ad kidön jimatani obik? Binol kanayan, ab no fizir Rusänik. Diabö! o flen obik: ‚Hoffmann‘! ga binob Deutänan, ab no men Rusänik svinasümik!”

‚Hoffmann‘ ägespikom siölo.

„O! no vilob binön koküfäb! gleipolöd omi, o flen obik: ‚Hoffmann‘! len kolet, no vilob,” älaispikom, vemo äjästölo me brads oka, pö kelos logod omik äsümon ad klöf redik jiläta omik. „Dü yels jöl lifob in ‚Peterburg‘, labob moti obik in Jvabän, e ziom obik binom in ‚Nuremberg‘; binob Deutänan, ab no bubamitanim honilabik²⁵! Desumolöd ome klotis valik! o flen obik: ‚Hoffmann‘! fimakipolöd eli brad ed eli lög²⁶ oma, o ‚Kamerad‘²⁷ obik: ‚Kunz‘!”

E hiDeutänans ägleipoms eli Pirogov len brads e lögs oma.

Nensekiko ätöbidom ad tadunön; febodans kil at äjafedoms pöpi nämikün de Deutänans valik di ‚Peterburg‘ ed äbitoms ta om so grobälo e neplitiko, das — koefobös! — ön mod nonik kanob tuvön vödis ad bepenön jenoti lügik at²⁸.

²⁴ ‚Tournure‘. In rigädapenäd pegebon as bastaravöd; sinifon Fransänapüko eli „koapajästäd (legudik)”.

²⁵ ‚Bubamitanim honilabik‘. In Rusän sagoy dö koküfäbs, das „laboms-la honis”. I sagoy, das koküfan „pladof-la honis sui himatan okik”.

²⁶ ...eli brad... eli lög... Pösod in rigäd ägebom subsatis nen deklinamals zesüdik, sevabo in nominatif.

²⁷ ‚Kamerad‘. In vödem rigädik i pegebon as bastaravöd; sinifon Deutänapüko eli „flenädan”.

²⁸ Luveratiko sänsurans ettimik äproibons ad bükön bepenami daflapa, bi atos äslänonöv militi. In dabükots nutimik nätükoys peisodi tefik ma namapenäd, e setem at tonon-la so: „Nensekiko ätöbidom ad tadunön; febodans kil at äjafedoms pöpi nämikün de Deutänans valik di ‚Peterburg‘. If ‚Pirogov‘ löliko pileigedaklotomöv, tän luveratiko stüm kol dinit e gredät oma istöpädonöv elis ‚Teutones‘ sovadik. Ab äkömom lölöfiko as pösod sifädik privatik, efe lenlabü

Süadob, das ‚Schiller’ ün del fovik ästadom äsvo ön fif vemik, das ädremom sekü dred äsif bled pö vien, du ästebedom ün minut alik nükömi poldacalana, das igo God töbo äsevon-la, kisi no übinom-la vilöfik ad sakrifön, dat valikos ädelo ijenöl öklülädonös binön drimamagod. Ab utosi, kelos ya ijenon, no äkanoy votükön. Nos äkanon-la paleigodön lä zun e leskan ela Pirogov. Te tikod dö lenof jeikik at ya ästadükon omi ad vut. Älecedom xili lü Sibirän ä koapapönodis suvik me dabats pönodi mu minumiki pro ‚Schiller’. Äjutom äsvo me flitäms lomio, dat üklotölo oki usao ögolom nemediko lü generan ad nunön ome medü notodots mu voätiks miduni sovadik febodanas Deutänik. Ävilom leigüpo i dunidükön begapenädi lü generastäf. Ed if generastäf ülonülonöv pönodi nesaidik, täno nemediko lü tatakonsälalef, u ba igo lü hireigan it: lampör.

Ab atos valik ifinikon ön mod boso bisarik; vegamo ävisitom nibotiselidöpi, äfefidom kekilis tel binü pest pijüdöl, äfireidom bosi se gased: „Bien nolüdik” ed äsegolom plödio ya ön stad no so zunik. Zuo soar saidiko plitik koldülik ästigädon omi ad spatön boso ve lesüt di ‚Nevskij’; jü düp: zül < ya ätakedikom ed äreafof ad ced, das no ägudosös sudelo ad töbön generani, zuo nendoto pidevokom-la seimöpio, e kodü atos ädetevom pötü soarazälül lü cif ömik căma kontrolik, lä kelan kobikam vemo plitik calanas e fiziras äbinon. Us juito äfelifädom soari ed ädajonom skili sovemik pö masur, das noe äkoedom stunidön lädis, abi igo cädasölis danüdöl.

„Taled obsik peleodükon ön mod vemo stunüköl!” so ätikob, ägolölo idelo ve lesüt di ‚Nevskij’ ed imemikölo jenotis tel at. „Kio bisariko, kio nedaseivoviko fät obas vobedon obis! Seimüpo getobs-li utosi, kelosi vilobs? Reafobs-li ad utos, pro kelos nämms obsik desino ejinons pablümükön? Val jenon güiko. Etane fätajigod egevof jevodis mu jönikünis, e lindifiko vabon yufü ons, leno küpölo jöni onas — sovüo votikan, ladäl kela labon desiriäli lefäkälik kol jevods, futogolon e te kotenülon ko utos, das klikon me lineg, ven bei om dugoy rönahijevodi. Etan labon hikvisinani süperik, ab liedo mudi so smaliki, das leno kanon leadön dudranön diledis plu telis; votikan labon mudi äsvo labü-la gretot bobäda len generastäfabumot, ab vi! söton kotenülön ko fidäd Deutänälik seimik binü pötet. Kio bisariko fät obas vobedon obis!”

Ab jenots in lesüt di ‚Nevskij’ pajenöls binons bisariküns vala. O! no konfidolsöd lesüti at di ‚Nevskij’! Ai vilupob obi mögiküno nabiko in mäned, ven golob ve on, e steifob ad leno logedön dinis pakolkömöl. Val binon cütidian, val binon drim, val no binon ut, kel jinon binön! Ba niludols-li, das söl at, kel spatom lenlabü legunil süperiko penägöl, vemo liegom? — leno binos so: liegot lölik oma binädon me legunil at. Ba fomälols-li, das hibigans tel at fo glüg pabumöl estopöls bospikoms patöfis bumavik ona? — leno binos so: spikodoms, vio bisariko krovs tel eseidons okis: bal visü votik. Ba cedols-li, das hılanälan at me nams okik levemiko jästöl spikom dö atos, das jimatan omik ejedof da fenät glöpili ta fizir lölöfiko nesevädik pö om? — leno binos so; spikom dö ‚Lafayette’²⁹. Ba niludols-li, das läds at... ab nemödiküno kredolsöd lädis. Nesuvikumo logedolsöd lü lefenäts selidöpas; lucans pö ons ejonetöls binons jöniks, ab smelons me mödot jeikik bankazötas. Ye God büoneletonös oles ad logedön disi hätils lädas! Vio mäned jijönana fago fänädonöv, pö dinäds lenonik osökob ofi sekü nuläl. Destepolsös fagikumo, nämätü God! fagikumo de sütalampad! e vifikumo, mögiküno vifiko beigololsöd! Nog obinos läb, if osufolsöv dämi pülik, sevabo if te uleadonöv jenön spili litükamaleüla mismelik oka sui legun dändinik olsik. Ye plä sütalampad val i fulon me cütid. On lugon ün timül alik: lesüt di ‚Nevskij’ at, ab vemiküno ün tim ut, kü neit dub masat pedensitüköl epedon oni ed elelogädükon domamönis vietik e paelayelovikis, kü zif lölik efulikon ko noid tonäröl e nid, mödot susnumik bökvabas falon se pons, fomonitans vokädoms e bunoms su jevods, e kü milanan it filidon lampadis, te dat odajonon vali no ma logot verätik.

Balidnaedo pepüböl ün 1835.

NUD.

I.

legunil e nen peoläts. Hi=Deutänans ko mäpet levemik ädesumoms ome klotemi lölik. ‚Hoffmann’ me vetot lölik oka äseidom oki sui futs oma, ‚Kunz’ ägleipom omi len kap, e ‚Schiller’ ägleipom me nam tuigülatufi as lavädasvip äjonidöli. Ko lied mutob nunön notodälo, das leliötan: ‚Pirogov’ < pädaflapom me tuigüls ön mod vemo dolöfik.”

²⁹ ...spikom dö ‚Lafayette’. In namapenäd sotül votik komädon: „blöfädom, in kis pöl cifik ela ‚Lafayette’ ebinälon”.

Tü mázul 25³⁰ bos vemo bisarik ájenon in el Peterburg. Jeifan: ‚Ivan Jakovlevich‘, len lesüt süliovegama lödöl (famülanem oma peglomon, ed igo len völ doma omik su selagaplatäd — kö pemagons söl ko cüg labü sobasköm, e zuo nüpenäd: „I koedoy seflumön bludi”³¹ — nos votik penunon), jeifan: ‚Ivan Jakovlevich‘ ágalikom go gölo ed ásmeilom smeli boda flifik. Ilöükölo bosilo oki su bed, álogom, vio jimatán omik: läd saido gravik, jikel vemo álöfof ad drinön kafi³², ásüramenof bodedis ánu pibakölis se furnod.

„Adelo, o ‚Praskov‘ja Osipovna‘! no odrinob kafi,” el Ivan Jakovlevich ásagom, „pla at vilob fidön bodedili hitik ko beb.”

(Jenöfo el Ivan Jakovlevich ökonsumomöv e balidi e votiki, ab ya ásevom, das öbinosöv vero nemögik ad begön dinis bofik otüpo, ibä jiel Praskov‘ja Osipovna no álöfilof ledesiri somik.)

„Fopan at fidomös bodi! so ga obinos gudikum pro ob it,” jimatán átikof ninälo, „bi por nog bal kafa oreton.” Ed ájedof bodedi bal sui tab.

El Ivan Jakovlevich födü gidöf álenükom trelülaguni love nijit oka e posä iseidom oki leni tab, ástürülom sali³³, áblümükom bebis tel, ásumom neifi me nams, e ko logodanotodot gravik áprimom ad kötön bodi. Posä ikötöm bodi ad lafs tel, álülogom lü hog zänodü ons, ed ad süpád okik áloegom vietön bosi. ‚Ivan Jakovlevich‘ ástürülom prüdiko oni me neif ed ádoatom. „Binos solidik,” ásagom ninälo oke, „kin üfo kanon-li binön us?”

Änüsteigom doatis oka ed áseramenom... nudi! El Ivan Jakovlevich igo áleadom lagön namis oka; áprimom ad röbön logis oka, ad doatön yegi: „Binos nud, vo binos nud!” Zuo ájinon pö om dutön lü sevädan seimik. Lejek ápubon su logod ela Ivan Jakovlevich. Ye lejek et ábinon-la nos leigodü sidin ut, kel áglepádon jimatáni omik.

„Kiöpo üfo edekötöl-li nudi? o lunim!” ávokádof zuno. „O jápan! o ludrinan! Ob it oträtülob poldanefe dö ol. O midunan kiom! Ya mens kil esevédükons obi dö utos, das pö jeif so vemo tirol nudis, das tio defalons.”

Ab el Ivan Jakovlevich ádredikom deadio. Ámemosevom nudi at: ákanon dutön lü nek votik pläamü hiel ‚Kovaljov‘: cámacalan³⁴, kelani ájeifom alvigo tü vedel e sudel.

„Saidö! o ‚Praskov‘ja Osipovna‘! Ovulupob oni ini sárvätül ed oseitob oni lä spadül seimik cema. Oseatonös us brefüpo, e latikumo omoblinob oni.”

„Igo no vilob lilön vödis ola! Vilol-li üfo, das oleadof seatön in cem obik nudi pedekötöl?... O nenladälöfan kiom! Te skilom ad mufükön jeifömi love küired, ab suno leno ofágom ad fölön bligis oka as matan! O miotálan! o kanayan! Cedol-li, das omutob papönön fa pold demü ol?... Ag! ol, o gagan! so lestupik, ásvo blög breini no laböl! Moukolöd oni! moö! sepololöd seimio, kö vilol! sodas vero nos omemükönöd obi dö nud at!”

El Ivan Jakovlevich ástanom, ásva pideidom-la. Áletikom, ai fovo áletikom, ab no ákanom dagetön kludodi seimik.

³⁰ Fonäts difik no baibinons tefü dát at. Ma namapenäd: „Febula ayelik dela 23^{id}”, ma pübot balid (in gased tiädü „Timakompenan”, ü: ‚Sovremennik‘, yel: 1836, toum kilid): „Prilula ayelik dela 25^{id}”. Mázul pemänioton in sotül látik dü lifatim ela Gogol‘ pepüböl. Dát at no binon fädik, bi ettimo in Rusän del 25^{id} mázula da län lölik päzelon calöfiko as zäl kritik pötü lenun ele ‚Maria‘. Zäl et noe ábinon relik, abi tatik. Ün zäladel et kulcipläg lezälík päjenükon in glüg alik, pö kelos bai lonem tata calans (klülíko in galadaleigeds) álabons bligi ad komön. Ma dinäds at hiel Kovaljov sovemo áfákädikom: ün del jenota veütik pro karier no ákanom labön logoti lönedik, bi nud ádefon pö om, zuo sekü def somik ábinomöv plekan plödakösömikün se valans ninü glüg. Ma kösömots pöpik, ün del ot ádaloy datuvülön magivölo fütüri. Bo sekü atos el Kovaljov áyümätom peri nuda okik ko jáf jimagivanas báldik seimik, ed igo ko maledit.

³¹ Blüd ábinon ettimo lekálamod sevädik ä so aldelik, das noe sanans „ákoedons seflumön bludi”, abi jeifans. Ye nüpenäd in konot penunöl no binon lölöfiko suemovik sekü gebäd pönopa nefümik e sekü def ladvärba „is”. Atos vedükon seti boso klänöfiki, e pösodi jeifana miklänöfiki. Ma tikodasoziat kanoy memikön, das bai fomälods vönädik pöpa Rusänik medinamans ä himagivans id ákanoms-la lekälön medü blüd (ed otans ákanoms-la maleditön).

³² In namapenäd pos el „drinön kafi” pepenos: „ed álentánof spogi slenik len klot kotinastofik oka pro skiläd gudikum pö jáfs tefü lönakonöm.

³³ In namapenäd pla el „ástürülom sali” pepenos: „ástürülom fomü belil sui tabastofed sali”.

³⁴ Dinít cámacalana (titul klada jölid ma el „Taib dö dinitš”: gredátalised Lampöräna Rusänik) ábinon donikün utas, kels ágevons gitäti ad geranoub (jü yel: 1845).

„Ba diab sevon-la, vio atos ejenon,” fino äsagom, du äkratom me nam pödü lil oka. „Va äbinob brietik, u no, ven ädelo ägekömob lomio, no plu kanob sagön. Too ma dinäds valik jenot at muton binön nemögik, ibä bod binon din pebaköl, ab nud binon din vero votik. Kanob suemön nosi!...”

El Ivan Jakovlevich ästopedom ad spikön. Tikod dö utos, das poldans ötuvons nudi lomü om ed ökusadons omi, ävedukon omi lölöfiko däsperiki. Ya äfomälom koleti bludaredik jöniko me largent pesimädöli, deni... E koap lölik oma ädremon. Fino äsüramenom donakloti okik e butis, älenükom oke dinis valik at e pö duced meibas grobik de ‚Praskov'ja Osipovna’ ävilupom nudi ini särvätül, ed äsegolom lü süt.

Idesinom ad dopladön seimio vilupoti, sevabo ud ad önüseitön ini disstütot dis leyan, ud ad ökoedön falön oni ön mod seimik jiniko nendesino, e poso ad öflekön oki lü näilusüt. Ab liedo ai dönu äkolkömom sevädani seimik, kelan sunädo äprimom ad seividön: „Kiöpio golol-li?”, u so: „Kimi edesinol-li ad jeifön so gölo?” Klu ‚Ivan Jakovlevich’ ön mod nonik äplöpom ad stebedön timüli pötik. Votikna ya äkoedom falön oni, ab galädan fagao äjonom ome me halebard, sagölo: „Lösumolöd! Ekö! eleadol falön bosi.” Ed el Ivan Jakovlevich ämutom lösumön nudi, ed äklänedom oni ini pok okik. Däspër äbemastikon omi, mu pato sekü utos, das menamödot daduliko ägretikumon pö süt, du selidöps gretik e smaliks ämaifikons.

Äsludom ad golön lü pon di ‚Isakij’: „Ba ön mod seimik jed ona ini vats ela ‚Neva’ oplöpon-li?...” Ye bosilo döbob, das jünü konob nosi dö el ‚Ivan Jakovlevich’: men stümabik demü patöfs mödik.

El Ivan Jakovlevich, äs febodan ritik Rusänik alik, äbinom ludrinan hölöfik. Do aldelo äjeifom cünis votikanas, cün lönik oka neföro klino päjeifon. Trelülagun ela Ivan Jakovlevich (‚Ivan Jakovlevich’ neföro älenlabom guni) äbinon vielik, kuratikumo: jenöfo äbinon blägik, ab labü stens podasümik braunayelovik e gediks; kolet änidülön demü smivov, e pla knops kil teiko fadils älagons. El Ivan Jakovlevich äbinom künidan vemik, e ven cämacalan: ‚Kovaljov’ < kösömiko äspikom ome pö jeif: „Lä ol, o ‚Ivan Jakovlevich’! nams ai mismelons,” täno el Ivan Jakovlevich ägespikom säki: „Ma kis üfo mismelons-li?”

„No sevob osi, o flenädan! ab mismelons,” cämacalan äsagom, e täno demü vöds et el Ivan Jakovlevich posä isnüfom tabaki äsmivom sobaskömi sui cüg oma, e doniü nud, e pödü lil, e doniü balib — brefikumo sagölo: valöpio, kö ävilom.

Sifan stümabik at ya ästanom su pon di ‚Isakij’. Primo äzilogedom; poso äbiegädom stutölo su balutastutöm, äsva ävilom-la logön dis pon, va fits mödik u nemödiß äsvimons, e täno äjedom nenküvido donio särvätüli labü nud. Älibisenikom so vemo, äsva bos ko vetot mö pauns foltum sunädo ifalon-la de bäk oma. El Ivan Jakovlevich igo älusmilom. Plas ägolom ad jeifön cünis calanas, älüodikom lü stitod ko platäd: „Zibs e tied” < ad begön us väreti bijopavina, ab süpo äküpom len finot votik pona haratapoldani ko logot cädik, cügabalibs veitik, hät killienik, den. Ästanom nenmufo; vüo haratapoldan ävinegom omi me doat ed äspikom:

„He! Kömolös isio! o flenädan!”

El Ivan Jakovlevich, äjonülölo oki asä plütavani, ya in fagot vemik ädeükom häti oka, e posä inilikom muvifo, äsagom:

„Vipob sauni ore, o cädal!”

„Nö! nö! o flenädan! no nog binob cädal. Sagolöd, kisi edunol-li us, du ästanol su pon?”

„Yulob nämätü God, o söl! Balugiko äglob ad jeifön, ab äsludob ad küpedön, va vifiko flumed äflumon.”

„Lugol, lugol! Plän at no saidon. Binolös so flenöfik ad gespikön snatiko!”

„O cädal! Obligidob bligi ad jeifön ori nen taspiks seimik telna a vig, nö! igo kilna,” el Ivan Jakovlevich ägespikom.

„Nö! o flenädan! Atos binon luspikot. Jeifans kil ya jeifoms obi, zuo lecedoms osi benofäti vemik. Benö! gudikumo binolös flenöfik ad konön, kisi edunol-li us?”

El Ivan Jakovlevich äpäelikom... Ab tü timül ot äsvo fog klänedon löliko jenoti, e sevoy vero nosi dö utos, kelos poso ejenon.

II.

Cāmacalan: ‚Kovaljov‘ < āgalikom go gōlo ed ākoedom tonōn: ‚Br-r-r...‘ < medū lips. Ādunom so pō naed alik, kŭ āgalikom, do om it no ākanom plānōn, sekŭ kod kinik ābitom so. Hiel Kovaljov ātenŭkom oki, ed ābŭedom lŭgivōn oke loki smalik su tab āstanōli. Ādesinom ad lŭlogōn bulādili, kel āsoariko ipubon lā om su nud. Ab — ad stun vemik oka — ālogom, das pla nud pō om top vero kamik ābinon! Idredikōlo el Kovaljov bŭedom lŭgivōn vati, ed ākluinom logis me sārīvātŭl: „Vō! nud fabinon!” Āprimom ad senidōn me nam, bi āvilom seivōn, va nog āslipom-la; ājinos, das jenōfo no āslipom. Cāmacalan: ‚Kovaljov‘ < ālōjutedom se bed, ālemufŭkom oki: nud fabinon!... Sunādo ābŭedom lŭblinōn klotemi, ed ājutedom nemediko lŭ lōpapoldacalal³⁵.

Ye primo sōtob nunōn bosī dō ‚Kovaljov‘, dat reidan kanon suemōn, cāmacalan sota kinik etan ābinom. Cāmacalans ut, kels dagetoms dinitī at yufŭ diploms nolavik, leno daloms paleigodōn lā cāmacalans ut, kels pepromuvoms in Kaukasān. Sots et binons mu distiks. Cāmacalans nolik... Ye Rusān binon lān so bisarik, das if penoy bosī dō cāmacalan bal, tān cāmacalan topa alik, de ‚Riga‘ jŭ Kamtjakān, fŭmo cedomōv, das lautan ediseinon ebo omī. Otos tefon i dinitis e gredātis valikis. El ‚Kovaljov‘ ābinom cāmacalan Kaukasānik³⁶. Te dŭ yels tel āstadom in dinit at, kludo ūn timŭl nonik ākanom glōmōn tituli oka; zuo ad gevōn oke cādī e veŭtī mōdikumis, neai ānemom oki cāmacalanī, ab ai mayori³⁷. „Dalilolōd! o jidigikan!” āsagom kōsōmiko, ikolkōmōlo pō sŭt luvomī, jikel āselof bavetis, „kōmolōd domŭ ob! lōd oba binon len sŭt: ‚Sadovaja‘; if te usākolōs: „Is mayor: ‚Kovaljov‘ < lōdom-li?” tān alan ojonon ole lōdōpi obik.” Ed if ākolkōmom jiseimani bātodik, tān plā vōds et āgevom ofe bŭdŭlis klānik, ed ālāŭkom: „Osākolōd! o lōfāb! dō lōd mayora: ‚Kovaljov‘.” Vātālōlo atosī, i rajanobsōs denu ad nemōn cāmacalanī at asā mayori!

Mayor: ‚Kovaljov‘ < ākōsōmom ad spatōn aldelo ve lesŭt di ‚Nevskij‘. Kolet baveta omik ābinon ai vemo piklinŭkōl ā pimaedādōl. Cŭgabalibs oma ādutons lŭ sot ut, keli i nu nog kanoy kŭpōn pō geodetans zilākik, pō bumavans e sanans rejimenik, i pō utans, kels ledunoms bligis poldik³⁸ valasotik; valemo pō mans valik et, kels laboms cŭgis klōpōfik ā redikis e kadapledoms vemo gudiko eli ‚boston‘, sevabo: cŭgabalib somik zugon kurato zānodo su cŭg ebo jŭ nud.

Mayor: ‚Kovaljov‘ ākepolom ko ok snilalinis sardik mōdik, efe labŭ skōts, id utis, su kels pinŭkōdos: „vedel”, „dōdel”, „mudel”, e r. Mayor: ‚Kovaljov‘ < ikōmom lŭ ‚Peterburg‘ sekŭ neod, sevabo ad sukōn vobapladi pōtōfik ma dinit oka: ifŭ benoplōp ōvedomōv vīguveran provina, ud igo dalogal pō dilād veŭtik būra seimik³⁹. Mayor: ‚Kovaljov‘ < i no ādodomōv ad matikōn; ab te pō jenet et, das jigam ōlabofōv katādi mō ruabs teltummil asā gamagivoti. Klu reidan nu kanon cōdōn ito: ini stad kinik mayor et āreafom, ven ilogom pla nud saido jōnik ā nomik topi fopik, kamik e smufiki.

Āsvo pro vemikam ditretas bōkan nonik āsŭikom pō sŭt, e pāmŭtom ad futogolōn, posā ivilupom oki ini māned oka ed ivealom logodi oka me sārīvātŭl. Ābitom so, āsva ābludom-la. „Bō! bo halud ākanon-la sŭikōn pō ob. Voiko no āmōgos, das nud ānepubon splodŭlo,” ātikom ed ānŭkōmom desino ini nibotōp ad lŭlogōn oki in lok. Lābo dunetābs āfabinons in nibotōp; hipuls āsvipoms cemīs ed āpladoms stulis; seimans omas ko logs slipōfik ālŭblinoms kekilis hitik su bōtabōvād; su tabs e stuls gaseds ādelik me kaf pibegifŭlōls āseatons brulo.

³⁵ Is lim: „lōpa” sinifon eli ‚Ober-‘. Lōpapoldacalal ābinom cif būra kondōta gidōfik pō poldabŭr zifik, ed ābejāfom midunotis pŭlik.

³⁶ Sis yel: 1809 < lisitans pro gredāt cāmacalana āmutons sufōn xamī pō nivers tefŭ nolavs sōkōl: nolavs literatik ā pŭkiks, gitav, jenav, nolavs fŭsŭdik ā matematiks. Ye in zilāks anik lampōrāna calans dinitas ōmik ādefons, sekŭ kelos us promuv ad dinit lōpikum pāfasilŭkon. Sŭmikos ātefon Kaukasāni, kō ādaloy promuvōn ad cāmacalan nen xams e diploms zesŭdik. Vōded: cāmacalan Kaukasānik < ābinon sevādik timŭ ‚Gogol‘ ad malōn calanis ut, kels no saido pidugālōns. Tapladŭ utans id ādabinons cāmacalans nolik, kelans ilārnonis valikosi zesŭdik.

³⁷ Fe dinit cāmacalana demŭ klad efe jōlid āleigon lā dinit mayora pō milit, ab dŭnād militik pālecedon stŭmabikum e riskādikum, e ma lon calan sifādik no ādalom gebōn pō titulam vōdedi tefik pladātema militik. So hiel Kovaljov ābitom as dobanouban ā nefōlan lonas.

³⁸ In pŭbots dŭ lifatim lautana ladyek: poldik < ādefon.

³⁹ El Kovaljov āspetom ad dagetōn dinitī lōpikum, bi ādutom lŭ klad jōlid, ab āneodomōv kladi nemu velidi pro vobaplads, dō kels ādrimālom. Dido pos dŭn dŭ yels tel bisŭ sikots ōmik cāmacalan ākanom dagetōn bū tim kōsōmik dinitī fovik, efe tituli: kurakonsālal.

„Benö! Gode dani! nek dabinon is,” äsagom, „nu kanob lülogön.” Neküniko änilikom lä lok ed älogedom: „Fi! te diab suemon-la osi! o gag kion!” äsagom spukölo balna. „If te bos dabinonös pla nud!... too nos dabinon!...”

Ön säspetikam ifäibeitölo lipi, äsekömom se nibotöp ed äsludom ta kösömots okik ad logedön neki ed ad smililön lü nek. Süpo ästanom, äsva ivulom-la, lä yan doma seimik; fo logs oma pubod neplänovik äjenon: fo nügolöp bökavab ästopon; yanils pämaifükons; blegikölo söl seimik in leiged piklotöl äsebunom ed ärönom löpio ve tridem. Kiovemiks dajek e leigo stun ela Kovaljov äbinons, ven imemosevom, das atan äbinon nud lönik oka! Pö süfül bisarik at val äjion pazüflekön in logs omik; äsenom, äsva töbo äfägom ad stanön su futs oka; too äsludikom ad stebedön ta neletians valik gekömi söla et ini bökavab, do koap lölik oma ädremon sovemo, äsva äbinom-la in fifastad. Pos minuts tel nud fe äsegolon. Älenlabon leigedi me goldafads pibrodöli, labü kolet geilik löstanöl; blit jamaküirik pilenükon len on; den äbinon len flan ona. Äkanoy kludön se hät onik ko plümäd⁴⁰, das ästadon in dinit tatakonsälala. Valikos äträtön, das ägolon seimöpio diseinü visit. Älogedon äl flans bofik süta, älüvokädon bökane: „Isiö!” Poso äseidon oki in bökavab ed ädevegon.

El Kovaljov pidabik tio äperom tikäli oka. Leno äkanom sludön, kisi ösötom-la tikön dö jenot so bisarik. Vö! lio atos mögon-li, das nud, kel ädelo nog ebinon len logod oma, noe fägon ad tävön e golön, abi ad lenlabön leigedi?! Ärönom pödü bökavab, kel läbo äbevegon te fagoti nemödik, ed ästopon fo leglög di ‚Kazan’⁴¹.

Äspidom ad nükömön ini leglög⁴², ädugolom da kedäds jibäldanas pöfik ko logods pivilupöl sa hogs tel pro logs (büo vemo ibesmilom logotis somik), ed änügolom ini glög. Us nino plekans nemödik ädabinons⁴³; spad äsaidon, dat valans ästanons pö nügolöp glüga. El Kovaljov äbinom in stad so nefredik, das leno älabom nämäli ad plekön⁴⁴, ed ästeifom ad logön söli at pö spadül alik. Fino äloegom stanön oni soaliko⁴⁵. Nud äklänedon löliko logodi oka ini kolet gretik löstanöl e ko notod relöfa vemikün äplekon⁴⁶.

„Lio mögos-li ad nilikön lü on?” el Kovaljov ätikom. „Valikos: leiged, hät < trätön, das binon tatakonsälal. Ba te diab sevon-la, vïo mögos ad dunön osi.”

Äprimom ad kögön bosilo nilü on; ab nud leno ävotükon jästädi devodik oka ed äbleibon biegon talio⁴⁷.

„O cädasöl!...” äspikom ‚Kovaljov’, imütölo oki ninälo ad bravurön. „O cädasöl!...”

„Kisi vilol-li?” nud ägespikon, iflekölo oki.

„Cedob osi bisariki, o cädasöl!... Jinos lü ob... das mutol sevön pladi verätik ola. E sunädo etuvob oli... e kiöpo-li?... In glög!⁴⁸ Mutol baicedön, das...”

„Säkusadolös obi! Ye no kanob suemön, dö kis evilol spikön... Plänolös!”

„Ön mod kinik üfo mutob-li plänön osi ome?” el Kovaljov ätikom ed äprimom ad spikön, posä iplöpom ad kuradikön boso:

„No taspikob, ob... too binob mayor. Baicedolös! das no pötosöv pro ob ad golön nen nud. Ba jitedan seimik, jikel selof pö pon di ‚Voskresen’e’ rojatis pesäjälöl, dalof seadön nen nud oka; ab, pö

⁴⁰ Plümäd äjonulon, das dalaban häta äduton lü cifodans löpik. Lon Rusänik ettimik ätonon: „Plümädi su hät dalons labön te dinitans klada balid u telida pö kur lampörrik, lezälamastans, kurasöls, leskvairs, ven lenlabons leigedis patik pro kurasog”.

⁴¹ Mäniot legluga di ‚Kazan’ (legluga stimü saludanamagot di ‚Kazan’ ko leläd) in dabükots Rusänik kösömo pageblinon ma namapenäd. In buks tumyela degzülid el „fo ‚Gostinyj dvor’ ” pübükon pla el „fo leglög di ‚Kazan’ ”. El Gostinyj dvor (vödiko: yad pro lotans) äbinon nem piada u bumota patikas pro tedans. In lezifs els Gostinyi dvory suvikumo äbinons bumots, kels boso äsümons ad leselidöps nutimik.

⁴² Ma pübots ettimik pla el „ini leglög” mutoy-la reidön: eli „usio”.

⁴³ Ma pübots ettimik pla el „ed änügolom ini glög. Us nino plekans nemödik ädabinons” pareidon-la el „Us nino mens nemödik ädabinons”.

⁴⁴ Ma pübots ettimik pareidos-la: „sludikön”.

⁴⁵ Ma pübots ettimik pla el „stanön oni soaliko” pareidon-la el „stanön oni len canaboed”.

⁴⁶ Ma pübots tumyela degzülid pla el „ko notod relöfa vemikün äplekon” mutoy-la reidön: eli „ko küpäl vemik ädalagon canis seimik.”

⁴⁷ Ma pübots ettimik pla el „no ävotükon jästädi devodik oka ed äbleibon biegon talio” pareidon-la el „no ävotükon jästädi oka.”

⁴⁸ In dabükots tumyela degzülid vöds: „In glög!” ädefons.

spet ad dagetön diniti⁴⁹... zuo if ek lomü mödikans sevon lādis, samo jieli Chekhtarjova: jimatān tatakonsālala, e jivotikanis... Ol it meditolös dinādis at!... No sevob, o cādasöl!...” (Pö atos mayor: ‚Kovaljov’ < ätovülom jotis oka.) „Pardö!... If träitoy dinastadi at bai noms bligas e stima noubikas... Ol it bo kanol suemön osi...”

„Suemob vero nosi,” nud ägespikon. „Plānolöd vali suemovikumo!”

„O cādasöl!...” el Kovaljov äsagom graviko, „no sevob, vio kanob suemön vödis olik... Pö jenet at din lölik jinon klülön... U ba vilol-la... Ga binol nud lönik oba!”

Nud älogedon mayori, ed logabobs onik boso fronükons flomi onik.

„Pölol, o cādasöl! Dabinob neseکیدiko. Zuo kosam nabätik nonik kanon dabinön vü obs. Ma knops dünādaleigeda olik bo dunodol pö senät u pu ön jäfūd gitāda. Ab jäfūd obik binon nolavik⁵⁰.”

Ispikölo atosi, nud ädeflekon oki ed äfövon ad plekön⁵¹.

‚Kovaljov’ äkofudikom mu vemo. No äsevom, kisi ömutom dunön, ed igo kisi ömutom tikön. Ün tim ot noid plitik klota vomik ätonon; änilikof vom bāldilik löliko me leds pideköl, e ko of äbinof jimägikan lenlaböl kloti vietik, kel vemo jöniko äklotugon tefü zekoap lunedìk ofik, ko hätil paelayelovik, kel äjinon binön so leitik, äsā kremabakot. Pödū ofs äpladom oki ed ämaifükom tabakiāri haidug lunik ko cūgabalibs gretik e degtelati koletas.

‚Kovaljov’ äfoikom nilikumo, äkoedom süstegön koletati batitik baveta, äleodükom snilalini okik len jānil goldik ālagölis, e du äsmililom valaflanio, älüälükom küpäli oka ad lādül lekeinik, jikel, ad floril florüplik sümöl, äplekölö bosilo äbiegof ed älüodükof āl flom namili vietik oka labü doats tio dulongamoviks. Smilil su logod hielā Kovaljov nog vemikumon, posā ilülogom dis hätil cūni klöpöfүlik, nidiko vietiki ofa e dili cūga, laböl köli rosada gölik florüplik. Ye süpo ägebunom, äsva ikontagom-la flami. Dönu imemom, das ālabom vero nosi pla nud oka, e logs oma äfulikons me drens. Ägүflekome oki, dat öspikom stedālo söle leigedi ilenüköle, das te simulölö äbiton as tatakonsālāl, das äbinon jāpan e kanayan, e das äbinon nos votik plāamü nud lönik oka!... Ab nud ya inepubon: ba ispidon ad movabön dönu diseinü visit lü ek.

Atos idāsperükon eli Kovaljov. Ägegolom ed ästanom ze dü minut bal dis kölüms, bi älelogom küpäliko āl flans votik, va ökanom logön nudi seimöpo. Ämemom fүmo, das ilenlabon häti ko plümād e leigedi me goldafads pibrodöli; ye no ikүpom patis māneda, ni köli bökavaba, ni uti jevodas, igo ni utosi, va ilabon-la u no pödo dünani seimik (ed in livred kinik). Zuo bökavabs so mödiks ävifovegons mo e ge, id ön vifot so vemik, das töbido ākanoy-la igo memosevön bali onas; ed if öküpom-la bali onas, alo no üdatikomöv modi seimik ad stöpön vabi.

Äbinos del jönik e solöfik. Menamödot gretik ädabinon su lesüt di ‚Nevskij’, samo voms äs sturabluk nenfinik floras äbestürofs pärunavegi lölik dese pon poldik jü pon di ‚Anichkov’. Ekö! i kurakonsālāl lā om sevādik ägolom, kelani änemom vikonulani, mu pato komü nesevādikans. Ekö! i hiel ‚Jaryzhkin’: grupacif pö senät, flenādan gudik⁵², kel pö kadapledam di ‚boston’ ai duinom römidi, ven neodom kadis jöl. Ekö! i mayor votik in Kaukasān diniti cāmacalana pedagetöl me nam vinegom, vüdölo ad kömön lü ok...

„Ag! diabö!” el Kovaljov äsagom. „He! o bökan! veigolöd obi nemediko lü löpāpoldacalal!”

El Kovaljov äseidom oki ini loatavab, ed ai dönu ävokādom lü bökan: „Gö! vifö! föfiomofolöd ko nām lölik!”

„Löpāpoldacalal binom-li in vobacem oka?” ävokādom, posā inükömom ini föfalecem.

„Lenö!” yanan ägespikom, „ānu edetävom.” — „Liö!”

„Si!” yanan āläükom, „jenöfo no bü lunüp, ye edetävom. If ekömolöv igo bü minut bal, ba ekolkömolöv ko om lomo.”

‚Kovaljov’, no ädesumölö sārvtüli de logod oka, äseidom oki ini bökavab, ed ävokādom me vög dāsperi jonülöl: „Gö!”

⁴⁹ Ma namāpenād pla el „diniti” pereidos: „cali proviniguverana”.

⁵⁰ Pö buks e gasesds tummyela degzүlid māniot jäfүdas dabinotik defon, e pla el „dunodol pö senät u pu ön jäfүd gitāda. Ab jäfүd obik binon nolavik” pābүkos: „dunodön ön jäfүd votik”.

⁵¹ In dabүkots tummyela degzүlid dil: „ed äfövon ad plekön” ädefon.

⁵² Tikodayumāt petraduton ma namāpenād. Dü tummyel degzүlid is māniot cala ädefon, klu pla el „hiel ‚Jaryzhkin’: grupacif pö senät, flenādan gudik” pābүkos: „hiel ‚Jarygin’: flenādan oma”.

„Kiöpio-li?” bökan äsagom. — „Föfiö!”

„Lio-li föfio? Is mutoy flekön: detio-li u nedetio-li?”

Säk at ästöpön eli Kovaljov ed ämüton omi ad letikön dönu. Ön stad omik mubalido äsötomös spidön lü bür südöfapolda, no demü utos, das ätefon-la nemediko poldi, ab demü utos, das bür et ökanon koedön segolön бүdis vifikumo, kas calans pö vobaplads votik. Zuo öbinosöv nevisedik ad duinön begi tefü geükam dinastada nomik cifefe dünotema ut, dünotani kela nud isteton oki, bi ya iklülädos se gespiks lönik nuda it, das pö dabinan at nos äbinon saludik, ed ökanon lugön i pö jenet at, leigoäsä ilugon, ven ilesagon, das neföro äkolkömon-la labani oka. Klu pö ‚Kovaljov’ slud ya isüikon ad бүедön vabön lü bür südöfapolda, ab ün timül ot äreafom ad tikod, das jäpan e cütan at, kel igo pö kolköm balid ibiton ön mod so nenjemik, ükanonöv gebädön pötatimi ad skeapön alseimiko de zif; e pö dinäds somik steifs valik ad dafanön oni öbinonsöv vaniks ud ödulonsöv — God önetelonös osi! — ünü mul lölik. Fino sülalödans it äjinons-la nügivön ome tikodi. Äsludom ad lükön nemediko lü notedabür gasedik, ed ad notükön бүökälo bepenoti staböfik patöfas valik, dat alan, posä ükolkömon nudi, ökanon sunädo loblinön oni foi laban, u pu sevedükön dö steböp nuda. Benö! isludikölo fifümiko, äbüedom vabön bökani lü notedabür gasedik, e dü vegam lölik ai dönu äflapom stirani ta bäk oma, otüpo sagölo:

„Vifö! o jäpan! vifö! o cütan!”

„Ag! o cädasöl!” bökan äspikom, du älemufükom kapi oka ed äbatom me stirajainäd jevodi oka, kel älabon heremi so luniki, äs ut vümadoga di ‚Bologna’. Fino loatavab ästopon, ed el Kovaljov hekölo änürönom ini stebedacem smalik, kö calan gedaherik älenlaböl trelülaguni bäldik e lüni, äseadom len tab e ko penamaleplüm vü tuts oka änumom könädis kuprinik piblinöl.

„Kin is lüsumon-li notedis?” el Kovaljov ävokädom. „O! Glidö!”

„Dalestümi obik!” calan gedaherik äspikom, posä ünü minut bal ilöpiologedom e dönu ilogedom dönio äl kums monik piseitöl.

„Vilob notükön бүkiko...”

„Dälö! Begob ole ad stebedön brefüpo,” calan äsagom, me nam bal äpenölo numati sui papür e me doats nama nedeta äfeamufükölo balilis tel pö bakud.

Dünan älaböl kvatädis e logoti, kel äjonülon dünotemi oka pö dom raistokratik, ästanom nilü tab ko doküm in nams; älecedom dini plütik ad logädükön kosädöfi oka:

„Fikulos ad kredön bisaroti somik, o sö! Dogil no frädon degkokekis jöl, sevabo ob no peloböv tä on igo kopekalafis jöl; too jigraf löfof oni, — nämätü God! — löfof, klu utane, kel otuvon oni, ruabis tum! If dalob bespikön dinis ma gidöf, tän, äsä anu vü ob e ol, бүlofs menas leno baibinons. If ek binon yagan, tän labonös bludadogi ud eli ‚pudel”; no lavaronös, ab segivonös ruabis lultum, si! segivonös utis mil! if te odagetonöv dogi gudik.”

Calan cädik älilom atosi ko logodanotodot gravik, e leigüpo äbejäfom fräditäxeti: tonats liomödik dabinons-li in penet peblinöl? Valaflano ästanons mödiks jibäldans, pladulans tedanas e domadünans ko penets. Pö bal etas pänunos, das äleadoy golön ad dünön⁵³ bökani ko kondöt stönik tefü spitin; votik ätefon vabi boso neflifediki, ün yel: 1814 < se ‚Paris’ piseveigöli; seimöpo äleadoy golön jiyunani de domadünanef bäldotü yels degzülid, oki pö lavöp iskilüköli, e fägöfiki pro vobod votik; zuo pälofons veigöm leitik sufidik nen resor bal; jevod yunik nämälik ko stenüls gedik yelis degvelid älaböl; sides nulik naväta e rafa se el ‚London’ ilükömöls; länädadom labü feilaläned zesüdik, sevabo labü leceks tel pro jevods e labü top, kö äkanoy meikön legudiki gadi biadik u firiki; i bevü votikos äbinon levok utanas, kels vilons remön jukasömälis bäldik, sa levüdam ad kömön ad hägön aldelo de düp jölid jü ut gödik kilid. Cem, pö kel sog lölik at ipladon oki, äbinon smalik, e lut us äbinon vemo dufik; ab cämacalan: ‚Kovaljov’ < no äfägom ad smeilön smeli, bi pivilupom me särvätül, e bi nud it oma äblibon seimöpo — te God äsevon-la, in spadül kelik.

„O cädasöl! leadölös begön obi!... Vemo neodob osi,” fino äspikom nesufädiko.

⁵³ El „leadoy golön ad dünön” äbinon fraseod ettimo sevädik ad malön seli dutetana. Lautan Rusänik votik: ‚Aleksandr Gercen’ < äpenom tefü atos: „...Ministeranef jemik ä puedöfik eproibon ad notedön, das mens paselons. Pö gaseds мүkiko e nensiämiko бүkoy: *leadoy golön ad dünön eki*.”

„Onu, onu! Ruabs tel, kopeks foldegkil! Ün minut mu nilikün! Ruab bal, kopeks mäldegfol!” söl gedaherik äsagom, du äjedom penetis ebo äl logods jibäldanas e domadünanas. „Kisi vilol-li?” fino äsagom, lüspikölo lü el ‚Kovaljov’.

„Begob...” el ‚Kovaljov’ äspikom, „ejenon cüt u jöp, jünü no plöpob ön mod seimik ad datuvülön osi. Te begob ad koedön bükön, das utan, kel ooblinon foi ob jöpäni at, ogeton mesedi saidik.”

„Dalob-li säkön, lio famülanem ola tonon-li?”

„Nö! kikodo famülanem zesüdon-li? No kanob nünön oni. Labob sevädanis mödik: jiel Chekhtarjova se famül tatakonsälala, jiel Palageja Grigor'jevna Podtochina se famül stäfafizira... Valans okanonsöv seivön jenoti at — God oneletonös osi! Kanol penön balugiko dö ob: cämacalan, u mödo gudikumo: stadöl in dinit mayora.”

„E tefü fugan: binom-li domadünan olik?”

„Bö! dünan kimik-li? Sümikos no äbinonöv jöp so vemik. De ob emofugon... nud...”

„Jö! famülanem kio nekösömik! E söl et: Nudik⁵⁴ < ebetifom-li oli demü suäm vemo gretik?”

„Nud, kludo... Pöliko träitol dinastadi. Nud, sevabo nud oba it, enepubon. Nu no sevob stanedi ona. Ba diab evilon-la käfädön tefü ob.”

„E me mod kinik enepubon-li? No kanob suemön stadi gudiko.”

„Jenöfo ob no kanob plänön ole, me mod kinik; ye veütikünos binon, das nu vabon da zif e nemon oki tatakonsälali. Ebo sekü atos begob ole ad notükön, das ufanölan ooblinonöd sunädo oni foi ob tüpü brefüp mu nilikün. Gevolös cödöti lönik ola: voiko lio üfo olailifob-li nen koapadil so küpidik? At leno binon samo tean smalik len fut, keli kanoböv steigön ini but, e poso nek oloegonöv defön teani. Komob alvigo ün dödel lä ‚Chekhtarjova’: jimatan tatahikonsälala; fovo jiel Podtochina Palageja Grigor'jevna: jimatan stäfafizira, sa daut ofik vemo löfidik, i binofs jisevädans gudik oba. Kluo gevolös cödöti lönik ola! vio nu kanob... Nu no dalob komikön lo ofs.”

Calan ämeditom, kelosi äträtons lips nämöfiko pifärmüköls oma.

„Nö! no dalob koedön notedön atosi pö gased,” fino äspikom pos seil lunüpik.

„Liö! Kikodo-li?”

„Somo. Gased okanon perön benorepüti oka. If alan primon-la ad penön, das nud lönik mofugon de on, täno... Igo nen jenots somik sagoy, das medü gasedem panotükons-la dins nesiämik e sagäds neveratik mödiks.”

„E me pat kinik din at üfo binon-li nesiämik? Pö jenet at, äsä jinos lü ob, nos sümik dabinon.”

„Te lü ol jinos, äsva nos nesiämik dabinon-la. Ekö! givob sami: ävigo otos ejenon. Calan äkömom, leigoäsä ol änu ekömol, äkeblinom notedi (kalot ma kalkul äsuämon ruabis: 2 sa kopekis: 73). Noted te änunon, das dog bridota: ‚pudel” < ko herem blägik imofugon-la. Atos no jion-la nekomunik, vo-li? Ab äklülädon binön jemodapenäd: jenöfo el ‚pudel” et äbinon diviguvan, no memob, stitoda kinik.”

„Ob ga lofob notedi no dö el ‚pudel”, ab dö nud oba it, sevabo tio dö ob it.”

„Nö! leno dalob koedön nüseidön notedi at ini gased.”

„Liö! Ga nud lä ob nendoto emoon!”

„If emoon, tän atos binon dinäd sanavik. Sagoy, das dabinons mens ut, kels kanons lenlägön nudi sota alseimik. Ye ma küped obik mutol binön man ladäla vemo fredika, e bo löfol ad cogön in sogod.”

„Yulob ole nämätü God! Ba if ereafol ini dot, tän ojonob ole logodi oba.”

„No zesüdos ad töbön oki!” calan äfövom, du äsnüfom tabaki. „Üf atos ye no oditretülükönöv oli,” äläükom ko jäst nitedäla, „täno obinosöv vipabik ad lülogön.”

Cämacalan ädesumom särvätüli de logod oka.

„Jenöfö! kio bisarik atos binon!” calan äsagom, „top binon vero kamik, äsvo paälakek änu pebaköl. Si! binon nekredoviko kamik.”

„Kluö! Nu bleibol-li feitön? Ol it kanol daküpön, das binos nemögik ad no notedön. Obinob mu vemo danöfik kol ol; zuo vemo fredob, das pöt at ebönon obe plidi ad kosükön obi ko ol...”

Mayor, äsä kanoy kludön se atos, pö naed at äsludom ad bitön fläto.

⁵⁴ Famülanems mödik Rusänapükik pedefomons de bidanems medü lenläg poyümotas ladyekik.

„Dido binosöv din fasilik ad koedön notedön,” calan äspikom, „ab no büologob pö atos fruti seimik pro ol. Ga if vilol somi, tän bligädolöd utane, kel labon stüli süperik, ad bepenön jenotemi asä natapubodi seledik, dat okoedoy nüseidön ini el „Bien nolüdik” yege dili et” (ün tim ot nogna äsnüfom tabaki) „gönü frut yunane fa” (ün tim ot äkluinom nudi oka) „u balugiko födü nitedäl valemik.”

Cämacalan isäspetikom lölöfiko. Ädonükom logis oka äl donadil gasesa, kö nunäd dö plösenots äbinon; ya logod oma tio äsmililon, posä piküpon nem jiplösenana, jikel äbinof löfidik ma logot, e nam äkontagon poki ad fümükön, va äkepolom ko ok bankazöti blövik⁵⁵, bi cedü ‚Kovaljov’ stäfafizirs äsötoms seadön su teatastuls... ab tikod süpik dö nud idädükön vali!

Calan it äjinom pafäkükön dibäliko fa ditretül ela Kovaljov. Ivipölo ad trodön boso omi pö ditret at, älecedom plütiki ad notodön pidi oka me vöds anik:

„Dido vemo keliedob, das mijenot soik ereifon oli. Ba vilol-li snüfön tabaki? atos nosükön kapadoli e ladälastadi glifik; atos igo gudon tefü hemoroids.”

Du äsagom atosi, calan änilükom tabakiäri lü ‚Kovaljov’, idispladölo donü on vemo skiliko tegoti labü pöträt voma seimik ko hätil.

Dunot at nen desin badik äsäsüenükön eli Kovaljov.

„No kanob suemön, vio lecedol timi somik pötöfiki pro cogs,” äspikom faviko, „va no logol-li, das no labob ebo ati, me kel fägoböv ad snüfön? Diab mosumonös tabaki olik! Nu leno vilob logedön oni, sevabo noe tabaki naudodik olik sota: ‚berezinskij’, abi rapedi, igo if elofolöv obe oni.”

Isagölo osi, äsegolom dibäliko pifavükölo se notedabür gasesik, ed älüodikom lü poldacif diläda, [kelan levemo älöfom juegi. Lomü om föfacem, ü fidacem, päbepladon löliko me juegakouns, kelis ilüpoloms bundano ome demü flenam tedans. Pö tim et jidünan ädeükof de poldacif diläda militabutis calik; den e harnads krigik ya püdiko pälägons pö guls, e sonil kilyelik oma ya äkontagom häti killienik pabedredöl; ed om it pos belifots me komips fulöls krigana äblümükom oki ad dajuitön blesiris lifa püdik]⁵⁶.

El ‚Kovaljov’ änikömom ini dom oma, ven etan ätenükom oki, ägrunom koteno, ed äsagom: „Benö! legudiko oslipobös ünü düps tel!” E ma dinäds at imögosöv ad büosenön, das lüköm cämacalana leno äjenon pötatimo. [Kanob niludön, das igo if ettimo iblinomöv ome tiedi mö pauns anik u bosi klöfa, tän töbo päbenogetedomöv-la.] Poldacalan et äbinom vemo benomeugik tefü lekans valik e febods; ye äbuükom bu valikos bankazöti tatik. „At binon din legik,” so äspikom kösömiko, „nos dabinon gudikum ka din at: no begon ad fidön, no flagon spadi mödik, spadandinäd poka ai saidon pro on, ed if leadoyöv falön oni, no brekonöv!”

Poldacalan ägetedom eli Kovaljov vemo nenladälöfiko ed äspikom, das tim pos fided no binon pötik ad dunön vestigi miduna, das nat it ebüdülön ad takädön boso pos fid (cämacalan äkanom kludön se atos, das poldacif diläda no äbinom nesevan tefü spikeds sapanas vönädik), das no desleitoy-la nudi de men gidöfik [e das dabinoms in vol mayors mödik ut, hikels igo no laboms nikloti in stad gudik e zigliboms pö tops valasotik nepuedik].

Vo notodots kio groböfiks pigeädons! Mutoy küpetön, das ‚Kovaljov’ äbinom man vemo skaniälük. Äkanom pardön valikosi, kelosi äspikoy dö om it, ab leno äsäkusadom pö jenet ut, kel ätefon diniti u tituli. Igo äcedom, das in dramats teatik sänsurans äkanoms-la dälön valikosi, kelos tefon löpafiziris, ab nek ädalonös blamön stäfafiziris!⁵⁷

Geted poldacalana so ikofudükön omi, das älemufükom kapi oka ed äspikom ko senäl diga, ädeädolo boso namis oka: „Mutob koefön, das pos blamets at so nofiks flanaü ol no plu kanob läükön bosi...” ed äsegolom.

Ven ilomiovegom, lögs oma sovemo ifenikons, das töbo äkanom senön onis. Ya ilulitikos. Pos suks nensekik valik at löd äjinon binön lü om glifik u vemo gagik. Posä inügolom ini föfacem,

⁵⁵ Efe völadü ruabs lul.

⁵⁶ Is e fovo vödemadileds vü kläms gulöfik ädefons in pübots dü lifatim ela Gogol'. In dabükots nutimik Rusänik pö jenets somik vödem penätükön ma namapenäd fa nolavans ä vestigans literatava.

⁵⁷ In taadam tefü nems okas, pö milit Rusänik ettimik dinit stäfafizira (‚Stabs’=fizira) pälecedon löpikum ka ut löpafizira (‚Ober’=fizira). Too löpafizir ästadom löpikumo ka donafizir (‚Unter’=fizir).

äloegom seatõn hieli Ivan: domadünan okik < ko bæk su lesõf küirik pineklinükõl, hikel äspukom sui nufed ed alnaedo vemo benofätiko äkoedom drefõn spukoti topi ot bal. Lindif somik dünanefa ävutükon omi; äflapom omi ta flom me hät, iläükölo vödis: „Ol, o svin! ai jäfol me stupots!”

El Ivan sunädo älöpiobunom de plad oka ed äjutedom muvifo ad deükõn de om mänedi.

Posä mayor inükõmom ini cem okik, õn stad fenik e glifafulik äleadom falõn oki ini kovenastul, e pos seifs anik fino äsagom:

„Godõ! Godõ! Demü midunots kinik pasufükob-li neläbe somik? If nam u lõg defonõv lä ob, atos ga binonõv gudikum; if lils defonsõv lä ob, atos binonõv neplitik, ab ga sufovikum. Gûo men nen nud binon bosi mu bisariki, keli fikulos ad cõdõn: va binon bõd u no bõd, va tatätan u no tatätan; te kanoy-la sumõn e plõdiojedõn oni da fenät! Pu pedecõponõs põ krig u põ telkomip, ud ob it ebinobõs kodädan atosa!⁵⁸ Too ga emoon vero pro nos, nesiämiko, igo no pro kopekalaf pu bal!... Ye nõ! atos no mögon,” äläükom, imeditõlo brefüpo. „No binos luveratik, das nud enepubon-la; õn mod alik no binos luveratik. Atos bo padrimon põ slip, u padrimon põ halud; ba seimüpo edrinob põliko pla vat geini, me kel nürõbob balibi oba pos jeif. El Ivan: fopan < no elüsumom flumoti at, e bo nendesino edrinob oni.”

Ad gevõn oke nen dots seimik fûmi, das no brietom, mayor äknibom oki so doliko, das om it ävokädõm. Dol at lõlöfiko isüadükon omi, das äjäfädõm ed älifom in jenõf. Nevifiko änilikom lä lok e primo äfäiknibom logis oka, labõlo tikodi, das nud ba õjonon-la oki põ top okik; ab ün minut ot ägebunom ge, sagõlo:

„Kio jemodik logot at binon!”

Fe atos äbinon nesuemovik. Üf imoikonsõv knop, spun largentik, glok, u bos sümik... Ye per somik-li? Zuo in lõd lõnik!... Mayor: ‚Kovaljov’, ivätälõlo dinädis valik, äcedom niludi luveratiküno niliküni lä verat utosi, das kodädan atosa ikanon-la binõn nek votik, pläämü jiel Podtochina: jimatan stäfafizira, jikel ivilof, das õmatikom ko daut ofik. Fe om it älõfom ad bõfülõn boso ko lädül et, ab äyilom fijenoti finik. E ven jimatan stäfafizira istetof ome stedälo, das ävilof matükõn dauti oka ko om, pianiko äditom ko plims okik, ispiükõlo, das nog äbinom tu yunik, das nog õmutomõs dunodõn pu dü yels lul, dat ürivom bäldoti yelas kurato foldegtelas.

E tefü atos jimatan stäfafizira, bo fõdõ vindit, isludof ad dämükõn mayori ed ivobükof demü atos jimagivanis ä jibäldanis seimikis, bi õn mod nonik imõgos ad büocedõn, das nud oma pidekõton-la: nek inügonon ini cem oma; el Ivan Jakovlevich: jeifan < fûmo ijeifom omi nog ün vedel, e dü vedel lõlik, igo dü dõdel lõlik nud oma äblebon nätik, atosi ämemom ed äsevom vo gudiko. Zuo imutomõv senõn doli, i nendoto vun no ikanonõv nätikõn so vifiko e binõn kamik, äsvo päälakek. Ävätälom desinis: va õsitatõn ofi fõlõlo fomedis cõdäda, u va visitõn ito ofi ad säklänedõn midunoti ofik. Medits omik päropons me lit, kel älunidon da slitods valik yana ed ämalon, das in fõfacem fa el Ivan ya pifilidon kandel. Suno id el Ivan it ädajonom oki, äpolõlo oni fo ok e litükõlo nidiko cemi lõlik. Me muf balid ‚Kovaljov’ ästeifülom ad gleipõn sãrvätüli e koedõn nelogädõn topi, kõ nog ädelo nud ädabinon, dat voiko dünan fopik no õlulogom nenduniko, üküpõlo kúpädoti somik lä sõl oka.

‚Ivan’ no nog ämogolom lü lucem okik, ven vög nesevädik ätonon in fõfacem, sagõlo:

„Is cãmaccalan: ‚Kovaljov’ < lõdom-li?”

„Nükõmolõs! Mayor: ‚Kovaljov’ < binom is,” el Kovaljov äspikom, du älõjutedom spidõfiko ed ämaifükom yani.

Änügolom poldacalan ko logot jõnik, labü cügabalibs no vemo bloniks e no dofiks, labü cügs vemo klõpõfiks: hiutan, kel põ dil primik konota istanom finotü pon di ‚Isakij’.

„Ol eleadol-li paperõn nudi olik?” — „Lesi!” — „Enu petuvon.”

„Kisi esagol-li?” mayor: ‚Kovaljov’ < ävokädõm. Fred äkoedom perõn omi fägi ad spikõn. Älogetom lü haratapoldan fo om stanõl, su lips e cügs klõpõfiks kelana tulitiko änidülõn genid dremilik kandelalita. „Õn mod kinik-li?”

„Sekü fäd bisarik: edefanoy oni tio põ vegam. Ya äseidon oki ini dilijan ed ävilon motevõn lü ‚Riga’. Põ on igo dientifäd äbinon, kel ya bü lunüp piregistarõn calõfiko ko nem calana seimik.

⁵⁸ El Kovaljov dredälom demü karier oka. Ma lonem ettimik, men no ädalon dagetõn calis õmik sekü koopiviod. Pläots lonas tefik (u pu pänsion saidik) ämõgons te põ jenet viodas sekü gebäd vafa timü komip.

Binos bisarik, das ob it primo epölacedob oni asä söli. Ye läbo älenlabob lüni, yufü kel sunädo efägob ad küpön, das at binon nud. Ibä binob miopik, ed if upladolöv oli foi ob, tän ologoböv te utosi, das labol logodi, ab no oküpoböv nudi, ni balibi, ni pati votik. Lūmot obik, sevabo mot jimatana obik, i logof nosi.”

El Kovaljov inesufädikom.

„Kiöpo üfo binon-li? Kiöpo-li? Onu orönob.”

„No kudolös tefü atos! Ebüocedob, das neodol oni, ed ekeblinob oni. I binos bisarik, das döban cifik in jenotem at binom jäpan: jeifan se sūt sülüovegama, hikel nu stadom in fanäböp. Ya sis lunüp miniludob omi tefü ludrin e tif; ed idelo id ädeblinom tifölo de selidöpil bal degtelati knopas. Nud olik blebon nätik, soäsä ebinon.”

Pö vöds at haratapoldan änümüfom nami oka ini pok ed äsüramenom usao nudi in papüraräg pivilupöli.

„Ekö! vo binos on!” el Kovaljov ävokädom. „Vö! binos on! Begob ole ad drinön adelo ko ob bosi tieda.”

„Atos vemo oplitonöv obi, ab leno kanob kompenön, bi mutob detävön isao lü lepönäböp... Jerikam vemik esüikon pö viktuals valik... Lomü ob i lūmot lödof, sevabo mot jimatana obik, i cils; bäldikünan pato jinom labön fütüri gretik tefü karier, bi binom hipulil vemo sagatik, too monameds alseimik defons pro dugäl...”

[El Kovaljov verätiko äletuvom vödis at, ed igleipölo su tab bankazöti redik⁵⁹, änüseitom oni ini nam galädana, kel, posä ibiegom anna glidölo, äplödiogolom da yan. Ün minut tio ot ‚Kovaljov’ ya älielom tonön vögi otana in sūt, kö ämeibom flapölo ta tutem omik lumani fopik bal, kel änu ikoedom lüvabön vabi oka sui pärunaveg.]

Cämacalan pos mogul haratapoldana dü minuts anik äbleibom binön in stad nefümik seimik, e töbo pos minuts anik ädönugetom fägi ad logön e sienön; ini bluv somik ireafom dub fred no pispetöl. Äsumom spalo nudi pituvöl me nams bofik kevio pikoboyümöls, e nogna küpälo älelogom oni.

„Ekö! On! Sio at binon on!” mayor: ‚Kovaljov’ < äsagom. „Ekö! i buläd pö flan nedetik binon, kel esüikon ädelo.” Mayor tio äsmilom demü fred.

Ab nos laidulik dabimon in vol, sekü kelos fred ün minut balidfovöl pos balid i ya no binon so liföfik; ün minut kilid nog plu läsikon, e fino pianiko kobioflumon ko stad kösömik lana, soäsä su sürfat vata sirk sekü fal stonila edavedöl fino nepubon yumölo ad sürfat kamik. ‚Kovaljov’ äprimom ad letikön ed äreaform ad tiket, das säkäd no nog pituvedon: fe nud pituvon, ab ga ömuton palenyümön, ü papladön sui top lönik oka.

„Ed üf mögädo no polenkleibonöv-li?”

Pö säk somik, keli ilonülom oke it, mayor äpaelikom.

Ko senäl dreda neplänovik äjutedom lü tab, älümufükom loki, dat nendesino nud no pöpladon mi. Nams omik ädremons. Prüdiko e tödiko älenpladom oni sui top büik. O jeik kion! Nu no pälenkleibon!... Änilükom oni lü mud, bosilo ävamükom oni me natemam oka, e dönu änilükom lü top kamik vü cügs tel topöl; ab nud ön mod nonik äfimon.

„Gö! ja! nüsteigolöd oli! o fopan!” äspikom one. Ab nud äbinon neblegovik, äsvo din boadik, ed äfalon sui tab ko ton so bisarik, äs ut buona. Logod mayora konvuliko ämifomon oki.

„No vilol-li yumön?” äsagom ön jek. Ye do ai dönu änilükom oni lä top lönik ona, steif ämiplöpon, äsä büo.

Älävokom eli Ivan, ed äbüedom golön omi ad ramenön sanani, kel älödom in dom ot pö löd gudikün teada telid. Sanan at äbinom man magädabik, älabom cügabalibis jönik pägablägik, jimatani nämestik ä sauniki, gödo äfidom podis flifik ed äklinükom gütüri oka, medä älavülom mudi algödo zao dü foldils kil düpa ed äsmufetom tutis me tutikefs sotas difik lul. Sanan ädajonom oki tü minut ot. Posä isäkom, bü tim kinik mifätot ijenon, äkipölo mayori: ‚Kovaljov’ < len cün, älöpiotovom kapi oma ed äsnipom omi me döm ta top ebo ut, kö büo nud pipladon, sodas mayor pämutom ad jedön kapi oka pödio ko näm so vemik, das äjokom me kapapödot ta völ. Sanan äsagom, das atos äbinon pülot, e posä ikonsälom ome ad feamufükön boso oki de völ, primo

⁵⁹ Efe völadü ruabs deg.

äbüedom bieğädön malädani me kap lü flan detik, ed ävestigölo senido topi ut, kö büo nud
pipladon, äsagom: „Jö!” Poso äbüedom bieğädön omi me kap lü flan nedetik, ed äsagom: „Jö!”
Finodo dönu äsnipom omi me döm, sodas mayor: ‚Kovaljov’ < ämufükom kapi oka, äsä hijevod,
tutemi kela vestigoy. Idadunölo blufami somik, sanan älemufükom doto kapi, ed äspikom:

„Nö! no mögos. Gudikumo blebolös somik! Voto okanoyöv mödo badükümön stadi. Dido ga sio
mögosöv ad lenpladön oni; bo ob it onu olenpladoböv nudi at lä ol; too vilob süadükön oli, das atos
binonöv badikum pro ol.”

„Kio gudik atos binon! Lio üfo kanob-li lailifön nen nud?” el Kovaljov äspikom. „Sio stad no
okanon-la badikumön, kas nu. Kio hölöfik atos binon! Kitopo dalob-li jonön obi ko nejön jemodik
somik? Labob sevädanis cädik; samo adelo omutob komön pö soarazälüls in doms tel. Sevob
mödikanis, sevabo: jieli Chekhtarjova: jimatane tatakonsälala, jieli Podtochina: jimatane stäfafizira...
Do pos dunot brefobüik ofik leno okosikob ko of, pläamü kosam medamü pold. Gevolös gönodi!”
el Kovaljov äsagom me vög dabegöl, „ba med somik dabimon-li? Ön mod alseimik olenpladolös!
igo no legudiko, te dat ofimonös!

Igo ostütoböv boso oni medü nam pö jenets riskädik. Zuo no danüdob, sodas no odämükoböv oni
me muf nentödik. Valikos, kel tefon danöfi demü visits ola: kanol süadön, das viomödoto
monameds obik ofägükons obe...”

„Kanol kredön osi u no,” sanan äsagom me vög, kel no äbinon laodik, ni nelaodik, ab äbinon
vemo süadüköl ä magnetätöl, „ab neföro lekälob demü lugaenod. Atos taöfon ta prinsips e lekan
obiks. Dido getob peloti demü visit, ab te vätälölo dinädi bal: dat nek skanonöv dub gespik refudik
obik. Nendoto olenpladoböv nudi ola; ab yulob ole nämätü stim obik — if vöds komunik obik no
ekredükons oli — das so obinos mödo badikum. Gudikumo leadolöd dunön nati it. Lavolöd oli
suvikumo me vat koldik, e lesagob ole, das no labölo nudi, ostadol in saun so gudik, äsif olabolöv
oni. I konsälob ole ad pladön nudi ini flad ko spit, u, dunölo nog gudikumo, ogifolöd usio
fidaspunetis tel ela ‚vodka’ pupepöl e viniga puvamüköl! täno okanolöv lagetön demü nud monis
mödik. Igo ob it oremob oni, if te no ulonolöv suämi tu jeriki.”

„Nö! nö! Demü mon nonik oselob!” mayor: ‚Kovaljov’ < ävokädom ön däsper, „gudikumo
opäridikonös!”

„Begob säkusadi!” sanan äspikom, du äbiegom pötü ledit. „Evilob frutön oli... Vi! Alo eküpol
steifi obik.”

Posä isagom osi, sanan ko jästäd cädik äsegolom se cem. ‚Kovaljov’ igo no äküpälom ad logod
omik ed ön nenlefäk dibätik te äloegom sestegön se slivs trelülaguna blägik oma slivilis jita vietik ä
klinika, äs nif.

Ün del balidfovik äsludom bü loseid kusadapenäda ad penön jimatane stäfafizira, va öyilidof nen
feit ad gegivön ome utosi, kelos päflagon. Pened älabon ninädi sököl:

O cädaläd:

‚Aleksandra Grigor'evna’!

*Leno kanob suemön dunoti bisarik flanaü ol. Süadolös! das bitölo ön mod somik, ogaenätöl nosi
e leno omütöl obi ad matikön ko daut olik. Kredolös! das jenotem tefü nud obik esevädikon lölöfiko
pö ob, leigoäsä jenöfot ut, das pö atos ols binols dunans cifik, e nek votik pläamü ols. Deditikam
süpik ona de top lönik, skeap e kamuf nu as calan bal, täno fino in maged lönik, binons nos votik,
plä sek magivamas pedunöl fa ol u fa utans, kels plägons jäfüdi cädik ot, soäsä ol. Obo lecedob
bligi obik nuredi sököl: if nud fa ob pemäniotöl no otopon ya adelo pö top lönik oka, tän
pomütoböv ad yufidön jelodi e gönami lonas.*

Too lecedob osi stimi ad lestimön lölöfiko oli.

Dünan divodik ola:

‚Platon Kovaljov’.

O cädasöl:

‚Platon Kuz'mich’!

*Pened olik vemo estunikon obi. Koefob snatiko ole, leno äspetob osi, e mu pato blamis negidetik
flanaü ol. Sunädo nunob ole, das calani, kelani emäniotöl, neföro ägetedob domü ob, ni
pimaskaröli, ni in maged veratik. Ye ävisitom obi hiel Filipp Ivanovich Potanchikov. Do ga sio*

ästeifom ad matikön ko daut obik, zuo labölo kondöti gudik ä stöniki tefü spitin, i binölo nolaliegik, too ob neai ägevob ome speli tefü benosek. Nog emäniotol nudi. If ediseinolöv me vöds at, das ävilob-la — ma spikamamod Rusänik — posblibükön oli ko nud, sevabo: ko nos, ü gevön gespiki refudik fomedik, tän pastunükoböv me utos, das ol it spikol dö atos, du ob, äsä kanol sevön, älabob cedi vero güiki. Ed if anu matilisitolöv lono tefü daut obik, tän blümoböv sunädo ad kontenükön oli demü beg at, ibä atos ai äbinon zeil desira liföfik obik, e spelölo osi blebof laidio blümik ad dünön oli

,Aleksandra Podtochina’.

„Nö!” el Kovaljov äsagom, posä ifireidom penedi. „Of fūmo no döbof. Atos no mögon! So peponon pened at, äsä no kanon-la penön men ut, kel binon kodädan krīma.” Cāmacalan äbinom jäfūdisevik tefü atos, bi anna vestig krimik pikomiton ome, nog in ziläk Kaukasänik.

„Ön mod kinik-li üfo, sekü fätavimäd kinik-li atos ejenon? Ba te diab datuvülön-la vali!” fino äsagom, idonükölo ön dāasper namis oka.

Vüo sagäds dö jenot bisarik at päpakons da cifazif⁶⁰ lölik, zuo, äsä oseivols onu, ko läükots küpädik. Ün tim ebo et tikäls valanas älüälons lü plödakösömikos; bü brefüp pülik zifanef lölik ijäfälon ko plaks vobeda magnetäta. I konot dö stuls danüdöl in dom len sūt: ‚Konjushennaja’ < nog äbinon flifädik in mem, demü kelos no mutoy stunön, das suno äprimoy ad sagön, das nud cāmacalana: ‚Kovaljov’ < kurato tü düp kilid äspaton-la ve lesüt di ‚Nevskij’. Aldelo nulälans mödik äkobikons pö süts. Ek isagon, das nud äbinon-la in selidöp ela Junker, ed us ädavedons menamödot e laidadrän somiks, das igo poldanef ämuton vüikön. Spekulān bal ko logot cädik, labü cügabalibs, pö nügolöp teatöpa kekilis neluimöfik difik de nibotöp äselöl, desino imekom bamis jönik boadik lesolidik, su kels älevüdom nulälans ad löpikön tä kopeks 80 a dunetäb alik. Konulan meritabik bal desino pötü atos äsekömom gölikumo se lom e ko töbids vemik ädudranom da menamödot; ab — ad leskan vemik oka — äplöpom ad logön da lefenät selidöpa pla nud te trikayäki lainik komunik e magodili stonabükik ämagöl vomüli stogi oka gudikumo ävotapladöli, e dändini, hikel älogedom ofi stanölo pödü bim, ed älabom jiläti, kel äkanon pamaifükön, i balibi smalik, sevabo konulan älogom magodili, kel älagon pö plad ot lunüpikumo, kas nog dü yels deg. Idegolölo, äsagom ko notodam skana:

„Lio künoy-li ad kofudükön pöpī me sagäds so nesiämiks e neluveratiks?”

Latikumo sagäd iziikon, das no ve lesüt di ‚Nevskij’, ab in legad di ‚Tavrida’ nud mayora: ‚Kovaljov’ < äspaton-la, das ya sis lunüp äbinon-la us; das nog ün tim ut, kü hiel Khosrev-Mirza⁶¹ ilödom us, otan vemo istunom demü natapubod bisarik at. Studans anik nivera kötetavik ätevons usio. Läd noubik ä cädik bal äbegof medü pened patik kälädane legada ad jonön ciles ofik pubodi seledik at, zuo — üf atos ömögon — ko pläneds meiböl e devodüköls pro hiyunans.

Vemo äfredoms dö jenots valik at mans sālunöfik valik, sevabo laidavisitans nonelaböfik pö soarazälüls, bi älöfoms ad koedön smilön lādis, ab ettimo stok omsik cogas lölöfiko ifinedon. Dil nemödik menas stümabik ä fiedikas kol tat pänepliton vemo. Söl bal äspikom sidiniko, das no äsuemom, vio ün timäd kulivik nutimik ludatikots nesiämik äkanons papakön, e das pästunükom, kikodo reiganef no älüälükon küpäli oka ad atos. Söl at, äsä iklülādos, ädutom lü cādans ut, kels viloms koedön vüikön reiganefi pö valikos, igo pö feits aldelik omas ko jimatans oksik. Nog latikumo... Ab tü timül at dönu äsvo fog klānedon löliko jenoti, e sevoy vero nosi dö utos, kelos poso ejenon.

III.

Nesiämikos voik jenon in vol. Semikna igo kredab pülik leno dabinon; sunädo nud ebo ut, kel ävabon ön dinit tatakonsälala ed äsüükon bruli so vemiki in zif, äpubon dönu, äsva nos nekösömik ijenon-la, in top okik, efe kurato vü cügs tel mayora: ‚Kovaljov’. Atos ya äjenon tü prilul, 7. Egalikölo ed elülogölo oki in lok, om logom: nud! Gleipom oni me nam, vö! nud binos! „Kios!” el Kovaljov äsagom, ed ön fred tio ädanüdom nüdafuto danüdi vifik pöpik: ‚trepak’ da cem lölik, ab el

⁶⁰ El Peterburg äbinon cifazif Lampörāna Rusänik.

⁶¹ El Khosrev-Mirza äbinom hiplin Pārsänik, kel älükömom ini Rusän ün yel: 1829 < ad konferön pos distuk bumota ilegäta Rusänik e deid ilegätana Rusänik: ‚Aleksandr Griboedov’.

Ivan nügolölo atupom omi. Äbüedom givön sunädo vali ad lavön oki, ed älavölo oki, nogna älülogom oki in lok: nud! Äsäluimükölo oki me taul, dönu älülogom oki in lok: nud!

„O ,Ivan’! Dalogolös! Jinos, das su nud oba bos dabinon, efe buläd” äspikom, du ätikom: „O neläb kion! üf ,Ivan’ osagomöv: Jenöfo nö! o cädal! noe defon buläd, abi nud lölik!”

Ab el ,Ivan’ äspikom: „Nos, buläd nonik dabinon, nud binon kamik.”

„Gudö! diabö!” mayor äsagom oke it ed äsnipom me doats. Otüpo jeifan: ,Ivan Jakovlevich’ < älogedom dese yan, ab ön mod so dredälik, äsva äbinom-la kat, keli änu iflapoy me tuigülatuf demü tif pineda.

„Büo sagolöd! nams ola klinons-li?” el Kovaljov älüvokädom ome nog fagao.

„Klinons.” — „Lugol!”

„Nämätü God! klinons, o cädasöl!”

„Benö! küpälolös!”

,Kovaljov’ äseidom oki. ,Ivan Jakovlevich’ ävealom logodi oma me särvät, ed ünü timül bal yufü kef äceinom balibi lölik oma e dili cüga ad krem, kel pabeböton pö nemadel⁶² tedanas.

„Ö!” el Ivan Jakovlevich äsagom oke it, ilogedölo nudi, e poso äbiegom kapı oka äl flan votik, ed älogedom nudi flanao. „Ekö! liö! kion! if te betikoyöv...” äfövom e lunüpo älelogom nudi. Fino fiböfo, ko spal vemikün, keli kanoyöv magälön, ätovom doatis tel ad gleipön oni len finot. Metod ela Ivan Jakovlevich ga äbinon somik.

„Ag! ag! prüdö!” el Kovaljov ävokädom.

El Ivan Jakovlevich igo äleadom lagön bradis oka, ästanom nenmufo, ed äkofudikom, äsä büo neföro ikofudikom. Fino äprimom prüdiko ad jatülön omi me jeiföm dis balib; fe äbinos pö om vemo fikulik e nekösömik ad jeifön nen kip zuik koapadila smeilik, ab ko töbid vemik, istütölo me döm raodik okik ta cüg e donamaxül dunetäba, fino äbemastikom neletianis valik ed äfinüköm jeifi.

Ven valikos piledunon, el Kovaljov sunädiko äspidom ad klotön oki, älävokom bökani, ed ävabom nemediko lü nibotöp. Änügolölo, ävokädom nog fagao: „O hipul! bovületi jokolada!” ed otüpo om it äjutedom lü lok: „Nud dabinon!” Fredaladäliko ägüflekome oki e ko logodanotod lekofik älogedom, boso ifäiknibölo logi oka, militanis tel, balan kelanas älabom nudi leno plu ka knopi jiläta. Pos etos ätevom lübür diläda et, kö älisitom cali viguverana provina, ed ön jenet miseka cali dalogala. Du ädugolom da stebedalecem, älülogom oki in lok: „Nud dabinon!” Poso ävabom lü cämacalan votik, ü mayor: kofan vemik, kelane suvo ägespikom ad blamets zunülik difik:

„O ol! Sevob oli: fopülükan kiom binol!”

Dü vegam ätikom: „If igo mayor et no osplodülom me smil, posä ulogom obi, tän malot konfidovik osüikon, das valikos, kel muton dabinön su logod, binon pö top lönik oka.” Ye cämacalan et änotodom nosi. „Gudö! gudö! diabö!” el Kovaljov ätikom ninälo. Pö vegam äkolkömom jieli Podtochina: jimatan stäfafizira < kobü dau, glidölo äbiegom lü ofs, zuo älüyöbofs omi; atos äsinifon, das val äpöton, döf nonik ädabinon lä om. Dü tim vemo lunüpi äspikom ko ofs, e, desino tabakiäri isüramenölo, lo ofs vemo lunüpo ästeigädom nudi okik da „nügolöps” bofik, du äsagom oke it ninälo:

„Ekö! Hä! o vomef so stupik, äs jigoks! e tefü dau: klue no omatikob ko of. Nen seks, te ,par amour’⁶³, binolös so flenöfik!”

E sis tim et mayor: ,Kovaljov’ < takediko äspatom e ve lesüt di ,Nevskij’, e ninü teatöps, e valatopo. E nud i takediko äblibon su logod omik, no jonölölo igo me jäst pülik, das ibinon tävöl in züamöps. E pos etos ai äloegoy binön mayori: ,Kovaljov’ < in stad cogedik, smililön, pogolön vomülis löfidik vero valikis, igo stopön balna fo canaboed in ,Gostinyj dvor’ ä remön tanodi seimik pro dekot; no äsevoy kikodo, bi om it pidekotom ko sikot nonik.

Ekö! jenotem soik ejenon in cifazif nolüdik tata veitik obas. Te nu, evätälölo vali, küpobs, das konot at ninädon mödikosi neluveratik. If no mäniotoyöv, das ga sio binons bisariks deditikam

⁶² Nemadel, Rusänapüko: ,imeniny’. Zäladel mebü saludan, nem kelana pegevon kritanacile (u kritane daülik) pö bluned. Binos nitedik, das nutimo Rusänapükans mödikün cedons, das el ,imeniny’ binon-la leigasiniplik tefü vöd ko säm: motedazäl.

⁶³ Fransänapüko: „demü lelöf”.

tanatik nuda e pub ona in tops difik ön maged tatakonsälala, tän säk esüikon: lio el Kovaljov no äraefom-li ad tikeť, das no sötöy-la medü notedabür gasedik notükön bosi dö nud? No vilob diseinön me vöds at, das jinos-la jerik pö ob ad pelön gönü püb noteda; rö! id ob no dutob lü mens moniälik. Ab atos ga binon nepötik, negidöfik, negudik! I pat nog votik nekredabik binon: lio nud äpubon-li in bod pebaköl, e kis ätefon-li eli Ivan Jakovlevich it?... Nö! leno suemob atosi, fümö no suemob atosi! Ab utos binon bisarikum, binon mu nesuemovikün, vio lautans kanons bejäfön yegädis somik. Mutob koefön, das atos binon vero nesuemovik, atos binon vero... Nö! nö! lölöfiko no suemob atosi. Balido, sümikos givonöv lomäne fruti vero noniki; telido... I telido frut anik defon. Igo no sevob, kis binon at...

Ye too, demölo utosi, das dido sio ga kanoyöv cedön luveratiki ed ömikosi, e votikosi, e dini kilid, igo ba... I pö din kinik üfo taöfs defons-li?... Fe ga, if meditoöv osi, dido bos jenöfik dabimon pö val at. Igo if ek taspikonöv, alo jenots sümik jenons in vol; fe nesuviko, ab jenons.

1842 (yel püba sotüla ma redakam lätik).

NOET TRADUTANA. Cedoy, das sänsur ettimik ädämükon konoti: „Nud”, e timakompenans no äkanons seivön difülis valik desina rigik lautana. Ün tumyel teldegid moäds somik pesädunons in pübots Rusänapükik, e no padönuons sis degyel: 1920^{id}. Ye tradutans foginänik mödik bleibons gebön vödemi no penätüköli de lifatim ela Gogol', sodas reidans netas anik jünü sevons nosi dö pats ömik konota. Sotüls difik distons mu pato pö bepenam telpikota vü mayor e nud oma, sevabo tefü utos, va spikot päjenon in glüg, u va in maket. Äsä spod ejonülon, el Gogol' it äbüologom taduni tefik flanaü sänsurakomitetanef. Samo äpenom ün yel: 1835 < ele M. Pogodin: yufan okik tefü notükam lautotas:

„Pö jenet, üf sänsurakomitetanef stupik olas oküpälön-la leskano ad utos, das Nud no kanon binön in leglüg di ‚Kazan’”, bo täno okanonöv palovepolön ini glüg katulik. Ye no cedob, das sänsurans ya ebinons-la sovemo dalienetiks.”

Too mäniot tema alik peproibon. Vätälölo dinädis sümik, enunob medü küpets reidanes dö dists bevü sotüls difik vödema.

PÖTRÄT.

Dil balid.

Menamödot pö top nonik ästopon ön mafäd so gretik, äsä lä pänotiselidöpil su yad di ‚Shhukin’. Selidöpil at vo äbinädon me konlet mu vemo distöfik bisarotas: pänots mödadilo pipänons me kölins leülik, piglodons me laig dofagrünik, älabons fremis dofayelovik lugoldik. Nifüp ko bims vietik; soar lölöfiko redik ad filaglut lefila sümöl; luman Flänänik ko pip e nam mifomik, kelan sümom-la mödikumo ad hidindun labü slivüls, ka ad men... Ats binons yegäds kösömik jafotas somik. Lü atos mutons paläükön magods anik pegavöl, sevabo: pöträt ela Khosrev-Mirza ko luhät hijipapladik su kap omik, pöträts generanas seimik ko häts killienik su kaps omas, e labü nuds blegik. Zuo yan selidöpila somik kösömo pebelägon me tufs lekanotas, kels pedebükons yufü nijal su blogs gretik⁶⁴ e jonülons täleni lönöfik mena Rusänik. Su bal etas pemagof jireg: ‚Miliktrisa Kirbit'evna’, su votik pemagon zif: ‚Hierusalem’, love doms e glügs kela nenmiseriko iduflumon kölin redik, boso istenöl i dili gluna e lumanis Rusänik pleköl tel, kels ilenlaboms leglufis. Kösömiko vobots at tirädons remanis nemödik, ab lüloganis ön mödot jepa. Domadünan ä ludrinan seimik bo ya cavom fö magods at, du kipom me nam bötömi ko boveds labü zedelařid se bötädöp pro söl oka, kel nendoto oslürfom supi no tu hitiki. Fo om bo ya stanom soldat in mäned: cädan at maketa neflifedotas, flegülaneifis tel selöl; i stanof jiselan ä jielan di ‚Okhta’⁶⁵ ko bok me juks fulöl. Alan stunidon ön mod lönik: lumans kösömo jonoms ad bos me doats; hicädans dalogoms fefiko; hipuls: dünans e febodayufans < smiloms e fopülükoms odis leigodölo lä mimagods ejonetöl; domadünans baldik in mäned raodaklöfik logoms te sekü utos, das ga zesüdos seimöpo ad lulogön ä cavön; e jiselans: luvoms yunik Rusänik < lüspidofs klienäliko ad lilön utosi, dö kelos mens spikodons, ed ad logön utosi, kelosi otans lulogons.

⁶⁴ El Gogol' epenom dö magodils nijalik (Rusänapüko: ‚lubok’, sevabo: nijal), kels äbinons boadagavots patik Rusänik.

⁶⁵ Ziläk di ‚Okhta’ (Rusänapüko: ‚Okhtenskaja sloboda’) äbinon ettimo stük patik nilü siem zifa: ‚Peterburg’.

Pö tim at nenvilädiko ästopom fo selidöpil hiel Chartkov: pānan yunik beigolöl. Māned bāldik e klot no vogādik ājonons omi as men ut, kel jūi okglöm ābinom fiedik kol jāfūd oka e no ālabom timi ad kālālön klotemi okik, ai tirādabi klānōfik pro yunānef labōli. Ästopom fo selidöpil e primo ninālo āsmilom dō pānots nejōnik at. Fino vātāl nenvilik ābemastikon omi, āprimom ad tikōn, kin ga neodonöv jafotis at. No ājinos stunūköl lū om, das pōp Rusānik ākūpālon ad vobots ko hiel Eruslan Lazarevich, ko lufidans e ludrinans, ko hiels Foma e Erjoma; yegāds somik pemagöl ābinons vemo balugiks e suemoviks pro pōp; ab kiōpo patuvons-li remans tefū lupānots gagik vielik at? Kin ūfo neodon-li lumanis Flanānik at, lānodis redik e blōvikis atis, kels jonūlons steifī seimik ad stadād ya boso lōpikum lekana, do jenōfo trātons bapūkami dibātik lōlōfik ona? Atos ga no jinons binōn vobots cila ā oktidāba. Voto pō ons — nāi koldāl mimagodama lōla — pūlsif drānik esūikonöv. Ye is te penotodons dōl, nentālen nennāmik ā dōfōfik, kel oknāmātiko epladon oki bevū lekans, ven muton labōn pladi dutōfik oka bevū febods bapik, nentālen ut, kel too ekipedon jonidoti oka ed ekoedon sūikōn patōfī feboda okik igo in lekan it. Ekō! kōls ot, pānamamod ot, jāfādots nama plakilabik ekösōmikōl ot, kel luveratikumo muton-la dutōn lū itjāfidaparat grobōfiko pemekōl, ka lū men!... Lunūpo āstanom fo pānots gagik at, jūā fino istopedom lōlōfiko ad betikōn onis, sovūo dalaban selidöpila: manil nekūpidik mānedi raodaklōfik lenlaböl, labū balib sis sudel no nog pijeiföl < ya dū lunūp āplānom bosi ome, āhāgom dō bos ed ārajanom ko om suāmi, do no nog āsevom, kisi visitan iplidom e kisi ineodom.

„Ekō! tā pemagōls lumanils at e lānod osumob bankazōti vietik⁶⁶. O pānalekan kion! Vo okoedon fāiknibōn logi. Änu peblūnons de maket grosūlik: igo laig no nog esāgikon. Ud ekō! nifūp! remolōs nifūpi! A ruabs deglul! Kion binon te frem! Logolōs! ekō! nifūp kion!” Pō vōds et tedan bosilo āsnipom me doats linumastofī, ba ad blōfōn lōlōfiko legudi nifūpa pimagöl. „Büedol-li kobotanōn onis e polōn pōdū ol? Kiōpo labol-li stimi ad lōdōn? He! o hilepul! givolōd jainādi!”

„Stopedolōd! o flenādan! No binolōd so vifik!” pānan pos letik isūenikōl āsagom, ven iloegom primōn tedani lifōfik jenōfo ad kobotanōn canis. Boso ājemikom, das ibleibom stanōn dū tim so lunūpik in selidöpil, ab iremom nosi, ed āspikom:

„Ga stebedolōd! Oxamob, va odabinonöv bos pōtik pro ob is,” e biegdōlo āprimom ad lösumōn de glun lupānotis bāldik junodik ipūfikōl, nenleodiko pikumōlis, kels no ājinons benorepūtōn pu pūliko. Us ābinons pōtrāts famūlik vōnik ko mens, kelanas licinānis ba no ākanoyōv tuvōn in vol dabinik; magods vero nesevādiks su linumastof pihogöl; frems, de kels goldamastōf pidetiron; brefikumo sagōlo: badād valasotik vorik. Ye pānan āprimom ad dalogōn vestigōlo osi, du ātikom klāno: „Ba mögādo ōn mod seimik bos potuvon”. Pluna ililom konotis dō utos, das semikna lā selans magodilas nijalik pānots mastalas gretik pituvons bevū moūkabots.

Hidalaban, ven ilogom, kitopio inūdranom, āzedom jāfādi oka, e posā idōnugetom jāstädi kōsōmik e veūti logotik flagabik oka, dōnu āpladom oki len yan, āvūdōlo laodiko beigolanis ini selidöpil, āl kel id ājonon me nam bal: „Isiō! o digikan! ekō! is pānots binons! nūgololōs! nūgololōs! ānu peblūnons de maket grosūlik.” Ya ivokādom saidio (e mōdadilo nensekiko), ya ispikodom saidio ko hiselan flabilas, visū om i len yan selidöpila okik stanöl, e posā fino imemom, das ālabom in selidöpil oka remani, āflekōm bāki okik āl mens su sūt ed āninikom ini dom okik. „Kis-li? o digikan! evālol-li bosi?” Ye pānan ya āstanom dū tim anik nenmufiko fo pōtrāt bal zānodū frems gretik, būikumo magifiks, too su kels nu rets goldamastōfa te bosilo ānidūlons.

Us pimāgom bāldan ko logod bronsōtakōlik, māgik, labū yugaboms kūpidik; lienāds logoda ājinons pasumodōn ūn timil mufa konvulik, ed ālogādūkōns nāmāli no nolūdāniki. Isumodoy lefākāli sulūdānanas medū lienāds at. Piklotom ko plifādādrap lekanik me klotem vidik Siyopik. Fe pōtrāt at vemo pidāmūkon ed ipūfikon, ab ven āplōpom ad dekratōn pūfi de logodatop lūnuma, āsetuvom klūlādis voba fa pānan ko nivod lōpik masta. Pōtrāt no ājinon pafimekōn; ab leskil kōfigebāda ābinon bluvūköl. Pats legudikūn se valikos ābinons logs; pānan ājinom fegebōn lōliko gōnū ons leskili kōfigebāda okik e lezili vobiālik okik. Logs at jenōfo ālogedons, ālogedons igo ninaū pōtrāt it, āsva āviodons-la benōfi ona dub lifōf bisarik okas. Ven āpolom pōtrāti nilikumo lū yan, logs at ālogedons nog nāmikumo. Ākodons magādi tio oti i pō lūlogānef komunik. Vom, jikel

⁶⁶ Efe ruabs luldeg.

istopof pödü om, ävokädo: „Logedom! Logedom!” ed ägestepof pödio. Isenälom fäkami seimik neplitik, pö ok it nesuemoviki, ed äpladom pöträti sui glun.

„Benö! sumolös pöträti!” äsagom selidöpilaban.

„A suäm kinik-li?” pānan äspikom.

„Kikodo benotäxetoböv-li oni? Givolöd ruabafoldilakönädīs kil!”

„Nö!”

„Gudö! Klu moni liomödotik opelol-li?”

„Könädi völadü degkopeks tel,” pānan äsagom, ed äblümom ad mogolön.

„Ekö! suämi kion elofädol! ga no mögos-la ad remön tä degkopeks tel igo fremi bal!... Jinol-li desinön ad remön oni odelo?... o söl! o söl! gekömolös! lägivolös pu degkopeki nog bali!... Rajanö! sumolös! sumolös! givolöd degkopekis tel! Vo dunob atosi te pro prim gudik dela, te sekü utos, das binol adelo reman balid.”

Pos atos ädunom jästi ut me nam, kel äsvo änotodon: „So binosös! Moolöd! o pānot!”

Ön mod somik el Chartkov vo süpādo äremom pöträti bäldik, ed otüpo ätikom: „Kikodo eremob-li oni? Ad kis zesüdonöv-li pro ob?” Too ākanom sädunön nosi. Äsüramenom teldegkopekis se pok, ägivom moni selidöpilabane, älösomom pöträti kipölo dis brad, ed äketränom oni flanü ok. Pö vegam memot äreifon omi, das könäd, keli idegivom, ibinon lätik lä om. Sunādo tikodagol oma äglumikon; leigüpo miladälod e lindif vägüköl äglepādons omi. „Diabö! Kio gagik binos ad lifön!” äsagom ko senäl Rusānana ut, kel ditretülön. E tio nentiko ägolom me steps vifik, fulölo me lindif kol valikos. Litam redik soarasola nog äblibon len laf sila; nog bosilo pälitükons usao dub sviet vamik doms, kels ätopons äl lüod solamodonikama; vüo lunid koldik blövilik munafodüla ya pianiko ānāmikon. Jads lafapärmeabik fiböfik, äs göbs, āfalons sui glun; päjedons medü doms e lögs beigolanas. Ya pānan āprimom ad lülogetön pianiko lü sil, me litam seimik nidaklilik, feinik, dodik pilitüköl, e zao leigüpo vöds äsekömons de mud omik: „Kio jönik binon difül at kölas!” i vöds: „Liedö! Diabö!” E poso, ävedükölo gudikumi seati pöträta dis brad oka, ai seimio slifädöla, ävifükumom stepami.

Fino — fenik e ko suet su koapadils valik — itrānom oki jüi löd okik len süt deglulid su nisol: ‚Vasil'evskij’. Letöbo e hekölo äbegrāmom tridemi, dub moükabot luimöfik pispilülöli e me sejedots de kats e dogs pijönüköli. Ad nokam oma ta yan geäd nonik āfovon: hidūnan āfabinom lomo. Ästutom len fenät ed äblümikom ad stebedön sufädiko, jüä fino itonons pödü om steps hilepula in jit blövik: omik hidūnan, hinüdādan, dārāpidölan kölamastöfas, svipan gluna (kelan it nenzogo āneklinükom oni dub buts okik). Hilepul pānemom ‚Nikita’ ed älifädom timi lölik plödü leyan yada, ven söl okik āfablibom lomo. El Nikita lunüpo ästeifom ad koedön drefön kiki kihakogi vero nelogädiki demü dag. Fino yan pimailökon. El Chartkov ānūstepom ini föfacem okik ko kold töbo sufidovik: so ai binos lomü pānans, kelosi ye ons neküpons. No älügivölo ele Nikita mānedi, ānükömom ko on ini vobacem oka: cem kvadik, kel ābinon gretik, ab lövik, ālabon fenätis flodik, pibepladon ko badāds valasotik lekana, sevabo ko brekots namas güpik, frems me linumastof pibetenidüköls, skäts piprimüköl e pirefudöls, drapastofs len stuls pilāgons. Vemo ifenikom, ädejedom mānedi, ädopladom disipiko pöträti pikeblinöl vü linumastofs smalik tel, ed ädojedom oki sui söf rovik, dö kel no ākanoy-la sagön, das me küir pikövādon, bi ked klufas kuprinik, seimna küiri ifimükölas, ya sis lunüp āstadon neseکیدiko, e küir id äblibon löpo ön stad neseکیدik, sodas el Nikita ānūsteigom disi on stogis blägik, jitis e koapastofādemi no pilavöli. Posā iseatom ed iseatom tenükölo limedis valaflanio (soäsä söf rovik at āmögükon ad tenükön limedis), fino ābüedom blinön kandelī.

„Kandel defon,” el Nikita äspikom.

„Liö! vo-li?”

„Ga id ädelo nog ädefon,” el Nikita äspikom.

Pānan āmemikom, das jenöfo id ädelo kandel nog ıdefon, ätakedikom ed äseilikom. Äletom dūnane ad säklotön oki, ed äklotom oki me cemaklot okik vemo e staböfiko pivorüköl.

„Vüö! I bailan elükömom isio,” el Nikita äspikom.

„Bo elükömom-li ad getön loatamoni? Sevob osi,” pānan äspikom, du ön nenspel ākoedom mufön nami oka löpao donio.

„Ye no elükömom balo” el Nikita äspikom.

„E ko kin üfo ekekömom-li?”

„No sevob, ko kin... jinos, das ko haratapoldan seimik.”

„E kikodo haratapoldan ezesüdom-li?”

„No sevob, kikodo; espikom, sekü kod at, das löd no pipelon.”

„Benö! e kis se atos odavedon-li?”

„No sevob, kis odavedon; om äspikom: üf no vilomöv pelön, tän — spikom — lüvomöd lödi. Bofikans ädesinoms id odelo ad lükömön.”

„Olükömomomsös!” el Chartkov äsagom ön lindif glumälik. E lölöfiko äreaform ini ladälod mu glumik.

El Chartkov yunik äbinom pānan ko tālen ut, demü kel ākanoy-la spetön benoplöpis mödik: pö spiret e timüls köfigebād oma ājonūlon küpäli, visedi, dadrānāli ad sūmādön voätikumo nati. „Prüdö! o flenādan!” suvikumo ka balna profāsooran omik āsagom ome, „labol tāleni; obinosöv sinik, if orübükolöv oni. Ab binol nesufādik. Din bal ejānālon küpäli ola, din bal epliton oli, tāno jāfālöl te ko on, e votikos lā vobots olik binon badik, votikos binon-la nos pro ol, ya igo no vilol-la logön oni. Prüdölöd! das no ovedolös pānan vogik! Köls vobodas olik ya nu sekü bos primons ad vedön tuvemo gredotiks. Dāsinot lā ol no binon fūmik, e semikna ga binon nenāmöfik, liens no logādons; ya besteifol litami vogik, utosi, kelos lelogādonös balidlogamo. Prüdölös! me mod somik suno oreafol-la ad stül Linglānik. Spalolös oli! nog nu volād primon ad tirādön oli; ya semikna küpob lā ol len sār vig stofādi benokosedik, hāti magifik... Vo binosöv lübātik ad primön ad pānön magodilis vogik, e pötrātis a mon. Ye pö kondöt somik tālen päridikon, no glofon. Sufādölöd! Betikolöd vobodi alik! zedölöd klatikosi! votans dagetonsös panölo moni! Olikos no omoikon de ol.”

Profāsooran dilo ägidetom. Semikna dido pö pānan obsik vip āsüikon ad nestönön, lumagifön, me vöds nemödik: seimo ad jonön yunöfi oka. Too pö valikos somik ākanom bemastön oki. Semikna ākanom glömön vali, ven āprimom ad vobön me köf, e pāmütom ad flanioseitön oni, āsua ad lüvön-la drimi jōnik pitupöl. Güt omik ādaglofon küpidiko. No nog āsueom lölöfiko dibāti ela Raffaello, ab ya ājāfālikom ko köfigebād vifik ā veitiko ipānöl ela Guido, āstopom fo pötrāts ela Tiziano, āstunidom pānan-Flanānanis. Nog logot idofiköl, pānotis vōnik itegöl, no löliko pāmōukon pö om; ab ya āsenālom bos in ons, ye ninālo no ābaicedom ko profāsooran, das mastans vōnādik āstadons-la so nerivoviko de obs. Igo ājinos lū om, das ün tumyel degzülid in patöfs ömik vemo āpluoy mastanis ettimik; das sūmād tefü nat boso ivedon nu levielikum, liföfikum, voätikum; brefo: pö jenet at so ātikom, āsā yunānef ut tikon, kel ya edakūpon bos e senālon atos dub okseved pleidik ninālik. Semikna āfavikom, ven āküpedom, vio pānan inütevöl: Fransānan u Deutānan (semikna igo leno pānan ma voked) < te medü skilād balik pidrätodöl, liföf köfigebāda e leviel kölinas ādastunūkom valanis ed ünü brefüpil ākoedom süikön pö ok katādi monik. Tikods somik no ādavedons pö om, ven lölöfiko ājāfālom ko vobod okik ed āglömom e drini, e fidi, e voli lölik; ye ādavedons, ven fino defād gretik ikōmon, ven no ālabom moni ad remön köfis e kölinis, ven bailan sākiālik ālūkomom degna a del ad flagādön peloti demü löd. Tāno glötiko āfomālom ön stad faemik fāti liegana ā pānana; pö tim et igo tikod brefüpo āpubon, kel suvo āpubon pö Rusānans demü meug onsik, sevabo: ad zedön vali ed ad bōtidön sekü lüg to ditrets. Nu i tio äbinom ön stad somik.

„Si! Sufādoböd-la! Sufādoböd-la!” āsagom faviko. „Too ga sufād id ofinikon. Sufādoböd-la! E yufü monameds kinik okoledob-li odelo? Nek ga oprūnon-la obe moni. Ed if okoledoböv selön pānotis e lelivadāsinotis valikis obikis, te opeloyöv obe a ons valik teldegkokeki. Fe binons frutiks, āsā senālob osi; al etas pedesinon ko zeil seimik, danādū al etas eseivob bos. Ye frut kinik odavedon-li se atos? Labob skātis, steifis — ed opubons pö ob te skāts, steifs, tōbo föro ofinikons-la. Zuo nek oremon-la bos, bi nem obik no sevādon. Zuo ek neodon-li dāsinotis kopiedis magotas Vōna-Grikānik se studacem naatomik pamagölis, ud eli „Lelöf jiela ‚Psyche’ ” nefinik obik, u pārspākti cema obik, u pötrāti hielā ‚Nikita’ obik, do lātik ga binon gudikum ka pötrāts fa pānan vogik seimik? Kis-li jenöfo? Kikodo sufālob-li ed bejāfob-li stabanomis lekana, āsā julan lārnon lafabi, do kanoböv vogikön ön mod leno badikum, ka votikans, e binön leigoās ons, sevabo labū mon.”

Isagölo osi, pānan süpo ādremikom ed āpaelikom; ālūlogon omi, isüstegölo pōdaū linumastof pidopladöl, logod spamöfiko pämiĵästidöl seimana. Logs dredabik tel vo ālūlulogons omi, āsva ek āblūmikon-la ad lufidön omi; mud me ĵäst ānotodon lebūdi tādik ad seilön. Ōn dred pānan ivilom luvokādön e vokön eli Nikita, kelan in föfacem ya iprimom ad trompetön me snor, ās hūn; ab süpo āstopedom ed āsmilom. Senāl dreda sunādo imoon. At ābinon pōtrāt fa om it piremöl, dō kel lölöfiko iglōmom. Sviet munafodūla, ilitūkōlo cemi, ādrefon id oni ed ālabūkon oni me liföf klānōfik. Āprimom ad lelogön e kluinön oni. Āblunom ini vat spogi, ādelurōbom anna me on pānoti, ādelavom pūfi e mioti tio lōlikis pikobūkōlis ā pisteigādōlis, ālāgom lekanoti foi ok len vōl, e nog vemikumo āstunikom dō vobod nekomunik: logod lōlik tio ilifikon, e logs so ilogedons omi, das fino ādremikom, e posā igestepom pōdio, āsagom me vög stunik: „Logedom, logedom me logs menik!” Süpo pō om āsūikon ini mem konot, keli bū lunūp ililom de profāsoran ā tidan oka, dō pōtrāt bal ela Leonardo da Vinci famik, voboti kelik mastal gretik ābeĵāfom dū yels anik e nog ālecedom nefiniki, do on — ma lesag hielā Vasari — pistimon fa valans as lekanot nedōfikūn ā fifūmikūn. Pats mu pifiduīnōls ona ābinons logs, kels āstunūkons timakompenanis ela Leonardo; igo fesūls smalikūn, tōbo logādiks in ons no pimoādons, ab pilūyūmons lā linumastof. Ab is alo, pō jenet pōtrāta at, kel nu ābinon fo om, bos plōdakōsōmik ga ādabinon. Atos ya no ābinon lekan; atos ādādūkon igo benōfi pōtrāta it. Ats vo ābinons logs lifik, logs menik! Āĵinos, āsva pisekōtons-la se men lifik e pinūseitons-la isio. Pō jenet at no āsūikon ĵuit sublimālik ut, kel bemastikon lani pō logam ĵafota lekanana, lindifos, ōn mafād viovemik yegād fa on pevālöl binon-la ĵeikik; pō jenet at āsūikon senāl seimik dolōfik e teifūlik.

„Kis atos binon-li?” pānan nenvilādiko ābesākom oki it. „Fe ga vogādijonan edabinom pō jenet at, vogādijonan lifik; kikodo ūfo esūikon-li senāl at bisariko neplitik? Ba sūmād dūnōfik ā kuratik it tefū nat binon-li sinod e jinon-li sūmōn ad brul neleodik kōlas tutaādik? U ba, if beĵāfoy yegādi lindifiko, nenfākiko, nen baisenāl kol on, ai nen plāams ojonon-li oki te soāsā dabinon pō jenōf ĵeikik okik, efe no peklilūkōlo me lit tika nedaseivovik seimik in valikos peklānedōla; ojonon oki pō jenōf ut, kel pakūpedon, ven evilōlo seivōn lölöfiko meni jōnik, sumoy neifi naatomik, maikōtoy nināmis ona e tāno logoy meni lenaudodik? Kikodo ūfo nat balugik, bapik medū vobots lekanana bal jonon-li oki āsvo pō sviet mūsterik, e kodon-li magādi bapālik nonik? Gūo ĵinos, das ejuitoy-la magodi, e poso val cenon e jenādon takedikumo e nomōfikumo zū oy. E kikodo nat ot len vobots lekanana votik jinon-li binōn bapālik, gagik, do vūo i leigo esumādom kuratiko jenōfi? Too nō! nat somik no labon bosī sublimūkōl. Leigoāsā lānod pō nat: lindifos, viovemo binonōv magifik, alo bos defon, if sol no stadonōv len sil.”

Dōnu ālūgolom lū pōtrāt, bi āvilom lelogön logis nekōsōmik at, ed ōn ĵeik ākūpom, das vo ālogedons omi. Atos no plu ābinon kopied logota seimana, atos ābinon liföf bisarik ut, kel nidūlōlo ōsūikon-la su logod deadana, se sepūl okik ūlōādōla. Va sviet munafodūla, drimamagotis kesumöl e stadūkōl valikosi ini foms votik, efe taādiks tefū uts delatima fūmik, u va bos votik ikodon vobedi at, too süpo sekū bos nesevādik ādredikom, das ōmutom stadōn balo in cem. Stiliko ādegolom de pōtrāt, ādeflekom oki āl flan votik ed āsteifom ad no logedōn pānoti, do vūo loged nenvilādo, ito, lūodikōlo flanio, āvestigon onī. Fino ivedos dredūkōl pō om igo ad golōn da cem; āĵinos lū om, das otūpo seiman votik ōprimon-la ad golōn pōdū om, ed alna prūdiko āpōdiologom. Nefōro ābinom dredālik, ab magāl e nārvod oma ābinons vemiks, ed ūn soar et no ākanom plānōn oke it dredī nenvilādik okik. Āseidom oki pō gul, ab igo us āĵinos lū om, das ek onu ōlogedon-la love jot ini logod omik. Igo snor ela Nikita lū om dese föfacem ātonōl no āmoūkon dredī omik. Fino ālōādom plafo, no lōūkōlo logis, de plad okik, āgolom lū spadūl lōnik okik po cemajelōms ed ābedom oki. Da maifod vū cemajelōms ālogom cemi okik me munafodūl pilitūkōli, ed ālogom visoiko pōtrāti len vōl lagōli. Logs usao nog dredabikumo, nog mimalikumo ālūlulogons omi e no āĵinons vilōn lūlogön bosī votik plā om. Ifulōlo me senāl teifūlik, ākūnom ad lōādōn de bed, āgleipom bedastofedi e, posā inilikom lū pōtrāt, āvilupom lōliko oni.

Idunōlo atosī, ābedom oki takedikumo, ed āprimom ad tikōn dō pōf e fāt miserabik pānana, dō lifaveg fikulik ut, kel ōfūtūron pro on pō voled at. Vūo logs omik nenvilādiko ālogedons da maifod vū cemajelōms āl pōtrāt in bedastofed pivilupöl. Nid munafodūla āvemūkon vieti bedastofeda, ed āĵinos pō om, āsva logs dredabik igo idulitons-la da stof. Ōn ĵek ālūlogetom kūpālikumo, āsva

ävilom-la süadikön, das atos äbinon neveratik. Ye fino i jenöfo... logom, logom kleiliko: bedastofed ya emoon... Pöträt lölik pesävilupon e logedon neküpölo valikos, kelos dabimon züamo, ebo lü om, logedon äsvo ini ninäl oma... Ladäl omik evedon koldalik sekü jek. E loegom mufön hibäldani ä süpo stutön ta frem me nams bofik. Fino boso älöpiotovom oki medü nams e, posä isesteigom lögis bofik oka, äsebunom plödiü frems... Da maifod te frems nen magod nu älogädons. In cem ätonon stepam, kel pianiko ätonon nilikumo ed ai nilikumo lä cemajelöms. Pebam lada pänana pidabik ävemikumon. Ko natemam sekü dred istoböl ästebedom, das go suno bäldan önümüfom oki lü om da jelöms. Ekö! vo änülogom ini spadäd po cemajelöms, labölo logodi bronsötakölik ot e mufükölo logis gretik oka. El Chartkov ästeifom ad vokädön ed äsenom, das vög ädefon pö ok; ästeifom ad mufön, efe ad dadunön mufi seimik... limeds no ämufons. Ko mud pimaifüköl e natemam istoböl älogedom späkapösodi dredabik at labü geilot gretik, labü talar vidik Siyopik seimik, ed ästebedom, kisi ödunom. Hibäldan äseidom oki tio foi futs oma, e pos atos äsüramenom bosu disäu plifäds klota vidik okik. At äbinon sak. Hibäldan äsäsnohom oni e, posä igleipom oni len finots tel, älemufükom saki; ko tons dumik vilupots vetik kölümafomik lunik ädofalons sui glun; al etas pivilupon in papür blövik, ed al älabon maledi: „Goldakönäds 1000”. Isesteigölo nams lunik bomöfik okik se slivs veitik, hibäldan äprimom ad mairölön vilupotis. Gold änidülön. To tuvemiks senäl teifülik e dajek oka pänan älülogom me binäl lölik oka goldi, e nenmufiko äloegom pasävilupön in nams bomöfik, nidülön, noidülön löpöfiko u dumiko e pavilupön dönu oni. Sunädo äküpom vilupoti bal, kel irolon fagikumio de votiks, läi lögäd beda omik, efe ebo len kapofinot beda omik. Äsvo sekü spam ägleipom ati e fulölo me jek äküpedom, va hibäldan öküpodom osi. Ab hibäldan äjinom jäfälön vemo me dins okik. Ätovädokobükom vilupotis valik oka, äseitom dönu onis ini sak, e, no ilogedölo igo balna omi, ämogolom plödiü cemajelöms. Lad ädapebon vemo lä ‚Chartkov’, ven älielom tonön noidedölo stepis fagiköl. Äpedom mögiküno nämöfiko vilupoti oka me nam, du ädremom me koap lölik, bi ädredom ad perön fanoti at, e süpo ilielom nilikön stepis ge lü cemajelöms. Hibäldan äjinom memikön, das vilupot bal ädefon. Ed ekö! dönu änülogom ini spadäd omik, sevabo votaflanü cemajelöms. Fulölo me däsper äpedom me näm s valik oka vilupoti in nam oka, ästeifom me töbidam lölik oka ad duinön mufi, ävokädöm ed ägalikom.

Pilumöfükom löliko me suet koldik; lad oma äpebon so vemo, äsä te äfägon ad pebön; äsenom topü blöt oka teifüli so vemiki, äsva natemam finik onu ömoikon-la lä om. „Valikos at ebinon-li te drimamagod?” äsagom, posä igleipom kapi oka me nams bofik; ab liföf dredabik jena no äsümon ad drimamagod. Ven ya igalikom, äloegom mogolön hibäldani da frems, igo logädikön dü timül tipüli klotema vidik omik, zuo nam pänana äsenon kleiliko, das bü minut ikipon bosu vetik. Sviet munafodüla älitükon cemi, äkoedon seädön se spadüs dagik ona seimöpo linumastofi, seimöpo nami güpik, seimöpo drapastofi pö stul piblibüköli, seimöpo donakloti e butis miotik. Te tü timül ot ädaküpom, das no äseatom in bed, ab ästanom su futs oka ebo fo pöträt. Vio ikömom jü top at, utosi leno äkanom suemön. Nog vemikumo ästunükos omi, das pöträt lölik pisävilupon, e su on jenöfo bedastofed ädefon. Ön jek stifüköl älülogom pänoti ed äloegom lülulogön logis lifik menik visoik omi it. Suet koldik äsüikon su logod omik; ävilom degolön, ab äsenom, äsva lögs oka ivulikons-la ini glun. E nu logom: atos ya no binon drim; lienäds hibäldana mufons, e lips oma kevio pekoboyümöls primons ad tenükön okis lü om, äsva vilons-la vagiosugön omi... Ko vokäd däspera idebunom... ed ägalikom.

„Jenöfo id atos ebinon-li drimamagod?” Ko lad spranio dapeböl äsenidom me nams zü ok. Si! äseatom in bed, labölo jästädi ut, in kel islipikom. Cemajelöms äbinons fo om; munafodül äfulükon cemi me lit oka. Da maifod vü cemajelöms äkanoy logön pöträti pötiko me bedastofed pävilupöli, soäsä om it ivilupom oni. Kludo brefobüo i valikos ijenon pö drim. Ye palm ad pun pifomöl jünü äsenon, äsva bos idabinon in ok. Pebam lada äbinon vemik, tio riskädik; äbinos nesufidoviko teifülik pö blöt oma. Älülogom ä maifod e küpäliko älogetom lü bedastofed. Ed ekö! kleiliko loegom maifikön bedastofedi, äsva dis on nams mufedons-la e steifons-la ad dejedön oni. „Godö! kis binon-li atos?!” ävokädöm, krodödölo mäpetiko oki it, ed ägalikom.

Dönu drim ikofudukon omi! Älöjutom de bed oka ön stad dalienetik ä bluvik, e no plu äkanom plänedön, kis ijenon pö ok: va vobed kojmara, u va domalanana, va delir fifastada, u va vision jenöfik. Ästeifölo boso ad nemödükön fäkädi lanöfik e bludi pivifükumöl, kel ko pebam vemöfik

äspidon da veins valik omik, änlikom lä fenät ed ämaifükom kledafenäti. Vien koldik ibladöl aflifädükon omi. Munanidül nog äseaton su nufs e su möns vietik domas, do lefogs smalik äprimons suvikumo ad loveflumön love sil. Valöpo äbinos stilik; nesuvo ärivon fagao lilami noidül loatavaba bökana, kel in näilusüt nelogädik seimik äslipom, du lujevod trögik äklädon omi, ed ästebedom tävani ölatiköl. ‚Chartkov’ lunüpo älogetom, isesteigölo kapi oka da kledafenät. Ya bümals gödaprima lükömöl äsüikons len sil; fino äsenom slipöfi sunokömöl, äkoedom fäijutedön kledafenäti, ädegolom mo, äbedom oki e suno äslipikom äs pedeidölan, labölo slipi mu netupoviki.

Ägalikom vemo latiko e ma sen äreaform ini stad neplitik ut, kel äglepädon-la meni pos brietalienet: kap oma tomiko ädolon. Äbinos lulitik pö cem: luimöf neplitik äspearikon in lut ed ädudranon da fenätaslitods omik pijelöl me pänots u linumastofs labü pödods blümik foöls. Ön stad glumik ä favik, äsümölo ad higok luimik, älöseidom oki su söf vorik oka; om it no äsevom, me kis öjäfomöv, kisi ödunomöv, e fino äreaform ad memots dö drim lölik oka. Du pianiko äkoedom pubön dönu pö mem oka drimamagodi at, äsüikon in fomäl oka ko fom so dolöfiko jenöfik, das igo äprimom ad dotön, va verato ibinon-la te drimamagot e delir komunik, u va bos votik idavedon-la ettimo, va atos ba ibinon-la vision. Ideletirölo bedastofedi, älelogom pö delalit pöträri dredabik at. Vo logs ästunükons dub liföf plödakösömik okas, ab no äkanom daküpön bosi patiko jeikiki pö ons; te senäl seimik neplänovik neplitik äjionon blibön in lan. To valikos et ga no äkanom süadikön lölöfiko, das etos ibinon-la drimamagod. Äjinos lü om, äsif bevü süföls drimamagoda ipubon-la diled dredüköl seimik se jenöf. Igo äjinos, äsiva bos in loged e logodanotod hibäldana äjonon-la ad utos, das ibinom lä om aneito; nam pänana äsenon vetoti änu in ok idabinöli, äsiva ek te bü minut bal idesumon-la osi de om. Äjinos lü om, das if ikipomöv nämöfikumo vilupoti, tän bo iblibonöv lä om in nam i pos galikam.

„Godö! if labobös pu dili mona at!” äsagom, iseifölo dibätiko, e pö fomäl omik äprimons ad falön se sak vilupots valik ko nüpenäd bätodik: „Goldakönäds 1000”, fa om pilogöls. Vilupots pämairölons, gold änidülön, dönu änepubon pö vilupam, ed om äseadom, du älogetom ko logodanotod glätöfik ä nentikik lü lut vagik, no labölo nämä ad moflekön logis oka de din somik, leigoäsä cil, kel seadon fo zib svidik e te kanon slugön salifi oka, du loegon fidön votikanis oni. Fino nokam ta yan itonöl ämüton omi ad galikön neplitiko de drimamagot. Bailan änükömom kobü haratapoldan, komikam kelana pro mens balugik, äsä sevoy, binon nog neplitikum, ka jonod begana pro liegans. Dalaban doma smalik ut, in kel ‚Chartkov’ älifom, ädutom lü jafäbs ut, kels kösömo äbinons dalabans domas seimöpo pö süt deglulid nisula: ‚Vasil'evskij’, pö flan di ‚Peterburg’, u pö spadül fagik ela ‚Kolomna’; jafäbs somik mödik ädabinons in ‚Rus’⁶⁷, e so äfikulos ad fümükön kaladi onas, äsä köli leguna vorik. Pö yunüp okik äbinom kapiten e daroran, id ägebidükom oki ad dünodem sifädik; äbinom vemo skilik ad daflapön me dabats seimani, nu äbinom vifälik, täno äbinom däändin, ed ästupom; ye ün bäldüp oka äkobosumom lä ok patöfis valik küpädik at ad prodön bosi neküpidik e nofümiki. Ya äbinom hiviudan, ya ästadom plödü dün, ya no älenlabom klotemi vogädik, no äpleidülom, äletodom neki, te älöfom ad drinön tiedi ed ad spikodön pö atos dö nesiämikos valasotik; äzigolom da cem okik, äleodükölo demü sef reti lepinakandela; kurato pos pasetikam mula alik ävisitom loatanis oka ad getön loatamoni; äsegolom ko kik in nam okik sui süt ad logedön nufi doma okik; anikna a del alik äsemoform domadünani se lucem omik, kitopio iklänedom oki ad slipön; brefo: äbinom man plödü dün, hikel pos lifayels mödik nestönik e dels mödik lemufa in vabs pö jevodicäns suvik äkipedom te kösömotis lukomunik.

„Ol it küpolös! o ‚Varukh Kuz'mich’!” dalaban äsagom, älüspikölo haratapoldani ed ätenükölo namis oka äl flans valik, „ekö! no pelom moni pro loatalöd, no pelom.”

„Kisi kanob-li dünön, if no labob moni? Stebedolös! opelob osi.”

„No binos mögik pö ob, o digikan! ad stebedön,” dalaban äsagom faviko, vinegölo me kik, keli äkipom in nam, „ekö! domü ob vikonulan: ‚Potogonkin’ < lödom ya dü yels vel; jiel ‚Anna Petrovna Bukhmisterova’ e loatof baraki, e jevodaleceki pro nims tel, zuo mens kil dünons ofi. Ekö!

⁶⁷ Nem evönädiköl Rusäna u tatas vönik slavanas lofädik (‚Rus’ di ‚Kyiv’, ‚Rus’ di ‚Moskva’). In pük nuik tefü län nutimik pagebon telsetiko, efe ud as vöd devodik, u — bo suvikumo — as ut lekofik. Ba Volapük dälon ad gebön leigätodi: Lusän (sevabo vöd Volapüka sonemiko rigika) < tefü el Rus’.

loatalödanis sota kinik labob. In dom obik — sagobös ole notodälo! — nek kösömon ad no pelön pro loatalöd. Labolös gudi ad pelön vali sunädiko, ed ad fealotädön moo!”

„Si! if ebligidol osi, tän labolös gudi ad pelön!” haratapoldan äsagom, du boso älemufükom kapi oka ed äpladom doati poi knop leigeda okik.

„Ab moni kinik kanoböv-li pelön? Atos binon sākād. Anu no labob igo lubegafenigi bal.”

„Pö jenet somik kontenükolöd eli ‚Ivan Ivanovich’ medü prodots jäfüda olik,” haratapoldan äspikom, „ba obaicedom ad getön pänotis pla loatamon.”

„Nö! o digikan! Danädob, ab pänots at binons nenfrutiks. Binosöv gudik, if binonsöv pänots ko ninäd nobälik, dat kanoyöv lägön onis len völ — pu generan seimik ko dekot stelaformik u pöträt plina: ‚Kutuzov’ — ab ekö! emagom lumani, lumani jiti feilani lenlaböli, sevabo pöträti dünana, kel dārāpidom kölāmastöfis. Svin voik at digädömla ad papöträtön; odaflapob omi ta sārving, bi lä ob esetirom klufis valik se sleiföms. O jāpan kiom! Ekö! logolös! yegäds kinik pabejäfons; samo is epānom cemi. Äbinosöv gudik, if ävälomöv cemi pileodüköl, klinik, ab güö! omo ön mod vero votik āmagom oni, sevabo ko svipot e moükabots valiks, kels iziseatons. Ekö! logolös! vio esādekom cemi lä ob, ol it labolös gudi ad lelogön! Vüo lä ob lödans ya dü yels vel lödons, samo konulans, jiel Bukhmisterova Anna Petrovna... Vö! fūmo osagob ole: lödan nonik kanon binön badikum, ka pānan; etan biton äs svin voik. God oneletonös ad plakön osi!”

Pānan pidabik āmutom lelilön sufädiko atosi valik. Haratapoldan vüo äjāfikom me dalogam pānotas e skātas, e sunädo ājonūlom, das lan oka ābinon lifälikum, ka ut dalabana, ed igo no ābinon nefāgik ad magād lekanik.

„O!” äsagom, ijonölo me doat āl linumastof seimik, kö vom nüdik pimagof, „yegād binon soik... dādūkiālik. E kikodo donū nud atana binos-li so blāgik? ebestürülom-li ūfo oki it me tabak?”

„Jad!” el Chartkov āgespikom ad atos sevāriko e no ālüodükölo logis oka lū poldan.

„Benö! ākanoy-la feapladön oni ini top seimik votik, bi top donū nud binon tu küpidik,” haratapoldan äspikom, „e kim pepöträtom-li is?” āfovom, du ālūgolom lū pöträt hibāldana, „binom go vemo dredabik. Töbo jenöfo ābinom-la so dredabik; blö! vo logedom! Ag! ‚Gromoboj’⁶⁸ kiom! Kimi ābepānol-li?”

„Balugiko balani...” el Chartkov äsagom e no āfinūkom gespiki; pleif ātonon. Haratapoldan ijinom pedön tu nāmöfiko (sekü stuk grobōfik namas poldik okik) ta frem pötrāta; flanaboedils ānūbreikons ninio, bal onas ādofalon sui glun, e kobū boedil et ādofalon ko noidül vetōfik vilupot ninü papür blövik. Nūpenād: „Goldakönāds 1000” < ādrefon küpäli ela Chartkov. Äjutedom äs lienetan ad lösumön ati, āgleipom vilupoti, āpedom oni spamōfiko in nam, kel ādonikon sekü vet gretik.

„Mon ejinon noidülön,” äspikom haratapoldan, kel ililom flapūli bosa sui glun idofalöla, ab no ikanom logön dini at sekü vifot ut mufa, ko kel ‚Chartkov’ ijutedom ad sumön oni.

„Kikodo ūfo utos, kelosi labob, jäfükon-li oli?”

„Atos jäfükon obi, bi anu mutol pelön dalabane moni pro loatalöd; zuo labol moni, ab no vilol pelön. Din ebo at jäfükon obi.”

„Benö! opelob ome adelo.”

„Benö! e kikodo ūfo no evilol-li pelön būikumo? Zuo ekoedol kudön dalabani, id ekoedol vobön poldanefi.”

„Ibā no evilob gebön moni at; ün soar ebo at ofipelob ome löliko debi ed ofealotädob de löd at odelo, bi no vilob blibön lä dalaban somik.”

„Benö! o ‚Ivan Ivanovich’! opelom ole,” haratapoldan äsagom, lüspikölo dalabani. „Ed üf no pokotenükol pötiko asoaro, tāno ol it, o söl: pānan! obinol kodādan demü seks neplitik.”

Posā ispikom atosi, ālenūkom hāti killienik oka ed āsegolom ini föfācem, e dalaban āgolom pödū om, ko kap pidonioflegöl. Zuo ājinom reafön in medit seimik.

„Gode dani! Äsvo diab emoükon-la omis!” el Chartkov äsagom, ven ālielom fārmikön yani in föfācem.

⁶⁸ ‚Gromoboj’ (sevabo: „tonāratonāt” as pösodanem): pösod magälōfik balada fa el Zhukovskij. Äselom diabe lani oka.

Äplödiologom lü föfacem, älesedom ad bos hiel Nikita, dat öblebom vero soelik, äfäilökom pos segol ela Nikita yani, ed igeömölo ini cem okik, äprimom ko ladälod vemo muifik ad sävilupön vilupoti. Ninü on äbinons goldakönäds; valiks de bal jü lätik äbinons nuliks e hitiks, äs fil. Tio ilienetikölo, äseadom len kum goldik, ed äbleibom säkön oke it, va val at äjenon-la as drimamagod. In vilupot ädabinons könäds kurato mils; älabon logoti leigoso somiki, äsä pö drimamagod dü slipatim omik. Dü minuts anik ädoatom könädis, stürölölo onis, ed ai dönu älelogom onis. Ye no nog äkanom säbluvikön. In fomäl omik sunädo ästükons konots valik dö ledivs, kasäts labü layets klänik, dö utos valik, kelos piposbinükon fa büröletans posciles onsik moni lölöfiko üfigeböles, ko süad fümik, das öreafons-la ini stad nenmonemik. Ätikom so: „Ba i pö jenet at lefatül seimik esludom-li ad posbinükön possone okik legivoti dub nükip ona ini frem pöträta famülik?” Äfulom me drims nesiämik romatik, igo äprimom ad letikön, va is ädabinon-la yumed seimik klänädik ko fät omik; ba dabin pöträta äyumäton-li ko lif oma it, e ba daget it ona ibinon-li sek büojonidükama seimik? Äprimom ön nitedäl ad lelogön fremi pöträta. Pö flan bal ona gruf picidöl äbinon, so skiliko e nenküvido me boedil pifäitiröl, das üf nam lesolidik dalogala haratapoldik no ikodonöv lebrekodi, goldakönäds öblebonsöv netuvoviks laidüpio. Du älelogöm pöträti, nogna isenälom stunidi demü vobod mastik e jafäd plödakösömik logas; ya no äjinons lü om dredabiks; ab jünü in lan pö naed alik senäl neplitik ädavedon nenvilädiko. „Soö!” äspikom ninälo oke it, „lindifos, lefat kina äbinolöv, alo opladob oli pödiü glät ed okoedob mekön pro ol demü valikos fremis goldik.” Ün timül ot äseitom nami oka sui kum goldik fo om seatöl, e lad äprimon ad pebön vemöfiko kodü kontag at. „Lio ofegebob-li moni?” ätikom, ilüodükölo logis oka lü könäds. „Denu binob monemik nemu ünü yels kil, kanob onüfärmükön obi ini cem ed ovobön. Nu monamed pö ob saidon ad kölins; saidon ad zedela fid, ad tied, ad kosididafräd, ad loatalöd; no plu otupoy ed oböladoy obi; oremob obe fantumameni⁶⁹ süperik, osivob güpablötamagotili, ofomotob lögilis, olepladob in vobacem magoti jiela Venus, oremob ön gretamödot kopiedis pegavöl pänotas gudikün. Ed if dü yels kil ovobob te pro ob it, no spidölo, no pro sel vobotas, obepluob valanis, ed okanob vedön pänan famik.”

So äcödom, söföölölo vögoti tikäla okik; ab ninälao vögot votik ätonon lilamovikumo e tonodikumo. Ebo ven ilogedom nogna goldotemi, bäldot yelas degtel e yun lefäkälilik äkoedons tikön omi vero votikosi. Utos valik nu ävedon pö om dagetovik, kelosi büo ilülogom glötiko, kelosi idalogetom lestunölo fagao, du mud omik ifulikon ko salif demü desir. O! kio lad omik äprimon ad dapebön, sosus ävätälom osi! Ökanom klötön oki me trelülagun vogädik, fidön satio pos cunüp lunüpi, loatön pro ok lödi süperik, sunädo detevön lü teatöp, lü nibotiselidöp, lü... e ret. Ed igleipölo moni, pos timül ya äbinom su süt.

Bü valikos äkömom lü skrädan, äklotom oki löliko de futs jü kap, ed äs cil äprimom ad dalogön nenropiko oki it; äremom ön gretamödot benosmelotis, kosmetamedis, äloatom nes hägön lödi mu magifiki balidi, kelosi iküpom pö lesüt di ‚Nevskij’, ko loks gretik e fenätavitürs nediloviko lölöfik; äremom fädiko in selidöp lünüli jerik, i fädiko äremom bundaniko särvigakravatis valasotik, ön mödot gretikum, kas päneodosöv; lä heran äkoedom vefafomön krugülis oka, nen kod patik telna ävabom in bökavab da zif, tuiko äfifidom juegotis susmafik in nibotiselidöp, ed ävisitom staudöpahicif Fransänani, dö kelan büikumo ililom sagädis leigoso nofümikis, äsä dö tat Tsyinänik. Us äseadom, äseitölo nami su flan oka ad stütön bäki löiko, du äfidom, ai dönu älogedölo vemo pleidäliko votanis e laiduliko äleodükölo herakrugülis pifridüköl visü lok. Us äfidrinom fladeti Jampänavina, kel i büikumo isevädon pö om lediniko demü sagäds. Vin boso äbrietükon omi ko noid in kap, ed äsegolom lü süt ön stad liföfik ä nämälilik, ma spikamamod Rusänik: no binölo svist igo pro diab⁷⁰. Äduspatom äs dök: ‚Bucephala’ < pleidik love pärunaveg, älüodükölo lünüli oka ä valans. Su pon äküpom profäsorani ä tidani büik oka, e spidöfo äspidilom bei om, äsva jenöfo no iküpom-la omi, sodas profäsoran istifiköl nog lunüpo ästanom nenmufiko su pon ko logodanotodot ad säkamalül sümöl.

Yegs valik e valikos, kel äbinon lä om — teab, linumastof, pänots — ün soar ebo ot pifeaveigons lü löd magifik. Ilepladom utosi, kelos äbinon gudakalietikum, pö tops küpidik, ed utosi, kelos

⁶⁹ Sevabo: ‚mannequin’.

⁷⁰ Sotül votik notodota ot: igo diab no binom svist pro ek; igo diab no binom blod pro ek.

äbinon badakalietikum, ijedom ini mispadül neküpidik, ed ädugolom da cems magifik, älülogölo oki nenropiko in lok. Pö lan omik idönupubon desir nevikodovik ad dagetön sunädo fami, äsä gleipoy nimi len göb, ed ad sevädikön pro volanef. Ya ädrimälom dö vokäds: „,Chartkov’! ,Chartkov’! logols-li pänoti fa ,Chartkov’? Kioskilädik köfigebäd ela Chartkov binon! Kiogretik tälen ela Chartkov binon!” Äzigolom ön stad stäatik in cem okik, drimo ämofugom seimio. Ya ün del fovik, isumölo degati goldakönädas, ädetevom lü püban semik gaseda veitiko äsirkülöla ad begön yufi nobaladälik; päbenogetedom fa gasediman, hikel me sagods balid änemom omi eli „lestimaban”, äpedom namis bofik oma, ädasäkom ome jü in pats smalikün nemi, fatanemavödi⁷¹, steböpi. Ya ün del fovik in gased pos noted dö kandels pinöfik enu pidatuvöls äpubon yeged dis tiäd sököl:

Dö tä lens plödakösömik hiela Chartkov.

Spidobs ad fredükön belödanis benodugälik cifazifa me daget jönik, äsä kanoy notodön osi, ön tefs valik. Valans baicedons, das labobs dinis jönikün logodava e logodis jönikün mödikis, ab jünü no labobs medömi ad degevön onis sui linumastof milagöfik, dat okanobs lovegevön onis licinanefe. Nu def at peläfulükon: petuvon pānan, kel kobosumom in ok utosi, kelos zesüdon. Nu jijōnan kanof süadön, das pomagulof ko kien lölik jōna okik as dabinād lutik, leitik, löfidik, bemagivöl sümöl ad pabs luflitöl love flors gölayelik. Famulafat cädik ologom oki me famülans oka puzüöli. Tedan, krigan, sifan, tatacalan — alikan ko zil puflifädüköl ofövon karieri okik. Spidolsös! spidolsös! nükömolsös pos spat, pos vegam pejenüköl gönü visit flenādana, jikösta, selidöpa süperik; spidolsös! de tops alseimik! Voböp magifik pānana (lesüt di ,Nevskij’, domanüm soik) pebepladon löliko ko pöträts köfa omik, liuns kela leigons ad uts elas ,van Dyck’ ed elas ,Tiziano’. No kanoy sludön, dö kin stunidoy: u va dö kredab e süm voätik ad rigādasamans, u va dö plödakösömiks klat e flifäd köfigebāda. Leloboyös oli! o pānan! tefü mast äsvo esetirol loterazöti benofätik. Dabenö! o ,Andrej Petrovich’! (Gasediman, äsä iklülādos, äplidom notodis leseväda.) Oglorükolös oli it ed obis! Suemobs völädi ola. Koboköm valanes e mon kobü atos (do igo anans de num svistefa obsik gasedimanas deimons finenikosi) obinons bläfods pro ol.

Pānan ifireidom ko plid klānädik notedi at; logod omik inidon. Utos, das inunoy dö om medü gasedem, äbinon nulikos pö om; anna äreidom kedetis. Leigod ko ,van Dyck’ e ,Tiziano’ vemo ipliton omi. Fraseod: „Dabenö! o ,Andrej Petrovich’!” < i vemo ipliton omi; in бүкот änemoy omi me pösodanem sa fatanemavöd; atos äbinon stimod, pro kel jünü leno idigädükom oki. Äprimom ad zigolön vifiko da cem, ad brulükön heremi oka, nu äseidom oki sui kovenastul, täno älöbunom de on ed äseidom oki sui lesöf, alminutiko äfomälölo, vio ögetedom hivisitanis e jivisitanis, änilikom lä linumastof ed ädunom sus on löpiotovi dagudik köfa, ästeifülölo ad tölatön nami oka ma jästam keinik. Ün del fovik klokül ätonon lä yans lödöpa omik; ärönom ad maifükön yani. Änükömof lād fa livredan in mäned livredik labü furot plädik pābefoöl, e kobü lād änükömof jipul vemo yunik degjölyelik: daut ofa.

„Ol binol-li ,monsieur Chartkov’?” lād äsagof.

Pānan äbiegom.

„Vemo mödikosi penoy dö ol; sagoy, das pöträts fa ol jonülons sömitamapüni nendöfa.” Posä ispikof atosi, lād äfopladof lünüli fo log ed äspidof ad dalogön vifiko völis, len kels nos älagon. „Ab kiöpo üfo pöträts olik binons-li?”

„Pemoblinons,” pānan äsagom, ikofudikölo boso, „ebo änu efealotādob lü löd at, klu nog paveigons... no erivons zeilamapüni.”

„Äbinol-li in Litaliyän?” lād äsagof, du älüodükof lünüli okik lü om, bi iküpof nosi votik, lü kelos ökanoföv lüodükön oni.

„Nö! no äbinob us, ab ävilob osi... too nu büfiko eklemob desini at... Ekö! is binons kovenastuls; ba efenikol-li?...”

„Danādob lofi, ab äseadob lunüpo in bökavab. Ö! ekö! finö! eküpob voboti olik!” lād äspikof, ven ärönof lü völ visoik ed älüodükof lünüli äl stanöls su glun skäts, disins, okskilükams

⁷¹ Dil nema lölik e lüspikanema plütik in Rusän. Pedefomon de fatanem dub lenläg poyümotas patik.

pärspäktigeba e pöträts oma. „,C'est charmant! Lise, Lise, venez ici!’⁷² Cem ma stül ela Teniers, logol-li? brulikam, brulikam, tab, su on binon blötamagot, nam, palät; us binon püf, logol-li? kio püf pemagon! ,C'est charmant!’ Ed ekö! pö linumastof votik pemagulof vom logodi oka lavöl; ,quelle jolie figure!’⁷³ Ö! hifeilanil! ,Lise! Lise!’ hifeilanil in jit Rusänik! logolöd! hifeilanil! Kluo bejäfol-li no te pöträti?”

„O! atos binon jod... Balugiko ämuadob obi... binons skäts...”

„Spikolös! cedi kinik labol-li dö pöträtans nuik? Nu no binons mastans so skiliks, äsä el ,Tiziano’ äbinom, vo-li? Nu defon näm ettimik pö kolorit, defon ettimik... kiopidö! no kanob notodön osi Rusänapüko” (Läd äbinof jilöfan pänava ed ädugolof vifiko ko lünül oka lekanotamusedis valik in Litaliyän.) „Ye ,monsieur Nol”... Ag! kio pänom! Köfigebädi kio plödakösömiki labom! Cedob, das pö vobots oma logodanotodots binons igo notodaliegikums, ka uts ela ,Tiziano’. Ba sevol-li eli ,monsieur Nol”?”

„Kim binom-li el ,Nol’ at?” pänan äsäkom.

„Binom ,monsieur Nol’. Ag! kiogretik tälenan at binom! Epöträtom ofi, ven elabof bäldoti yelas te degtelas. Bligiküno omutol visitön obis. O ,Lise’! jonolöd ome labuni olik. Sevolös! das evabobs isio, dat sunädo öprimoy ad pöträtön ofi.”

„Benö! anu blümob.”

Ün timül ot ämüfom lü ok skafädi ko linumastof piblumüköl, äsumom fimükölo sui nams paläti, älülulogom me log oka logodili paelik dauta. If äbinomöv nolan menanatäla, dü minut bal ädatuvülomöv pö logod at primi yofiäla lucilöfik tefü baols, primi glumaladäla e plonas demü lunüp vemik bü e pos fided, desira ad goulön in klot nulik pö zälüls, malotis töbik zila nenlefäkik pro lekans difik fa mot demädü sublimükam lana e senälas päsüüköla. Ab pänan te älogom in magedil sofik at dulitamovi tio bösiniki koapa ädavedüköli vili ad gebön köfi, drimäli lübätik nevemik, särvigili feinik klilik e leiti nobik koapabinoda. E ya büfiko äspretom ad levikodön, ad jonülön glori e skilädi köfigebäda okik, kel jünü äbejäfon te lienädis düfaladälik pöträtäbas grobälik, klatädamagotis sevärik e kopiedis vobotas mastanas klatädik ömik. Ya äfomälo tiko ninälü ok, vio logodil keinik at fino pömagon.

„Sevolös!” läd äsagof ko logodanotodot igo boso fäküköl, „bo vilob... Nu lenlabof kloti; mutob koefön, das no vilob, das pomagof-la in klot, ko kel so vemo ekösömikobs; vilob, das su pänot poklotofös balugiko ed oseadofös in jad de bledem, kö fels seimik ologädonsös, sodas obinonsös fago jeps u bimem... dat obinosös neküpovik, das pö pänam ädesinof ad vabön seimöpio lü baol u soarazälül. Baols obsik — sagobös snatiko! — so dädukons lani, so kvänedons reti senälas... Balug, balug obinonös ön mödot mögiküno gretik!”

(Liedö! logods e mota, e dauta äjonülons, das ifegebofs timi so mödiki pro danüds pö baols, das jibofikans tio ivedofs-la magots väkik.)

El Chartkov äjäfikom me bligäd, äseidom jirigädasamani, äbetikom boso vali ninälü tikäl okik; äliunom stripi me köf in lut, fümükölo tiko stabalienis; boso äfäiknibom logi, äpödioblegikom, älogedom fagao, e sunädo äprimom ed äfidunom kölastenis büfik cifik. Äkotenom dö atos, ya äprimom ad pänön; vob äjäfäluken omi. Ya äglömom vali, igo äglömom, das äkomom lo läds raistokratik, igo äprimom ad jonülön semikna dunedis anik pänanas, äsagölo mudöfo tonis difik, äkanitülölo semiknaiko, äsä jenos pö pänan, kel jäfälon lölöfiko ninälo ko jäfot okik. No äfölälo fomedis alseimik, ämütom me muf bal köfa ad löükön kapi ofik rigädasamani, jikel fino äprimof ad mufedön vemo ed ad notodön me jästs okik feni lemuik.

„Saidö! pro naed bal atos saidon,” läd äsagof.

„Nog timüli pülik!” pänan jäfälik äspikom.

„Nö! Tim ekömon ad mogolön! O ,Lise’! binos düp kilid!” äspikof, du äsüramenof gloki smalik len jän goldik lä zönül okik älagöli, ed ävokädo: „Ag! kiolatik binos!”

„Te nog minuti bal!” el Chartkov äsagom me vög cilöfiko balugälik ä begik.

Ab läd leno äjinof lönlön atna ma neods pänavik omik e pla atos äpromof ome, das votikna östebofs lä om lunüpkumo.

⁷² Fransänapüko: „Binos plitülik! O ,Lise’! o ,Lise’! Kömolös isio!”

⁷³ Fransänapüko: „Maged kiolöfidik!”

„Ye atos binon nefredüköl,” „Chartkov’ ätikom ninälo, „nam obik te ereafon ad stad saido vobafägik.” Ed ämemikom, das nek itupon ed istöpon omi, ven ivobom in vobacem okik pö nisul: „Vasil'evskij”; suvo hiel „Nikita’ äseadom pö top bal nen muf igo pülik; ökanoy pänön omi so lunüpo, äsä öviloyöv; semikna igo islipikom ko jästäd ome piflagöl. Ön lusidin äseitom köfi e paläti okikis sui stul ed ästopom glumiko fo linumastof. Plim fa läd sälunöfik piduinöl ämoükon stadi drimöfik oma. Vifiko äjutedom lü yan ad dugädön ofis jü segolöp; su tridem pävüdom ad visitön ofis, ad kömön ovigo demü fided, ed älabölo logoti läbik, ägegolom ini cem oka. Läd raistokratik lölöfiko ilöfukof omi. Jünü älecedom dabinädis somik jiutanis, jikels äbinofs nerivoviks, jikels pimotofs te ad beivabön vifo in kalät magifik labü livredans e bökan dändinik ed ad lüodükön logedi lindifik lü men mänedili nejerik lenlaböl e futo lugolöl. E nu süpo jibalan dabinädas at enügolof ini cem omik; pänom pöträti, pevüdom ad fided in dom raistokratik. Koten plödakösömik iglepädon omi; äleläbom lölöfiko ed äbläfom osi oke it me fidäd glorik, plösenot soarik e dönu nen zeils patik äduvegom da zif in bökavab.

Dü dels fovik valik tikäl omik leno äkanon leküpälön ad vob kösömik. Te äblümikom ad on ed ästebedom timüli, kü yanaklokül ötonon-la. Fino läd raistokratik älüvegof ko dautil paelik okik. Äseidom ofis, älümufükom lü ok linumastofi — ya ko skiläd e steifüls ad bitön sälunöfiko — ed äprimom ad pänön. Del solöfik e litükam klilik vemo äyufons omi. Iküpom pö rigädasaman leitik oka utosi mödik, kelos, üf püfanädonöv dub log e püdegevonöv voätiko sui linumastof, ökanonöv labükön pöträti me digöf süperik; iküpom, das ömögös ad jafädön bosi patanatälik, üf üledunoyöv valikosi ma fifüm nendöfik, pö kel rigäd nu pälogof fa om. Lad omik igo äprimon ad pebö bosilo vifikumo, bi äbüosenom, das önotodom utosi, kelosi no nog iküpons votikans. Vob äbemastikon ninäli lölik omik, lölöfiko äjäfälikom pö köfimuf, iglömölo dönu dö licin raistokratik rigädasamana. Ko natemam ästoböl äküpedom, vio pänamo pämekons fa om magedalienäds feinik ä koap tio dulongamovik jiyunana degvelyelik. Ämagulom kurato köladifüli alik, yelovi pülik, blövi töbo logamoviki dis logs, ed igo äblümikom ad detirön pänamo bulädi smalik su flom isüiköli, ven süpiküno älilom sus ok vögi mota. „Ag! kikodo-li so? atos no zesüdonös!” läd äspikof. „Su pänot olik i... ekö! pö tops anik... äsva binos-la boso yelovik, ed ekö! is, so jinos vemo, äsva stenüls dofik dabinons-la.” Pänan äprimom ad plänön, das stenüls ebo ats e yelov jenöfo mufätöns gudiko, das jafedons kobo kölagredüls plitik ä feinikis logoda. Ab pägespikos ome, das leno öjafedons kobo kölagredüls seimik e leno ömufätöns, e das so te äjinos pö om. „Ye dälölös obe is ad kontagön boso te topi bal me köf ko kölin yelovik,” pänan äsagom balugäliko. Ab no pidälos ome ad dunön ebo osi. Pinunädos, das „Lise’ te adelo no äbinof ön stad pötik, ab kösömo yelov nonik älogädikon pö of, e güo logod ofik ämagädon levemo dub kölagredot flifädik okik. Ön glumül äprimom ad moükön utosi, kelosi köfimuf omik ikoedon süikön su linumastof. Lienäds mödik töbo logamoviks inepubons, e ko ons dilo süm id inepubon. Nentiko äprimom ad labükön logodi me kolorit valemik ut, kel palärnon nenbukio e ceinon igo logodis bai rigädasaman pemagölis ad uts seimik nenlifiko nendöfiks, kelis kanoy logön in bligäds peduinöl studanas. Ab läd äkotenof dö utos, das kolorit nofik pimoükon nosöfio. Te änotodof stuni, das vobod ädulon so lunüpo, ed äläsagof, das ililof, äsva äfimekom-la pöträti jü in pats valik ünü visits tel. Pänan idatikom nosi ad gespikön ofe. Läds äläädofs ed ädesinofs ad mogolön. Äseitom köfi, ädugädöm ofis jü yan, e pos atos ästanom nenmufo glumiko dü lunüp su top bal fo pöträt okik. Älülogom oni ko logodanotod dölik, e vüo in tikäl omik äsüikons nenropo lienäds feinik vomöfik ut, difüls e kölagredüls vapöfik uts fa om pidaküpöls, kelis köf oma it nespaliko inosükon. Äfulom löliki ninälü ok me ets, ädepladom flanio pöträti ed ätuvom seimöpo lomü ok kapili no pifimeköli jiela Psyche, keli seimo bü lunüp e büvobo iskätom su linumastof. Äbinon logodil skiliko pipänöl, ab vero nendöfik, sevabo koldälik, te me lienäds valemik balik äbinädöl, dabinoti liföfik no igetöl. Sekü nosdun nu äprimom ad bevobön oni, älabükölo oni me valikos, kelosi iplöpom ad daküpön pö logod jivisitana raistokratik. Lienäds, difüls e kölagredüls pifanädöls logamo fa om, is päläyümons ön fom rafinik ut, medü kel davedons pö tim, kü pänan saido nati edalogöl ya fagikon de nat e jafädon jafoti tefü ut leigiki. Jiel Psyche äprimof ad lifikön, e tikamagot töbo isüiliköl äprimon pianiko ad kopikön fomü koap logädik. Pated logoda de lädül yunik volädik nenvilädiko pilägivon ele Psyche, e dub etos igetof logodanotodoti patädik, kel ägevonöv gitodi ad nem lekanota verato patanatälika. Äjinos, das

ägebom dilamo e lölo valikosi, kelosi rigādasaman ibōnof ome, ed āninālom lölöfiko me vobod okik. Dü dels anik äbejäfom te oni. E pō vobod ebo at päküpodom, ven läds sevādik ikōmofs. Igo no iplōpom ad desumōn pānoti de skafād. Läds bofik ävōgofs me fredavokād bluva ed äkoedofs löpiojutedōn namis okas.

„O ‚Lise‘! o ‚Lise‘! Ag! süm kion! ‚Superbe, superbe!‘⁷⁴ Kiogudiko edatikal ad lenükōn ofe klotemi Grikānik! Ag! benosüpot kion!”

Pānan no äsevom, vio ökanomöv moükōn pölacedi plitik lādas. Du äsenālom lepidi ed äleadow donioflegōn kapi oka, äsagom nelaodiko:

„Jiat binof ‚Psyche‘.”

„Ma maged-li ela ‚Psyche‘? ‚C’est charmant!‘ ” mot äspikof, ismililölo; zuo daut id ismililof. „No binos-li sio verätik? o ‚Lise‘! das mag ma maged ela Psyche lönedonöv vemikūno lū jōn olik. ‚Quelle idée délicateuse!‘⁷⁵ Ye mastavobot kion! Äsvo de el Correggio legik! Koefobös! äreidob ed älilob bosi dö ol, ab no äsevob, das labol tāleni so vemiki. Vö! bligäliko omutol pānōn i pōtrāti obik.”

Lād, äsā äklūlos, id ävilof jonōn oki ko maged jiela Psyche seimik.

„Kisi odunob-li tefü ofs?” pānan ātikom. „If ofs it desirops osi, tān el Psyche ovedofös ut, keli vilofs,” ed äsagom mudōfo:

„Steifülolsös ad seidōn olis nog ünü brefüp, omenodob boso seimosi.”

„Ag! dredälob, das okanol-la ön mod seimik... nu pōtrāt sovemo sūmon ad of.”

Ye pānan äreafom ad suemōn, das dredäls itefons yelovi, ed ätakedükom ofis, isagölo, das te ölabükom vemikumo logis me nid e notodanām. Ed if äsagomöv-la snatiko, tuvemo äjemom ed ävilom pu bosilo vemikumo sümükōn pōtrāti ad rigādasaman, dat nek öblameton ome nenjemi voik. E sio lienāds jiyunana paelik fino äprimons ad sükōn logädikumo pō maged ela Psyche.

„Saidö!” mot äspikof, bi äprimof ad dredälōn, das fino süm övedon-la tuvemo voätik.

Pānane äblāfoy me valikos: smilil, mon, plim, namiped ladöfik, vüd lū fideds; brefo: ägetom milati blāfodas flätöfik. Pōtrāt äsüükon dastuni da zif lölik. Lād ijonof eti jisevādanes oka; valans ästunons dö skil, ko kel pānan iplōpom ad kipedōn sūmi e pō atos ad jönükōn rigādasamani. Lätikos päküpon dido leno nen logodared pūlik sekü glöt. E pānan sunādo päfledom me vobods. Zifanef lölik äjionon papānōn fa om. Len yan klolül pätoenon alminuto. Balflano atos ākanonöv binōn gudik, bi ägevonöv ome plägi nenfinik tefü distöf ä gretamōdot logodas. Ye — ad nelāb vemik omik — visitanef lölik at äduton lū ut, ko kel äbinos fikulik ad balädikōn, visitanef spidiälilik, mödajāfotik u lū volād ädutöl, kludo nog mödo mödajāfotikum, ka grup votik alik menas, e sekü atos nesufädik jū lemuam. Te äflagoy de flans valik, das vobod pöduinonös legudiko ä suno. Pānan äsueom, das äbinosöv vero nemögik ad fimekōn bosi, das ānedomös plaädōn vali dub skilād ä nāmāl vifädik köfgebāda; ānedomös detirōn pānamo de rigād te valodamagādi ä no bejäfōn me köf patis smalikūn; brefo: äbinos vero nemögik ad sōjafādōn nati ma foms fifūmik ona. Zuo zesüdoyös ad läükōn, das päpānölans tio valiks ālabons flagotis mödik votik valasotik. Läds äflagofs, das valemō te lan e ladāl pōmagonsös su pōtrāts, das ömna leno ösöföloyös retikosi, sevabo: öklöpükoyös gulöfi alik, öläsükoyös döfis valik ed igo — if ömōgosöv — lölöfiko övitoyös onis. Sevabo dat noe ökanoy stunidōn pō logam logoda pūmagöl, abi igo mögādo lelöfikōn lelölo. E sekü atos, ven äseidofs okis ad papānōn, semikna äjonülofs logodajästis ut, kels ästunükons pānani: jibalan ästeifof ad notodōn me logod okik glumaladāli, jivotikan drimāli, jikilidan ävilof alseimiko smalükōn mudi oka ed äfäiknibof oni jū gred so vemik, das fino icenon ad pūn bal no gretikum ka kapil peāna. E to atos valik äflagoy ome sūmi e natöfi no pötuüköli. Mans i leno äbinoms gudikums pō bos ka läds. Hibalan äflagom ad magōn oki pō flek nāmik ä dagudik kapa; hivotikan ko logs spiretik löpio pölöüköls; leliötan garda äflagom as din nonelaböfik, das ölabomös logedi higoda: ‚Mars‘; dinitan sifädik ästeifom ad dunōn so, das logod omik ölabonös mödikumo stedāli ä nobāli, e das nam omik östutonös ta buk, su kel me vöds vemo logädiks pūpenosös: „Ai ästutom gidikosi”. Primo flags somik äkoedons suetōn pānani: atos valik ösōton padatikōn ä pabetikōn, vūo tūp pigevöl binon vemo brefik. Fino ireafom ad sevōn, in kis din äbinālon, e no plu töbido äletikom dö

⁷⁴ Fransānapūko: „Magifö! Magifö!”

⁷⁵ Fransānapūko: „Kiolegudik tikamagot at binon!”

bos. Igo stabü vöds tel u kils büokälo idaseivom, ön maged kelana alan ävilom papänön. Fo logod utana, kel ävilom vedön ‚Mars’, äloseitom magodi ela ‚Mars’; utani, kel älüälom ad ‚Byron’, älabükom me jästäd e stanöpi pärspäktik hielä ‚Byron’. Va läds ävilofsöv vedön ‚Corinne’, u va vatajilanan, u va ‚Aspasia’⁷⁶, go vilöfo idasumom stipi alik e flanaü ok nog äläükom bundano lä alan tirädabi, kel, äsä sevoy, pö jenet nonik dämükon bosi e demü kel semikna pardoy pänane nesümi it. Pos brefüp ya om it äprimom ad stunön dö viföf plödakösömik e skiläd köfigebäda okik. E päpänölans nendoto äreafons ini fredabrietül ed ästetons omi letälenani.

‚Chartkov’ ävedom pänan vogik ön tefs valik. Äprimom ad vabön lü fideds, dugädön lädis pö visit lekanotamusedas ed igo pö blesiralespats, klotön oki äs dändin e lesagön notidiko, das pänan mutom dutön lü sogäd, das zesüdos ad nämükön stadi jäfödana at, das pänans klotoms okis äs jukels slapik, no sevoms ad bitön gidöfiko, no föloms kosedi kulivik e vero nelaboms nolis. Lomü ok in vobacem inoganükom leodükami e klini ma nivod löpikün, icälodom dünanis magädabik tel, isogom lä ok tidäbis klüniälik; anna dü del ävotaklotom oki me klotems gödik difik, äkrugülükom heris oka, äjäfikom me gudükumam dunedas difik, ko kels ökanom getedön visitanis, äjäfikom me jönükumam yufü meds valasotik mögik logota okik, dat me on ökodom magädi plitik pö läds; brefo: pos brefüp lölöfiko ya no äbinos mögik ad memosevön, logölo omi, pänani mükik ut, kel seimna ävobom neküpidiko in ludomil okik pö nisul: ‚Vasil'evskij’. Nu japäliko äkleilükom cedi okik dö pänans e dö lekan; älesagom, das famab ön mafäd tu gretik pigivülön pänanes büik, das valans onas bü hiel ‚Raffaello’ no ijafädons magedis, ab rünis; das te in magäl lüloganas tikod ädabinon, äsua pö magods et dabin saluda ömik päküpon-la; das igo ‚Raffaello’ it no ipänom legudiko vali, e fam jafotas mödik omik pikipedon-la te sekü vönaoloveikod; das hiel ‚Michelangelo’ ibinom lupleidan, bi te ivilom pleidülön me nol okik naatoma, das fein nonik ibinon dutöfik lü vobots omik, e das mast nidik, nämöf köfigebäda ä kolorit veratiks ämutoy sukön te nu, efe ün tumyel at. Ün timül ot jenöfo — ön mod nendesinik — bejäf säkäda älüödikon lü spikan it.

„Vö! leno suemob,” äspikom, „letöbidi ut, ko kel votikans seadons e jäfälikons lezilo pö vobod. Men ut, kel zisukilon bosi dü muls anik pö mek pänota, cedü ob, no binon pänan, ab febodan. No kanob kredön, das labon-la täleni. Letälenan jafon boldiko ä vifiko. Samo tefü ob,” äsagom, kösömo ven älüspikom lü visitans, „pöträti at efimekob ünü dels tel, kapili at ünü del bal, atosi ünü düps anik, atosi ünü düp bal sa tim zuik nemödik. Nö! ob... ob... koefobös, das no dasevob as lekanot utosi, kelos pajafädon dub strip bal pos votik; atos ya binon febod, no pänav.”

So äplänom visitanes okik, e visitans ästunidons nämöfi e skilädi köfigebäda omik, igo ävögons me vokäds, ililölo, vio vifiko seks ona pijafädons, e poso ädönuons odes: „Atan binom tälenan, tälenan veratik! Logolsös! kio spikom, kio nidons logs omik! ‚Il y a quelque chose d’extraordinaire dans toute sa figure’⁷⁷!”

Äflätos pänani, das sagäds somik äzions dö om. Ven in gasedem lob бүкik ome ipubon, äfredom, äs cil, do lobayeged at pipelon fa om frädü om it. Äseablinom bledi pibüköl at valöpio e jino nendesino-la äjonon oni sevädanes e flenädanes, ed atos äpliton omi, sodas äreafom ad balugäl mögiküno kredälik. Fam omik ai plu ävemikumon, num vobodas e bonedas ägretikumon. Nog äprimons ad näütön omi pöträts e logods ots, jästäds e flaniofleks kelas ävedons pö om pilärnöls. Nog äpänom etis nen vilöf vemik, ästeifülölo ad skätön viföfiko kapi teik, ed äleadom fimekön tidäbis okik retikosi. Büikumo ga äsukom modi ad labükön rigädasamani me jästäd nulik seimik, ad bluvükön lülogani me nämöf, me prodäd. Nu atos id äprimon ad näütön omi. Tikäl äfenikon ad datikön e betikön. Atos äbinon nedunovik pro om, zuo livüp ädefon pö om; lifamod neleodik e voläd, kö ästeifom ad bitön as men sälunöfik: atos valik äfagükon vemo omi de vob e betiks. Köfigebäd omik ai plu ävedon koldälik ä nabälik, e nenfäko ämiedükom oki dub foms balfomik, fümik e sis lunüp vorädiks. Logods balfomik, koldälik, ai piblümüköls e — if kanoy sagön so —

⁷⁶ ‚Corinne’ äbinof pösod magälöfik lekonedä: ‚Corinne ou l'Italie’ (pübayel: 1807) fa jilautan Fransänik: ‚Anne-Louise-Germaine de Staël-Holstein’. Vatajilanan (‚undine’, ü neüf) äbinof pösod magälöfik in lautots mödik romatanas äkomädöl. In Rusän äbinon pato sevädik konot romatana Deutänik: ‚Friedrich de la Motte Fouqué’ < ko tiäd ot: ‚Undine’. Poedan Rusänik: ‚Vasilij Zhukovskij’ < igo älautom ün 1837 stabü jenotem at poedoti gretik. Jiel ‚Aspasia’ äbinof ji-Grikänan famik tumyela lulid bü timed obsik, jilelöfäb tatacalana: ‚Pericles’. Cedoy, das äbenodistükof oki dub jön, vised, benodugäl oka, äfödof daglofi lekanas.

⁷⁷ Fransänapüko: „Maged lölik oma labon bosi plödakösömik!”

„pifäiknopöls”, kelis calans, militans e sifädans älabons, ägivons köfigebäde nemödikosi pänabik; köf äsvo äglömon e plifädadrapis magifik, e mufis nämälik, e daladöfis. Leno ädaloy-la mäniotön i pladami dinas, dramatavi lekanik, primapüni nobälik ona. Fo om te äbinon leiged, u korsät, u trelülagun, lo kels pānan alik dredālon e magāl alik lāsikon. Pats digädik igo balugiküns ya no äbinons küpoviks pō jafots omik, kels vūo ai nog ädagetons fami, do lekaninolans e pānans veratiks te ätovülons bluviko jotis okas, ädalogölo vobotis lätik omik. Ed anans büikumo eli ‚Chartkov’ isevöls no ākanons suemön, vio ikanon nepubön tālen omik, bümals kela ya isüikons klüluko pō om primū karier, e vaniko āsteifons ad datuvülön, kimodo talenül kanon-la kvānikön pō men, sovūo te erivonöv lifatimi dafomama lölöfik fāgas valik okik.

Ab pānan brietülik demū fam āneküpom spikotis somik. Ya āprimom ad rivön lifatimi süenöfa ma sagat e bāldot; āprimom ad bigikön e küpidiko veitikön. Ya āreidom in gasesds e periodapenāds ladyekis sököl: „el ‚Andrej Petrovich’ lestimabik obsik”, „el ‚Andrej Petrovich’ meritabik obsik”. Ya āprimoy ad lofön ome calis stimik tefü dünotem, ad vüdön as xaman, as liman komitetanefas. Ya āprimom, āsā ai jenon pō bāldot süenöfik, ad gidetükön vemo eli Raffaello e pānanis vönädik — no sekū utos, das idaküpom-la vero völadagredi löpik onas, ab sekū utos, das jonū ons ākanomöv blamiälön pānanis yunik. Ya āprimom ma kösöm valanas lifatimi somik erivölas ad blamön yunaneffi nen plāams demū nesüdöf e lüäl badik. Ya āprimom ad cedön, das val in vol pajafādon-la balugiko, spiret sūlao no dabinson-la e valikos nedon-la suföfön leodi no neföloviki baliki kuratāla e balfoma. Brefo: lif omik ya ätefon lifayelis ut, kü valikos leflitāli jonülöl lāsikon pō men, kü vobed viālamacara nämöfik nevemikumo dranon ninālio e no voulon me tons japöfik zū ladāl, kü kosam ko jōn ya no vedükon nāmīs neviodik fili e flami, ab senāls valik eguiröl vedons blegāliks pō tonād golda, koedons dalilön ai küpālikumo musigi bätodik at, e pianiko nenfāko leadons lölöfiko storditön oki dub atos. Fam no kanon gevön juiti utane, kel no emeriton oni, ab emidütön oke; fam süükon fākami plitik laidulik te pō utan, kel digādon oni. E kodū atos senāls e dranāls valiks oma ālüodikons lū gold. Gold āvedon desirod, dial, dredafonāt, juitamed, zeil oma. Tufts bankazōtas āmödikumons in bogs, e soās alikan, lū kelan givot riskädik at eledutikon ad dalab, āprimom ad vedön komunatālāktik, nenitedālik kol val plāamū goldamon, lavaran nenkodik, konletan nendisinik e ya tio ācenom ad balan dabinaādas bisarik ut, kels ön mödot gretik komādots in volād düfaladālik obsik, kelis lülogon ko jek men lifālik e ladālöfik, lū kelan uts lūjinons ās sarks stonik muföl nino labū deadan pla ladāl. Ab jenot bal vemo ifākükon ed igalükon bināli lölik lifikosa omik.

Ün del ömik āküpom su tab okik penedili, medū kel lekanakadām ibegon ome asā limane digädik oka ad lükömön e gevön cödoti lönik tefü jafot nulik se Litaliyān pisedöl ā pijaföl fa pānan Rusānik, kelan us ānedöfükom masti oka. Pānan at äbinom balan flenādanas büik omik, kel sis lifayels primik oka ālabom daladöfi ninālik kol lekan, ājāfālikom ko on me lan lölik okik: lan lefākālik vobiālana; ālüvom flenis, röletanis, kösömotis kovenik, ed āmojutedom usio, kō dis sil jōnik top gravik florama lekanas daglofon, sevabo lū ‚Roma’ milagik ut, pō māniot kela lad lefākālik pānana alik dapebon so lölöfiko e vemo. Us, ās härmit, ijāfālikom ko vob e ko bejāfots nen sājāfālūkams alseimik. Älindifos pō om, if āluspikoy dö kalad omik, dö neskil omik pō kosād ko mens, dö neföl gidöfa volädik, dö bapükam, keli ākodom dinite pānana dub klotem pöfädik ā tāmöfik oka. No ānitedos omi, va jāfūdakompenans omik āskanons tefü om u no. Änekālom vali, bu val ibuükom lekani. Nenfeniko āvisitom lekanotamusedis, dü düps mödik ābleibom stanön lo jafots mastalas gretik, ädalogölo ed āsteifölo ad dasuemön köfigebādi milagik. Nosi āfimekom büā ixamom anna okikosi leigodü tidans gretik at e büā ituvom pō jafots onas konsāli nenspikamik ā notodiki pro ok it. No ākompenikom pō spikots e feits māpetiks; no āstütom lekanarafiniālanis, ed ālesagom nosi ta etans. Nenbümicödiko pō al āküpom binādi digöfik ona, āseükölo as studabikos se valikos te utosi, kelos ājōnon; e fino ālaifövom ad dasevön asā tidani oka te eli ‚Raffaello’ godöfik balik. Leigoāsā poedan-lekanan gretik, ifireidölo jafotis mödik valasotik, kels āfulons me keinots mödik e jōnikos gravik, fino ābleibon laiduliko reidön asā buki dasamik te eli ‚Ilias’ balik fa el Homeros, ireafölo ad suemön, das lautot at labon vali, kel paneodon, e das utos no dabinson, kelos is ya no penotodon ön nedöf so dibätik e gretik. E plao idagetom danādü studavobods okik tikamagoti gravik jafotema, jōni nämädik tika, jānāli nobālik köfigebāda sülük.

Inügolölo ini lecem, el Chartkov äküpom menamödoti vemo gretiki visitanas, kels ya ikobikons po pänot. Müätikam dibälükün, kel nesuvo komädon bevü lekaninolans kosädöfik, atna ädareigon valöpo. Äspidom ad jonön logodanotodoti gravik nolana ed änilikom läi pänot; ab — Godö! — kiosi ilogom!

Äbinölo klinik, nenstenik, jönik äs jigam, jafädot pänana ätopon fo om. Mükiko, godöfiko, nensino e balugäliko, äs jelalanan, älopikon sus valikos. So äjinos, äsva mageds sülik istuniköl dö logeds so mödiks ä! oks päluodüköls, jemöfiko idonükons-la logaheris jönik okas. Ön senäl stuna nenvilädik lekaninolans älelogons köfigebädi nulik, büo no ipuböli. Pö jenet at valikos ijinon koboyumikön: e stud ela Raffaello medü nobäl löpik jästädas pijonülöl, e stud ela Correggio medü nedöf fümik köfigebäda isüiköl. Ab nämöf jafa ini lan pänana it ya pininüköl äbinon küpidik nämädikumo, ka valikos. Din pülik alik su pänot pidaükon fa jaf at; nataloned e mufiälanäm ninälik äklülädons pasuemön pö valikos. Valöpo pifanädon klöpöf vefedik ut lienas in natavoled pininädon, keli te log balik pänan-jafana kanon küpön, e kel vedon gulöfik pö kopiedan. Äbinos küpidik, vio valikosi se vol züöl pisetirädöli pänan primo ininälükom ini lan oka, e ya usao: de fonät lanik < äleadom plödikön oti äs lid benöfik, lezälik bal. Ed ivedos klülik igo pro jäfudinesevans, fagot gufurasümik kio susmafik dabinon vü jafod e sümädot balugik tefü nat. Töbo äkanoy-la bepenön stili nekösömik ut, fa kel nenvilädo pifanetons valans me logs okas lü pänot ilogetöls; ni noidil, ni ton ädabinon. Pänot vüo äjinson löpikön alminutiko ai plu; ön stad ai litikum ed ai milagikum ädeditikon oki de val e fino löliko icenon ad timül bal: jafot tikoda sülao pänani edreföla, timül, ad kel lif lölik menik binon blümükam teik. Drens nenvilik tio äflumons love logods visitanas pänoti izüölas. Güts valik, deikams mäpüdik neverätik valik güta äjinsons kobioflumön ad hüm seimik nenspikamik lü jafot Godöfik. Nenmufo ä ko mud imaifiköl el Chartkov ästanom lo pänot, e ven fino visitans e lekaninolans pianiko äkoedons brumön ed äprimons ad bespikön süperodis jafoda, e ven fino älüspikons omi me beg ad notädön cedis lönik, äsäkofudikom; ädesinom ad lasumön logoti lindifik ä kösömiki, ädesinom ad sagön cödöti kösömik ä nespiritäliki pänanas edüfäliköl, ma sam sököl: „Si! vo nendoto no kanoy-la noön täleni pänana; bos gudik binon; bins küpidik, das ävilom notodön bos, too tefü utos, kelos binon ledin...” E pos atos klüliko öläspikom-la lobavödis ut, demü kels pänan alik üdädädömv. Ädesinom ad dunön atos, ab spikam äsvo ästopon pö mud omik, drens e yams nenleodiko äsejutedons as geäd, ed äserönom äs lienetan se lecem.

Dü za minut bal ästanom ön stad nenmufik ä nesenälöfik zänodü vobacem magifik oka. Binäl lölik oma, lifäl lölik oma ägalikons ün timül, äsva yunastad ädönulifikon-la pö om, äsva spagils ikväniköl tälena älöflamons-la dönu. Süpo äsvo tanod ädefalon-la de logs omik. Godö! fe ga kio nespäliko irübükom yelis gudikün yunüpa okik; inosükom, ikvänom spagi tälena filik, kel ba ninälü ladäl iflamilon, ba nu fino üvolfon-la ad bos magifik e jönik, ba id ökoedon-la pubön drenis demü stunid e danöf. Fe ga irübükom atos valik, irübükom nen spal igo pülik! So äjinos, äsva tü timül ot kobo e sunädo pö lan omik älifikons dranäls e leflitäls uts, kels seimna ibinons sevädiks pö om. Ägleipom köfi ed änilikom läi linumastof. Suet demü töbid äsüikon su logod omik; löliko äsvo ävedom desir teik e päglepädömv fa tikamagot balik, sevabo ävilom magön silanani ededitiköl. Tikamagot at vemiküno äbaiädon ko ladälastad omik. Ye vi! mageds omik, jästäds, grups, tikods päseitons sui linumastof müto e nenyumediko. Köfigebäd e magäl omiks ya tu pimiedöfukons dub poän bal, e dranäl nennämik ad nedemön miedöfi e neletianis, kelis ilonom pro ok it, ya äkodon senäli neveräta e pöla. Isädemom sökaleodi töbik ä luniki notetas balposvotik e stabalonas cifik gretikosa fütürik. Lusidin äfulükon omi. Äbüedom moblinön se vobacem okik jafodis lätik valik, sevabo magodilis nenlifik vogik valik, pöträtis valik husaras, lädas e tatakonsälalas. Ädefärmükom balo oki ninü cem okik, äbüedom letön neki usio, e lölöfiko äjäfälikom pö vob. Äs hiyunan sufädik, äs histudan, äseadom pö vobod okik. Ye kio nenmiseriko nedanöfik äbinon utos valik, kelos päpänon fa köf omik! Pö stadäd alik pästöpom fa def nolas tefü runäms mu stabaloniks lekana; cinäd balugik ä pülik äkoedon koldälikön lölöfiko leflitäli ed äblebon neletian no pöbemastiköl pro magäl. Me köf nenvilädo ädönuom fomis, tefü kels süperiko iskilükom oki; su linumastof nams päkoboyümons ma mod bal nenbukio pidalärnöl, kap no äkünön ad dunön fleki nekösömik, igo plifäds it klota äsümedons pidalärnölos e no älabons desini ad lobedön omi ed ad fomön plifädadrapi verätik len jästäd nesevädik koapa. Id om it äsuemom, äsuemom ed äküpom atos!

„Ab üfo jenöfo älabob-li täleni?” fino äsagom, „ba epölacedob-li tefü atos?” E posä isagom vödis at, älügolom lü vobots vönädik okik, kels seimna pijafädons so kliniko, so nelönafrutiäliko us, in ludomil pöfadik pö nisul soalaseatik: ‚Vasil'evskij’, fagü mens, defü bundanöf e lüxüödots valasotik. Nu älügolom lü jafods ettimik ed äprimom ad dalogön küpälo onis valik, e kodü ons lif büik defädik lölik oma äprimon ad süikön pö mem omik. „Si!” äsagom däsperiko, „älabob täleni. Valöpo, pö pat alik mäks e jonüls ota logädons...”

Ästopom e sunädo ädremikom me koap lölik oka; loged omik ilüodikon kos ut logas nenmufiko omi ilülulogölas. At äbinon pöträt plödakösömik ut, kel piremon fa om pö yad di ‚Shhukin’. Sis lunüp ai pänelogädükon, päklänedon fa pänots votik legeiliko pikümöls, e lölöfiko piglömon fa om. Too nü, äsvo desino, pimoblinons pöträts e pänots vogiks mödiks lödi pifulüköls, et älogädikon plödo kobü jafods vönädik yunüpa omik. Ebo ven ämemikom jenotemi lölik bisarik yega et, ebo ven ämemikom, das ön mod ömik pöträt plödakösömik ebo at ibinon kod cena omik, das div monik ön mod so milagik fa om pidagetöl ikoedon davedön pö om dranälis valik volädälik täleni omik irübükölis, vut tio äreifon lani oma. Otüpo äbüedom seblinön mo pöträti hetabik. Ab lanaditret no pätakedükon dub atos; senäls valik e ninäl lölik oma pibrulälükons mu dibäliko, ed äsenom tomi jeikik ut, kel as pläot bisarik komädon semiknä pö jenöf, ven laban tälena pülik steifon ad notodön oki ma mafäd gretikum, kas nivod tälena mögükon atosi, e no fägon ad notodön oki; äsenom tomi ut, kel pö yunan koedon pubön gretikosi, ab pö utan, kel eloveikon plödiü drimäl, vedon ledesir nefluköfik; tomi dredabik ut, kel vedükon meni fägiki ad midunots jeikik. Päglepädom fa glöt jeikik, glöt ävemiköl jü vut. Biedälam äsüikon su logod omik, ven älogom jafodi mäki tälena älaböli. Äkoedom knirön tutis okik ed älülogom oni me loged basiliska. Ninälü lan omik ädavedon desin hölöfikün valikas, kelis föro men äninopolon, e ko lezil levemik äspidom ad jenöfükön oni. Äprimom ad firemön gudikünosi valik, kelos te päjafädon dub lekanadustod. Iremölo pänoti a suäm gretik, prüdiko äkeblinom oti ini cem oka e ko vut tigrida äjutedom sui on, äsleitom, ädäsleitom oni, äseakötom ad dileds ed ädätridom me futs, ädugedölo osi me smil juitijonülik. Liegots susnumik fa om pikobüköls ägevons ome medis valik ad kotenükön desiri hölöfik at. Äsäsnaalom sakis valik okik labü gold ed ämailökom bogis. Neföro büikumo netäläktan mostöfik seimik inosükon jafotis jönik so mödikis, äsä vinditan sovadik at inosükom. Pö lesel alseimik, kö ikomikom, alan primao äsäspetikon ad rem jafota lekanik. So äjinos, äsva sülanez pizunüköl desino älesedon-la ini taled datomani at diseinü mosum benöfa valik usao. Ledesir jeikik at älabükon omi me kolorit dredabik seimik: biedälam laidüplik pänotodon fa logod omik. Blasfäm ta vol lölik e noam ito äjonons okis in lienäds oma. Äjinos, das fomü om ämidikon-la milanan dredabik ut, keli nendöfiko el Pushkin ebepenom. Nosi votik plä spik zunülik e blam laidüplik mud omik äsagon. Äs ‚harpia’ seimik, süpo äkomikom pö süt, e valikans igo keninükamü sevädans omik, if äküpons omi fagao, ästeifülons ad yilön ed ad vitön kolkömi somik, äplänölo, das ösaidon-la ad damiükön dili posik lölik dela.

Ad läb vola e lekanas lifamod so spetätik e dadränälik no äkanon laidulön lunüpo: mafäd lefäkas äbinon tu neverätik e tuvemik pro lifanäms fibik. Glepäds vutalieneta e delira äprimons ad jenön ai suvikumo, e fino atos valik ävedon maläd jeikün. Fifastad lemuik piläüköl lü ftisid mu vifiko äjenädöl äbemekädon omi ön mod so mäpetik, das pos dels kil te jad äjinos posblibön leigodü maged pasetik oma. Sümptoms valik lieneta nesanovik äläikon ad atos. Semikna mens anik no äkanons stöpädön omi. Pö haluds äprimom ad logön logis bü lunüp piglömölis ä lifikis pöträta plödakösömik, e pö jenets et vutalienet omik äbinon jeikik. Mens valik bedi omik äzüöls äjinons binön pö om pöträts jeikik. Pö logam omik pöträt et äteilon-la oki, äfolon-la oki; völs valik äjinons pabelägön fa pöträts omi me logs nenmufik ä lifiks okiks älüululogöls. Pöträts dredabik älogedons-la de nufed, de glun, cem äveitikon-la ed äzugon-la jü fag nenfinik, ad kipädön logis nenmufik at ön mödot gretikum. Sanan, kel ibligidom lekäli oma, e ya ililom bosi dö jenotem bisarik oma, ästeifom me näm lölik oka ad fimükön yumedi klänik tikaspäkas pö om ätikologädölas ko jenots lifa omik, ab ämiplöpom lölöfiko. Malädan äsuemom ed äsenom nosi pläamü toms okik, ed ävögom me luvokäds jeikik e balspikots nesuemovik teiks. Fino lifüp omik päfinükon dub splodül lätik äd atna nentonik dola. Fun omik äbinon dredabik. No äkanoy tuvön dili igo püliki liegotas gianagretik omik; ab äreafoy ad sevön fegebamodi jeikik onas, posä iküpoy diledis pidekötöl jafotas lekanik ut nivoda löpik, völad kelas plu äsuämon ka balionats mödik.

Dil telid.

Mödot bökavabas, loatavabas e kalätas ästanon fo nügölöp doma, in kel lesel äjenon dalabotema de balan lekanilöfanas liegik ut, kels juito äslipülons dü lifüp lölik oksik äjäfälöls põ sefüragods e leputs⁷⁸; de balan utanas, kels nendöbo äsevädikons as määzens e balugäliko äfigebons födü atos monabalionatis pikobüköl spälöfiko fa fats dinöfikum okas, e suvo igo dub vobods lönik bükum okas. Määzens somik, äsä sevoy, nu ya nonons, e tumyel degzülid obsik ya sis lunüp äsvo labon logodi nespirtik bankala juitöl balionatis okik te fomü numats su papür pamalöls. Lecem lunik äfulon me menamödot mu distöfik visitanas isio ijutedölas, äsä ravaböds sui fun no pemoüköl. Is äkomon nafemil lölik binü tedans Rusänik se maketabumot ed igo se maketapiad: mens lenlabü leguns blövik mageta Deutänik. Logots e logodanotods omsiks is äbinons boso nämöfikums ä nemutikums e no äjonülons düniäli tuvemik ut, kel sovemo logädon põ tedan Rusänik, ven binom in selidöpil okik lo reman. Is güo leno äbitoms ko sumätäl kol dinit, toä in lecem ot raistokratans mödik ut äkomons, lo kels põ top votik äbinomsöv vilöfiks ad desvipön me biegs oksik püfi medü buts visitanas it piblinöli. Is äbitoms lölöfiko tuboldo, nentödiko ävestigoms senido bukis e pänotis ön vil ad seivön legudi cana, ed äkünoms ad plulofön tefü suäm fa grafs ä nolans pämodükumöl. Is visitans nonelaböfik mödik leselas äkomons, kels isludons ad bekomön leseli aldello pla janed: raistokratanzlekanilöfans älecedöl bligi oksik ad no nedemön benopöti ad gretükumön konleti okas e no ädatiköls jäfi votik de düp degtelid jü balid; fino cädasöls ut, klotems e poks kelas äbinons vemo nenkipädiks, kelans äkomikoms aldello nen zeil lönafrutiälik alseimik, teiko dat öküpedoms, vio e tedot kinik üfinikon, kin ülofon suämi mödikum, kin nemödikumi, kin üklülädon pluön plulofölo tefü kin votik, e lü kin, zuo kis üledutikon. Mödot pänotas äseaton speariko nen sit alseimik; lä ats pimigons pemiko e möbs, e buks labü monograms dalabana bük, nuläli lobabik ad nülogön ini ons ba leno ilaböla. Vasods Tsyinänik, tababoeds maboinik, möbs nulik e bäldiks: pegoldöls e nen goldamastöf < ko foms krugalienik, ko grifiuns, sfins e leonakluvs, leülalampads: ‚quinquets‘, litemakrons: valikos äziseaton, zuo leno so leodiko, äsä põ selidöps. Valikos äbinädükon kaoti seimik lekanas. Valemo senäl logamü lesel põ obs süiköl binon dredabik: põ jenot at val vobedon ön mod boso sümik ad sepülamagoläd. Lecem, in kel lesel jenon, ai binon boso glumidik; fenäts tio enelogädiköls demü möbs e pänots tugeiliko pekumöls leadons dranön liti nemödik; nenspikam fa logods panotodöl sa vögäd sepülamö lezälik leselana me fögil flapöla e kanitölo äsvo dunöla deadanamäsädi pro lekanots mifätik, ön mod so bisarik is ekobiköls: atos valik jinon vemükön nog mödo nepliti bisarik magäda.

Lesel äjinon mufädikön. Menamödot gretik binü pösods benorepütik pälogon, kelans, inilikölo lü ods, äbejäfons bosu turno. Vöds: „Ruab, ruab, ruab“, valaflano ätonöls, änegivons leselane timi ad sözagön suämi gretikum, kel ya imödikumon folnaiko leigodü ut primo pilofädöl. Züstanölans älezilons demü pöträt, kel ätirädonöv valanis sevi bosik tefü pänav älabölis. Köfigebäd benodistik pänana klülo päjonülon põ lekanot at. Pöträt ba ya anna pinatükon e pinulükon; ämagulon lienädis dofik Siyopana seimik in klotem vidik, zuo ko logodanotodot plödakösömik ä bisarik; ye bu val izüstanölans pivoätükons dub liföf plödakösömik logas. Plü älülogetoy lü ons, plü äjinons dranön ninäliü alan. Bisar at, käfed plödakösömik at pänana ijäfükons küpäli tio valanas. Mödikans imätödölanas tefü on ya äzedons jäfi okas, bi ivedükoy plulofölo suämi lemödiki. Äbleiboms laidälön te raistokratans sevädik tel: löfans pänava no ävilöls demü prem nonik klemön flagoti tefü dagetot somik. Äfäkadälikoms e luverato ömödükomsöv suämi jü nivod susvemik, if balan lelogölanas põ top ot süpo no äsagomöv:

„Leadölsös ropön obe feiti olsik ünü tim anik! Ob ba plu labob gitodi ad dagetön pöträti at, ka ek votik.”

Vöds at sunädo älüälükons küpäli valanas ad om. Äbinom pösod lunedìk bäldota yelas zao kildeglulas labü herakrugöls lunik blägik. Logod plitik fulik me nenkud seimik klinik äjonülon lani fagü dafäkükams volädik tomik ästadöli; klotem omik äjonülon steifüli lenonik ad baiädön ko

⁷⁸ Vöds boso peprafadöls se fredadramat pepoedöl: „Ditret demü täläkt” < fa hiel ‚Aleksandr Griboedov‘. Eköl vödemadiled tefik balspikota ela Chackij: „Om it äjäfälöl tiko põ sefüragods e leputs, / ämütom elanis valik di ‚Moskva‘ ad ästunidön jöni onas! / Ye no ebälädikom dö pel dilasuämo pro debans, / so leputs e sefüragods valiks / peselons a balan!!!” (dö cödäta, hikel älöfom baoletatrup binü dutetans okik).

vogäd; klu valikos äträtön omi asä lekanani. Atan jenöfo äbinom pänan: ‚B.‘, kel päsevom pösodiko fa mödikans komanas.

„Viovemo vöds obik jinonsöv-la bisariks pö ols,” äfövom, äküpölo küpäli valemik lü ok ilüodiköli, „ab if usلودsöv ad dalilön konoti smalik, ba obaicedolsöv, das elabob gitodi ad sagön onis. Val kredükon obi, das pöträt at binon ebo ut, keli sukob.”

Nuläl vemo natöfik äsüikon pö logods tio valanas, ed igo leselan ön bluv mudi imaifüköl ästifikom ko fögil me nam pilöököl, äblümikölo ad dalilön. Pö primot konota mödikans älüodükons nenvilädo logis okas lü pöträt, ab poso valans älüululogons te konani, du konot omik ävedon aivemikumo nitedik.

„Fümo sevols zifadili ut, kel panemon: ‚Kolomna‘,” so äprimom. „Is val no sümon ad dils votik ela Peterburg; is no binon cifazif, ni provin; elovegolölo ini süts di ‚Kolomna‘, jinoy senälön, äsva desirs e dranäls yuniks valiks lüvons-la oyi. Is fütür leno süilikon, is pö valikos takäd e plödüdünstad dareigons, valikos dabinöl efimalödikon, äsvo sadot mufa cifazifik. Isio fealotädons ad lödön calans pesäcälöl, jiviudans, pösods no liegiks, ko senät ekosiköls e sekü atos okis äsvo ecödetöls ad blibön is ti jü fin lifüpa⁷⁹; jikvisinans plödü dün, dü del lölik pö makets runädöls, ko luman in lucaniselidöpil nensiämo luspikotöls, e kafi ön mödot mögiküno gretik tä suäm kopekas lul sa juegi tä suäm kopekas fol aldelo sumöls; e fino mens sota ut, keli kanoy nemön me vöd bal: zenasümik; efe mens, kels ma klotem, logod, herem, logs oksiks labons logoti ön mod seimik trubiki, zenasümiki, äs del, kü len sil dabinon ni tep, ni sol, ab stad nefümik paküpedon, sevabo fog tofon e nelabükon yege japöfi alik pö logam. Lä ats kanoy läkompenükön lojadadünanis teatöpik plödüdünik, titulakonsälalis plödüdünik, dugäläbis plödüdünädik ela Mars, ko log pesesteigöl e lip svolik. Atans binons vero nenfäkiks: golons, no lüodükölo logis okas äl bos, seilons, no tikölo dö bos. In cem onsik dalabotem nemödik dabinon, semikna te ken labü Rusänagein rafinik, keli lindifiko sugons dü del lölik nen bludaflud vemik alseimik ninü kap kodü nüsum tuvemik ut, keli kösömo löfom ad duinön alsudelo oke febodan yunik Deutänik: hikünan at süta: ‚Meshhanskaja‘ < pärunavegi lölik balo bemastöl, ven tim eloveikon lü period pos düp degtelid neita.

Lif in ‚Kolomna‘ binon jeikiko soalöfik; is nesuvo bökavab pubon, ba plä ut, in kel dramatans tävons, kel me tonäd lelaodik, toenod e noidül okiks balo tupon stili valöpik. Is tio valans dutons lü futogolans; bökan vemo suvo vabom mu nevifikon nen tävan, tränölo sigayebi pro jevodil balibik okik. Mögos ad tuvön loatalödi tä ruabs lul a mul, igo ko böt me kaf gödo. Jiviudans pänsioni getöls is dutofs lü famüls raistokratikün; kondötofs gudiko, suvo svipofs cemi oksik, spikodofs ko jiflenädans dö jer bubamita e brasida; lä ofs suvo komädof daut yunik: jidabinäd luseilik, nenvödik, semikna löfidik, i komädons ludogil gagik e stanaglok labü pendül lügiko kliköl. Fovo hidramatans sökoms, kelanes mesed nemögükön ad detävön de ‚Kolomna‘: pöp libik, äs lekanans valik födü juit liföls. Seadölo lenlabü cemaklot, nätükoms pistoli, kleibölo mekoms binü karton yegilis valasotik frutik in konöm, daimoms e kadapledoms ko hiflenädan elügolöl, e so lifädoms gödi, poso dunoms tio otosi soaro, semikna läyümölo pöjini. Pos ats liegans e raistokrataneft ela ‚Kolomna‘ sökön lödanef levemo pülavölädik, äs grälädem neküpovik. Binos leigoso fikulik ad nemön onis valik, äsä ad numädön mödoti ut näsakas, kel davedikon in vinig bäldik. Is komädofs jibäldans, kels plekofs; jibäldans, kels ludrinofs, jibäldans, kels leigüpiko e plekofs, e ludrinofs; jibäldans, kels töbo kosidofs me meds nesuemovik, äs furmids, sevabo kepolofs ko oks vorikis flabis e stofädeft de pon: ‚Kalinkin‘ < jü maketapiad, dat us oselofs onis ta kopeks deglul; u me vöds nemödik: suvo komädon luret mu pöfädik ut menefa, pro kel konömavan bolitik nonik datikon-la modis ad gudükön benastadi.

Eloblinob samis at, dat elabob pöti ad jonülön oles, viosuvo pöp at nedon sukön yufi teik süpädik ä nelaidüpiki, loenön moni; e täno fimälödikoms bevü mens et vukans sota patik blimöls ko suäms smalik tökü pans sa fienanumot gretik. Vukans pülik at kanoms binön ma mafäd anik nenladälöfikums, ka jäfudakompenan gretakatädik alik oksik, bi puboms in sogäl pöfik e bevü rägs lepöfik kleiliko pajonülöls, kelis vukan liegik no logom, kosikölo te ko lüvegölans in bökavabs. E

⁷⁹ Lüjonil lü cödäd lunüfik pö senät, kel ädalogon vobi stitodas e calanas tatikas. Ma daced sogädik, senät päkaladon-la dub zög cödädas, neskil e remädov.

sekü etos ya tu suno menätasenäl alseimik moikon ninälü ladäl balidanas. Bevü vukans somik äbinom balan... Ab no binos nezesüdik ad nunön oles, das jenot, dö kel esludikob ad konön, tefon tumyeli epasetiköl, efe zarami jimayedala edeadöl: ‚Ekaterina’ telid. Ols it kanols suemön, das igo logot ela ‚Kolomna’, äsi lifamod in on, ämutons vemo cenön. Soö! bevü vukans äbinom balan: dabinan ön tefs valik plödakösömik, ya bü lunüp pö zifadil at ifimalödiköl. Älenlabom klotemi vidik ma maget Siyopik; täin dofik logoda äjonon licini sulüdänik oma, ab kin kurato äbinom ma net: va Lindänan, u Grikänan, u Pärsänan, dö atos nek äkanon fūmo sagön bosi. Geilot gretik, tio neluveratik, logod dofik, mägik, braunio piflamädöl sa täin seimik neplänoviko dredabik ona, logs gretik plödakösömiko äflamülöls, logabobs densitik lovelagöl ädistükons vemo ä klülo omi de belödans zenasümik valik cifazifa. Igo lödöp oma no äsūmon ad domils smalik boadik votik. At äbinon bumäd stonik bidü uts, kelis seimna tedans di ‚Genova’ bundano ibumons: ko fenäts nennomik gretotas difik, ko kläpede e vāruls feriks. Vukan at ädistom de vukans votik ya me utos, das äkanom labükön me suām vero alik valanis de jibäldan lepöfik jü kuracalan nespälik. Fo dom omik bökavabs mu magifiks suvo ädajonons okis, da fenäts kelas kap läda sālunöfik lūxüödik semikna älogon. Äsä kösömo, sagäd ispearikon, das ferabogs omik äfulons-la ön mafäd nekalkulovik me mon, bijuts, diamains e panots valasotik, e das ye leno älabom-la lugaenodiäli ut, kel äbinon dutöfik lü vukans votik. Ägivom vilöfo moni, älonölo, äsä äjenos, tüpis gepelas ko lönafrut pro alan; ab medü malatems kalkulavik bisarik seimik äkoedom pluikön onis jü fiens netämik. Pu sagäd ätemunon atosi. Ab utos, kelos äbinon bisarikum, ka votikos valik, e kelos töbo no ävoätükon-la mödanis, äbinon fät bisarik utanas valik, kels ägetons de om moni: valikans äfinükons lifis okas ön mod neläbik. Kis atos äbinon: va balugiko cödöt menas, u va luspikots nesiämöfik lukredik, u va sagäds desino pispearüköls < äblebon nesevädik. Too sams anik dü period no lunüpi lo valikans ijenöfiköls äbinons memoviks ä voätiks.

In sogät raistokratanefta ettimik suno äsevädikom pro mödikans hiyunan dafamüla mu gudika, ibenodistuköl oki pö tatadün ya ün yunüp, lestiman ladöfälik valikas veratikosa e sublimikosa, lezilan valikosa, kelosi lekan e tikäl meniks ijafons, äjonöl oki as mäzen fütürik. Suno päsikom bai digäd fa jimayedal it ilükonfidöl ome cali veütik (vero baiädü flags lönik oma): cal, pö kel ökanom dunön mödikosi gönü nolavs e valemö gönü dins gudik. Dinitan yunik äkobükum zü ok pānanis, poedanis, nolavanis. Desir oma äbinon ad koedön vobön valikosi, ad födön valikosi. Frädü ok ädesinodom pūbis frutik mödik, äbonedom mödikosi lä pānans, älofom premis födöl, äfegebom pro atos kumis könādas, e fino äneparvenom. Ye pästigädöm fa dranäls nobaladälik e no ävilom sädesinön bujāfi oka, äsukom valöpo mögi ad loenön moni, e fino älüikom lü vukan sevädik. Posä igetom loenoti gretik de om, pösod at ünü brefüp ävotikom lölöfiko, ävedom pöjutan ä miträitan viseda e tālena dafomikölas. Äprimom ad küpön patöfis badik in penāds valik, ämiplänādom vödi alik. Ettimo ad mifät levolut Fransänik äjenon. Atos sunādo ädūnon omi as kodül pro midunots valasotik. Lü om valikos äprimom ad jinön labön lüäli levolutik seimik, valikos älüjimon lü om fulik me jonāds klänik. Ävedom miniludälik jü nivod so vemik, das fīno äprimom ad miniludön oki it, äprimom ad lautön trätūlapenādis legagik ä negidikis, äkoedom davedön lemödöti neläbikanas. Binos klülik, das dunots somik no äkanons-la blebön ai nesevädiks pö men su tron. Jimayedal lemeugik älejekof ed äbinölo fulik me nobäl lanik kronilabanis jönüköl, äsagof vödis, kels no äkanons rivön obis ko pats kuratik valik, too siām dibätik kelas pistāpodon ladāles mödikanas. Jimayedal äküpetof, das no pö reig monäkik dranäls sublimälik ä nobäliks lana padrānālon, no pö dināds somik jafots tālākta, poedava e jōnavalekanas paludigidons e pamiträitons; das gūo monäkans teik ibitons äs födāns otas; das somans, äs ‚Shakespeare’, ‚Molière’, ibenikons pö jelät nobaladälik onas, vūo ‚Dante’ no ikanom tuvön sefādaspadüli in lomān repüblikik okik; das letālenans voik davedons timü glor e nāmād reiganas e reigānas, ab no timü jenāds gagik bolitik e jeikareigadunots repüblikik, kels jūnu no eprodons vole poedani pu bali; das zesüdös ad sikön poedanis ä lekananis, ibā nūpolons ninäliū lan teiko püdiäli e takedi jönik, e no fākādi e sidini; das nolavans, poedans e jafādans valik lekanotas sūmons ad pärlets e diamains in kron lampörik, bi timād reigana gretik pajönükons danādü pösods at e dageton nidi nog vemikumi. Me vöds nemödik:

jimaedal vödis at isagöl ün timül et äbinof godöfiko jönik⁸⁰. Memob, das hibäldans no äkanoms spikön dö atos nen drens. Valans äbejäfons dini et. Benü pleid netälik obsik sötobös küpetön, das in ladäl Rusänik senäl jönik ai dabinon, kel stigädon ad binön pro dränäläb. Dinitan kondifi pö däläd iläsetöl päpönom samiko e päšacälom se cal okik. Ab pönodi mödo jeikiki äküpom su logods kelomānanas okik. Atos äbinon ludigid lölöfik e valemik. Nemögos ad konön, vio lan famiälik pätomon; pleid, stimiäl picütöl, spels pinosüköl: valikos äkoboyumikon, e dub glepäds lieneta jeikik e vutalieneta lif omik päfinükon.

Sam voätik votik id ijenon pö küped valanas: bevü jijönans, tefü jikels cifazif nolüdik obsik no äbinon ettimo nebundanik, jibalan ipluof klülabiko leigodü jivalikans. Jiat äbinof koboyumot milagik seimik jöna nolüdik obas e jöna sulüdik, äsvo äbinof-la diamain, kel selediko komädon in vol. Fat obik äkoefom, das neföro dü lifüp lölik oka ilogom bosü sümik. Valikos ijinon koboyumikön pö of: lieg, täläkt e löfid ladäla. Hilisitans pro benomeug ofa äfomoms menamödoti, e bevü oms mu pato äklatom leigodü valans plin: ‚R.‘: mu nobälikün, gudikün hiyunanas valik, mu jönikün e ma logod oka, e ma pülsifs lesiörälik ä gretalaniks oka, äs dialikan neleigodovik lekonedas e vomas: ‚Grandison‘⁸¹ ön tefs valik. Plin: ‚R.‘ älelöfädöfom daladöfiko e dalienetiko; lelöf lefäkälik ot äbinon geäd ad om. Ab pö röletanef limans matanapära mögik äjinons binön neleigiks. Domens dafamülik plina ya sis lunüp no äledutons lü om, famül pixilädon de kur, e mistad omik äsevädön pö valans. Sunädo plin lüvom ünü tim anik cifazifi, äsvo ezeilom-la ad menodön dinastadi oka, e pos brefüp dajonom oki ko magif e lüxüödand susvemiks. Baols e zäls lumagifiks koedons sevädikön omi pö kur. Fat jijönana vedom benädik, e matikamazäl mu nitedik jenon in zif. De fonät kinik cen somik e lieg nensamik higama ilicinons, nek äkanon fūmo plänön; ab suvo äspikoy klāno, das ibalädikom dö bos ko vukan müsterik ed idagetom loenoti de om. Alo küpäl zifanefa lölik pitirädon lü matedizel. E higam, e jigam äbinons kodans glöta valemik. Sevädons pö valans lelöf daladöfik ä laidik onsik, ledesirs lunüpi bofaflano pisufälöls, süperods löpik bofikanas. Voms ladöfälik büfo äbüocedofs lejuiti paradik ut, keli matans nulik öjuitons. Ab val ijenon votiko. Ünü yel bal votikam dredüköl isüikon pö himatan. Kalad bü tim et nobälik e süperik pädamiükon dub venenöfiks jaludiäl badiniludik, nesufäl e viläds nevagedovik. Ävedom tirenān e toman jimatana okik, e — do nek ikanon-la büologön atosi — ägebom dunamodis mu nenmenätikis, igo daflapi. Pos yel bal nek äkanon memosevön vomi ut, jikel nog bü tim nemödik äsvo inidof-la ed ikoedof pogolön poi ok menamödotis binü lestimans lobediälik oka. Fino no älabölo nämis ad sufälön lunüpi kumo fäti neläbik okik, ävedof balidan matanapära, jikel äprimof ad spikön dö matiteil. Himatan äreaform ini vut igo demü tikod dö etos pisagöl. Ön pülsif balid lezuna äbejutedom cemi ofa ko neif e nendoto ödeisteigomöv tü timül ot ofi, üf no ügleipoyöv e no üstöpädoyöv omi. Ön glepäd fäkädäla e däspera äflekön neifi ta ok it, e ko toms jeikikün äfinükön lifi oka.

Plä sams tel at lo logs volädanefa lölik ijenöls, äkonoy jenotis mödik sümik sogätis donik ätefölis, tio valiks kelas ilabons fini jeikik. Nü men snatik ä stönimik ävedon ludrinan; tän büsidiguvan tedana äbetifom söli okik; nü bökan dü yels anik snatiko äveigöl ädeisteigom dunetäbi okik demü lubegafenig. Nemögos, das jenots somik, dö kels semikna no konoy nes läükön bosü, no esüükons-la pö lödāns mükik ela ‚Kolomna‘ soti seimik jeika nenvilädik. Nek ädoton tefü dabin nämā neklinik in men at. Äsagoy, das ämobom stipis somik, pos kels hers ähorikons ön dajek e kelis neföro neläbikan ökünön ad lükonfidön votikane; das mons omik älabons patöfi ad hogön filamahitiko, ito päglütōns ed älabons malis klänöfik seimik... brefo: sagäds mödik valasotik stupädik päpakons. E binos küpidik, das lödanef lölik at di ‚Kolomna‘, volanef lölik at binü jibäldans pöfik, calans klada donik, dramatans neveütik e — me vöds nemödik — nenvölādāns valik, kelis änu enumädob, äbalādōns vilöfikumo ad sufälön ed ad sufön ditreti vemikün, kas ad yufidön vukani dredabik; igo ätuvoy jibäldānis ifaemōdeadöl, jikels ibalādōfs vilöfikumo ad deidön

⁸⁰ Mäniot ela Ekaterina telid ettimo älabon siämi patik. Lob kol of timü reig hilampöra: ‚Nikolaj‘ balid < tio äkodon dränäli sänsurik. ‚Nikolaj‘ balid äträitōm lemoti oka nenstümiko, no älöfilom leigodi oka ko of, pöträts ofa pimoblinons se luyal ledoma nifüpik (ü ‚Hermitage‘). Ün tumyel degzülid gloratim benodugälāmima in Rusän päyümätōn ko nem ofik. Tikod dö völad lekanas pro gudükumam sogäda fomü sagod ofik äjäfidon as blām kol ‚Nikolaj‘ balid, kel äsevädōm ma leceds timakompenanas as lampör, keli te krigav e bolit änitēdōns.

⁸¹ ‚Grandison‘: pösod magälöfik tugälik lekonedā tiädü ‚The History of Sir Charles Grandison‘ (= ‚Jenotem siöra: ‚Charles Grandison‘) fa hiel ‚Samuel Richardson‘.

koapi oksik, kas ad rübükön laidüpio lani. Ikkömölo omi suto, nenvilädo äsenäloy dredi. Futogolan prüdiko ägügon e nog lunüpo pos etos ägülogon, küpedölo magedi omik tuvemo geiliki fago änelogädiköli. Te logot omik ya älabon plödakösömikosi ön mafäd so vemik, das atos äkoedonöv alani nenvilädo niludön binäli susnatik oma. Lienäds nämöfik at so dibiko piglivöls, äsä no jenos pö men; bronsötaköl hitöl at logoda; densit tuik at logabobas, logs nesufidoviko dredabiks, igo plifäds vidik at klotema Siyopik omik: val äsvo äjinon jonülön, das leigodü lefäks in koap at ämufätöls, lefäks valik menas votik äbinons-la fiböfiks. Fat obik alnaedo kü ikkömöm omi, ästopom nenmufiko ed alnaedo no äkanom taetön sagi: „Binom diab, diab voik!” Ye sötob vifikumo sevädükön olis ko fat obik, hikel zuo binom yegäd jenöfik jenotema at.

Fat obik äbinom pösod benodistik ön tefs mödik. Atan äbinom pānan so gudik, das nemödikans äbinons leigiks, äbinom balan milaganas ut, kelis te ‚Rus’ davedükon in vüm nevagükovik okik, pānan ä oktidāb, kel iseivom ito me lan okik, nen tidans e jul, nomis e lonedis, pālanälükom te fa ledesir balik lü okskilükam ed äföfiomufom — sekü kods nesevädik ba igo pö om it — ve lifaveg te bal pijonöl ome ninälü lan; äbinom balan milaganas lōnanatālik ut, kelis timakompenans suvo nofons me vöd nofik: „nesevans” e kels no säkuradikons demü blams e neplöps lōnik, te dagetons lezili e nämāli nulikis e ya vemo ninälü lan okik efagikons de jafots ut, demü kels pelabükons me titul: „nesevan”. Dub klienāl nobālik ninālik isenālom komi tikoda in din alik; ireafom danādü ok it ad sevön siāmi veratik vōdeda: „pānav jenavik”, ireafom ad sevön, kikodo kapili-magodi balugik, pōtrāti balugik fa ‚Raffaello’, u fa ‚Leonardo da Vinci’, u fa ‚Tiziano’, u fa ‚Correggio’ daloy nemōn pānavi jenavik e kikodo pānot gianagretik ko yegäd jenavik too binonöv ‚tableau de genre’⁸², nendemü steifs valik pānana ad bejāfōn pānavi jenavik. E senāl ninālik, e meug lōnik ilūälükons köfigebādi omik lü yegāds kritik: nivāt löpikün e lātik sublimālikosa. No ālabom stimiāli u skaniāli, so dutöfikis ad kalad pānanas mödik. Atan äbinom kaladanāmik; men ritik ä notodālik, igo neplütik, äsvo pijelöl plōdo fa jal boso düfālik, no ānelaböl pleidi seimik in lan okik, men āspiköl dö mens leigüpo e bōnikölo e japāliko. „Pro kis demoy-la onis,” kōsōmo āspikom, „ga vobob no pro ons. No opolob pānotis obik lü sogacem; opladoy onis in glüg. Utan, kel usuemon obi, odanon, kel no usuemon, alo oplekon Gode. No sōtoy blamōn meni sālunöfik, das no edaseivon-la pānavi; too edaseivon kadapledami, digidon ma plakug vini gudakalietik, jevodis... kikodo üfo cādan nedon-li nolōn mödikumosi? Zuo bo posā esteifūlonöv ad seivön bosilo atosi sa votikosi ed eprimonöv ad luvisedōn, tusuvo vūjāfūkonöv oki nezesüdiko in dins valasotik! Alane okikosi, alan jāfonös me okikos! Cedü ob, utan ga binon gudikum, kel nunon notodāliko, das binon jāfūdinesevan, kas utan, kel biton as simulan, so lesagon, äsva nolon-la utosi, kelosi no nolon, e te kodon dāmükami e rübükami.” Ävobom pro mesed nemödik, sevabo pro mesed ut, kel äzesūdon pö om te ad kosididōn famüli oka ed ad laibinükön fāgi ad vobōn. Zuo pö jenet nonik ārefudom ad yufōn votikani ed ad yufōn nendemādiko pānani pōfik; ālekredom ko lekred balugālik ä relöfik büröletanas, e ba sekü atos pö logods fa om pimagöls nen tōbids alseimik āsūikon notodot sublimālik ut, keli no äkanons dagetōn tālenans benosevädik. Fino danādü laidul voboda okik e fūmād tefü lifaveg pro ok it pivālöl igo āprimom ad dagetōn stūmi flanaū utans, kels nofölo inemons omi „nesevani” e „oktidābi dilātik”. Nenropiko ālonūloy ome bonedis in glüg, e vobods pö om no āfinedons. Bal vobodas vemo ijāfūkon omi. No plu memob fūmo, jen kinik āmuton pamagōn su on, te sevob sökōlosi: su pānot ānedoy pladōn hōlalanani. Lunüpo āletikom, me maged kinik ölabükomös oni; āvilom jenöfukōn medü logod onik valikis tōbikosi, peidōlosi pro men. Pö betiks somik semikna fomālod vukana mūsterik ābeijutedon ninälü tikāl omik, ed ātikom nenvilādo: „Ogebölo ebo omi as rigādasaman, osötob-la pānōn diabi.” Ols it steifūlolsös ad fomālōn stuni omik, ven seimna, āvobölo in voböp okik, ālilom nokami ta yan, e pos atos sunādo vukan jeikik ānūgolom lomiū om. No äkanom neküpōn dremāli seimik ninedik, kel nenvilādiko ādaikon da koap omik.

„Binol-li pānan?” nen plūtafraseods alseimik āsagom fate obik.

„Binob pānan,” fat āsagom bluvo, āspetölo, kis öjenon foviko.

„Gudö! Opöträtölöd obi! Ba odeadob suno, no labob cilis; ab no vilob deadōn lölöfikö, vilob bleibōn lifōn. Kanol-li pānōn pōtrāti somik oba, dat obinon-la lölöfikö äsvo maged lifik?”

⁸² Fransānapūko: pānot aldelaifö magöl.

Fat obik ätikom: „Kis binonöv-li gudikum? om it steifom ad reafön fomü diab põ pänot obik.” Klu äpromom osi. Irajanoms tüpi e mesedi, e ya ün del balidfovik, igleipölo paläti e köfis, fat obik äbinom lomü om. Yad geilik, dogs, feriks yans e sleiföms, fenäts bobafovik, bogs me tapeds bisarik pitegöls, e fino domasöl plödakösömik it, nenmufiko oki piseidöl fo om: atos valik äkodon ome magädi bisarik. Äsvo desino mödikos pipladon e pikumon dono fo fenäts, sodas te löpadil smalik onas äleadon dranön liti. „Diabö! kio gudiko nu logod omik pelitükon!” äsagom ninälo oke it, ed äprimom ad pänön mäpetiko, äsva äludredom-la, das litükam benofätik ön mod seimik önepubonöv. „Nämöf kion!” ädönuom ninälo. „If uplöpoböv ad magön pu lafadilo omi somo, vio logotom anu, tän ovikodom saludanis e silananis valikis obikis; ovedons miserabiks lo om. Nämöf diabälik kion! balugiko osebunom se linumastof, if uplöpob te bosilo ad söjafädön rigädi. Lienäds nekösömik kion!” nenropiko ädönuom, du ävemükom zili oka, e ya om it äküpom, vio lienäds anik äprimons ad paloveblinön sui linum. Ab plü ämagulom onis, plü äsenälo bosi teifülik ä dredälüköli, rätöfiki igo pro ok it. Ye to etos äsludom ad fanädön ko kurat voätik lienädi neküpovik alik e notodoti. Bü val äjäfikom me fibevob logas. Logs at älabons nämöfi so vemiki, das äjinos nemögön igo ad desinön ad magön onis kurato, soäsä älogotons jenöfo. Too äsludikom me töbids valik ad datuvülön põ ons lienädi pülik alik e difüli, reafön ad suemön kläni onas... Ab sosus äprimom ad bejäfön e bevobön onis yufü köf, in lan omik ädönulifikon naudisenäl so bisarik, dolöf so nesuemovik, das ämutom ünü tim anik koedön falön köfi e poso dönufövön vobi. Fino no plu äkanom sufidön, äsenälo, das logs at ädranons ini lan omik ed äkodons põ ot dadredäli nedaseivovik. Ün del fovik, poso kilid atos äbinon nog vemikum. Dred ädavedon põ om. Äkoedom falön köfi ed äsagom fümälo, das no plu äkanom pöträtön omi. Äsötoy-la küpedön, vio vukan müsterik icenodom põ vöds at. Äprostärnom foi om ed älebegom ad fimekön pöträti, älesagölo, das fät omik e dabin in vol äsekidonsöv-la de atos, das ya iprimom ad söjafädön me köf lienädis lifik omik, das if ümagulomöv verätiko onis, lif omik dub näm sustalik pökippedon-la in pöträt, das dub etos no ödeadom-la lölöfiko, das önedom komön in vol. Fat obik äsenälo jeiki demü vöds somik; äjinons lü om binön sovemo bisariks e dredabiks, das äjedom e köfis, e paläti, ed ämojutedom sagitavifiko se cem.

Medit tefü etos ämuifükon omi dü del lölik e neit lölik, e gödo ägetom de vukan pöträti, keli äblinof ome vom seimik: dabinan balik lä om pro dunots äbinöl, sunädo älenunöl, das söl ofik no ädesirom pöträti, äpelom nosi pro on ed ägesedom oni. Soaro tü del ebo ot äreafom ad sevön, das vukan ideadom e das ya iblümoy ad ösepülön omi ma kösöms rela omik. Atos valik äjinon põ om neplänovik ä klänöfik. Vüo sis ettim cen küpidik äsüikon põ kalad omik: äsenälo stadi nentakedik ä teifüliki, kodi kela om it no äkanom suemön, e suno iduinom dunoti ut, keli nek äkanon-la spetön flanaü om. Bü tim anik vobods balanas bevü tidäbs omik äprimons ad tirädön küpäli in sogod smalik lekaninolas e lekanilöfanas. Fat obik ai älecedom omi täleniki e demü atos äjonülom ome göni patik okik. Sunädo isenälo kol om glöti. Küpäl e sagods valanas tefü om ävedons nesufidoviks pro om. Fino ad lusidin vemikum reafom ad sevön, das elofoy tidäbe omik ad pänön magodi pro glüg lüxüödik änu pebumöl. Atos ikoedom splodülön omi me vut. „Nö! ga no oleadob levikodön hiluyunani!” äspikom. „Tusuniko, o flenädan! edesinol ad koedön seadön bäldanis in släm! Nog — Gode dani! — labob nämis. Ologobsös! kelan luveratikumo ukoedom seadön votikani in släm.” E pösod fiedaladälik at ä snatik in lan okik ägebädöm trigis e lujäfis, kelis büikumo ai ärefudülom; fino ävobetom seki, das mäted pijenükon ad mek magoda e pänans votik id ökanons kompenön ko vobots okas. Pos kelos ädefärmükom oki in cem okik e leziliko äjäfälikom ko köfitölat. Äjinos, äsva ävilom-la põ atos zänädön nämis valik oka, obikosi lölik. E veräto at iklülädön binön bal vobotas gudikün omik. Nek ädoton, das buükam öledutikon-la lü om. Pänots pidajonädons, e votiks valiks äjinons logotön lo et, äsvo neit leigodü del. E sunädo balan kompenanas — if no pölob, äbinom kleran — ädunom blameti valanis ibluvüköli. „In magod pänana fümö läbinon mödikos tälenik,” äsagom, „ab saludäl no dabinon põ logods; igo gü somikos bos diabälik komädön in logs, äsif senäl neklinik äkoedom-la mufön nami pänana.” Valans älogedons pänoti ed äbinos nemögik pro ons ad no dasevön verati vödas at. Fat obik äjutedom föfio läi pänot okik, äsva ädesinom ad xamön ito konfidovi blameta so nofika ed ön jeik äküpom, das ilabükom magedis tio valikis me logs vukana. Älogons ön mod so diabälik ä nosüköl, das om it nenvilädiko ädremälo balna. Pänot porefudon, ed ämutom ad lusidin nebepenamovik oka dalilön,

das buükam iledutikon lü tidäb oma. Änemögos-la ad bepenön vuti ut, ön kel ägekömom lomio. Tio ädeiflapom moti obik, äkoedom morönön cilis, äbreikom köfis e skafädi, ädesumom pöträti vukana de völ, äbüedom blinön neifi e blümükön filetatopaföni ad filid, ädesinölo ad ökötön oni ad dileds ed ad öfilükön. Pö muf at äküpodom omi, inügolölo ini cem, flenädan: pānan soās om, yofiālan, ai okplidik, no äklienöl ad leflitäl demü desirs tefü fütür, fredo äbevoböl valikosi, kelosi äbonedoy, ed äjäfiköl nog fredikumo, ka me atos, me fided e luzäl.

„Kisi dunol-li? kini desinol-li ad filükön?” äsagom ed änilikom läi pöträt. „Säkusadö! at binon bal jafotas legudikün se olik. Atan binon vukan, kel enu edeadom; at sio binon din mu nedöfikün. Pö süm voätik sagoy: „äsva edrefol-la no logabobi, ab logi it”; vo ereafol ad logs it. Logs lifik neai so älogons, äsä logons su vobot olik.”

„Kluo ologob, vio ologons in fil,” fat äspikom, du ämufom ad jedön eti ini filetatopafön.

„Stopedolöd! begob nämätü God!” flenädan äsagom, istöpädölo omi, „tāno degivolös oni obe, if somafädo patomolöv dub logam ona.”

Fat primo ätaspikom osi, fino äyilidom, e yofiālan ön stad vemo plidik dö dagetot okik äkepolom ko ok pöträti.

Pos mogul oma fat obik sunädo äsenālom oki takedikumi. Äsva ko pöträt bölad ämoikon-la de lan omik. Om it ästunikom dö senäl badöfik oka, dö glöt okik e dö cen klülabik kalada okik. Ibetikölo dunoti oka, äglifikom in lan okik e no moamü leglif ninālik äsagom:

„Nendoto dub atos God epönon obi; pānot obik go gideto eblinon jemükami. Magod et pedisinon ad perädükön svisti. Senäl diabālik glöta äkoedon mufön köfi obik, klu senäl diabālik id ämuton-la pamagulön dub on.”

Nenzogiko ädegolom ad sukön tidäbi büik oka, äbradom nämöfikom omi, äbegom ome säkusadi ed ästeifom mögiküno me meds valik ad pönidön döboti okik tefü om. Vobods omik dönu äbleibons padunön takediko, äsä büikumo; ye medit siso äsüikon suvikumo su logod omik. Mödanaedikumo äplekom, suvikumo äblebom seilik e no plu äspikom so grobālo dö mens; igo neplütül logotik kalada omik boso äsofālikon. Pos brefüp dinād bal nog vemikumo äfākädükon omi. Ya dü lunüp no ädönulogom flenādani okik de om pöträti ilubegogetöli. Seimna ya iprimikom ad visitön omi, ed ekö! sunädo om it änüstepom süpiko ini cem omik. Pos vöds e säks aniks de flans bofik äsagom:

„Sevolös, o svist! no nenkodiko ävilol filükön pöträti. Diab mosumonöd oni! bos plödakösömik vo pakipädon in on... No kredob dabini jimagivanas, ab — cedolös äsä vilol! — näm neklinik panükipon in on...”

„Lio-li?” fat obik äsagom.

„Ön mod soik, das, sisä ilāgob oni lä ob in cem, äsenālob glumāli so vemiki... äsva ävilob-la deisteigön eki. Dü lifüp lölik oba no äsevob büo, kis äbinonöv nenslip, ed ettimo noe äbelifob nenslipi, abi drimamagodis somik... igo ob it no kanob plānön, va ats äbinons drimamagods u dins seimik votik: so äjinos pö oy, äsva lanan lomik äteifom oyi, e dü atos ai hibāldan maleditabik äpubom as halud... Me vöds nemödik: no kanob bepenön pro ol stadi ettimik oba. Sümikos neföro ijenon pö ob. Dü dels valik et äzigolob, äs lienetik; äsenālob dredāli seimik, speti neplitik bosa. Senālob, das no fāgob ad spikön eke vödis fredafulik e ladöfikis, äsva nilü ob spionan seimik seadon-la. Te sisä elovegivob pöträti hinefe, kel it ebegom osi, ereafob ad senäl, äsva de ob ston seimik efaon-la se jots — sunädo esenālob lefredi, äsä logol. Sevolös, o svist! ejafādol diabi voik!”

Dü kon at fat obik ädalilom oni ön küpäl no päsājāfālüköl e fino äsäkom:

„E nu pöträt binon-li lä hinef olik?”

„Lio mögosöv-la, das binon-la lä hinef! no esufidom,” yofiālan äspikom, „bo lan vukana it dub lanatevul eninikon ini at: sebumom plödiü frems, zigolom da cem; ed utos, kelosi hinef konom, vo no binon-la suemovik medü tikäl. Elecedoböv-la omi lienetiki, if ob it no esufoböv dilo otosi. Äselom oni lekanotikonletane seimik, ab utan i no äklülādom sufidön oni ed id ägivom gebidöfikölo seimane.”

Konot at igevon fate obik magādi vemik. Äletikom levemo, äreaom ini hüpogon, e fino lölöfikom äsüadikom tefü utos, das köf omik ijāfidon as stum diabik, das dil lifanāma de vukan jenöfo ön mod seimik pifeaplodon ini pöträt e nu ämuifükon menis, kodölo dranālis diabik, deikami pānanas de lifaveg gudik, davedükölo tomis jeikik glöta, e reti, e reti. Älecedom mijenotis kil pos etos ijenölis,

e fe deadamis süpik kil (jimatana, dauta e sona nemödayelik) tomodi pro ok sülao ed äsludom fümälo ad luvön volädi. Sosus motedayelam zülid oba ipaseton, äkoedom nügölön obi ini lekananiver ed, igepelölo prünanes okik debis, ämogolom ini kleud soalaseatik semik, kö suno äjimoy hemeri oma ad vedükön omi hikleudani. Us me lifamod tämik, föl nenropik nomas kleudik valik ästunükom fratäris valik. Gvardan kleuda, iseivölo köfitölöti leskilik oma, äflagom de om ad pänön saludanamagoti cifik pro glüg. Ye fratär mükik äsagom fümäliko, das äbinom nedigädik ad jäfikön me köfitölöti, das köf omik pineklinükön, das primo ämutom me vob e sakrifots gretik rafinükön lani oka, dat ödigädükom oki ad primön vobodi at. No äviloy mütön omi. Ägretükumom pro ok it, soäsä äbinosöv sufidovik, nekoveni lifa in kleud. Fino igo lif at ävedon pro om fasilik e nesaidiko tämik. Ko bened gvardana äsoalükom oki ini top soalöfik ad öbinön vero soaliko. Us äbumom pro ok härmitöpi binü tuigs bimik, äfidom te vulis krüdik, äkepolom su ok stonis de top bal lü votik, ästanom de sülöpikam jü modonikam sola su top semik ot ko nams äi sil pilöpüköls, äresitölo nenstopo plekis. Brefo: äjinom sukön nivodis mögik valik sufida ed oknoäda nedaseivovik ut, samis kela kanoy tuvön te in lifibepenams saludanas. Ön mod soik lunüpo, dü yels anik, älefenükom koapi okik, änämükölo otüpo oni dub vobed liföfüköl plekama. Fino ün del semik äkömom ini kleud e fümäliko äspikom gvardane: „Nu blümob. If God uvilonöv osi, oduinob vobodi oba.” Yegäd, keli ivälom, äbinon moted Yesusa. Dü yel lölik äseadom vobölo len on, no äsekömölo se kleudaleziöb oka, boso änulüdölo oki me zibs tämöfik, äplekölo daduliko. Pos pasetikam yela pänot pifimekon. At vo äbinon milagavobot köfigebäda. Nedoyös sevön, das ni fratärs, ni gvardan änoloms nünis mödik tefü pänav, ab valans päbluvükoms fa salud levemik magedas. Jonül sufoda Godöfik e müka su logod leläda klinikün love motäb äbiegädöla, täläkt dibälik in logs hicila Godik äsva bosu ün fütür fagik ya äbüologöls, seil lezälik lofudasapanas dub milag Godik pibluvükölas, foi futs oma iprostärnölas, e fino stil saludik ä nebepe novik pimägölosi valik äzüöl: atos valik äjonodon oki ko nüvobed so benöfik e ko nämäd soik jöna, das magäd äbinon magivasümik. Fratärs valik ädofaloms sui kiens okas foi saludanamagot nulik, e gvardan fälik äsagom: „Leno mögos pö men te yufü lekan menik ad jafädön pänoti somik: näm saludik ä löpik äkoedon mufön köfi olik e bened süla pestäpodon vobote olik.”

Ün tim et ifinükob läрни obik in lekananiver, igetob köni goldik pö fiduin tidodema e dub atos speli äfredüköl ad täv lü Litaliyän: drim gretikün pro pänan teldegyelik. Te äsötob leditön de fat obik, keli no idönulogob ya dü yels degtel. Koefobös! das jü tim et igo logot it oma bü lunüp inepubon se mem obik. Ya äillob bosu dö salud sevärik lifa omik e büfiko äfomälob, das ökölkömob-la logoti nenlöfik härmita de valikos in voled — pläämü härmitöp lönik e plekam — östadöla, demü cun laidulik e neitogal ülefeniköla ä üsägiköla. Ab kio ästunikob, ven ädajonom oki lo ob hibäldan jönik tio Godöfik! Zuo mals lefena änelogädons su logod omik, kel änidon me sviet lefreda sülik. Balib nifavietik, äs nif voik, e hers slenik tio lutiks ko largentaköl ot liviko ätegons pänabajöniko blöti omik e plifädis blägapaida omik ed älagons jüi jain, me kel pizönon kleudanaklotem pöfädik oma; ye äbinos pö ob mu stunüköl ad lelilön de mud oma vödis e tikodis soikis tefü lekan, kelis — koefobös osi! — okipedob lunüpo in lan obik, e spelob ladöfo, das kemen alik oba odunonös otosi.

„Ästebedob oli, o son obik!” äspikom, ven äläkömob ad getön de om benedi dub krodedam. „Lo ol lifaveg seaton, ve kel lif olik denu opasetikon. Lifaveg olik binon klinik, no odeikolöd de on! Labol täleni; tälen binon legivot jerabikün Goda, klu no orübükolöd ati! Vestigolöd, studolöd valikosi, kelosi logolöv, osumätöfükolöd valikosi köfigebäde, ab oplöpolöd ad tuvön pö valikos tikamagoti ninälik e bu dins valik osteifolöd ad seivön kläni sublimälik jafota. Väläb ut binon beatik, kel sevon osi. Pro soman din bapik in nat no dabinon. Pö magul miserabikosa pänan-jafan binon leigoso gretik, äsä pö magul gretikosa; nestümabikos fa on pemagöl ya no labon patöfis nestümabik, ibä dub ons nelogamoviko lan jönik ejafölana logädikon, e nestümabikos ya egeton notodi sublimik, ibä eduflumon da purgator lana onik. Lüjonil lü parad Godik ä sülik paninädön pro men in lekan, e ya kodü atos teik mu pluon tefü val. E viomafädo takedäl lezälik pluon leigodü fäkad volädik alik; viomafädo jaf pluon leigodü distuk; viomafädo silanan te me nensin klinik lana litik oka pluon leigodü näm s nenumovik valik e ledesirs pleidik diaba — somafädo pluon leigodü val, kel dabinon in vol, jafot sublimik lekana. One osakrifolöd vali ed olöfolöd oni ko daladöf lölik.

No ko daladöf lasivi taledik jonülöl, ab ko daladöf takedalik sülik; nen at men nelabon nämädi ad löpükön oki de taled e binon nefägik ad jafädön tonis milagöfik troda. Ibä gönü trod e rekosil valanas jafot sublimik lekana donikon ini taled. No kanon süükön sidini ninälü lan, ab ai lüälon, äs plek tonöl, lü God. Ab minuts dabinons: minuts ludunik...”

Ästöpom spikami, ed äküpop, das sunädo logod nidik omik äglumikon, äsua sus on lefog vifik seimik ipubon-la.

„Jenot semik dabinon in pasetalif obik,” äsagom. „Jünü no kanob suemön, kis äbinon maged bisarik ut, ma kel epänob magodi. At äsvo äbinon pubod diabik seimik. Sevob, das volädanef refudon dabini diaba, e sekü atos no ospikob dö on. Te spikobös, das äpänob osi ko naudisenäl, äsenälob ettimo löfi nonik kol vob obik. Ävilob mekädo sumätöfükön obi it e nenspiritäliko, taetölo vali, söfölon nati. At no äbinon jafot lekana, e sekü atos senäls, kels bemekädons valanis pö loged lü ot, ya binons senäls volutälik, senäls nentakedik, efe no senäls pänana voik, bi pänan i bejäfölo nentakedi stadon ön takedäl. Äspikoy obe, das pöträt at zion bevü mens de dalaban bal lü votik e spearükon magädis teifülik, davedükölo in pänan senäli glöta, heta glumälik kol jäfudakompenan, ledesiri badöfik ad dunön pöjutis e dränäls. Mulöpal fakiponös ole ledesiris at! Nos binon jeikikum, ka ons. Binos gudikum ad sufön lölöfiko biedälami pöjutas mögik, kas ad blinädön eke sümikosi pülik ad pöjut. Savolöd klini lana olik! Utan, kel labon ninälo täleni, sötön binön lano klinikum, ka valikans. Mödikos popardon votikane, ab utane no popardon. Pro men, kel esegolon se dom lenlabü klotem klilik ä zälik, te esaidosöv ad getön disaü luib miotasteni bal as skutot fädik, ed ekö! ya pöp lölik züon atani, e jonon ad on me doats, e spikodon dö neklinöf ona, vüo pöp ot neküpon stenis mödik su beigolans votik me klots aldelik peklotöls. Ibä stens no binons küpoviks su klots aldelik.”

Benedölo äkrodedom obi ed äbradom. Neföro dü lifüp obik pelanälükob ön mod so sublimälik. Devodiko ko senäl äpluöl leigodü ut sona änästülob len blöt oma ed äkidob omi su hers largentakölik pistürülöl. Dren änidülon in logs oma.

„Ofölolöd, o son obik! begi bal oba!” äsagom obe ya pö ledit. „Ba ofädos pö ol ad logön seimöpo pöträti ut, dö kel äspikob ole. Sunädo udientifükol eti ma logs nekösömik e notod bisarik onas — me töbids mögiko valiks onosükolöd eti!...”

Ols it kanols cödön, va no ekanob-la lepromön ad fölon begi somik. Dü yels plunätöfo degluls no äfädos pö ob ad kolkömön nosi ut, kel pu bosilo äsümonöv ad bepenam fa fat obik pidunöl, e süpiko nu pö lesel...”

Tü timül ot pänan, no nog ifisagölo spikoti okik, älüodükom logis oka äl völ ad lülogön nogna pöträti. Ünü timül bal menamödot lölik lilanas ädunon mufi ot, äsukölo me logs pöträti plödakösömik. Ye — ad stun mu vemik — ya äfabinon len völ. Sag nekleilik e noid ädaikons da menamödot lölik, e pos etos vöds kleiliko ätonons: „Petifon.” Seiman ya iplöpon ad mosumön tifölo oni, ifrutidölo küpäli lilanas ko kon äjäfälikölas. E dü lunüp komans valik äbleibons stadon ön bluv, bi no äsevons, va jenöfo älogons-la logis nekösömik at, u va atos balugiko äbinon-la drimamagot te dü timül isüiköl pö logs onsik dub lelogam lunüpi pänotas vönik ifeniköls.

1842 (yel püba sotüla ma redakam lätik).

MÄNED.

In diläd ministerik... ab binos gudikum ad no fümükön nemi kuratik diläda. Nos binon skanikum, ka diläds, rejimens, bürs sota alik e — me vöds nemödik — dinits sota alik. Nu privatan alik ya lecedon sogädi lölik penoföli medü pösod lönik oka. Sagoy, das bü brefüp nilik begapenäd ut ekömon de poldakapiten⁸³ ömik — no memob, se zif kinik — in kel bepenom klüliko, das büads tatik paviodons e das nem saludik oma pasagon sio ön mod nenstabik. Ed as blöfamed eläükom lä begapenäd toumi vemo gianagretiki lautota romatik seimik, köalnaedo pos pasetikam padas deg poldakapiten komädöm, semikna igo ön stad vero brietik. Kluo diseinü vit neplitas alseimik nemobös gudikumo dilädi, keli konot tefon, as *diläd ömik*. Kluö! *in diläd ömik calan ömik* ädunodom; no kanoy nunön, das calan vemo küpidik; jenöfo men ko geilöt smalik, ko skin bosilo

⁸³ *Poldakapiten*. In vödem Rusänapükik: ‚kapitan-ispravnik’, sevabo cif poldik in ‚uezd’ (ziläk), kelan bevü länädanoubans pevälöl.

pogagik, men bosilo redaherik, bosilo igo logotiko logāmafibik, ko jofatop smalik su flom, ko frons bofaflanü cügs e ko täin ut, kel panemon: hemoroidik... Nosi kanoy-la dunön tefü atos! so flunon klimat di ‚Peterburg‘. Nün tefü dinit oma (ibä bevü obs bü valikos mutoy danotükön diniti) äbinon sököl: äbinom dabinäd ut, keli nemoy titulakonsälali laidüpik, tefü kel, äsä sevoy, ya tuvemo elucogedons e keli ya tuvemo efopülükons lautans difik laböl kösömi lobabik ad lengleipön utanis, kels no kanons dämükön geiko. Famülanem calana äbinon ‚Bashmachkin‘⁸⁴. Ya binos klülik ma nem it, das famülanem seimna elicinon de juk; ab kitimo, ün tim kinik e kimodo elicinon de juk: nos atosa sevādon. E fat, e lefat, ed igo lüblod, e hiels ‚Bashmachkiny‘ lölöfiko valiks ägoloms lenlabü but, te ävotükölo kilna a yel sömäli. Nem oma äbinon: ‚Akakij Akakievich‘. Ba ojinon lü reidan boso bisarik e desino petuvöl, ab kanoy süadükön, das ön mod nonik äsukoy oni, e das dinäds somik fādo ipubons, das ön mod nonik ämōgosöv ad givön nemi votik, ed atos äjenon ön mod kuratiko sököl. Hiel ‚Akakij Akakievich‘ pimoto brefüpo bü neit, te if mem no põladugon-la obi, dätü del 23^{id} mązula⁸⁵. Jibüātan nu deadik ä motil: jimatan calana e vom vemo gudik < iblümükof oki, äsä äpōtos, ad blunedön cili. Motil nog äseatof in bed visü yan, e detaflanü of ästanons hispōnan: pōsod legudik: ‚Ivan Ivanovich Eroshkin‘ as donasekionacif in senät ädunodöl, e jispōnan: jimatan haratafizira poldik: vom ko tugs seledik: ‚Arina Semjonovna Belobrjushkova‘. Älofādoy motane ad väl ali nemas kil, kini kelas äviloföv välön, sevabo elis ‚Mokkij‘, ‚Sossij‘, ud ad nemön cili stimü himartüran: ‚Hozdazat‘. „Nö!” jiedeadolān ätikof, „kiobisariks nems valik binons!” Ad kotenükön ofi ämaipadoy kaledi ko saludanalised põ plad votik; dönu nems kil äsüikons: ‚Trifilij‘, ‚Dula‘ e ‚Varahasij‘. „Dadämükam kion!” jibäldan äsagof, „nems kion alna komādons; vo nefōro igo älilob somikis. Pu els ‚Varadat‘ u ‚Varuch‘ ebinonsöv pötöfik, ab els ‚Trifilij‘ e ‚Varahasij‘, kels ekomādons...” Nogna ägüükoy padī, ed äsüikons els ‚Pavsikahij‘ e ‚Vahtisij‘. „Benö! ya esuemob,” jibäldan äspikof, „das fāt omik eklülādon binön somik. Pō jenets somik obinosös gudikum, if ponemomös soäsā fat omik. Fat äbinom ‚Akakij‘, klu son id obinomös ‚Akakij‘ ”⁸⁶. Ön mod ebo at el ‚Akakij Akakievich‘ ädavedom. Äblunedoy cili, põ kelos äprimom ad drenön e so ämijästidom logodi oka, äsva äbüosenālom, das öbinom titulakonsälal. Kluö! ön mod kinik atos valik ejenon. Eloblinob nüni at, dat reidan it kanon süadükön, das atos ejenon lölöfiko kodü neod ed ön mod lenonik emōgosöv ad givön nemi votik. Kitimo e tü tim kinik inügolom ini dilād e kim icalükom omi: atosi nek äkanon memikön. Dilekans e cifs valasotik viomödiks päplaükoms, ai äküpedoy omi su plad ot, in stad ot, in cal ot, as calan ot ad penön, kludo poso äsüadükoy, das jiniko so pimoto in vol ön stad lölöfiko pifomiköl, efe in näileiged⁸⁷ e ko jofatop su kap. In dilād stüm nonik päjonūlon ome. Galedans noe no älōādoms de plads, ven äbeigolom, abi igo no älogedoms omi, äsif musak komunik idufliton-la da stebedacem. Cifs äträitoms omi ön mod seimik koldäliko dāspotik. Yufan seimik donasekionacifa sunādo äseitom

⁸⁴ ‚Bashmachkin‘. De vöd Rusānapükik: ‚bashmak‘ (= juk). Ma Rusānapük kanoy sagön dö men jipulateamik, das „stadon dis juk eka” (i suvo nemoy himatani nenvilik asä eli ‚podkabluchnik‘, sevabo asä „mani dis hilot lādajuka stadöli”). I binos nitedik, in tikodayumäts kinik konota at juks fovo pemānionts. In büvobod bal famülanem pōsoda magälöfik äbinon ‚Tishkevich‘: de vöd: ‚tikhij‘ (= stilik, mükik, neküpovik) u ‚ispodtishka‘ (= klāno, kripādölo).

⁸⁵ ...del 23^{id} mązula. In büvobod ‚Gogol‘ äpenom, das hiel Bashmachkin pemotom „brefüpo bü neit dätü del folid febula nifüpo ün tim badikün”. Latikumo lautan emoükom mänioti at kolda, kel äzüon pōsodi magälöfik ebo sis moted. Yegād kolda pägebon fa lautan as yegād patedik di ‚Peterburg‘, sevabo as lüjonil lü träit koldäliko dāspotik mena. Alo ‚Gogol‘ äbetikom dāti pötöfik moteda pro pōsod magälöfik. Nem: ‚Akakij‘ < pägivon ta vōnaoloveikod ad givön nemi ma saludanalised ko dāts kuratik. Motedadel pegevöl no lönedon lä del seimik, kü els ‚Akakii‘ saludik pästimoms (del 15^{id} tobula, del 29^{id} novula, del 9^{id} mązula, del 17^{id} prilula, del 1^{id} mayula, del 19^{id} mayula, del 7^{id} yulula, del 28^{id} yulula). In namapenād lautan ägevom motivami nema pivälöl, kel no äbaibinon nemadel ma kaled: „kösömiko binos mu geböfik ad givön hipule nemi, kel opubonöv in lised latikumo mö dels anik”.

⁸⁶ ‚Akakij‘. Väl fa lautan nema no binon fädik, ad kelos jonons i nems perefudöl: el ‚Mokkij‘ ma Grikānapük labon plānādi: „kofan”, el ‚Varuch‘ sinifonöv eli „benedik, benik”, el ‚Sossij‘ eli „saunik, nenviodik”, el ‚Pavsikahij‘ eli „damütöl badi u mifātoti”, el ‚Trifilij‘ eli „kilbled”. Nems valik tononsöv bisariko pro Rusānapükān, ab nonik etas elōnedon lä pōsod magälöfik e fāt oma. Nem: ‚Akakij‘ < pevālon, kel sinifon eli „mükik, nen badöf”. Telam nema kazeton bināli tefik pōsoda. Zuo nemam ma fatanem kanon jonön ad def pōsodöfa lönik. I nem: ‚Akakij‘ < binon smilöfikün pemāniotōlas, bi sūmon ad cilavōded: ‚kaka‘ (= jiedot). Leigüpo sūmon ad ladyek Grikānapükik: ‚kakos‘ (sevabo: badik, miik). Nems votik i kanons labön tikodasoziatīs drolik sekü pron sūmik ad vōds Rusānapükik labü sinifs tu dinöfiks, as sams: el ‚Mokkij‘ sūmon ad värb: ‚moknut‘ (= luimikön), el ‚Sossij‘ ad värb: ‚sosat‘ (= sugön).

⁸⁷ ...näileiged. Rusānapüko: ‚vicmundir‘, sevabo leiged fomü trelülagun pro calans sifädik.

dokümis disi nud oma nes sagön igo eli „depenolöd!” ud eli „ekö! vobodil nitedik e pluuneplu gudik”, u bosi plitik, äsä bitoy in dünotanefs benodugälik. Ed äsumom dokümi, te ilogedölo ati, nes seividön, kim ädoseitom ati ed älabom-la gitodi ad atos. Äsumom e sunädo äpladom oki ad depenön ati. Calans yunik äsmilüloms ed äcogedoms dö om, viomafädo cogedäl būranas ämögükon atos, äkonomis in top ebo at komü om konotis difik dö om it pidatikölis; dö jidalaban loatalöda omik: jibäldan veldegyelik < äsagom, das äflapof omi, äsäkoms, kitimo mated onas öjenon; äjedüloms papūrarägis sui kap omik, änemölo atosi „nifami”. Ye „Akakij Akakievich” no ägespikom ad atos vödi igo bali, äsif jenöfo nek äbinon-la fo om; atos igo no äflunon jäfis omik, bi pö tupots valik at no ädunom pöki igo bali dü penam. Pas if coged ga äbinon tu nesufovik, ven äjoikoy omi ta nam, äneletölo ad jäfön me vobod okik, äsagom: „No töbolsöd obi! pro kis lenofols-li obi?” E bos nekösömik päkipädon in vöds ed in vögäd ut, me kel pisagons. In ut ätonon bos somik ad pid älüälüköl, das hiyunan bal bū brefüp icaliköl, kelan ma sam votikanas primo ädälo oke it ad smilön dö om, sunädo ästopedom, äsua pidrefom-la dub sagit, e sis ettim val äjinon cenön pö om e pasumodön ma lecedamod votik. Näm sustalik seimik äkoedon geyilidön omi de flenädans, ko kels ikosükom oki, posä ipölacedom omis menis cädik ä sälunöfikis. E lunüpo pos atos pö minuts mu fredafuliks dub fomäl ädajonom oki pö om calan lövik ko jofatop smalik su flom, ko vöds dudranik oma: „No töbolsöd obi! pro kis lenofols-li obi?”; ed in vöds dudranik at vöds votik ätonädons: „Binob svist olík.” E hiyunan pidabik ädunom namajästi, äsua äjelom-la oki, e mödikna ädremälom poso dü lifüp oka, äküpölo, patöfs nemenätik kiomödik binons ninälü men, groböf kruälik ön mafäd kiovemik paklänädon medü sälunöf feinik ä kulivik, e — Godö! — igo ninälü men ut, keli voläd dasevon as nobälik e snatik.

Töbo äkanoy-la tuvön seimöpo meni votik, kel so älifon-la dub calajäf oka. Nesaidosöv ad sagön: „ädunodom leziliko”; nö! ädunodom ko löf. Depenam at äbinon pro om utos, in kelos äküpom voli patädik seimik, distöfik e plitöfiki. Juit pänotodon medü logod omik; tonats semik äbinons gönäbs omik, if ärivomöv penölo kelis, tän vemo äsäsüenikom: ed äsmilülom, ed änutülom, ed äyufom oki dub koedön mufön lipis oka, sodas su logod omik, äsä äjinos, äkanoy-la reidön tonati alik, keli penamaleplüm omik ädäsinon. Üf ägevoyöv ome sikotis ma mafäd lezila omik, tän ba pilasumomöv — ad stun oka — bevü tatakonsälals; ab imeritom me dün, äsä cogedans: calasvists oma < änotodoms osi, snabädi pro knopahogil⁸⁸, zuo idagetom hemoroidi pro loinil. Reto no daloy nunön, das küpäl nonik päjonülön-la kol om. Dilekan bal, bi äbinom pösod gudälik ed ävilom sikön omi demü dün lunüpik, ibüedom bligädön ome bosi veütikum, ka depenami kösömik. Sevabo äbüdoy ome ad mekön stabü doküm ya blümik piregistaröl nunodi seimik pro бүr votik; vobod te äflagon ad votükön tiädapadi ed ad votükön semikna värbis, efe vedükön gramatapösodi balid uti kilid. Atos äkoedon vobön omi so töbido, das äsuetom löliko, äröbom flomi oka e fino äsagom: „Nö! gudikummo odepenobös bosi!” Sis tim et äleadoy ome te depenön laidüpio. Plödü depenam at nos äjinon dabinön pö om. Leno äkudom tefü klotem oka: näileiged oma no äbinon grünik, ab älabon köli seimik rediliko meilaköliki. Koletil len on äbinon boso rovik, lövik, sodas särvig oma, toä no äbinon lunik, äsüstegölo se kolet, äjinon binön nekösömiko lunik, äsä pö güpakatüls ut kapis oksik lemufüköls, degatis anik kelas foginänans in Rusän kepolons su kaps⁸⁹. Ed ai bos nevitoviko äklebon len näileiged omik: u diledil sigayeba, u fadil seimik; zu atos älabom skili patik dü gol ve süt ad reafön doniü fenät tü tim ebo ut, kü se on äsejedoy badädi valasotik, e sekü etos laidüpo ämopolom su hät oka meluna e vatamelunajalis e jodemi sümik. Nonikna dü lifüp älüälükom küpäli oka ad utos, kelos padunon e jenon aldalo in süt, kelosi, äsä sevädos, ai elülogom calasvist omik: calan yunik logamaoportati logeda nämälik okik jü nivod somik lunükumöl, das igo oküpom, pö kin votaflanü pärunaveg xänaboibül⁹⁰ dono len niblit pudesleiton — utosi, kelos ai süükon smilüli jäpilik pö logod oma.

⁸⁸ ...snabädi pro knopahogil. Sikot patik fomü snabäd dekik labü numats Romänik in kronül binü kvärabimableds. Pägevon demü dünabäldot (mö yels 15, 20, 30, ...).

⁸⁹ ...güpakatüls... degatis anik kelas foginänans in Rusän kepolons su kaps. So pabepenons belutedans ä nütevans se läns votik. Äkepolons canis oksik su tabils, kelis äpladons sui kaps oksik.

⁹⁰ Xänaboibül (Rusänapüko: „stremeshka”) äbinon tanod len blitatuin, kel päpladon dis sömäl.

Ab üf ‚Akakij Akakievich’ jenöfo älogedomöv bosi, tän alo älogom su valikos kedetis feinik okik in penät kälöfik ifipenölis, e pas if lemud jevodik de top nesevädik seimik ipuböl äpladon oki sui jot oma ed äbladon me nudahogs vieni voik sui cüg, te täno äküpom, das no ärivom zänodi kedeta, ab luveratikumo zänodi süta. Posä ikömom lomio, sunädo äseidom oki leni tab, äslürfom spido eli ‚shhi’⁹¹ okik ed äfidom diledi bubamita ko beb, leno äküpölo smeki onas; äfidom atosi valik ko musaks e ko utos valik, kelosi God ün tim et igevon. Isenölo primi stomägasvolikama, äläädom de tab, äsüramenom bügili labü nig ed ädepenom dokümis lomio ikeblinölis. Üf so äjenos, das somiks ädefons, ämekom desino — pro juut lönik — kopiedi pro ok it, mu pato if doküm no äbinon küpädik ma süper stüla, ab ma ladetam lü pösod seimik nulik u flunilabik.

Igo ün düps ut, kü sil gedik di ‚Peterburg’ löliko kvänikon e pöp lölik calanas efidon satio ed efidedon, alan äsä emögos pö on ma mesed pagetöl e ma luvil lönik; kü valans ya esäjäfälikons pos penam kniröl me penamaleplüm, pos dajäf aldelik, pos jäfs zesüdik okas e votikanas ed utos valik, kelosi men jäfädik libaviliko bligon pro ok ön mödot igo gretikum, kas zesüdosöv; kü calans spidoms ad fegebön timi retik ad juut: seiman, kel binom nämälikum, vifagolom lü teatöp; seiman lü süt, esludölo ad gebön timi gönü lelogam lädahätilas seimik; seiman lü soarazälül ad fgebön timi dü plims jilepule bätodik seimik: faman sogoda smalik calanas; seiman — ed atos jenon suviküno — balugiko golom lü calasvist oka ini tead folid u kilid, ini cems smalik tel ko föfacem u kvisinöp e ko seks plöpas anik ad dekam vogädik, ko lampad u dinil votik sakrifotis mödik, klemi fidedas, spatas eflagöl; me vöds nemödik: igo ün tim ut, kü calans valik spearikoms bevü löds smalik flenädanas oksik ad kadapledön eli ‚Whist’ tatakik, slüpfölo tiedi in vārs ko fid biskutas tä kopeks nemödik, danünatemölo smoki se piparüds lunik, konölo dü segiv kadas sagädi seimik edranöl de sogät löpik, keli Rusānan kanon noädön neföro ed ön stad nonik, ud igo, kitimo yegäd ad pabespikön no dabinnon, dönuölo konotülü vōnao sevädiki dö garnisunalebüdan, lü kel ekö moy ad sagön, das dil göba pecöpon⁹² de jevod mebamala fa el ‚Falconet’⁹³ — me vöds nemödik: igo ün tim ut, kü valans steifons ad muadön okis — ‚Akakij Akakievich’ äjäfikom me muad nonik. Nek äkanon sagön, das seimüpo ilogon omi pö soarazälül seimik. Posä ipenom ladälajuito, ägolom ad slipön, bü tüp ya ismililölo pö tik dö del fovik: „Kisi God ogevon-li ad depenön odelo?” So lif takedik pösoda, kel ko dünanamesed mö ruabs foltum äsevom ad kotenön dö fät okik, äpaseton, e ba öpaseton jü bāld vemik, if mifätots difik no ädabinonsöv ve lifaveg pistürölöls — noe pro titula, abi pro klāna, dunā, kurakonsälals e pro konsälals valasotik, igo pro utans, kels ägivoms konsälis neke e kels it ägetoms otis de nek.

In ‚Peterburg’ neflen vemik dabinnon pro valans mesedi mö ruabs foltum u zao somödiki a yel getöls. Neflen at binon no votik, äsä flod nolüdik obas, do zuo i sagoy, das binon vemo saunüköl. Tü düp zülid göda, sevabo tü düp ebo et, kü süts pafulükons me golölans lü dilād, primon ad dunön snipis so vemikis e dolikis nenvätālo ta nuds valik, das calans pidabik vero no sevons, kitopio pladons-la onis. Ün tim at, ven igo pö löpocalilabans flom dolon kodü flod e drens süikons in logs, titulakonsälals pidabik semikna binoms nenjeliks. Savamög balik binon ad durönön lenlabü mänedil slenik mögiküno vifiko sütis lul u mälis e poso tagön saido lunüpo me futs in spadād yanana, jüs me dunamod somik fāgs e tälenüls valiks dub flod dü vegam pesäjäfidüköls ad duins calavoboda dönu vamikons. ‚Akakij Akakievich’ sis tim anik äprimom ad senön, das ön mod seimik pato vemik ätomos omi pö bāk e jot, do ästeifom ad durönön mögiküno vifiko spadi pilonöl. Fino äreaform ad tikön, va mäned⁹⁴ omik älabon-la döfis seimik. Idalogölo staböfiko oni lomü ok, ätövom, das pö tops tel u kils, efe pö bāk e jots, ivedon kotinastof gaodik voik; klöf sovemo ivorikon, das äleadon

⁹¹ ... ‚shhi’. Sup binü züdöfabrasid.

⁹² ... *dil göba pecöpon*... Pemänioton sotül seimik konotüla dö garnisunalebüdan di ‚Peterburg’, kel pädredükom dub nun dö nepub mebamala ele ‚Pjotr’. Ekö! konotül ettimik sümik: „Za yel: 1821 < äreafoy ad tiket ad süädükön hieli ‚P. Bashu’, das su piad bal mebamal äbinon pidesumöl (= ‚snjatyj’). „Lio atos mögon-li?” ‚Bashu’ seidom oki ini loatavab. Vifo vabom e logom me logs lönik oka, das et stanon ön stad nenviodik, gekömom ed ön skan spikom, das no plu okredom luspikotis. Utan, kel enunom ome dö desum, süramenom pämi e jonon vo dini pekopiedöl (= ‚snjatyj’), sevabo mebamali pekopiedöl (u „pedesumöli” ma Rusānapük) fomü magod.”

⁹³ *Mebamal fa el ‚Falconet’*. Mebamal ele ‚Pjotr’ balid: lampör Rusāna, magot kelik sevädön ön nem: „Monitan kuprinik”. Peskulturon fa hilekanan Fransānik: ‚Étienne Maurice Falconet’ (1716—1791).

⁹⁴ *Mäned* in konot at binon klot nifüpik vamik ad plögun sümöl.

luvienön da hogs, e furastof sleatölo islifon valaflanio. Nedoyös sevön, das mäned ela ‚Akakij Akakievich’ id äjonidon pro calans as yegäd ad pakofön; igo äsädütoy one nemi nobik: mäned < ed änemoy oni vomakloti. Vo älabon binodi boso bisariki: kolet ona ün yel alik äsmalikumon ed aiplu äsmalikumon, ibä pägebön ad nägedön dilis votik klota. Näged no äjonon skili skrädana, e sek äklülädon binön nendoto nenfomik e nejönik. Isuemölo kodi säkäda, ‚Akakij Akakievich’ äsludom, das mäned ömuton papolön lü hiel ‚Petrovich’⁹⁵: skrädan seimöpo in tead folid len klänatridem älödöl, hikel — to log dädik oka e pogs love logod lölik — äjäfom saido benoplöpo me näged blitas e trelülagunas calanikas e valasotikas votikas — dido ven äbinom ön stad no brietik e no äbetikom in tikäl oka desinodi seimik votik. Dö skrädan at ga no sötoy-la nunön mödikosi, ab bio vönaoloveikod ya epubon, das in konot kalad pösoda alik muton pafümükon lölöfiko, täno no sötoy nedunön osi, äsif vögot бүдик tonon-la: „Bepenölöd pro obs id eli ‚Petrovich’ is!” Primo pänemom balugiko el ‚Grigorij’ ed äbinom dutetan lä nouban seimik; äprimom panemön ‚Petrovich’, sisä igetom lelivapenedi ed iprimom ad ludrinön vemo nämöfiko pötü zeladels valik: primo pötü cifiks, e latikumo nenvätälo pötü glügiks valiks, tefü kels krodül äkomädonöv in kaled. Tefü atos äblebom fiedik kol kösömots бүрөлетанас ed äfeitölo ko jimatan okik, änemom ofi vom i volädik e jizDeutänani. Sekü utos, das ya emäniotob bos i dö jimatan, söto sagön i dö of vödis anik; ab liedo nemödikos äsevädön dö of, ba te utos, das jimatan äbinof lä ‚Petrovich’, igo älenlabof bonäti, no stofädi; ye — äsä jinos — no äkanof pleidülön me jön oka, alo pö kolköm ko of te soldats ä gardans älulogoms disi bonät ofa, idunölo balna jästi me mustagaher ed ivögölo balna me vög patik seimik.

Älöpiogolölo ve tridem jü ‚Petrovich’ zugöl, kel — sötoy dasevön snatiko osi — pibesmivon löliko me vat, möukabots e piprägenon dub smel spitik daiköl ut, kel ön mod kostik koedon drenön logis ed, äsä binos sevädik, komädon no panosükölo pö klänatridems valik domas in ‚Peterburg’ — älöpiogolölo ve tridem, ‚Akakij Akakievich’ ya ätikom dö utos, suämi liomödotik ‚Petrovich’ öflagedom-la, e tiko äsludom ad no givön mödikumosi, ka ruabis tel. Yan äbinon maifik, bi lomaläd du ämökof fiti seimik ikoedof sovemo smökön in kvisinöp, das no äbinos mögik ad logön igo blatadis gretikün. ‚Akakij Akakievich’ äbeigolom da kvisinöp, no päküpölo igo fa lomaläd it, e fino änüstepom ini cem, kö äloegom seadön su tab vidik no pikölöl e pladön eli Petrovich, äsä ‚Pasha’ Türkänik, lögis oka flegölo dis ok. Futs ma kösöm skrädanas me vob jäfölas äbinons nüdiks. E bü valikos äküpidon eli ‚Akakij Akakievich’ gretatean gudiko sevädik pö om, labü nuel ön mod seimik mitulik, bigik e lesolidik, soäs kelon tortugik. Len särvig ela Petrovich spül sadina e fadas älagon, e pö kiens vorot seimik äbinon. Ya dü za minuts kil ästeigom fadi da hog nada, änedrefom, e sekü atos vemo äskanom tefü dag ed igo tefü fad it, ämurölo lafalaodiko: „Barbaran kion! no pasteigon; ebevikodol obi, o jäpulan vemik!” Pö ‚Akakij Akakievich’ äbinos neplitik, das ikömom tü minut ebo et, kü ‚Petrovich’ äskanom; älöfilom ad bonedön bos i ele Petrovich ün tim et, kü lätikan yä äbinom boso brietilik, ud äsä jimatan omik änotodof osi, „esäjäfälikom yufü lugein, o diabilikan ballogik!” Ön stad somik el Petrovich kösömo go vilöfo äyilidom ed äbaicedom,alnaedo igo äbiegom ed ädanisagom. Ye poso jimatan omik älükömofo, äplonölo, das himatan ibinom-la brietik e sekü atos idunikom vobodi tä suäm tu pülik; ab so äjenos semikna, das älägivom könädi degkopekik bal, e säkäd ämoikon. Atna ‚Petrovich’ güo äjinom binön ön stad no brietik, e kludo stübig, todälik e vilöfik ad tuflagedön so suämi, das te diab ösuemon-la oni. ‚Akakij Akakievich’ äreafo ad suemön atosi e tio äsludom, äsä sagoy dö klem disina büik, ad geikön lü yad primik, ab din ya piprimükon. ‚Petrovich’ äfäiknibom logi balik oka logetölo lü om vemo dudraniko, ed el ‚Akakij Akakievich’ nenvilädo äsagom:

„Stadolös gudiko! o ‚Petrovich’!”

„Vipob ole ad stadön gudiko, o cädasöl!” el Petrovich äsagom e lustrabölo älüödom logi oka äl nams ela ‚Akakij Akakievich’, bi ävilom daküpön, fanoti sota kinik etan äpolom.

„Ekö! ed ob ekömob lü ol, o ‚Petrovich’, kodü etos...”

Nedosös sevön, das ‚Akakij Akakievich’ änotodom oki mödadilo me präpods, ladvärbs e fino me vödül ut, kels leno labons sinifi alseimik. If din äbinon go vemo fikulik, tän igo älabom kösömoti

⁹⁵ ‚Petrovich’. Pegebon fatanemavöd (son ela ‚Pjotr’). Gebäd fatanemavöda nen pösodanem binon neplütik u lekofik in Rusän. Too primo mens komunik in Rusän, mu balido dutetans, ädaloms gebön fatanemavödis pö jenets nonik.

ad no fisagön lölöfiko seti, sodas vemo suvo, ven äprimom spikami me vöds: „Atos vo binon lölöfiko somik...” e poso ya nos ädabinon, ed om it äglömom osi, äcedölo, das ya ifisagom-la vali.

„Kis üfo binon-li?” el Petrovich äsagom ed otüpo ädalogom me log balik oka näileigedi lölik omik de kolet jü slivs, bākadil, trelüls e knopahogs: utos valik, kelos äbinon vemo sevädik pö om, bi äbinon mekot lönik oma. Kösömot ebo at binon dutöfik ad skrädans; atos binon din balid, keli jäfüdan somik odunon pö kolköm.

„Ekö! ed ob tefü utos, o ‚Petrovich’!... sevabo mäned, klöf... ökö! logol, das valöpo pö tops votik binon vemo dulöfik, te boso epüfikon, e so jinos, äsvo binon-la bāldik, ab binon nulik, too balugiko pö top bal binon boso somik... pö bākatop, zuo nog pö jotatop bal boso evorikon, ed ökö! zuo pö jotatop et boso... ol it logol, das ats binons sākāds valik. E töbids vemik no paflagons...”

‚Petrovich’ äsumom „vomakloti”, primo äseatenükom oni love tab, älelogom oni lunüpo, älemufükom doto kapi oka ed ätenükom nami oka äl fenät ad gleipön tabakiäri klöpik labü pöträt generana seimik — no äsevādos, generana kinik, bi top, pö kel logod äbinon, pidusteigon fa doat e poso pifäikleibon dub papüraräg folgulik. Isnüfölo tabaki, ‚Petrovich’ ätenidükom „vomakloti” len nams oka ed älelogom oni ta lit, e dönu älemufükom kapi oka. Poso äzüflekome kloti, sodas furot äbinon löpo, e dönu älemufükom, dönu ädesumom tegoti labü magod generana dub papüraräg pifäikleiböl e posä isteigädome tabaki ini nud oka, äfärmükom, ämopladome tabakiäri e fino äsagom:

„Nö! no mögos ad nātükön; yeg at klostastoka binon badakalietik!”

Pebam lada ela ‚Akakij Akakievich’ pö vöds at istobon.

„Kikodo üfo no mögos-li? o ‚Petrovich’!” äspikom tio me vögäd lebegik, äs cil, „jenöfo sākād lölik binon, das pö jotatop boso evorikon, ga labol flabilis seimik...”

„Sio mögos ad tuvön flabilis, flabils ga potuvons,” ‚Petrovich’ äspikom, „too nemögos-la ad lennägön onis, bi din binon vemo vorik, ekoedoyöv-la kontagikön nadi — ed ökö! seko sunādo klöf slifon-la sleatölo.”

„Gudö! slifonös! ed olo sunādo gebolös nägedotili.”

„Nos ga dabinon, dat lenpladoy su ot nägedotili, kanon pafimükön len nos, vorikam binon tuvemik. Te nem blebon ot: klöf, ab if vien ulebladonöv, tän oseafalonöv.”

„Benö! alo ön mod seimik ofimükolöd! Lio atos mögon-la jenöfo, das somikos!...”

„Nö!” el Petrovich äspikom fümädiko, „atna kanoy dunön nosi. Din binon vemo badik. Ga obinos gudikum, ven tim nifüpik koldik ukömon, das omekolös binü yeg at pro ol futablābis, bi stog no so vamükon. Medi at Deutānans edatikons, dat lesumons-la okes moni mödikum (‚Petrovich’ älöfom pö fādapöt ad nofülön Deutānanis); e tefü mäned: omutol, soäsä ya klülos, koedön mekön mänedi nulik pro ol.

Pö vöd: „nulik” < el ‚Akakij Akakievich’ boso äperom logamafägi, äsvo demü fog, e vero valikos, kelos ädabinon in cem, äprimon ad mufön pakoboyümölo pö logam omik. Älogom kleiliko te generani labü logod dub papüraräg pifäikleiböl, su tegot tabakiära di ‚Petrovich’ pimagöli.

„Lio üfo nulik zesüdon-li?” äspikom, du äbleibom stadön äsvo pö drimajen, „ga igo no labob moni pro atos.”

„Si! nulik,” el Petrovich äspikom ön takedäl barbarälik.

„Benö! ed if omutoy-la tefü nulik, tän lio obinon-li ön mod somik?...”

„Sevabo liomödote ofrädon-li?”

„Si!”

„Nendoto onedoy süramenön bankazötis kil mö ruabs luldeg sa suämi seimik zuik,” el Petrovich äspikom e pö atos äkobopedom graviko lipis oka. Vemo älöfom vobedis nämöfik, älöfom süpo ön mod seimik ad kudükön lölöfiko eki e poso ad küpedön klāno, logodajästi kinik men pikudüköl öjonülön pos vöds at.

„Ruabs tumluldeg tä mäned!” el ‚Akakij Akakievich’ pidabik ävokädome, ba ävokädome balidnaedo dü lifüp oka sis moted, ibā ai ädistom de mödikans me vög nelaodik.

„Si! o cāda⁹⁶!” el Petrovich āspikom, „zuo utos, māned kinik paneodonōv, flunon. Ūf osupladoyōv love kolet martaplādi ed olenyūmoyōv kapūtūli ko furot sadinik, tān suām vo orivon ruabis teltum.”

„O ‚Petrovich’! begō!” el ‚Akakij Akakievich’ āsagom me vōgād lebegik, no ālelilōlo e no āsteifūlōlo ad lelilōn vōdis fa ‚Petrovich’ pisagōlis ko vobeds notodik valik oma, „onātūkolōd ōn mod seimik, dat din odūnonōs nog pu dū tim anik!”

„Alo nō! se atos odavedonōv sōkōl: ed odunōn vobodi nensekik, ed olufegebōn vaniko monemi,” el Petrovich āsagom, ed ‚Akakij Akakievich’ pos vōds somik ādegolom ōn stad lōlōfiko pidādūkōl.

E ‚Petrovich’ pos mogul oma āstanom nog dū lunūp, ikobopedōlo graviko lipis oka e no ijāfikōlo me vobod; ākotenom, das no iperom stimisevedi oka, ni ileadom bapūkōn skrādafebādi.

Isegolōlo ini sūt, ‚Akakij Akakievich’ so āsenom oki, āsva āstadom in drimajen. „Ōn mod somik din binon somik,” āsagom oke it, „dido no ābüocedob, das etos edavedon-la...” e latikumo: pos seil dū tim anik < ālāsagom: „Soō! kio jenos! fino se atos din somik edavedon, ed obo dido leno ekanob igo büocedōn, das so binos-la.” Atosi dōnu seil lunūpik āsōkon, pos kel āsagom: „Soō! liō! binon ebo at, nendoto leno peniludōl, sevabo... atosi ōn mod nonik ākanoy-la... dinād kio patik binon!” Posā isagom atosi, plas ōgolom lomio, āgolom āl lūod vero gūik, do om it no āniludom somikosi. Dū vegam cimiklinūkan ākontagūkom flani neklinik lōlik oka ko om ed āblāgūkom jotatopi lōlik klota omik; zem ma kipādōt hāta lōlik pāsestūrūlon sui om se lōpot doma pābumōl. Nosi atosa ākūpom, e latikumo pas ven ājokom ta buigapoldan⁹⁷, kel ipladōlo su glun halebardi okik nilū ok āsestūrom se honil⁹⁸ sui pun tūlumik oka tabaki, pas tāno boso āsākofudikom ed ādōnugetom kūpāli, ye te sekū utos, das buigapoldan āsagom: „Kikodo kripol-li ebo lāi plōdikamalogod obik? pārūnaveg ūfo defon-li pro ol?” Atos āstigādōn omi ad zilogōn ed ad gūflekōn oki āl lom. Te is āprimom ad zānādōn tikodis, āreaform ad suemōn stadi okik kleiliko e ma jenōf veratik, āprimom ad spikotōn ko ok it ya no brefediko, ab sūeniko e notodāliko, āsvo ko flenādān visedālik, ko kelan kanoy bespikōn dini mu klānādiki e dranōfiki. „Benō! lenō!” ‚Akakij Akakievich’ āsagom, „nu no binos frutik ad spikōn ko ‚Petrovich’; nu binom somik... jimatān ejinof seimna daflapōn omi. Gudikumo olūkōmobōs lū om gōdo ūn sudel; pos zādel upasetikōl ostrabom ed obinom ōn stad lafogalik, klu ōn posbrietlustad onedom nogna ludrinōn boso, ab jimatān no ogivof ome moni, ed ūn tim et ob ōn mod somik degkopekili ome... ini nam, e poso ga obinom trāitōfikum, e tāno tefū māned so somikos ojenon...” So ‚Akakij Akakievich’ ibespikom dinādis ko ok it, ikuradūkom oki it ed istebedom sudeli balidfovik, e posā fagao iloegom segolōn jimatāni ela Petrovich seimio se dom, ājutedom sunādo lū om. ‚Petrovich’ pos zādel dido vemo āstrabom, ālūodūkom kapi oka āl glun ed ābinom ōn stad vemo lafogalik; ye pō atos valik sosus iseivom kodi visita, āsva diab āstigādōm-la omi. „No daloy dunōn osi,” āspikom, „binolōs flenōfik ad bonedōn dini nulik!” Pō tim ebo et ‚Akakij Akakievich’ āsteigom degkopekili ini nam omik. „Danisagob, o cādasōl! oklietob obi bosilo ad saun ola,” el Petrovich āspikom, „e tefū māned no nedolōs kudōn! no binon gebabik demū pōtōf alseimik. Mānedi nulik ga onāgob lobabiko pro ol, orajanobsōs tefū atos!”

‚Akakij Akakievich’ nog āsteifūlom ad spikōn bosī dō nāged, ab ‚Petrovich’ no ādalilom spikoti jū fin ed āsagom: „Ga fūmo onāgob nuliki pro ol, tefū atos lekonfidolōs obi, ovobob lezilo. Igo omōgos ad mekōn ōn mod somik, kel obaiādōn ko vogād enu epubōl: kolet pofāiknopon medū lufutil lagentik ko lagentaramat.”

Ūn timūl ebo at ‚Akakij Akakievich’ āreaform ad suemōn, das no ābinos-la mōgik ad vitōn meki māneda nulik, e lōlōfiko āsākuradikom. Jenōfo lio ūfo ōmekoy-li oni, gebōlo kisi, moni kinik? Dido ākanom dilo lekonfidōn premi fūtūrik pōtū zāladel, ab mons at ya bū lunūp pibūolonons ad pōdutūlōn e pōseagivōn bevū frāds. Āzesūdōs ad dagetōn bliti nulik, fīpelōn jukele debi vōnādik tā lenpladam tipotas nulik len donalōgitegāds bāldik buta, zuo āsōtoy bonedōn jināgane jītis kil, zuo balatis tel niklota ut, keli binos nepōtōfik ad nemōn in penād būkik... me vōds nemōdik: mons

⁹⁶ ...cāda. So petratudon vōdil Rusānapūkik: ‚-s’, kel pāgebon kōsōmo pos vōds: si! nō! < e pos vārbs anik as brefod lūspikavōda plūtik: ‚sudar” (= cādasōl).

⁹⁷ Buigapoldan. Sūtapoldan patik, galādan, kel ādakūpedom sūto kondōti menas e fōli lonas. Ālabom buigi ad jelōn oki ta mistom.

⁹⁸ Honil. So ānemoy tabakiāri binū hobubahon.

lölöfiko valiks pöfegebonsös; ed igo if dilekan übinomöv so benädik, das pla ruabs foldeg premama ülonomöv suämi mö ruabs foldeglul u luldeg, tän alo nenvöladot verik seimik zesüdik öreton, fräd ad kel pö katäd pro mäned ösümonöv ad tof pö mel. Too dido äsevom, das ‚Petrovich’ älabom vimädi ad lonülön süpo suämi lemuik, keli te diab ibüocedon-la, sodas semikna jimatän it äbinof nekanik ad taetön oki ed ad no vokädön: „Kio dalienetiko bitol sekü kod seimik! o stupädän kiom! Votikna bligidom vobodi tio nenmesedo, ed atna disein nesiämik süpo ekoedon omi flagedön suämi so vemiki, das om it no frädön-la oti.” Fe ga äsevom, das ‚Petrovich’ öbligidom bligi ad mekön mänedi igo tä ruabs jöldeg; ab lio üfo üdagetom-li ruabis jöldeg at? Ba lafi suäma at ömögös-la ad tuvön; laf sio pötuvon-la; ba igo suäm bosilo mödikum; ab lio laf votik pödageton-li?... Ab bü ret reidan söton seivön, vio laf balid pidageton. ‚Akakij Akakievich’ älabom kösömi ad doseitön lubegafenigi bal de ruab alik päfegeböl ini bogil smalik me kik pifailököl ko hogil in tegot piködöl pro dojedam usio mona. Pos pasetikam yelalafa alik äkontrolom suämi fomü kuprinamon pikobüköli ed äplaädöm oti dub lukönäds largentik. So äbleibom bitön sis lunüp ed ön mod somik dü yels anik suäm iklülädon pakobükön mö ruabs plu foldeg. Kluö! laf suäma ya äblümon; ab lio üfo laf votik pödageton-li? Lio ömögös-li ad dagetön ruabis votik foldeg? ‚Akakij Akakievich’ äletikom, ainog äletikom ed äsludom, das önedos pö om läsükön frädis kösömik pu ünü yel bal: önedom finidön nüsümi alsoarik tieda; no filidön kandelis soaro, ed if özesüdosöv ad dunön bosi, ögolön ini cem jidalabana loatalöda ed övobön len kandel ofik; pö gol ve süts bestepön mögiküno leitiko e prüdiko pavastonis e tvilis, tio su tipots futa, dat ön mod somik no övorükom tusuniko jukasömäli; mögiküno nesuvo degivön jilavane koapastofädemi ad lavön, e dat no ömiotikonöv demü lenlab lunüpik, alnaedo ükömölo lomio ödoniojedön oni ed öbleibön lenlabön te cemakloti lafakotini vemo vönädiki ed igo fa timalanan it no pädämüköli. Nedosös nunön snatiko, das primo boso äfikulos pö om ad kösömikön tefü tämikams somik, ab poso ön mod seimik kösöm äpubon, ed älaifövom gudikum lifamodi at; igo lölöfiko äkösmikom ad faemön soaro; too äsvo pänulüdom me zib lanöfik, äkepolölo ninälü tikods okik tikamagoti laidüpik mäneda fütürik. Sis tim et dabin it oma äsva ävedon-la ön mod seimik lölöfikum, äsva imatikom-la, äsva pösod seimik votik äbinon-la lä om; äsif no äbinom soelik, ab lifajikompennan plitik seimik äbaiodof-la ad begolön kobü om lifavegi — e jikompennan at äbinof nek votik, äsä mäned⁹⁹ ot ko vod bigik nino, ko furot legudik nevorikovik. Ävedom ön mod seimik lifälikum, igo kaladanämikum, äs men, kel ya efümükon ed elonülön oke zeili. Pö logod e kondöt omiks dotäl, nekün ito inepubons — sevabo lienäds valik zogik e nefümäliks. Flamül semikna äsüikon pö logs omik, ninälü tikäl tikods mu boldiks e küniks igo äpubons brefüpilo: ba ösupladoy-li sio martaplädi love kolet?¹⁰⁰ Medit atosä tio isüükon pö om disipi. Balna ädepenölo dokümi igo tio ipökom, sodas tio mudöfo iluvokädöm: „Vu!” ed ikrodedom oki. Ün mul alik nemu balna ävisitom eli Petrovich ad spikotön dö mäned, kitopo äbinos-la gudikum ad remön klöfi, e kiniki ma köl, e tä suäm kinik, e fe boso pikudükom, ab ai ön stad kotenik ägekömom lomio, du äjäfälom me tik, das fino tim ga ökömon, ven atos valik püremön e ven mäned pümekon. Din äprimon ad progedön igo vifikumo, kas ibüocedom. Ta spets valik dilekan älonülom pro ‚Akakij Akakievich’ premi no mö ruabs foldeg u foldegluls, ab sunädo mö ruabs mäldeg; va äbüosenälom-la, das mäned päneodon fa ‚Akakij Akakievich’, u va so äjenos-la fädo, ab alo dub atos pö om ruabs zuik teldeg äsüikons. Dinäd at ävifükumon dinagoli. Ba mul tel u kils cuna pülik nog äpasetons — e pö ‚Akakij Akakievich’ ruabs kurato zao jöldeg pikobükons. Lad omik kösömo vemo takik äbinöl äprimon ad pebön. Ün del balid ya ägolom kobü el Petrovich lü selidöps. Äremoms klöfi vemo gudakalietiki, ed atos no äbinon bisarik, bi äbetikoms atosi büfo ya sis yelalaf ed ün mul leseledik no änügoloms ini selidöps ad vestigön canasuämis; ye seko ‚Petrovich’ it älesagom, das klöf gudakalietikum leno komädön. As stof furota äväloms kalkuti, ab so legudiki e nelivetiki, das — ma vöds ela Petrovich — nog plu ägudon, ka sadin, ed igo äbinon

⁹⁹ *Jikompennan... äbinof... mäned*. Leigätod Rusänapükik subsata: mäned (= ‚shinel’) < duton lü vöds ko gramatagen vomik, kludo mäned paleigodon lä jimatän. Ön mod sümik in Rusänapük nutimik dabinon fraseod: „Tood binon jimatän telid” (subsat: tood < i labon gramatageni vomik ma Rusänapük).

¹⁰⁰ *Martapläd love kolet*. Stof koleta su leiged äsekidon de dinit calana: samo dinitilabans donikum ädaloms lenlabön koleti binü hijipülapläd blägik, utans löpikum koleti bivaplädik. Kludo kolet martaplädik kanon jonön ad drim dö daget cala löpikum. Zuo ma kösömons pöpik Lukrayänik mart pälecedon sümbol jigama, sevabo mäned nogna jäfidon äsvo „lifajikompennan”.

logotiko jönikum e glimikum. No äremoms martaplädi, bi sio äbinon jerik; e pla on ävåloms kataplädi gudikün in selidöp pituvöli, kataplädi ut, keli fagao ai äkanoy pölacedön as martapläd. ‚Petrovich’ äjäfom nenropo me mäned te dü vigs tel, bi lestekam suvik äzesüdon, e voto klot pifimekon-la jü timül gölikum. Tä vob ‚Petrovich’ äflagedom ruabis degtel; suämi nemödikum ön mod nonik äkanoy-la flagedön: valikos lölo pinägon me sadinafads dub yümet smalik telik, e ve yümet alik ‚Petrovich’ poso äkoedom loveön tutis okik, änüpedölo figuris difik. Atos äjenon... fikulos ad nunön kurato, tü del fümik kinik, ab luverato tü del mu lezälükün in lif ela ‚Akakij Akakievich’, kü ‚Petrovich’ fino änüblinom mänedi. Änüblinom gödo oni, ebo bü tim ut, kü ömutoy golön ini diläd. Ün tim nonik votik mäned ibinonöv so pötik, bi ya ävedos flodastom pluuneplu vemöfik, ed, äsä äjinos, äjonulon malis tädik floda nog vemikuma. ‚Petrovich’ ädajonom oki ko mäned, äsä pötos pö skrädan gudik. Notodot gravik ut äsüikon pö logod omik, keli ‚Akakij Akakievich’ no nog ilogom föro. Äjinom senälön lölöfiko baiädü jenöf, das idunom vobodi gretamafädik e das süpiko dub vob oka ijonom, gufur kion demiedükon skrädanis, kels te lenfimükoms furotis e nägedoms, de utans, kels nägoms vali primao. Äsüramenom mänedi se nudasärvätül, in kel äblinom oni; nudasärvätül änu pigeton de jilavan; pas pos atos äplifom oni ed äpladom ini pok oka ad gebäd fütürik. Isüramenölo mänedi, älogedom vemo pleido e du äkipom oni me nams bofik, ädojedom vemo skilädiko sui jots ela ‚Akakij Akakievich’; täno ätirom ed ädoniotirom oti pödo me nam äl glun; täno ämekom plifädadrapis love ‚Akakij Akakievich’ ön mod boso maifik. ‚Akakij Akakievich’, äbinölo men ko bäldot boso süenöfik, ävilom steifülön ad nümüfön bosi ini slivs; ‚Petrovich’ äyufom ad lenükön i slivis — äklülädon binön klotugik i pö geb slivas. Brefo: mäned äklülädon dabön lölöfiko e kurato. ‚Petrovich’ no änedunom ad sagön pö benopöt, das te sekü kods ömik, bi älifom nen selagaplatäd pö süt smalik e zuo sis lunüp äsevom eli ‚Akakij Akakievich’, sekü kod ebo et iflagedom suämi so nejeriki; e pö lesüt di ‚Nevskij’ iflagedoy-la de om tä vob teik ruabis veldeglul. ‚Akakij Akakievich’ no ävilom bespikön atosi ko ‚Petrovich’, zuo äbedredom suämis nämöfik valik, yufü kels ‚Petrovich’ älöfom ad kofudükön cütölo. Äfipelom ome, ädanisagom e sunädo ädegolom lenlabü mäned nulik lü diläd. ‚Petrovich’ äsegolom sökolo omi, ed äblibölo in süt, ya dü lunüp älülogom fagao mänedi, e poso desino ägolom flanio, dat ökanom, übegolölo nestedöfavegi da lusüt krugik, dönu nürönön ini süt e lülogön nogna mänedi oka de flan votik, efe nemediko visoiko. Vüo ‚Akakij Akakievich’ ägolom ön ladälastad mu yubik. Äsenom ün timül alik minuta, das mäned nulik äbinon su jots oma, ed anna igo äsmilülom kodü juit ninälik. Jenöfö! pö atos gaenäts tel süikons: balflano binos vamik, votaflano binos gudik. Leno iküpom vegami e sunädo ireafom ini diläd; in spadäd yanana ädoniojedom mänedi oka, älelogom oni ed älükonfidom hiyanane ad käläd patik. Binos nesevädik, ön mod kinik in diläd valans sunädo äreafons ad sevön, das ‚Akakij Akakievich’ älabom mänedi nulik e das „vomaklot” omik no plu ädabinon. Valans ün tim ot älürönons ini spadäd yanana ad logön mänedi nulik ela ‚Akakij Akakievich’. Äprimons ad benovipön, glidön omi, sodas primo etan te äsmililom, e latikumo igo jemäl äsüikon pö om. Ye ven valans, ilästepölo lü om, äprimons ad spikön, das äsötöy zelön publi máneda nulik ko drin lalkohola ad geb lunüfik ota e das pu ösötom jenükön soarazälüli pro ons valik, ‚Akakij Akakievich’ lölöfiko äkofudikom, no äsevom, vio äsötom-la bitön, kisi üfo gespikön ed ön kodül kinik leyilön osi. Pos minuts anik ya äprimom, iredikölo löliko, ad steifön ad süadükön vemo balugäliko, das at leno äbinon-la mäned nulik, das at äbinon-la jod, das at äbinon-la mäned bäldik. Fino balan calanas, zuo yufan seimik donasekionacifa, luverato ad jonön, das leno äbinom pleidälan ed igo äkosädöm ko donikumans leigodü ok it, äsagom: „Benö! so binosös, das ob pla el ‚Akakij Akakievich’ jenükobös soarazälüli, e vüdob olis adelo läi ob ad tiedidrin: ga labob, äsvo ma desin seimik, adelo nemadeli.” Calans dido sunädo äbenovipoms yufani donasekionacifa ed ädasumoms vilöfo mobi at. ‚Akakij Akakievich’ ya äprimom ad refudön vüdi at ön kodüls difik, ab valans äprimons ad spikön, das so öbinos neplütik, das vo öbinos jemod e lunof, e seko ön mod lenonik ädalom refudön. Too poso äsenälom plidi, ven imemikom, das dub atos ölabom benopöti ad spatön i soaro lenlabü mäned nulik. Del lölik at äbinon pro ‚Akakij Akakievich’ äsvo zeladel mu veütik, lezälik. Ägekömom lomio ön ladälastad mu yubik, ädoniojedom mänedi ed älägom spalo oni len völ, ilelogölo dafrediko nogna klöfi e furoti, e poso desino äsüramenom leigodio „vomakloti” büik okik lölöfiko ivoriköli. Älülögedom ati ed igo om it äsmilom: kio vemik dist

äbinon! E nog lunüpo põ fidäd äsmilülom alnaedo, kü põ tikäl omik äsüikon stad ut, ön kel „vomaklot” äbinon. Äfidädom fredo, e pos fidäd no plu äpenom bos, sevabo dokümis alseimik, ed äbitom so: boso ädajuitom takädi su bed, jüs idagikos. Poso nes zögön dini äklotom oki, äsupladom mänedi sui jotem oka ed äsekömom ini süt. In top kuratik kinik calan ivüdöl älödom: atosi liedo no fägob ad nunön; memäl primon ad põlükön vemo obi, e valikos, kel dabinon in „Peterburg”: süts e doms valiks so ekoboyumikons ed epemikons in tikäl, das vemo fikulos ad seükön usao seimosi ön stad peleodüköl. Vio din ästadonöv, alo pu utos äveräton, das calan älödom in dil gudikün zifa — seko vemo no nilo de lödöp ela „Akakij Akakievich”. Primo äzesüdos põ el „Akakij Akakievich” ad dugolön sütis nenmenik seimik ko litükam nenämöfik, ab ma proged nilikama lü lödöp calana süts ävedons liföfikums, pöpagikums e plu pilitüköls. Beigolans äprimons ad beijutedön suvöfikumo, id äprimofs ad komädön läds jöniko piklotöls, len mans kolets bivaplädik äkomädons, nesuvikumo äkomädoms els „van'ki”¹⁰¹ ko slifavabils boadik treilik oksik bundano me klufils pigoldöl ästegöl piblimöls — güö! nenpläoto äkomädoms vabistirans spidiälik lenlabü luhäts frambodakölik veluvik, in slifavabils pilaigöl, ko tegeds beraskinik; e bökavabs ko böks pisälägöl äbeijutedons ve süt, ätaröbölo vabis okik ko ton skriköl ta nif. „Akakij Akakievich” älogedom atosi valik, äsä bos vero nuliki. Ya dü yels anik no äsegolom soaro ini süt. Ön nuläl ästopom fo lefenät pälitüköl selidöpa ad lülogön magodi, põ kel pimagog vom jönik seimik, kel ädejedof de ok juki, inüdükölo ön mod somik lögi lölik, zuo vemo löfidiki; e po bäk ofik se yan cema votik man seimik labü cügabalibs e cünabalib jönik donü lip äsesteigom kapi oka. „Akakij Akakievich” balna älemufükom kapi oka ed äsmilülom, e poso äbleibom golön ma vegam okik. Kikodo äsmilülom: va kodü utos, das ikolkömom yegi lölöfiko nesevädiki, ab tefü kel ye põ alan sukäl seimik alo päkipedon, u va itikom, leigoäs calans mödik votik, so: „Benö! o Fransänans kion! no zesüdos-la ad dönuön nogna, das if evilonsöv bos somik, tän fümö edunonsöv somikosi...” E so äbinos-la mögik, das no itikodom igo atosi, bi leno kanoy dadranön ninäliü lan mena e seivön utosi valik, kelosi betikonöv. Fino ärivom domi, in kel yufan donaseikonacifa pilödädöm. Yufan donaseikonacifa älödom äs lüxüödan: lantär äliton põ tridem, lödöp äbinon su tead telid. Inügolölo ini föfacem, „Akakij Akakievich” älogom su glun kedis voik gumaplöjukas. Bevü ons zänodü cem samovar ästanon, änoidölo ed äseletölo stemi fomü lefogils. Len völs älagons bundano te mäneds sa reinaguns, bevü kels ans äbinons igo labü kolets bivaplädik u labü revärs sadinik. Votaflanü völ äbinons lilamoviks noid e spikam, kels sunädo ävedons kleiliks e nedumiks, posä yan imaifikon e dünan isegolom labü bötöm pibeadöl ko vörs pivagüköl, kremaskal e bäset labü biskuts. Äjinos, das calans ya bü lunüp ikobikoms ed alan ifidrinom väreti balid tieda. „Akakij Akakievich”, id ilägölo mänedi okik, änükömom ini cem, e fo om leigüpo kandels, calans, pips, tabs pro kadapledam äpubons lekläravifiko; e nofümiko äbluvükons lilami omik spikotam vifik de flans valik älöpiokömöl e noid stulas päfeapladöl. Vemo neskiliko ästopom zänodü cem, äbetikölo ed ästeifülölo ad datikön utosi, kelosi ösötom-la dunön. Ab ya iküpoy omi, igetedoy ko vokäd, e valans ün tim ot äkömoms lü föfacem e dönu älelogoms mänedi omik. „Akakij Akakievich”, do primo dilo ibrulälom, ab bi äbinom pösod fiedaladälik, änekanom ad no fredön, äküpedölo, vio valans ilobons mänedi. Poso dido valans äglömoms ed omi e mänedi omik, ed älüodükons küpäli okas, äsä binos kösömik, ad tabs pro kadapled: „whist” ijönidöls. Atos valik: noid, spikam e mödot menas, atos valik äbinon boso bisarik põ el „Akakij Akakievich”. Balugiko no äsevom, vio äsötom bitön, kipladio äsötom pladön namis, futis e magedi lölik oka; fino äseidom oki len kadapledans, älülogom kadis, nu älülogedom logodi balana, täno votikana, e pos tim anik äprimom ad cavön, senälön näüti, mu pato sekü utos, das ya sis lunüp tim ut ikömon, põ kel ma kösöm okik ägolom ad slipön. Ävilom leditön de daifidan, ab äneletoy atosi ome, äsagölo, das bligäliko ösötöy drinön stimü klot nulik Jampänavini mö väret bal. Pos pasetikam düpalafa äbötöy sänedi binädöl me salad ko „vinaigrette”, me bubamit koldik, foadabastet, kekils svidik e Jampänavin. Ämütöy eli „Akakij Akakievich” ad fidrinön väretis tel, pos kels äsenälom, das in cem ävedos fredikum, ye ön mod lenonik äkanom glömön, das ya äbinos düp: degtel < e das ya sis lunüp ämutom-la golön lomio. Dat ön mod seimik daifidan no ösludom ad stöpädön omi, äsegolom nenküvido se cem, ätuvom in föfacem mänedi, keli nen moam senäla bosik pida äloegom

¹⁰¹ *Van'ka*. Primo vöd at äbinon lofülanem de nem manik: „Ivan”. Suvo äsinifon hipuli, dünetani, dünani mastana, e retani. Is tefon loatavabökani nifüpik, kel spetäto ästebedom süto tävanis.

seatön su glun, ädelemufükom, de kel ädesumom breküli alik, keli äsupladom sui jotem oka ed änexānom ve tridem äl sūt. In sūt nog äbinos litik. Lucaniselidöps ömik: kluböps valatimik at menas dünöl e valasotikas < äbinons maifiks, ye votiks, kels ifärmons, too äjonons flumi lunik svieta labü lunot lölik yanaslitoda, ämalöli, das spadäds at no nog isädalabons sogi e ba domajidünans u domahidünans äbleibons finükön okikis bspiki sagādas e spikotamis, äsüükölo pö siörs okas bluvi lölöfik pötü steböps okas. ‚Akakij Akakievich’ ägolom ön ladälod fredälik, igo süpo boso ärönom — sekü kod nesevädik — sökölo lädi seimik, jikel lekläravifiko äbeigolof e pö jikel dil alik koapa äjonulon mufi plödakösömik. Ab too tü tim ot ästopom ed älaigolom dönu äsä büikumo vemo nevifiko, zuo om it ärea fom ad stun dö vifagol trotasümik okik ön mod nesevädik isüiköl. Suno süts soalöfik ut äprimons ad pubön fo om, kels igo delo no binons vemo fredafuliks, ed ön mafäd pluikum so binos soaro. Nu nog plu ävedons stiliks e soalöfiks; sütalampads äprimons ad logädön nesuvikumo — klülabiko pö topäd at ya äblümoy litükamaleüli nemödikum; boadadoms, kiuds äbeizugons; men nonik ädabinon züamo; te nif änidülön love süts, zuo ludomils lövik taköl äblägons glifükölo ko fenätakläpeds pifärmüköl. Änilikom lü top ut, kü sūt pidilon fa piad nenfinik labü doms töbo älogädöls len votaflan ona, piad kelik älogoton äs däsärt dredabik.

Fago — te God äsevon-la, kitopo — lampadalit änidülön in poldabuig seimik, kel äjion topön len volafin. Lefred ela ‚Akakij Akakievich’ tü timül ot ön mod seimik vemo äläsikon. Ästepom sui piad nen moam dredäla nenvilädik seimik, lekurato äsua ladäl omik äbüosenälon-la bosu badik. Ägelogom ed älogom ziöpjo: äsvo mel ädabinon-la zü om. „Nö! binosös gudikum igo no ad logön,” ätikom ed ägolom, ifärmükölo logis oka, e ven isäfärmükom onis ad seivön, va miedalien piada äbinon-la nilik, sunädo äloegom stanön fo ok tio nemediko fo nud menis seimik labü mustags — menis fümiko kinikis, ya leno äfägom ad logön kleiliko. Val ävedon nelogamovikum pö logam oma äsvo sekü fogikam, ed äpebos in blöt. „Mäned at ga binon obik!” balan omas äsagom me vög drumöl, igleipölo omi len kolet. ‚Akakij Akakievich’ ya tio ivokädöm: „Yufö!”, ven votikan älenseitom nemediko leni mud omik puni okik zao so gretotiki äs kap calana, isagölo: „Dalol-la vokädön, ab täno... ekö!” El ‚Akakij Akakievich’ te äsenom, vio idesumoy de om mänedi, itridodoy omi me kien, e täno äfalom poloveo ini nif e no plu äsenom bosu. Pos minuts anik äsevälöfikom ed älöädöm ad stanön su futs oka, ab nek ya ädabinon. Äsenom, das in fel äkoldos e mäned änonon, äprimom ad vokädön, ab vög äjion binön vero nefägik ad rivön miedi piada. Ön däsper, nenfeniko ävokädölo, äjutedom ad rönön love piad kurato lü buig, nilü kel buigapoldan ästanom ed istutölo su halebard okik älogedom, äsä äjinos nitedälo, bi ävilom sevön, sekü kod maleditilik kinik himen fagao ärönom lü om ed ävokädöm. ‚Akakij Akakievich’, ilürönölo läi om, äprimom me vög heköl ad vokädön, das äslipom ed ädaküpedom lenosi, no äküpom, vio äbetifoy meni. Buigapoldan ägespikom, das ilogom nosi, das iloegom stöpön pösodis seimik tel omi zänodü piad, ye icedom, das etans äbinons flenädans omik; zuo plas äzanom vaniko, odelo ügolomös lü haratapoldan, täno haratapoldan ödatuvülom, kin isumon mänedi. ‚Akakij Akakievich’ älürönom lomio ön stad vero slapik: hers, kels nog äkomädons pö om ön mafäd smalik len tämeps e kapapödot, lölöfiko pisäleodükons; koapaflan e blöt e blit lölik pitegons me nif. Jibäldan: jidalaban loatalöda, ilelilölo nokami levemik ta yan, spido äjutedof se bed e ko juk te len fut bal ärönof ad maifükön yani, du fäitirölo äkipof topü blöt oka me nam sekü puedäl jiti; ab posä imaifükof yani, ädestepof pödio, ilögölo eli ‚Akakij Akakievich’ ko logot somik. E ven änunom, kinik ibinon dinajenäd, äkoedof löpiojutedön namis oka ed äsagof, das äzesüdosös ad golön nemediko lü poldacif diläda, das haratapoldan öcütom, öpromom yufi ed öprimom ad dunön te jino datuvüli; ed äbinosös gudikün ad golön nemediko lü poldacif diläda; das igo äsevädöm pö of, bi jiel ‚Anna’: ji=Suomiyānan büikumo pö of idunodöl as jikvisinan < nu äcalikof as cilijikälādan läi poldacif diläda, das suvo logof omi it, vio beivabom bei dom onsik, e das i komom ün sudel alik in glüg, plekom, ye otüpo fredo logedom valanis, e das kodü dinäds at, äsä klülādos se valikos, luverato binom pösod gudik. Ilelilölo cödöti at, ‚Akakij Akakievich’ ön stad glifik älugolom ini cem okik, e vio äbelifädöm neiti us, padālosös ad magälön utane, kel kanon ön mafäd alseimik fomälön medü tikäl oka stadi votikana. Gölagödo ädegolom lü poldacif diläda; ab änunoy, das äslipom; äkömom tü düp degid, dönu änunoy: „slipom”; äkömom tü dup degbalid, änunoy: „poldacif diläda ga fabinom lomo”; täno tü koledüp, ab penans in stebedacem leno äviloms letön omi ed äviloms almodo seivön,

tefū dinād kinik e neodot kinik ikoedon kōmōn omi e kis ūfo ijenon. Seko fino ‚Akakij Akakievich’ balna dū lifūp oka āsludom ad jonūlōn kaladanāmi ed āsagom fūmāliko, das ānedom logōn pōsodiko poldacifi it dilāda, das no ādaloy neletōn omi, das ilūkōmom de dilād ministerik tefū calablig, e das ebo ven ūplonomōv-la calōfiko oyi, tāno sunādo ōreafoyōv-la ini ditret. Atosi penans no ākūnoms ad taspikōn me bos, e balan omas āgolom ad vokōn poldacifi. Poldacif dilāda ātrāitom ōn mod seimik vemo bisarik konoti dō rav māneda. Plas ilūālūkom kūpāli ad ledin, āprimom ad dasākōn eli ‚Akakij Akakievich’: e sekū kod kinik so latiko igekōmom, e va no inūkōmom-la ini lesinōp seimik e va no istebom-la dū tim anik us, sodas ‚Akakij Akakievich’ lōlōfiko ākofudikom ed āsegolom de om, no āsevōlo, va bejāfot calōfik tefū māned ōgeton-la jāfotagoli nomādik u no. Dū del lōlik at ānekomom in būr (jenet balik dū lifūp omik). Ūn del fōvik ākomikom ko logot lōliko paelik ed in „vomaklot” bāldik okik, kel ivedon nog miserabikum. Kon dō rav māneda, toā calans somik ikomādoms, kels no inedemons igo pō jenet at mōgodi ad besmilōn eli ‚Akakij Akakievich’, ye āfākūkon mōdikanis. Āsludikoms sunādo ad jenūkōn moninūkobūkami kobādik gōnū om, ab āplōpoms ad kādedōn pūlikosi voik, bi calans igo nen etos ya ifegeboms monis mōdik, ilebonedōlo pōtrāti dilekana e buki seimik bal ma levūdān sekionacifa, hikel ābinom flenādān lautana — soō! finasuām āklūlādōn binōn vemo pūlik. Balan seimik fa kelied pāstigādōl pu āsludikom ad yufōn eli ‚Akakij Akakievich’ me konsāl gudik, isagōlo, das no ōgolomōs lū haratapoldan, bi do ūmōgos-la ad jenōn so, das haratapoldan, if ūvilomōv meritōn lobūli cifea okik, ōtuvom ōn mod seimik mānedi, ab māned at too ōblibon in poldabūr, if no ōgevom blōfis lonōfik, das din at āleduton lū om; ed ābinosōs mu gudikūn, das ōlūikomōs lū *pōsod veūtik ōmik*, das *pōsod veūtik*, ūspodōlo ed ūkosikōlo ko mens pāneodōl, ōkanom koedōn progedōn vifikumo bejāfoti poldavestigik. Moamū tikamagots votik ‚Akakij Akakievich’ āsludom ad golōn lū *pōsod veūtik*. Cal onik fūmo kinik ābinon e calabligis kinik āflagon de *pōsod veūtik*: atos jūnu blebon nesevādik. Nedoyōs sevōn, das *pōsod veūtik ōmik* bū brefūp ivedom pōsod veūtik, e bū tim et ābinom pōsod neveūtik. Reto vobaplad oma e nu no pālecedon veūtik leigodū votiks efe nog veūtikums. Ab ai kanoy tuvōn sogodi somik menas, pro kelans neveūtikos ma leced votikanas ya binon veūtikos. Too āsteifom ad vemūkōn veūti oka me meds mōdik votik, sevabo: so ilonom, das donacalans ākosgolomsōs omi ya su tridem, ven ākōmom ini būr ad vobōn; das nek ākūnonōs ad dajonōn oki nemediko lo om, e das val ājenādōnōs ma leod mu nenoamovik: cāmaregistarān ānunodomōs lo sekretan provinik, tāno sekretan provinik lo konsālan titulik u votik, lo kelan atos iklūlādōnōv mōgōn, e das seko nunod ya ārivonōs omi. Vi! so in ‚Rus’ saludik val pedrefon dub zūpād, alan sōdunon sami cifa okik e steifūlon ad magulōn otani. Igo sagoy, das titulakonsālal seimik, posā ivedūkoy omi cifi būra soelik smalik seimik, sunādo āfomom pro ok medū ditavōls cemi patik, inemōlo oni „cemi koma calōfik”, ed ākoedom stanōn fo yan lojadadūnanis seimik labū kolets redik ā lenlabū kravats, kelans āgleipoms len gleiped telyana ed āmaifūkoms oni pro ākōmōlan alik, do in „cem koma calōfik” te penamatab komunik tōbo ākanon papladōn. Duneds pō kosād e kōsōmots *pōsoda veūtik* ābinons sūenōfiks e graviks, ab no komplitiks. Stabaced sita omik ābinon sevār. „Sevār, sevār e... sevār,” āsagom kōsōmiko e pō vōd lātik kōsōmiko ālogedom vemo cādiko lū logod utana, kele āsagom. Too reto kod nonik ādabinon pro atos, bi degat calanas kopādi guverik lōlik būra ābinādūkōlas nen etos ya āstadon ōn dred pōtōfik; ikūpōlo fagao omi, sunādo āstōpedon vobodi ed āstebedon stanōlo lōiko, jūs cif ōdugolom cemi. Spikot kōsōmik omik ko sumātōfans bosilo ājonūlon sevāri ed ābinādōn tio me fraseods kil: „Lio kūnol-li? Sevol-li, ko kim spikol? Suemol-li, kim binom fo ol?” Too ābinom himen gudik ninālū lan oka: e gudālik kol flenādans, e dūniālik, ab gener lōlōfiko ipōladugon omi. Igetōlo diniti generana, ōn mod seimik ābrulālom, ādeikom de lifaveg verātik e lōlōfiko no āsevom, lio ōsōtom bitōn. If so ājenos, das ābinom sogū leigagredātans oka, nog ākondōtom āsā men legudik, men vemo ritik, ōn tefs mōdik igo men no stupik; ab sosus sō ājenos pō om, das āreafofom ini sog, kō ādabinons mens mō gredāt pu bal donikums ka om, us ga ākondōtom lemu nepōtōfiko: sevabo āseilom, e stad oma āsūūkon pidi — zuo nog vemikumi demū utos, das igo om it āniludom, das ikanomōv felifādōn timi ōn mod neleigodoviko gudikum. In logs omik semikna pākūpon notod desira vemik ad kompenikōn pō spikotam nitedik seimik e sogōn oki lā sogod, ab āstōpādōn omi tikod: atos ūfo no ōbinonōv-li tuvemo nepōtōfik flanaū om? no ōbinonōv-li komunōfik? e no ōlāsūkomōv-li dub atos veūti oka? E sekū blōfāds ninālik somik ai

älaibinom pö stad seilik ot, te nesuviko äjafädöm tonis balugik seimik, ed ön mod somik ädagetom sevädi as men mu naütik. Lo *pösod veütik* ebo soik el ‚Akakij Akakievich’ obsik äkomikom, zuo äkomikom ün tim mu negönik, vemo nepötatimo pro ok it, do reto pötatimo pro pösod veütik. Pösod veütik äkomom in vobacem okik ed ijäfikom vemo, mu vemo fredöfiko me spikod ko sevädan vönädik ömik bü brefüp ilükömöl oka ä flenädan cilüpi, ko kelan dü yels anik no äkobikoms. Tü tim ebo et änunädoy ome, das el Bashmachkin seimik ilükömom. Äsäkom brefediko: „Kim atan binom-li?” Ägespikoy ome: „Calan seimik.” — „Kleilö! kanom stebedön, nu no binos pötatim,” himen veütik äspikom. Pö atos sötöyös nunön, das himen veütik nendoto bosilo älugom: pö om äbinos pötatim, ya sis lunüp ibespikom vali ko flenädan, e ya lunüpo ästöpedoms spikotami me vüyüm seilas vemo lunikas, te fiböfo äluröbölo küidis oda ed äspikölo semikna: „So ga binos, o ‚Ivan Abramovich’!” — „Kio binos! o ‚Stepan Varlamovich’!” Ab to atos valik ye äbüedom stebedön calani, dat öjonom flenädane: pösod sis lunüp no idunodöl calo e lönadomo in länäd lunüpo ilödöl, violunüpo calans ästebedoms lä om in stebedacem. Posä fino saidio ifespikom mödikosi, e nog mödikumo iseilom saidio ed ifesmököm zigarili in kovenastul vemo plitik labü bäkastutöm kledöl, fino jino äreafo-m-la süpiko ad memön bosu ed äspikom sekretane ko doküms pro nunodam len telyan istöpöle: „Vüö! us ga stanom, if no pölob, calan; sagölöd ome, das dalom nügolön.” Ilogölo logoti sufodik ela ‚Akakij Akakievich’ e näileigedi vorik omik, süpo äfleköm oki lü om ed äspikom: „Kisi neodol-li?” — me vögäd brefedik e düfälik ut, keli desino ilärnom blümikölo ad gebön cemü ok, ibinölo soalik e fo lok, nog mö vig bal bü lüsum cala nuik okik e dinita generik. ‚Akakij Akakievich’ go gölo ya äsenälom plafl pötöfik, boso äkofudikom e soäsä äkanom, efe viomafädo skiläd spiköfavik ämögükönöv ome osi, äplänom ko läyüm nog suvöfikum, ka ün tim votik, vödilas: „somik”, das (äsä äsagom) mäned ibinon vero nulik, e nu piberavom ön mod nenmenätik, e das älüikom lü om, dat me begapenäd okik ön mod alseimik... sevabo öprimükömös spodi ko s.¹⁰²: löpapoldacalal < u ko ek votik ed ökoedomös tuvön mänedi. Pö generan — binos nesevädik, sekü kod kinik — kondöt at äjimon binön tuboldik.

„Liö! o cädasöl!” äbleibom sagön brefediko, „no sevol-li üfo leodükami jäfotas? kiöpio enükömol-li? no sevol-li üfo, vio bejäfoy dinis? Dö atos büiküno emutolöv dunidükön begi büre; doküm elükömonöv lü donasekionacif, täno lü sekionacif, poso pelovegionöv sekretane, e sekretan ya eblinomöv oti obe...”

„Ab — or, o cädal!” el ‚Akakij Akakievich’ äspikom, du ästeifom ad zänädön töbido blümäli oka ma mafäd pülik lölik ut, keli äklülädömöv labön, ed äsenom otüpo, das isuetom jeikiko, „ekünob ad töbön ori: cädal < sekü utos, das sekretans binons mens sota somik... binädükons pöpi nekonfidovik.”

„Kis-li? kis-li? kis-li?” pösod veütik äspikom. „Se fonät kinik egetol-li lüäli somik? se fonät kinik tikodis somik egetol-li? komipiäl kion ga espearikon bevü hiyunans ta cifs e löpikans!”

Pösod veütik no äjonom küpön, das ‚Akakij Akakievich’ ya irivom bäldoti yelas mödikum ka luldegas. Kluo üf sio äkanomöv panemön: hiyunan, täno te tefädiko, sevabo pö leigod tefü utan, kel ya älabon bäldoti yelas veldeg.

„Sevol-li, lü kim espikol atosi? suemol-li, kim binom fo ol? suemol-li atosi, suemol-li atosi? säkob ole osi.”

Pö timül et ätagom me fut oka, ilöpükölo vögädi oka jü tonod so vemöfik, das dred ästüikonöv igo no pö ‚Akakij Akakievich’. ‚Akakij Akakievich’ sunädo ästifikom, ävakulom, äleadom dremilön koapi lölik oka ed ön mod nonik äfägom ad stanön; if galedans sunädo no ilürönomsöv ad stütön omi, ko el kli! idofalomöv sui glun; äsepoloy omi ön stad tio nenmufik. E pösod veütik ön stad kotenik sekü utos, das vobed igo ipluon tefü spet, äd ön stad lölöfiko lejuitik kodü tikod, das vöd omik igo äkanon koedön lesuidikön meni, me flanaloged älogedom flenädani okik ad seivön, vio älecedom atosi, e nen moam juita äküpom, das flenädan okik äbinom ön stad mu nofümik ed igo äprimom flanaü ok ad senälön oko dredü.

Vio inexänom ve tridem, vio isegolom sütio: nosi atosa ‚Akakij Akakievich’ ya no ämemom. No äsenom namis, ni lögis. Dü lifüp lölik oka no nog pilublamom sovemo fa generan, zuo i se minister foginik. Ägolom pö nifadavir äluroröl in süts, imaifükölo mudi oka, ed aidönu ädeikom de

¹⁰² ...s. Sevabo brefod pla el *söl*.

pärunavegs; vien ma kösömot di ‚Peterburg’ älebladon lü om de vienüds valik fol, se lusüts valik. Sunädo maläd bufodik¹⁰³ pänübladon ini gug oma, e ven ärivom domi, no äfägom ad sagön vödi nemu bali; löliko äsvolikom ed ävedom malädan bedöfik. Sovemo ömna klülädon vobedön lublam pötöfik! Ün del ebo balidfovik fifahit vemik äsüikon põ om. Danädü yuf giviälik klimata di ‚Peterburg’ maläd äprogedon vifikumo, kas äkanoy-la spetön, e ven sanan ädajonom oki, posä ixamädom pebi, äplöpom ad datikön medi nonik, pläs äbüdülom lekäli me komprät hitik, ye te dat yuf benodik sanava no ödefon põ malädan; e reto põ tim ot ädanotükom pro om pos deleneit bal e lafik deadami nevitovik. Pos kelos älüikom lü jidalaban loatalöda ed äspikom: „Ed ol, o jidiganil! no fegebolöd vaniko timi, suniküno bonedolöd ome sarki peinik, bi ut kvärepaboadik obinon tu jerik pro om.” Va ‚Akakij Akakievich’ älelilom vödis pisagöl at ä pro ok mifätikis, ed igo üf älelilomöv, va ilabons-la vobedi pro om dafäküköli, va ipidom-la lifi liedafulik oka: nos atosa sevädön, bi ästadom ai põ fifahit e delir. Visions — aidönu bisarikums — nenstopo ätikologädons põ om: nu älogom hiel Petrovich ed äbonedom ome ad mekön mänedi ko träps seimik pro tifans, kels, äsä haludo äjinos laidulo lü om, äbinons-la dis bed, ed igo alminutiko ävokom lödijidalabani ad seramenön tifani bal de ok disaü bedateged; täno äsäkom, kikodo „vomaklot” bäldik omik älagon fo om, do älabom mänedi nulik; nu haludo äjinos lü om, das ästanom fo generan, älelilölo lublami pötöfik, ed ai äläsagom: „Binob döbik, or, o cädal!”; täno fino igo äblasfämom lunofölo medü sag vödas mu dredabikas, sodas jibäldanil: dalaban loatalöda < igo äkrodedof oki, bi primao ilelilof de om nosi sümik, zuo i bi vöds at äsökons nemediko eli „or, o cädal!”. Fovo äspikom nensiämikosi voik, sodas nosi äkanoy-la suemön; te äkanoy küpön, das vöds e tikods pemiks älüodikons ad mäned ebo ot. Fino ‚Akakij Akakievich’ pidabik äleadom sekömön lani okik. Ni cemi ni dalabotilis omikis äsniloy kipedio, bi balido gerans no ädabinons, e telido gerotadins vemo nemödiks äposbinons, sevabo: tuf penamaganaleplümas, kvait papüra vietik pro calöfadoküms, pärs kil lustogas, knops tel u kils de blit piliviosleitöls, e „vomaklot” põ reidan ya sevädöl. Lü kin atos valik eledutikon, te God sevon-la; atosi — koefobös osi! — igo no eseividom utan, kel konom jenotemi at. Eli ‚Akakij Akakievich’ ämovaliboy ed äsepüloy. E ‚Peterburg’ älaibinon nen ‚Akakij Akakievich’, äsif neföro igo idabinom-la in on. Änepubon ed ämoikon dabinäd fa nek päjelöl, põ nek ädigöl, neki änitedöl, ad ok igo no ilüälüköl küpäli pu natavana no änedemöla mögodi alik ad fanön kipölo me peän musaki kösömik ed ad lelogön oni medü daluskop; dabinäd kofis būranas sufodiko äsufälöl, e nen jenot plödakösömik alseimik in sepül ämoiköl, ab too põ kelan pu brefüpo bū fin lifüpa fomü mäned äsvo visitan litik¹⁰⁴ lekläravifo äpubon lifi pidabik pūlatimilo äliföfüköl, e dabinädi kelik poso mifät leigoso nesufidoviko äreifon, äsä äreifon nämädanis vola isik!...¹⁰⁵ Latikumo mö dels anik pos deadam omik galedan se diläd pilesedom lü löd omik ko бүd pro om ad komikön nenzogo — cif (äsä äsagom) äflagom osi. Ab galedan ämutom gekömön nensekiko, inunodölo, das etan no plu äkanom lükömön, ed as gespik ad säk: „kikodo-li?” ägebom notodamodi ko vöds sököl: „Benö! balugiko ya edeadom, esepüloy omi bū dels fol.” Ön mod somik idagetoy in diläd sevi dö deadam ela ‚Akakij Akakievich’, ed ün del balidfovik ya äseadom põ plad omik calan nulik, mödo gretikum ma geilot ed äpladöl penamo tonatis me penät no plu so stedik, ab ön mod mödo klivikum e slobikum.

Ab töbo ek ekanon-la fomälön, das atos valik no nog binon konot lölik dö ‚Akakij Akakievich’, das pebüojonidükos ome ad lailifön joviko ünü dels anik pos deadam okik, kelos äbinon-la äsvo givulot pro om demü lif omik fa nek piküpöl. Ab so ejenos, e jenotem plonabik obas süpiko geton fijenoti magälik. Da ‚Peterburg’ sagäds lesüpo äspearikons, das nilü pon: ‚Kalinkin’ < e mödo fagikumo iprimom ad dajonön neito oki deadan labü maged calana mänedi seimik pitiföl suköla, deadan kelik ön kodül küpa mäneda pitiföl ädesumom se jots valanas — no ädemölo diniti e tituli — mänedis valasotik, efe labü katapläd, bivapläd, vod, i nifüaplägunis räkunaskinik, renaraskinik, beraskinik... brefo: canis binü pläds e skins nenpläoto valasotiks, medü kels mens ireafons ad tiket ad tegön skini lönik. Balan calanas se diläd älogom me logs lönik oka deadani e sunädo

¹⁰³ *Maläd bufodik.* Nem evönädiköl slugaflamata.

¹⁰⁴ *Visitan litik.* Lūjonil ad silanan pemānietöl in poedot fa hiel Zhukovskij tiädü „Visitan klänöfik”.

¹⁰⁵ ...äsä äreifon nämädanis vola isik!... Ma namapenäd e dabükots nutimik Rusānik vödemadiled at pareidos-la votiko: „äsä ireifon zaris e reiganis vola...”

ämemosevom omi asä eli ‚Akakij Akakievich’; ab too atos sovemo idredükon omi, das äjutedom ad morönön me näm s valik lögas okik e sekü atos no äkanom lelogön gudiko, e te älogom, vio etan fagao ädunom kol om jästi tädöl me doat. De flans valik plons daduliko älükömons, das baks e jots — noe te titulakonsälalas (kelos äbinonöv sufovik), abi igo kurakonsälalas¹⁰⁶ — päzufükons koldäte lemuik kodü desum neitik mänedas. Pö pold ibüadoy ad öfanön deadani me med s mögik valik, ön stad lifik u deadik, ed ad öpönön lölöfiko omi as med votanis devodüköl, e tio äplöpoy tefü atos. Sevabo buigapoldan harata seimik in lusüt: ‚Kirjushkin’¹⁰⁷ < ya sio igleipom fimiko deadani len kolet; etan päküpodom ebo pö top miduna, pö steifül ad desumön mänedi raodaklöfik musigane plödüdünik seimik bü lunüp äflutöle. Igleipölo omi len kolet, poldan älävokom me vokäd okik calasvistic votik tel, keles äbligädöm ad stöpädön omi, du om it äsludom te ünü minut bal ad steigön nami okik ini but ad süramenön usao tabakiäri biadajalik, bi ävilom flifädükön dü nelaidüp nudi okik mälna dü lifüp piflödöli; ab tabak bo äduton lü sot ut, keli bevü votikans igo deadan no äkanom besufodön. Buigapoldan no nog iprimom, ifärmükölo me doat nudahogi detik okik, ad nünatemön me ut nedetik nameti lafik tabaka, ven deadan so vemo äsnidom, das lölöfiko äskutom stenölo logis kilanas valik. Büä inilükoms punis oksik ad röbön onis, deadan ya inepubom nenretodiko, e seko igo no äsüadoms, va fümiko nams oksik ifimakipons-la omi. Sis ettim dred soik kol deadans isüikon pö buigapoldans, das igo ädredöfoms ad fanön i lifanis, e te fagao ävokädoms nomöfiko: „He! o ol! bleibolöd golön ma vegäd olik!” E deadan=calan äprimom ad dajonön oki igo etflanü pon: ‚Kalinkin’, äsüükölo dred i vemik pö mens plafik valik. Ab too lölöfiko eglömobs *pösodi veütik ömik*, kel jenöfo luverato äbinom kodädan dinagola magälik pö jenotem reto lölöfiko veratik. Büval söt snata flagon nunön, das *pösod veütik ömik* suniko pos mogul ela ‚Akakij Akakievich’ pidabik ä pileblamöla ön mod dädädüköl äsenälom bosi ad lepid äsümöli. Kelied no äbinom nesevädik pö om; pö ladäl omik pülsifs gudik mödik ämögons, toä dinit vemo suvo äneleton ad jonülön onis. Sosus flenädan ätävöl isegolom se vobacem omik, igo äletikom dö el ‚Akakij Akakievich’ pidabik. E sis tim et ün del tio alik ‚Akakij Akakievich’ pidabik lublami calik no ibesufodöl äsüikom pö tikäl omik. Tikod dö om somafädo änetakedükon omi, das latikumo mö vig bal igo äsludikom ad lesedön lü om calani ad seividön, kis ätefon omi e lio ästadom e va voiko äkanoy yufön omi me bos; e ven änunodoy lü om, das ‚Akakij Akakievich’ ideadom lesüpo ön fifahit, igo päfäkükom, äsenälom ladäladodi e dü del lölik ästadom ön miladälod. Ävilölo boso säjäfälikön e möükön magädi neplitik, ädetävom ad soarazälül lü balan hiflenädanas okik, lä kelan ätuvom sogi menagik, e — kelos äbinom gudikün valikosa — valans us älaboms gredäti tio leigiki, sodas leliv dunas omik äkanon pamiedükön vero dub nos. Atos ävobedon küpädiko ladälastadi oma. Ämufädöm, ävedom kosädöfik, flenöfik — brefo: äfelifädöm lebno soari. Pö säned äfidrinom väretis zao telis Jampänavina, med kelik, äsä sevädos, binon saidiko vobedik tefü fredöf. Jampänavin äkoedon omi klienön ad dins zuik difik, sevabo: äsludom ad no nog vabön lomio, ab ad vabön diseinü visit läda sevädik ömik: ‚Karolina Ivanovna’, läd jiniko Deutänik ma licin, kol jikel äsenälom fäkis vero flenädikis. Nedosös nunön, das pösod veütik ya no äbinom himen yunik, äbinom himatan gudik, famülatat lestimabik. Sons tel, balan hikelas ya ädunodom in бүр, e daut löfidik degmälyelik ko nud boso blegik ab plitülik aldela äkömons ad kidön nami omik sagölo pö atos: „,bonjour, papa’¹⁰⁸.” Jimatan omik: vom nog mayulöfik ed igo leno nejönik < primo ätenükof äl om ad pakidön nami okik e poso iflekölo oti ko flan votik löpo äkidof nami omik. Ye pösod veütik reto lölöfiko äkotenöl tefü löfüls lomik ä famülüks icedom osi gidöfiki ad labön pro kosäd flenik jiflenädani pö zifadil votik. Jiflenädan at leno äbinof jönikum ni yunikum, ka jimatan oma; ab räts somik ga dabinons in vol, e no dalobs cödön onis. Kluö! pösod veütik änexänom ve tridem, äpladom oki stanölo ini slifavab¹⁰⁹ ed äspikom bökane: „Lü ‚Karolina Ivanovna’,” ed om it

¹⁰⁶ ...kurakonsälalas. Ma namapenäd e dabükots mödik pla vöd at papenos: „klänakonsälalas it” (sevabo pamänioton titul löpikum in Rusän ettimik ba ta noms sevärik sänsurik).

¹⁰⁷ Lusüt: ‚Kirjushkin’. Lusüt ko nem somik (in namapenäd primo pägebon sotül boso votik, sevabo: ‚Kivrjushkin’) neföro ädabinon in ‚Peterburg’. U ‚Gogol’ it ädatikom topädanemi at, ud at äbinon nem necalöfik ettimik lusüta seimik. Ba ätefon subsati: ‚kirjushka’, me kel änemoy boyadis e cödetiledunanis (ma näinem boyada konädik: ‚Kirjushka’).

¹⁰⁸ ‚bonjour, papa’. Fransänapüko: „deli gudik! o fatül!”

¹⁰⁹ ...äpladom oki stanölo ini slifavab. Pla vöds at in dabükots mödik (ma koräkots pübanas tumyela teldegid) pareidos: „äseidom oki ini slifavab”. Ba sotül rigik äbinon lüjonil ad generan: ‚Alexander Benckendorff’ (1782–1844),

ivilupölo oki ön mod vemo magifik ko mäned vamik, äbleibom binön pö stad plitik ut, gudikumi ka kel ga no ädatikoyöv pro men Rusänik, sevabo stad ven ek it betikon nosi, e vüo tikods: bal plitikum ka votik < ito süikons pö tikäl igo nes töbön ad dayagön ed ad sukön okis. Äbinölo fulik me juit, nen pats mödik äreaform ad memön timülis valik yoföl soara pilifädöl, vödis valik, kels ikoedons smilön sogodi smalik; mödikis onas igo idönuom lafalaodiko ed isludom, das äbinons leigoso smilikodöls, äsä büikumo, e sekü atos no äbinos bisarik, das om it älusmilom ladälajuito. Tepavien too nesuvikna ätupon omi: vien, kel ipubölo letiro ä süpiko de top dö kel te God äsevon-la e sekü kod nesevädik seimik vemöfiko äleblabon grobiko ini logod, äjedölo ome usio nifarägis, äsvolükölo äsvo saili mänedakoleti, u süpo äjedölo oti ko näm nenatik züi kap omik äd äkodölo ön mod somik ome töbis laidulik ad liviotirön oki de kolet at. E pösod veütik süpo äsenom, das ek igleipon omi vemo fimiko len kolet omik. Igüflekölo oki, äküpom meni ko geilot smalik in näileiged bäldik vorik, e nen moam jeika ämemosevom omi asä eli „Akakij Akakievich”. Logod calana äbinon paelik äs nif ed älogodon äs ut deadana voik. Ab jeik pösoda veütik äbepluon nivodis mögik valik, ven älogom, das mud deadana ädunon mijästidi e posä dredabiko ikoedon sekömön älä om smeli sepülik äsagon spikoti sököl: „Hä! fino ol epubol! fino edunob somikosi... sevabo egleipob oli len kolet! neodob mänedi ebo ola! no ebejäfol obiki e zuo elublamol obi — seko anu degivolöd oli!” *Pösod veütik* pidabik tio ideadom. Fe äbinom vemo kaladanämik in bür e valemo komü donikumans, zuo fe alan igo pö loged balik lü logot manöfik omik e maged äsagon: „Ö! kaladanäm kion!” ab pö jenet at, äsümölo ko mens vemo mödikis logoti hünöfik laböls, äsenälomdredi so vemiki, das no nenkodiko igo äprimom ad dredälön tefü glepäd maläda seimik. Om it igo ädejedom mögiküno vifiko se jots okik mänedi oka ed ävokädom bökane me vög pimitiröl: „Gö! me näm valik lomiö!” Bökan, posä ililom vögädi kel ätonon kösömo ün minuts neoda dranik ed igo päkoboyümon ko stigäd fomü bos mödo stöfikum, büökälo äklänedom kapi okik dibikumo vü jots, äkoedom löjutön bati ed äkoedom spidön vabi äsvo sagiti. Ünü za minuts mäl pösod veütik ya äreaform foi nügolöp doma okik. Om paelik, mu pidredüköl e nen mäned plas ävabom lü „Karolina Ivanovna”, änüvegom lomiü ok, töbo älugolom jüi cem okik ed äfelifädom neiti ön stad vemo brulik, sodas ün del balidfovik gödo pö tiedidrin daut äspikof ome stedälo: „Adelo binol vemo paelik, o fatül!” Ab „fatül” äseilom ed äspikom neke vödi bal dö utos, kelos ijenon pö om, e kitopo ibinom, e kitopio ivilom vabön. Jenot at ikodon magädi dibätik pö om. Igo äprimom ad sagön mödo nesuvikumo sumätöfanes okik: „Lio künol-li? Suemol-li, kim binom fo ol?”; ifi äsagon, täno no büä primo ilelilom, pötü dinastad kinik äbegoy ome. Ab binos nog mödikumo küpädik, das sis ettim pub calana ä deadana lölöfikö ifinikon; jinos, das mäned generana vero iklotugon jotis omik; pu neseimo ya äliloy dö jenots somik, das idetiroy de ek mänedis. Too mens mödik duniälik e kudafuliks leno ävilons takedikön ed äsagons semiknaiko, das in zifadils fagik calan deadan nog äbleibom dajonön oki. Sio buigapoldan ömik di „Kolomna” älogom me logs lönik oka, vio späk isükömon pödaü dom, demü kel ägigidom; ab äbinölo natälo boso nennämik ön mod somik, das svinül kösömik daülik balna, iserönölo se dom privatik seimik, äkoedom falön omi sui glun — ad smil levemik bökanas züamo ästanölas, de kelans äplöpom ad getön demü kof somik lukönädi bal a pösod alik ad remön tabaki... kluö! äbinölo nennämik, no äkünom ad stöpön oni, ab äbleibom sökön golo oni pö dag, jüs fino späk süpiko ägülogon ed, istopölo, äsäkon: „Kisi vilol-li?” ed äjonon puni so gretiki, uti kelik igo no äkanoy-la logön pö lifans. Buigapoldan äsagon: „Nosi,” e tü timül ebo ot ägeflekome oki pödio. Ab too späk ya äbinon mödo gretikum ma geilot, älabon mustagi gianagretik e, posä ilüodükon stepis oka — äsä äjinos — älä pon di „Obukhov”, lölöfikö ämoikon in neitadag.

1842.

NOET TRADUTANA. Timakompenans ela Gogol' äbüocedons, das äreaform ad tiket dö konot at sekü flun konotüla bal. Hiel „P. V. Annenkov” pö nunam dö sogod flenädanas lä „Gogol” äkobikölas äpenom sökölösi: „Seimna komü „Gogol” konotül bürük pekonon dö calan pöfik seimik ä bödiyagan lefäkälik, hikel medü späliäl plödakösömik e töbids nenfenik ä leziliks pö vobods zuik

kel timü reig lampöra Rusänik: „Nikolaj” balid < ädunodom as cif polda bolitik. Suvo ävabom stanölo da „Peterburg”. Äcedoy, das poedan famik: „Anton Del'vig” (pimotöl ün 1798) < ädeadom pö bäldot yunik ün 1831 kodü lufif posä pizanädome fa „Benckendorff” ön mod bapüköl in vobacem omik. Jenot et id äkanon flunön lautani.

plä calajäfs okik ikobükom monamödöti saidik ad rem gūna legudik di ‚Lepage’ mö suām ruabas 200 (fomü bankazöts). Balidnaedo ven ädetävom in botil okik love lebug Suomiyänik diseinü fanot, ipladölo gūni jerabik fo ok su boug, ästadom ma lesag lönik oka ön okglöm seimik ed äsevälöfikom pasä ilogedom bougi e no iküpom dini nulik oka. Gün pidetiron ini vat fa ridem densitik, da kel seimöpo äbeivegom, e töbids valik ad tuvön oni äklülädons binön vaniks. Calan ägekömom lomio, äseitom oki ini bed e no plu älöädöm; äreaform ad fifahit. Te danädü moninükobükam kobädik calasvistas omik jenoti at iseivölas e gūni nulik ome iremölas pädonuliföfükom, ab jenoti dredabik no plu äkanom memikön nen sükam funapaela pö logod... Valikans äsmilons dö konotül at su jenot jenöfik pistaböl pläamü ‚Gogol’, hikel medito älelilom oni lölik ed ädonükom kapi okik. Konotül at äbinon tikamagot balid tefü konot milagik omik: „Mäned”, ed ädavedikon pö lan oma tü soar ebo ot.” (Ma buk: ‚Lautots ela ‚N. V. Gogol’ ”, dabükot degid, redakan: ‚Nikolaj Tikhonravov’, toum telid, ‚Moskva’, 1889, pads: 610, 611.)

Ye konotüls votik ettimik id äkanons-la flunön eli Gogol'. Samo hiel ‚A. I. Sulakadzev’ (1771–1829) änüpenom ini päp okik konotüli sököl: „...len legad stimü Toriän fagotü steps 6 u 7 de poldabuig soaro midunans ätatakons cädani ed äberavons omi, ädetirons mänedi, ädesumons gloki, böbi e somikis, ävokädöm, ab buigapoldan ägespikom, das äbinom balo e no ädalom degolön de buig: galädöp okik. Nen tikamagots votik peberavölan favom e zanädöm buigapoldani, ed otüpo haratapoldan beigolom e besäkom dö kod vokäda. Peludämölan nunom neläbi oka, ab haratapoldan gidilükom buigapoldani me utos, das etan binom galädan, e sekü atos no dalom lüvön galädöpi okik ad golön seimio.

Piberavölan älelilom nesiämi lölik, äsäkom, va pu ävilom seivön, lio e kitopo atos ijenon pö om. Haratapoldan sagom: „Vilöfö!” E so bofikans degoloms ma fagot ut, ön kel eberavoy omi. „Ekö! pö top isik etatakoy obi,” sagom, „de top ebo at evokädob buigapoldane, ed ekö! flap balid, keli egetob de midunan, ebinon somik” (ko vöds at peludämölan edunom flapi grobik ta kap haratapoldana, poso ta blöt e fovo, sodas dünädan poldik evokom yufi e flagom buigapoldane yufi). Ab jonölan, vio äflapoy ed äberavoy omi, vokädöm: „Mufi nonik de top olik! o galädan! no dalol lüvön galädöpi olik!” Poso haratapoldan ävilom dugön omi lü poldöp, ab etan, no ibaiodölo, ägolom lü ‚Shul'gin’: löpapoladacalal < ed id äkonom dönu jenotemi lölik so notodälo, das ‚Shul'gin’ äbüdom haratapoldane piflapöl it ad pelön ruabis 500 piberavölane. E so jenotem äfinon.” (Ma buk: ‚Konots di ‚Peterburg’ ”, dabüköp: „Nolav”, sökod: „Mebamals literatava”, pad: 286.)

DELABUK LIENETANA.

Tobula d. 3^{id}.

Adelo fätot plödakösömik äjenon. Gödo älöädob vemo latiko, e posä jiel ‚Mavra’ iblinof obe butis piklinüköl, äsäkob, düp kinid äbinos. Iseivölo, das ya bü lunüp flapaton pötü düp degid itonon, äspidob vifiküno ad klotön obi. Koefob, das buiküno leno ägoloböv lü бүр, bi äbüologob, saäbälalogodi kelik sekionacif obsik ölabom. Ya sis lunüp sagom obe: „Sekü kod kinik-li, o digikan! brul so vemik ai dabinon pö tikäl olik? Semikna bitol luspídiko, äsvo lusapan, e semiknaiko so brulükol bejäfoti, das diab it no osäbrulükon-la dini, samo pö tiäd doküma penol minudi, no malol däti, ni nümi.” O jäpan maleditabik! so nejönik äs härod lunik! Bo glötom kol ob, das seadob in vobacem dilekanik e tipükob penis pro hiklatal. Brefo: no ägoloböv lü бүр, if no älaboböv spetidi ad kosgolön kamerani ed in mod seimik ba ad debegön de lavaran et bü del perajanöl nemu bosu meseda. O jafäb kion! Töbo seimüpo givom-la bü түр moni a mul. Godö! vifikumo menefacödöt oprimon-la. Kanoy dabegön ön mod alseimik, kanoy lemu defädön, pö jenet alik givom-la nosi. Binom diab voik vietaherik! Vüo in löd jikvisinan lönik flapof omi ta cügs. Valans sevons atosi. No suemob, fruts kinik pagevons dub dunod pö diläd ministera. Us getotafonäts nonik dabinons. Dinäd vero votik reigon pö guvanef provinik, cäms sifädik e tatiks, sevabo: us loegoy balani blotön pö gul smalik e laipenön. Atan lenlabom trelülagunili slapik, logod omik binon so gagik, das koedon süikön desiri ad spuk, too demoyös, kiojeriki länädadomi loatom! Binos nesiämöfik ad steifülön ad blinön ome bovüli bösinik pegoldöl. „Atos,” sagom, „binon legivot¹¹⁰ pötöfik te pro sanan.” Legivoy-la ome telfimädi trotajevodas, u bökvabi, u bivaplädöti a

¹¹⁰ Sevabo: remädöt.

ruabs kiltum. Jinom binön so sofaladälik, sagom so tödo: „Leadolöd, begö! loenön obi neifili olik ad tipükön penili,” e pö etos so beravom eki, das oleadom blibön te jiti len began. Ye dido dünodem obsik binon cädik, klin pö valikos binon so vemik, das pö guvanef provinik sümikos neföro paküpon-la, samo pö obs tabs binons binü mahun, e cifs valik lüspikons plüto. Si! koefob, das if cäd dünota no äneletonöv etosi, ga sio ya bü lunüp älüvoböv dilädi ministra.

Älenükob mänedi bäldik ed äkesumob reinajelömi, bi ästurareinos. Nek äbinon su süts. Te äküpopob luvomis, itegöl okis me trelüls, e tedanis Rusänik dis reinajelöms, e bökanis. Tefü cädans te calasvists obik: bürans < älugoloms. Älogob balani len vegatraväröp. Ilogölo omi, sunädo äsagob obi: „Ha! Nö! o digikan! no golol lü diläd, ab spidol demü jiutan, jikel vifagolof föfo, e lulogol lögilis ofik. Man kio maleditilik binom calasvist obik: büran! Nämätü God! no läsom leigodü fizir alik: if jiseiman labü lädahät beigoloföv, tän pö dinäds alik primom ad pogolön ofi.” Du äbetikob osi, äloegob nilikön vabölo bökavabi lü selidöp, keli äbeigolob. Sunädo ämemosevob vegömi: at binon bökavab dilekana obsik. Ab no äzesüdos pö om ad visitön selidöpi, ed ätikob: bo us dautil omik äbinof. Älenpedob obi leni mönil. Dünan ämaifükom vabayanis, ed of äsebunof se bökavab äs bödil seflitöl. Kio älogedof detio e nedetio, kio äkoedof süikön logis e logabobis okikis!... Godö! o Söl obik! ob päridikob, päridikob lölöfiko.

E demü kis mutof-li setevön pö stom so reinöfik? Pos atos lesagoy, das voms no labofs-la desiri vemik ad flabs valik et. No ämemosevof obi, i nog ob it desino ästeifülob ad vilupön obi mögiküno löliko, bi älenlabob mänedi vemo pineklinüköli, e zuo at baiädon ko maget ivönädiköl. Nu lenlaboy mänedis ko kolets lunik, ed ob älabob brefikis, efe bali sus votik; i klöf obik leno me stem pibevoböl. Jidogil ofik, no ikanölo nüdranön da yan selidöpa, äblibof su süt. Sevob jidogili at. Panemof: „Medzhi”. Igo dü minut bal no äblibob us, ven süpo ällilob vögili löpöfik: „Glidö! o „Medzhi’!” Bisarö! Kin sagon-li atosi? Äzilogedob ed äloegob golön dis jelöm vomis tel: balani bäldik, votani yunik. Ab ya ibeigolofs, e nilü ob dönu ätonos: „Sin edavedon pö ol, o „Medzhi’!” Go diabö! eküpob, das el Medzhi e dogil po voms golöl äbedasmeilons odi. „Ö!” sagob ninälo obe it, „bisar kion! ba brietob-li üfo? Ye atos jinon jenön nesuvo pö ob.” — „Nö! o „Fidel’!” negideto badiniludol,” ob it äloegob sagon osi eli Medzhi, „äbinob, ,av’! ,av’! äbinob, ,av’! ,av’! ,av’!¹¹¹ vemo malädik.” Jidogil kiof! Koefobös, das vemo ästunikob, kodä ilielob spikön ofi me pük menik. Ye posä imeditob valikosi staböfiko, sunädo ästopedob ad stunön. Dido ya äjenons jenots sümik mödik da vol lölik. Sagoy, das in Linglän älöpiosvimon su sürfat vata fit, kel äsagon vödis tel in pük so bisarik, das nolavans ya dü yels kil ästeifons ad fümükön oni, ab jünü äletuvons nosi. Äreidob in gasesds i dö kuns tel, jikels älükömofs lü selidöp, ed äbegofs okes pauni bal tieda. Ye — koefobös osi! — mödo vemikumo ästunikob, ven el Medzhi äsagof: „Äpenob ole, o „Fidel’!” bo hiel Polkan¹¹² no äblinom penedi de ob.” No ogetoböd-la mesedi! Dü lifüp lölik oba neföro ällilob, das dog fägon-la ad penön. [Te nouban fägon ad penön verätiko. Fe binos fümik, das anans tedanbüranas ed igo dutetanas bosilo penons semikna, ab penam onsik gretadilo binon döfik: ni liunüls, ni püns, ni stül dabinons.]¹¹³

Atos ästunükon obi. Koefobös! sis brefüp äprimob semikna ad lilön ed ad logön dinis ut, kelis nek nog föro älogon ed älilon. „Golobös!” äsagob ninälü ob it, „po jidogil at, ed otüvülob, kif binof e dö kis tikof.” Ämaiflegülob reinajelömi obik ed äprimob ad golön pödü voms tel. Älovegolobs lü süt: „Gorokhovaja”, äflekobs obis lü süt: „Meshhanskaja”, usao lü süt: „Stoljarnaja”¹¹⁴, fino lü pon di „Kokushkin”, ed ästopobs fo dom gretik. „Sevob domi at,” äsagob ninälü ob it. At binon dom ela Zverkov. O kum kion! Kiomödotasotiks mens lödons in on, samo jikvisinans kiomödik, Polänans¹¹⁵ kiomödik! e calasvists obik: bürans < dabinons so mödiks, äsä dogs seimöpo, ed äsva balan seadon

¹¹¹ Ma Rusänapük dogs vaulons-la me linteleks sököl: „av’! „gav’! „tjav’!

¹¹² El Polkan binon in Rusän nem patedik pro hidog.

¹¹³ Is e fovo vödemadiled vü kläms kvadafomik ädabinon in namapenäd, ab ädefon — luveratiküno sekü proib sänsurik — in pübots dü lifatim ela Gogol’: lautan. Mödadilo pö jenets somik vödemadileds zuik ma namapenäd no pamoädons in pübots nutimik Rusänik, ab kanons defön in tradutods mödik sevädik ini püks votik. Ba ek reidas, kelen ya ereidon lautotis ela Gogol’ petradutölis, oseivon nulikosi danädü tradutod Volapükik at.

¹¹⁴ „Gorokhovaja”, „Meshhanskaja”, „Stoljarnaja”. Sütanems sinifons Rusänapüko tefädo elis „pisälik”, „sifanik”, „kapananik”.

¹¹⁵ Ma pübots mödik mutoy-la reidön: eli „tevens” pla el „Polänans”.

su votikan. Id ob labob us flenädani bal, kelan bepläyom gudiko tubati. Voms älöpiogolofs lü tead lulid. „Gudö!” ätikob, „nu no ogolob usio, ab memidob pladi ad gebädön nünì at pö jenet pötöfik balid.”

Tobula d. 4^{id}.

Adelo binos vedel, sekü kelos äbinob lä cif obsik in vobacem omik. Desino äkōmob gölikumo ed, posä iseidob obi, äfitipükob penis valik. Dilekan obsik bo binom man vemo sagatik. Vobacem lölik omik pebepladon ko ramars labü buks. Äreidob tiädis anikas, e buk alik flagon nolami, efe nolami so dibätiki, das atos binon sus suem svistefa obsik: u val pepenon in Fransänapük, ud in Deutänapük. E lülogoyös logodi omik: o! cädät kion nidon in logs! Nog neföro älielob sagön omi vödi nezesüdik. Ba te ven lügivoy dokümis, säkom semikna: „Lio binos-li in yad?” — „Binos luimöfik, o klatal!” Si! leno binom leigan obas! Binom man tatik. Ye küpob, das pato löfilom obi. If i dautil oma... Ag! kanay kion!... Saidö! saidö! seilö! — Äreidob eli „Bienil”¹¹⁶. Kiofopik pöp binon Fransänane! Benö! kisi üfo vilons-li? Nämätü God! obo oflapoböv valanis onas me tuigülatufs! In penäd ot id äreidob bepenoti vemo plitiki baola, fa cödätal di „Kursk” ipenöli. Cödätals di „Kursk” penoms gudiko. Pos atos äküpälükob, das düpalaf bü bal ya itonon, ab obsikan¹¹⁷ no isekōmom se slipacem okik. Ye zao tü düpalaf bü tel jenot ejenon, keli nek okanon-la bepenön kuratiko me pen. Yan ämaifikon, äbüocedob, das dilekan äpubom, ed älöpjojutedob se stul ko doküms; ab of äbinof, of it! O saludans valik! kio pekloto! älenlabof kloti so vietiki, äsä svanaplümemi, ö! kio plifädagiki! e kio älogedof! äsä sol! nämätü God! äsä sol! Äbiegof ed äspikof: „El „papa”¹¹⁸ äkomom-li is?” Ag! ag! ag! o vög kion! äsvo jikanair! vö! jikanair! „O klatal!” primo ävilob spikön, „no бүдölös ad cödetadeidön obi, ab if vilol-la cödetadeidön, tän ocödetadeidölös obi me namil generanik olik!” Ab, diabö! no äfägob ad koedön linegön obi ad sagön osi, e te äspikob: „Lenö! o cädalädül!” Brefüpo älogedof obi, buki, ed äleadof falön nudasärvätüli oka. Äjutedob muvifo, ädeslifädob su baged maleditabik, tio öleadob flapön nudi obik bludamio, ab äplöpob ad blebükön obi staniki, ed äramenob nudasärvätüli. O saludans! särvätül kion! binon mu slenik, batitik, e ma benosmel mabar, mabar voik! Äsvo kanoy-la smeilön generi it de särvätül at. Ädanisagof e so bosilo älusmilof, das lipils juegasvidik ofik töbo ämufons. Poso ämogolof. Dü düp nog äbleibob seadön, e süpo domahidünan äkōmom ed äspikom: „Degolölöd, o „Aksentij Ivanovich”! Iomio, bi söl ya edetävom de dom.” No plidob sogodi hidünanas, bi alan onas ai buükon ad seidön oki in föfacem, supladölo namis e lögis oka valaflanio, e töbo töbidon-la ad nutön pu balna me kap. Igo atos no saidon: seimna balan manas maleditilik at äfatüitom ad givön obe tabaki nes löädön de plad okik. Va sevol-li? o dünan fopik! das binob calan, binob lebenomotedik. Ob ye äsumob häti ed ito älenükob obe it mänedi, bi atans neföro lügivons-la oni, ed äsegolob. Lomo mödadilo äseatob su bed. Poso ädepenob setülis legudik:

Jidigikani obik dü düp no logölo,

Äcedob, das dü yel no ilogob;

Lifi obik ad hetön primölo,

„Kanob-li lifön?” äsagob.

Atos bo binon lautot fa el Pushkin. Soaro, vilupölo obi in mäned, ägolob lü nügolöp jiklatala ed ästebedob lunüpo, va ösegolof ad seidön oki ini bökavab, dat ükanoböv logön osi nog balna, ab nö! no äsegolof.

Novula d. 6^{id}.

Sekionacif evutükom obi. Ven äkōmob ini diläd, äkoedom kömön lä ok obi ed äprimom ad spikön lü ob so:

„Benö! plänölöd, begö! kisi dunol-li?”

„Kis-li? Dunob nosi,” ägespikob.

„Ga meditolöd gudiko! fe ya labol lifayelis plu foldegis, kludo ya esötölöv dagetön sagati. Kisi ol magälol-li? Bo cedol-li, das no sevob ludunis valik olik? Ga sio pogolol dauti dilekana! Gudö!

¹¹⁶ Sevabo: „Bien nolüdik”: gased sevädik, ettimo in el Sântz, Peterburg’ päpübön. Äsevädön as periodapenäd tatik güädimik, kel id änotükon sagädis e nünis mödikis nekonfidovikis.

¹¹⁷ Is: cif obsik.

¹¹⁸ Sevabo Fransänapüko: fatül.

logedolöd oli it! te meditolöd kälöfiko: kim binol-li? ga no binol plu veütik ka ser. Fe igo no dalabol lubegafenigi bal. Pu lülogetolöd lü lok ad dalogön logodi olik! Kanol-la spelön nosi.”

Diabö! lindifos-la, das logod omik boso sümon ad pötekaflad, zuo labom su kap heratufili fomü töp petördöli, zuo lüodükom kapi okik löpio, zuo nugvetom oni me rosät seimik. Too cedom, das te om dalom-la dunön vali. Suemob, suemob, sekü kelos skanom kol ob. Glötom, bi ba eküpom malotis benomeuga obe pagevölis. Spukobös sui om! Äsua veütos-la, das binom kurakonsälal. Si! ekoedom lagön pö ok jänili goldik len glok, bonedom butis a ruabs kiltum. Diab ogleiponös omi! Üfo dutob-li lü sogät donik seimik, lü skrädans, u lü cils donafiziras? Binob nouban. Benö! id ob okanob papromuvön ad dinit löpik. Labob te lifayelis foldegtel, sevabo bäldoti ut, pö kel fefo dunod tatik te primon. Stebedolöd! o flenädan! obo obinob konulan, u ba — if God uvilon osi — igo calan seimik löpikum. Obo id odagetob benorepüti igo gudikumi ka uti olik. Sekü kelos epladol-li oli sui tikädöp, das nek plä ol it binon-la cädan? Givoyös obe trelülaguni di „Rutsch”¹¹⁹, ma vogäd nulädik pemeköli, e flabülobös särvigi obik me särvigakravat ot, äsä lenlabol, tän leno oleigol-la lä ob. Mistad balik edavedon pö ob: no binob benolabik.

Novula d. 8^{id}.

Äbinob in teatöp. Äplösenoy fredadramati musigik dö hiel Filatka: fopan Rusänik. Vemo äsmilob. Nog lopül seimik päplösenon ko poedotils drolik ta gitädals, pato ta cämaregistan bal, e val so boldiko pilauton, das ästunob, vio sänsurans iletons osi, id änunoy kleiliko dö tedans, das cütoms-la pöpi, e das sonils omas jovoms-la e steifoms-la ad dagetön noubi. Dö calonunodans id ätonon strof drolik, sevabo das löfons ad blamön vali, e das lautan begon-la lüdalilaneffe ad jelön oni. Nu lautans prodons dramatis vemo klaunöfikis. Löfob ad visitön teatöpi. Üf kopek opubonöv in pok obik, nos oneletonöv obi ad golön usio. Ye so nemiks svins somik dabinons bevü calasvists obsik: fümädiko leno ogolom-la luman et lü teatöp; te üfo glato ogivoyöv ome bilieti. Jiplösenan bal äkanitof legudiko. Atos äkoedon memön obi jietani... Ag! o kanay!... Saidö! saidö!... seilö!

Novula d. 9^{id}.

Tü düp jölid ädegolob lü diläd. Cif sekiona so äbitom simulölo, äsua no äküpom-la kömi oba. Obo id äbitob ön mod sümik, äsua nos ijenon vü obs. Dönuamo äxamob ed äleigodob dokümis. Ämogolob tü düp: fol. Äbeigolob lödi dilekana, ab nek äjonon oki. Pos fided mödadilo äseatob su bed.

Novula d. 11^{id}.

Adelo äseadob in vobacem dilekana obsik, ätipükob pro om penis teldegkil, e pro ji... ag! ag!... pro jiklatal < penis fol. Vemo löfom, ven pens mödikum binons su tab. Ekö! vo binom tikodafulik! Suviküno seilom, e ninälo — niludob — betikom vali. Vilob seivön utosi, dö kelos tikom mödiküno, kis padesinodon ninälü tikäl at. Vilob küpedön de fagot nilikum lifi cädanas at, plütotis valik at e dinis kurik, vio bitons, kisi dunons in sogäl obsik. Ebo valikosi at vemiküno vilob seivön. Anna ädesinob ad primön spikoti ko hiklatal, ab — go diabö! — ön mod nonik lineg lönik älobedon obi: te plöpoy ad sagön, va binos koldik u vamik in yad, e leno fägoy ad pronön bosi votik. Vilob nülogön ini sogacem, lü top kelik yani emaifiköl te logoy semikna, e pos sogacem ini cem fovik nog bal. Ag! kioliegik dekam us binon! Kions loks e bösinacans! Vilob nülogön usio, lü dil et doma, kö jiklatal lödof, lü top ebo et vemiküno vilob logön. Vomacem nitedon obi, vio us papladons fladüls, glätots valiks ats, flors soik, das igo dredoy ad natemön lü ons, vio us seaton klotem ofik pepemüköl, kel sümon ad lut vemikumo, ka ad klotem voik. Vilob nülogön ini slipacem... us — niludob — ga binos milagik, us — niludob — ga binos parad somik, das leigikos igo no dabinon-la in sül. Lülogobös bamili ut, sui kel pladof lögili oka, löädölo se bed, vio stog so vietik äsä nif palenükon sui lögil at... ag! ag! ag! saidö! saidö!... seilö!

Ye adelo edagetob tiketi, äsua lit seimik eklilükon-la vali, sevabo: ememob spikoti et dogilas tel, keli ililob su lesüt di „Nevskij”. „Gudö!” ätikob ninälü ob it, „onu oseivob vali.” Omutob dagetön spodotis ut, kelis äsedons ode dogils bapöfik at. Ba bos oklülükon se peneds et. Koefobös! igo ya

¹¹⁹ El Johann Konrad Rutsch (pemotöl ün yel: 1793 in el Dühren) äbinom skrädan famik, kelan bevü zifs votik ävobom in el Sânt-,Peterburg’ Rusänik ed igo äjäfidom as kurablünan pro lampör Rusäna. Ün yel: 1838 < älüvom Rusäni, ab äposblikükom us skrädöpi oka, keli äguvons röletans omik. Rusänapüko famülanem et pävotükon ad „Ruch’ (Руч’), ed el Gogol’ ägebom ladyeki: „ruch-evskij’ (sevabo: „руч-евский”).

seimna älävokob lä ob balna jieli Medzhi ed äspikob: „Lilolöd! o ‚Medzhi’! ekö! nu binobs telo, zuo okanoböv färmükön yani, if uvilol osi, dat nek ologon obis. Konolöd obe valikosi, kelosi sevol dö jidalaban olik, sevabo: kif e lio binof-li? Oyulob ole nämätü God, das osevadükob neke atosi.” Ab jidogil käfik älenpedof göbi oka, äsmalükof oki lafo medü blotükam, e seilo ämogolof da yan, äsva älilof-la nosi. Sis lunüp äniludob, das dog binon mödo visedikum ka men; igo äsüadob, das fägon ad spikön, ab labon todi seimik. Binon bolitan süperik, küpon vali, stepis valik mena. Vö! to nelets alseimik odelo ga ogolob lü dom ela Zverkov, odasäkob jieli Fidel', e — if atos oplöpon — odetifob penedis valik, kelis jiel Medzhi epenof ofe.

Novula d. 12^{id}.

Tü düp telid poszedela äsegolob ad tuvön fūmo jieli Fidel' ä dasäkön ofi. No löfilob ad sufälön brasidasmeli, kel sejuton se lucaniselidöps valik süta: ‚Meshhanskaja’; zuo mismel so hölöfik sekömon disaü yan doma alik, das ävifagolob mögiküno vifiko, ifäikipölo nudi oba. Febodans bapalik i koedons sekömön suti ä smoki se voböps oksik ön mödot so vemik, das men cädik leno kanon spatön is. Posä irivob teadi mälid ed itoenob yanakloküli, äsegolof luvomil, kel no älogotof vemo nejöniko ed älabof feelidis smalik. Ämemosevob ofi. Äbinof jiutan, kel ikegolof ko jibäldanil. Boso äredikof, e sunädo äsuemob: „Ol, o digikan! vilol dagetön higami.”

„Kisi vilol-li?” äspikof.

„Zesüdos pö ob ad spikön ko dogil olik.”

Luvomil äbinof stupik! sunädo iseivob, das äbinof stupik! Ün tim ot jidogil älürönof vaulölo. Ävilob gleipön ofi, ab of — jibadikan kiof! — tio ägleipof nudi obik me tuts oka. Ye äküpop pö gul bäseti ofik. Ha! Neodob ebo ati! Änilikob lü on, äpemükob stoli in bok boadik ed ad koten vemik oba äsetirob tufi smalik papürabledilas. Posä jidogil gagik ilogof atosi, primo äbeitofo obi len surad, e posä idatuvülof, das iramenob dokümis, äprimof ad luhagön ä flätülön, ab äspikob: „Nö! o digikan! adyöl!” ed ämorönob. Niludob, das luvomil äpölacedof-la obi lienetani, bi vemo ädredikof. Ikömölo lomio, ävilob nenzogo primön vobodi e leodükön penedis at, bi logamafäg obik boso badikon pö kandels. Ye el Mavra äreafof ad tiket ad klinükön ko vat gluni. Luvoms fopik Suomiyänik at ai vedofs nepötatimo klinöfäliks. Kludo ämogolob ad spatön ä betikön jenoti brefobüik. Onu fino oseivob dunis valik, tikis, motivis valasotik at, e fino odadranob jü dasev vala. Peneds at odasevadükons vali pro ob. Dogs binons pöp visedik, sevons tefis dipik valik, e sekü kod at val bo obinon us: bepenot e dunots valik söla et. Us bos obinon i tefü jiutan, kel... saidö! seilö!... Tüi soar äkömob lomio. Gretadilo äseatob su bed.

Novula d. 13^{id}.

Benö! dalogobös! pened binon saido kleilik. Ye penät labon patöfis seimik dogik. Reidobös!

O ‚Fidel’ löfik! jünü no kanob kösömükön obi tefü nem lukomunik ola. Kikodo no äfägoy-li ad gevön ole nemi gudikum? Els Fidel’, Rosa... kio lukomunik binon stül somikas! Ye no plu bejäfobös säkädi at! Vemo fredob, das esludobs ad spodön ko od.

Pened peponon vemo verätiko. Malülam, ed igo tonat: ‚jat’¹²⁰ pö jenets valik binons in plad lönedik oksik. Vö! so igo sekionacif obsik töbo kanom-la penön, do lesagom, das seimöpo elärnom-la pö niver. Reidobös fovo!

Jinos lü ob, das binos bal benas veütikün in vol ad tökön ko votikan tikodis, fäkis e magädis.

Ö! tikamagot pedütülön de lautot seimik, se Deutänapük pitradutöl. No kanob memön tiädi.

Kanob lesagön atosi ma plak obik, do no äzirönob da vol fagikumo ka jü leyan doma olsik. Lif oba no paseton-li fulölo me juits? Jidalaban obik, keli el papa nemom eli Sophie¹²¹, löfof obi lefäkäliko.

Ag! ag!... saidö! saidö! Seilö!

¹²⁰ El jat' (sümbol: ‚ѣ’) binon bal tonatas tefü Rusänapük ün yel: 1918 pefinidölas. Ya sis tumyel pu degjolid tonat Rusänik at ämalon toni patik nonik, ed äbaiädon ko tonat: ‚e’ in Rusänapük (i ko el ‚i’ in Lukrayänapük). Kludo dü tumyels anik el jat’ pägebön ma vönaoloveikod, julans Rusänik ämutons lärnön lisedi stamädas labü tonat at, ed igo daülans fasilikö äcänidons tonatis tel: ‚e’ (i seimikna: ‚jo’), ‚jat’.

¹²¹ Jidogil ägebof nemi Fransänik, ab äpenof oni me tonats lafaba Rusänik. Ägebof i vödis Fransänik votik anik (as sam: ‚ma chère’), äsä noubans ettimik Rusänik.

„Papa’ i suvo lõfulom obi. Drinob tiedi e kafi labü krem. Ag! o ,ma chère’! mutob nunön ole, das leno plidob bomis gretik petuetöl, kelis hiel Polkan obsik lufidom in kvisinöp. Te boms de jibem binons plitiks, i zuo põ jenet somik, das nog nek esugonöv lõliko se ons pifi. Vemo gudos ad migön kobo sodis anik, ab bisü fabin elas kapersy¹²² e härbata. Ye sevob nosi badikum ka kösömoti ad givön doges glöpilis binü bod perölölis. Seiman sölas len tab seadölas, kelan büo ekipom badädi valasotik in nams oka, primom ad knidön bodi me nams ot, lävokom oli e steigom glöpili sui tuts ola. Binosöv boso neplütik ad refudön, ekö! klu dinäd at koedon fidön; ko neplid, ab fidön...

Reided somik binon-la pötöfik pro diab. O nesiäm kion! Äsva no edabinon-la yegäd gudikum, dö kel ekanoyöv penön. Ologobös utosi, kelos binon su pad votik! Ba bos födöfik odabinon us.

Go vilöfo blümob ad nunön ole dö jenots valik, kels ujenons lä obs. Ya ekonob ole bosu tefü söl cifik, keli el Sophie nemof eli papa. Atan binom man vemo bisarik.

Ö! ekö! finö! Si! esüadob: ons labons tikädöpi dipik tefü dins valik. Sevedikobös, kis tefon eli papa:

...man vemo bisarik. Gretadilo seilom. Spikom vemo nesuvo; too bü vig bal laidiko äspikom ko ok it: „Ogetob-li u no ogetob-li?” Suvo älösumom me nam bal papüradiledi, doatis votika vagika äfäiflegülom, e poso äspikom: „Ogetob-li u no ogetob-li?” Balna älüspikom id obi me säk: „Lio cedol-li? o ,Medzhi’! ogetob-li u no ogetob-li?” Vero nosi äkanob suemön, te äbesmeilob buti omik ed ämogolob. Poso, o ,ma chère’! latikumo mö vig bal, el papa äkômom ön fred gretik. Dü göd lõlik söls labü galadaleigeds ävisitoms omi ed äbenovipoms demü bos. Len tab el papa äbinom so dalefredik, das büikumo neföro ilogob sümikosi, [äcogom me konotüls, e pos fided älöpiosumom obi leni särvig oka, ed äspikom: „Logedolöd! o ,Medzhi’! kis atos binon.” Äküpob tanodi seimik¹²³. Äbesmeilob oni, ab äfägob ad sienön smeli nonik. Fino neküpoviko äläkob, äbinos boso salöfik.]

[Ag! Jinos lü ob, das jidogil at bitof... bosilo tuboldo, so... das obatoys ofi!] Vüö! eklülädom binön dinitälilik! Mutob memidön osi nämöfik.

Adyö! o ,ma chère’! nu mutob spidön, e soms, e soms... Odelo ofimekob penedi. Benö! glidö! dönu binob ko ol. Adelo el Sophie: jidalaban obik...

Ö! ekö! osevedikobös, kis tefon eli Sophie. Ag! kanay kion!... Saidö! saidö!... bleibobös fövön reidi!

...el Sophie: jidalaban obik < äbinof ön bruläl vemik. Äblümükof oki ad baol, ed äfredikob, das dü fabin ofa ökanob ad penön ole. El Sophie obik ai fredof vemo ad vabön lü baol, do põ klotam tio ai favof¹²⁴. Leno suemob, o ,ma chère’! kikodo binos-la blesir ad vabön lü baol. El Sophie gekömoif lomio de baol tü düp mälid gödo, e tio ai reafob ad kludod sekü maged paelik ä mägik ofa, das ofe — jipöfülan kiof! — no edälöy ad fidön us. Koefobös! das neai ofägob-la ad lifön so. If no givoyöv obe sodi ko bonatamit, u loeti binü gokaflitäms, tän... no sevob, kis ojenonöv põ ob. Sod ko büi i binon legudik. Ye dauk, u rap, u tijod neföro ogevons juiti...

Notodamod binon vemo neleigafomik. Sunädo binos küpidik, das no men epenon. Fe so eprimof, äsä ebinos flagabik, ab efinükof me dogikos. Nülogobös ini penedil nog votik! Binon tuvemo lunik. Ag! igo no pedäton.

Ag! o lõfikan! kio pasenon nilikam florüpa! Lad obik so pebon, äsva lan laidulo speton bosu. Noid nenfinik dabinon põ lils obik. Kludo suvo, lõükölo lõgili, stanob dü minuts anik e dalilob tonis plödü yan. Säklänedob pro ol, das labob lelöfädikanis mödik. Suvo ven seadob su fenätabam, lülogetob omis¹²⁵. Ag! if te sevolöv, kio nejöniks binoms anans etanas! Ek binom vemo slapik, dutom lü ludogs glibik, binom jeikiko fopik, e fop logädon su logod oma, ab golom graviko su süit e tikodom, das binom-la cädätan löpikün, cedom, das valans no kanons-la stopedön ad lülogetön omi. Lenö! Igo no elüälükob küpäli ad om, äsva no elogob-la omi. Zuo doeg kiodredabik stopom donü

¹²² Els kapersy binons gnobs u fluks pebevoböls bimula ko nem ot (latino: „Capparis”), kels jonidons ad pitön zibi.

¹²³ Jiniko fatül pedekotom me deköt seimik, kel pelägon len tanod u jarp (ma notodot oma, fino ga „egetom” deketi).

¹²⁴ In namapenäd pos set at sagod nog votik jidoga sa geäd lienetana ädabinons, sevabo: „No kanob suemön, sekü kod kinik mens klotons okis, kikodo no spatons so, as sam, äsä obs, sevabo: e gudiko, e takediko.” — „Ö! o jifopan kiof! Sunädo täläkt dogik eklülädon. Ed ek põ jenet somik fümükonöv-li diniti mena votik?”

¹²⁵ In namapenäd pla set at vödemadiled sököl äkomädon: „Ven plödikob lü yad, sunädo lemödot gretik böfülanas rönon pödü ob. Koefobös! o ,ma chère’! das lõföf kurugik omas ya böladon obi.”

fenät obik! If löstanomöv su pödalögs oka — tefü kelos om asä grobälan fūmo no eskilikom — tän vedomöv geilikum mö kap lölik ka el papa jiela Sophie obik, kelan i labom geiloti vemo gretiki, zuo binom bigan. Doegʼfopan et jinom binön jeikiko mäpüdik. Boso amurob ta om¹²⁶, ab leno aküpälo ad atos. If nemu aʼfronikomös! Plao esetenükom linegi okik, eleadom lagön lilis gretik oka ed elülulogom fenäti obik. Vö! luman kiom! Cedol-li üfo, o ,ma chère'! das ladäl obik lindifon tefü steifs valanas? ... Ag! nö!... If te logolöv kavieli bal, labü nem: ,Trezor', lovegrämöli kiudi doma nilädik. Ag! o ,ma chère'! logodili kion labom!

Fi! boyadö!... O gagot kion!... Lio kanoy-li ad fulükön penedi me stupots somik? Gevoyöd obe meni! Vilob logön meni; flagedob nulüdoti ut, kel koedon-la satikön ä fredön lani obik. E pla etos reidob smalotis somik... Maipadobös padi fovik, ba us obinon-la bos gudikum:

...el Sophie äseadof len tabil ed äbrodof bosi. Älogob da fenät, bi löfob ad lelogön beigolanis. Süpo dünan äniugolom ed änunädom: „Hiel Teplov!” — „Letolöd omi!” el Sophie ävokädo ed äjutodof ad bradön obi. „Ag! o ,Medzhi'! ,Medzhi'! If ga sevolöv, kim binom atan: ko hers blägik, leskvair, e logis kion labom! Binons blägiks ä litiks, äs fil.” Poso el Sophie ärönof lü cem okik. Pos minut bal leskvair yunik ko cügabalibs blägik äniükömom; änilikom lü lok, ämenodom herodi oka ed äzilogom in cem. Amurob dü tim anik ed äseidob obi sui plad obik. Suno el Sophie äniükömo ed äbiegof fredö as geäd ad kieneds plütavik oma. Otüpo obo lindifiko, äsva aküpob-la nosi, äbleibob logetön da fenät; ye boso äblegükob kapi obik flanio ed ästeifob ad dalilön utosi, dö kelos komans äspikodons. Ag! o ,ma chère'! dö nesiäm kion äspikodons! Äbspikons, vio läd bal pö danüd pla sökod seimik mufas ijafädof uti votik; i das hiel Bobov seimik isümom vemo demü jabot okik ad stork, e tio idofalom; das jiel Lidina seimik ipölacedof logis okik blövikis, do jenöfo ibinons grüniks — e somiks. [„Liö!” ätikob ninälü ob it, „if leigodoyöv leskvairi ko hiel Tresor, ekö! Sülö! o dist kion!” Balido, leskvair labom logodi löliko smufediki ko cügabalibs züo, äsva eflabülom-la oni me särvätül blägik; el Trezor ye labom logodili feinik sa topili vietik kurato su flom. Zekoap ela Trezor binon neleigodoviko jönikum ka ut leskvaira. E logs, dunamods, jästs binons vero votiks. O! dist kion!] Leno suemob, kisi gudik etuvof pö leskvair¹²⁷ okik. Kikodo so fanatiloʼli tefü om?...

I cedob, das bos no baibinon is. No mögos, das leskvair sovemo kanom-la löfükön ofi. Dalogobös fövoti:

Jinos lü ob, das üf leskvair at paplidom, suno poplidom i calan ut, kel seadom lä el papa in vobacem. Ag! o ,ma chère'! if sevolös, kio nejönik binom man at! Vö! tuvemo sümom ad tortug ninü sakäd...

Calan kinik pemäniotom-li us?...

Labom famülanemi vemo bisariki. Ai seadom e tipükom penis. Herem su kap oma vemo sümon ad sigayeb. El papa ai lesedom omi asä dünani...

Jinos lü ob, das jidogil gagik at ediseinof obi. Kitimo herem oba äbinon-li äs sigayeb?

El Sophie neföro kanof taetön smili, ven logedof omi.

Ol vo lugol, o dogil maleditabik! Kio deätik binon lineg olik! Äsif no sevob-la, das atos pedunon sekü glöt. Äsif no sevob-la, kim dunom käfedis somik. Käfeds at pedunons fa sekionacif. Etan sio eyulom nefleni nerekosilovik, e sis ettim ai dönu ludämom obi, pö step obik alik ludämom. Ye dalogobös penedi nog bali! Ba pos atos dinäd podatuvülön nen töbids patik.

O ,ma chère Fidel'! säkusadolös obe! das no äpenob so lunüpo. Estadob in lejuit lölöfik. Go gidetiko lautan seimik aküpetom, das lelöf binon lif telid. Zuo votükams vemik enu ejenons pö lom obsik. Nu leskvair komom lä obs aldelo. El Sophie lelöfof omi bleinäliko. El papa fredom vemo. Igo elilob de hiel Grigorij obsik, kelan svipom ghuni e ti ai spikom ko ok it, das suno matedizel ojenon-la¹²⁸; ibä el papa fümiko vilom, das el Sophie ud omatikofös ko generan, u ko leskvair, u ko konulan militik...

Diabö! no fägob ad laifovön ad reidön... Valöpo u leskvair, u generan binoms. [Gudikünos valik, kelos dabion in vol, u ledutikon lü leskvairs u lü generans. Kanoy tuvön pro ok divi pülik, desinoy

¹²⁶ Ma namapenäd, pla el „Boso amurob ta om”, mutos-la pareidön: „Fino äflekob obi ed äbeitob omi len lög”, e ret.

¹²⁷ Ma pübots modik pareidos-la: ,Teplov' pla el „leskvair”.

¹²⁸ In namapenäd pos el „matedizel ojenon-la” esökon: „Too dotob, das obinons läbiks. Lä mens senäls, äsä jinos lü ob, mödo nevemikums ka uts obas.”

ad dagetön oni, bi binon fagotilü oy, ab u desumon oye vali leskvair, u generan. Diabö!] Obo i vilob vedön generan, ab no ad matikön, e ret. Nö! ovedobös generan, te dat oloegoböv flätön ä dunön valikis dinis kurik e plütotis valik onis, e dat poso osagoböv ones: lindifo spukob olis bofik. Diabö! Ereafo ini skan. Edäseleitob ad papürarägs mu smaliks penedis de jidogil fopik.

Dekula d. 3^{id}.

Atos leno mögon. Val binon cütid! Matikam no omutonöd jenön! Si! binom leskvair, ab nos sekodon se atos. Ibä dinäd at te tefon diniti: no din seimik logamovik, keli kanoy-la ramenön me nam. Ibä sekü utos, das binom leskvair, log kilid no poläukon-la sui flom oma. Ibä nud oma no pemekon-la binü gold, güo leigon lä ut oba, lä ut alana; ibä me nud okik smeilom, no fidom, e snidom, no kögom. Semikna ya ästeifülob ad daseivön, kikodo dists valik at davedons. Kikodo binob-li titulakonsälal¹²⁹ e sekü kis binob-li titulakonsälal? Ba jenöfo binob-li seiman votik, samo graf u generan, e te sümedob-li titulakonsälal? Ba ob it no sevob, kim binob. Kiomödikis samis sümik jenav egevon: man seimik komunik ädabinom, kelan leno ädutom lü noubans, güo äbinom sifan pülik ud igo feilan, e süpo äklülädom binön dinitan, semikna igo reigan!¹³⁰ If semikna igo luman kanom vedön dinitan so löpik, kim üfo nouban okanomöv-li vedön? Samo sunädo onükömob-la in leiged generana, ed olabob-la peoläti su jot detik, ed olabob-la peoläti su jot nedetik, id olabob-la jarpi blövik love jot — e kis-li? täno lio jijönan obik ospikoföv-li? i kisi ospikomöv-li el papa it: dilekan obsik? O! atan binom vemo dinitiälik! Atan binom lelivamasonan, fūmo lelivamasonan, do simulom, äsua binom-la somik u votik, too sunädo eküpob, das binom lelivamasonan, bi ven getiokipom pro ek nami, setenükom doatis te telis¹³¹. Sekü kod kinik no mögos-li, das onu pogevo-la obe titul generan-proviniguverana, u leguvana, u samo cädätana alseimik votik? Vilob sevön, sekü kod kinik binob-li titulakonsälal? Kikodo ebo titulakonsälal-li?

Dekula d. 5^{id}.

Dü agöd lölik äreidob gasesdis. Jenots bisarik jenons in Spanyän. Igo no äkanob säbrulükön lölöfiko dinädis valik. Penoy, das monäk pefinidon e das dinitans stadons in ditretül demü daväl gerafovana, i sekü atos feits splodülons. Atos jinon binön lü ob tuvemo bisarik. Lio monäk kanon-li pafinidön? Penoy, das jiel doña seimik osötof-la kömön sui tron. Jiel doña no dalof kömön sui tron. Pö jenets alik leno dalof. Hireg mutom seadön su tron¹³². Ye — sagoy — hireg no dabinom. No mögos, das hireg no dabinom-la. Tat no kanon dabinön nen hireg. Hireg fe dabinom, ab nu seimöpo blibom as nesevädan. Ba blibom in plad ot, ab sekü kods famülik seimik, u demü dods flanaü nämädareigäns nilädik, sevabo: Fransän e läns votik, pamütom ad klänedön oki, u kods votik alseimik flunons.

Dekula d. 8^{id}.

Fe primo äsludob ad golön lü diläd, ab poso difiks kods e betiks äneletons osi. Jens Spanyänik leno kanons änepubön de tikäl obik. Lio atos mögon-li, das jiel doña ovedoföv jireg? No odäloy osi. E balido Linglän no odälon osi. Zuo demölo jäfis bolitik Yuropa lölik: lampör Lösteränik, [reigan obsik] ... Koefobös! jenots et so vemo iteifülons ed ifäkükons obi, das vero leno äfägob ad jäfikön me bos dü del lölik. Jiel Mavra äküpälükof obi, das len tab äbinob vemo disipik. Dido ön disip, äsä jinos lü ob, äleadob falön bovedis tel sui glun, kels sunädo ätrovons. Pos koled ägolob lü lubels, kö slifavaboy. Nosi frutik ekanob dagetön. Mödadilo äseatob su bed ed ämeditob dinis Spanyäna.

Yel: 2000, prilula 43^{id} del.

¹²⁹ Titul semik (äsi leskvair, kurakonsälal in konot at pemäniotöls) ma el „Taib dö dinitis”: gredätalised, kel pägebon in Lampörän Rusänik sis timäd di ‚Pjotr’ I Gretik: lampör.

¹³⁰ Reigan no pemänioton in pübots tumyela degzülid, kö äkanoy reidön sökölösi: „...e süpo äklülädom binön dinitan, u baonan, ud etan — lio patitulom-li?”

¹³¹ Lelivamason päproibon in Lampörän Rusänik. Us lelivamasonans pälecedons volutiälans e spionans. Ettimo sagäds mödik tefü mals klänik lelivamasonanas päpakons.

¹³² Mäniot Spanyäna binon natöfik pro reidan laidik ela „Bien nolüdik”. Sis tobul yela: 1833 < el „Bien nolüdik” änunon reidanes dö krisid bolitik Spanyäna ettimik. Posä reg: ‚Fernando’ (ma penäds Rusänapükik: ‚Ferdinand’) VII ideadom, jiel Isabel: geraldaut < bäldotü yels kil pästetof jireg (reiganamü jiel María Cristina de Borbón: mot jiplina). Leigüpo hiel Don Carlos (ü ‚Carlos María Isidro de Borbón’): blod rega ideadöl ä gereson < älesagom, das te man (sevabo om) äkanom-la vedön reg. Fino sekü feits vü palets difik igo sifanakrig äsplodülön in Spanyän. Ad bepenön jü in pats smalikün jenotemi konflita et pö gasesd: „Bien nolüdik” igo rubrig patik tiädü „Dinäds Spanyänik” pädavedükön.

Adel binon del lezäla gretikün! In Spanyän hireg dabinom. Pesetuvom. Hireg at binob ob. Ebo adelo eseivob osi. Koefobös! äsva lit seimik süpo ekleilükon-la vali. No suemob, vio äkanob cedön ä magälön, äsva äbinob-la titulakonsälal. Lio tikamagot so lusapik ekanon-li süikön pö tikäl obik? Gudos, das nek ettimo äreafeon ad tiket ad seitön obi ini lienetanöp. Nu val pesävilupon pro ob. Nu logob vali so klüliko, äsvo seaton-la su palm pemaifüköl fö ob. Ye büo — no suemob atosi — büo val pö ob äsva päklänedon-la dub fog seimik. Atos valik jenon, äsä cedob, bi mens pölacedons, das brein menik binon-la ninü kap. Lenö! brein pablinon fa vien flanaü Kaspiyamel. Primo ädanotükob jiele Mavra, kelan binob. Ven ililof, das reg Spanyäna ästanom lo of, äkoedof löpiojutedön namis oka, e tio deadio ädredikof. O jifopan kiof! nog neföro ilogof hiregi Spanyänik. Ye obo ästeifob ad takedükön ofi, e me vöds benädafulik ästeifob ad süadükön ofi tefü gön obik, e das leno skanob tefü utos, das semikna badiko äklinükof butis pro ob¹³³. Ga somans dutons lü lumens. No mutoy spikön ones dö yegäds sublimik. Ädredikof, bi ästadof in süad, das regs valik in Spanyän sümoms-la ad ‚Filipp’ II¹³⁴. Ab äplänob ofe, das süm nonik dabinon vü ob ed el Filipp, [e das no labob kapütülani igo bali]... No äkömob ad vob in diläd. Diab omosumonös oni! Nö! o flenädans! denu no bätols usio obi; no ojäfikob me depenam dokümas ledredodik olas!

Mäzulonovula¹³⁵ d. 86^{id}. Vü del e neit.

Adelo kontrolan obsik äkömom, dat ögolobös lü diläd, bi ya dü tim lunikum ka mö vigs kil no ikömob ad dunod. Ad yofön obi, egolob lü diläd¹³⁶. Sekionacif ibüocedom, das öbiegob foi om ed öprimob ad begön säkusadi, ab elogedob omi lindifiko, nen notods zuna u benäda tuvemikas, ed eseidob obi sui plad obik, äsva eküpob-la nosi. Älulogob bapöfanefi lölik бүrik ed ätikob: „If sevolsöv, kim seadom bevü ols, tän... Godö! Brul kion odavedonöv pö ols! Zuo sekionacif it oprimonöv ad begön talio so foi ob, äsä atimo biegom foi dilekan.” Ädoseitoy dokümis seimik foi ob, dat öjafädobös setrati se ons. Ye ädunob nosi, igo no ädoatob papürabledis. Pos minuts anik valans äzirönons. Äsagoy, das dilekan ägolom isio. Calans mödik ärönoms ad jonetükön okis lo om; pö atos alan äzilälom ad fokömön votanis¹³⁷. Obo güo äblibob pö plad ot. Ven äbeigolom da sekion obsik, valans äfäiknopons trelulagunis oksik; ab ob ädunob vero nosi! Bö! dilekan seimik! Bos okoedon-li löstanön obi lo om? — go neföro! Voiko binom-li dilekan? No binom dilekan, ab binom buon. Buon kösömik, buon komunik, e nos plu ka buon. Sevabo ut, me kel buonoy fladis. Äbinos mu drolik pö ob, ven äpladoy dokümi foi ob, dat ödispenobös oni. Bo äcedoy-li, das öpenob sui finot smalik blea: „Donasekionacif labü nem: ...” vo-li? Ye sui dil cifikün, kö dilekan diläda dispenom, äpenob vifo: „El ‚Ferdinand’ VIII”. Äsötoy küpedön, seil kio dalestümik idareigon; ab te ävinegob me nam, sagölo: „Jonüls nonik sumäta zesüdonsöd!” ed äsegolob. Usao nenzogo ädetävob lü löd dilekana. No äbinom lomo. Domahidünan ävilom neletön obi ad nügolön, ab äspikob ome somikosi, das sekü nenämükam ämutom leadön lagön namis oka. Äkripädob ebo ini klotöp. Äseadof lä lok, älöjutedof ed ädestepof de ob. Ye no änunob ofe, das binob hireg Spanyänik. Te äsagob, das öfütüron pro of läb so vemik, das no äkanof-la magälön dub tikäl okik oni, e das — to trigs neflenas — öbinobs kobo. No plu ävilob spikön dö bos ed äsegolob. O! jidabinans at, efe voms, binofs lukäfik. Pas enu kuratiko eseivob, kif binof vom. Jünü nek sevon, dö kim lelöfädof; binob balidan, kel etuvedom atosi. Vom lelöfädof dö diab. Si! no cogob. Füsüdans penons stupotis, das of dunof-la atosi ed etosi, ab of lelöföf te baliko diabi. Ekö! logols-li, vio dese lojad teatöpik

¹³³ Ma pübots mödik, set at muton pareidön so: „Ye obo ästeifob ad takedükön ofi, isagölo, das leno skanob tefü utos, das semikna badiko äklinükof butis pro ob.”

¹³⁴ Ma penamamod Spanyänapükik: ‚Felipe’ II (yels lifüpa: de 1527 jü 1598). Palecedom däsptan krualik. Bevü timakompenans ela Gogol’ in Rusän mödadilo äsevädöm demü dramat fa el Schiller tiädü „Don Karlos, Infant von Spanien”.

¹³⁵ El Gogol’ epenom: „ela martobr” (мартобръ). Vöd at in pük alseimik nedabinöl sümön ad uts Rusänapükik: ‚mart’, ‚martovskij’ (mäzul, mäzulik), ‚nojabr’ (ноябрь, novul), ‚oktjabr’ (октябрь, tobul). Äsä jinos lü reidans Rusänapükik, pö jenet at lienetan ekoboyümom stamädi vöda: mäzul < e poyümoti nedabinik mulanemas: ‚-obr’. Too säkäd bal dabinon: ma dönuam fädik pö mulanems anik finota in Rusänapük kanoy-la distidön poyümoti magälik: ‚-abr”, ab no eli -obr’!

¹³⁶ In namapenäd pla set at pepenos: „Ab mens negidetiko mafons timi me vigs. Yudans änuädugons kösömoti at, bi rabinans onsik ün tim at lavoms okis. Too ad yofön obi, egolob lü diläd.”

¹³⁷ In namapenäd pla set at pepenos: „Calans mödik ärönoms lü yananöp ad sälenükön mänedi de om; pö atos alan äzilälom ad fokömön votanis.”

keda balid lüodükof ballogalünüli okik? Bo cedols-li, das lülulogof hibigani at ko dekot stelafoimik? Lenö! voiko lülulogof diabi, hikel stanom pödü bāk oma. Ekö! diab eklānedom oki ini dekot stelafoimik¹³⁸ len om. Ekö! vinegom usao ofi me doat. Ed omatikof ko om. Omatikof. [E atans valik: fats ä dinitilabans ofas, atans valik, kels mudünoms valaflanio e besteifoms kuri, i lesagoms, das binoms-la lomānālans, zuo etosi sa atosi... Periodapeloti lifüpik desiroms lomānālans somik! Oseloms moti, fati, Godi demü mon, ga binoms dinitiālans, Kristusiselans!] Valikos at binon dinitiāl, e dinitiāl sekodon se utos, das dabinson dis lineg bälunül smalik, in kel dabinson vumil smalik laböl gretoti no plu ka peānakap. Jeifan seimik mekom vali at, kelan lödom pö sūt: ‚Gorokhovaja’. No memob, vio panemom; ab sevoy fümiko, das om ko luvom-žikujōran bal diseinom ad pakōn slami da vol lölik, e sekü etos, äsä sagoy, in Fransän dil gretikün pōpa ya lekoefon lejoni ela ‚Mohammed’¹³⁹.

Dät nonik. Del no ālabon dāti.

Äspatob nesevādo da lesüt di ‚Nevskij’. [Hilöpātal lampōrik ābeivabom. Zifanef lölik ādeūkon hātis, id ob ādunob otosi;] ye ājonūlob ōn mod nonik, das binob reg Spanyānik. Äsludob, das no āpōtos-la ad sevādükōn obi sunādo lo valans, bi būikūno ōsōtob jonodōn obi pö kur¹⁴⁰. Te dinād bal estöpādōn obi: jūnu no labob klotemi regik¹⁴¹. Binosōs vipabik ad dagetōn pu regamānedi¹⁴² alseimik. Primo āvilob bonedōn oni skrādane, ab atans binoms lölöfiko cukōfiks, zuo vemo slapoms tefü vobod oksik, ejāfādikoms ko midun, e mödadilo pavoms sūti me stons. Esludikob ad mekōn mānedi binū nāileiged nulik, keli ālenükob te telna. Too dat mifātans at no ōkanomsōv dāmükōn oni, āsludikob ad skrādōn ito, ūfārmükōlo yani, dat nek ōbelükōnōs osi. Ebekōtob me jim kloti lölik, bi skrādug sōtonōd binōn vero votik¹⁴³.

No memob numati dela. Mul i no edabinon. Brul nesuemovik seimik edabinon.

Māned lölöfiko pefimekon e peskrādōn. El Mavra āluvokādof, posā ilenükob oni. Ye nog no kanob sludikōn ad sevādükōn obi pö kur. Jūnu depütābef se Spanyān no elükōmon. No pōtos ad desinodōn bosī nen depütābs. Veūt nonik osūikonōv pö dinit obik. Spetob, das okomikōns ünü tūp brefikün.

Del 1^{id}.

Nevif depütābas vemo stunūkon obi. Kods kinik kanon-li neletōn onis? Bo Fransän-li? Si! at binon nāmādareigān mu neflenik. Ägolob lū potōp ad seividōn, va ikōmons-la depütābs Spanyānik. Ab potastajonacif binom vemo stupik, e sevom nosi: „Nö!” spikom, „is no dabinson igo balan depütābas Spanyānik, ed if plūdol ad penōn penedi, tān odasumōbsōv onis ma tarif pelonöl.” Diabö! Lio pened veūton-li pö ob? Pened binon jod! Pōtekans penoms penedis...¹⁴⁴

El Madrid. Telul¹⁴⁵ kildegid.

Ekö! binob in Spanyān, ed atos ejenon so vifiko, das tōbido eplōpob ad sākofudikōn. Adelo tū göd depütābs Spanyānik ākomikoms lā ob, ed ob kobū oms āseidob obi ini bōkavab. Vif plōdakōsōmik ājinon binōn bisarik lū ob. Āvabobs so spidiko, das ünü dūpalaf ārivobs miedis Spanyāna. Bio jenōfo da Yurop lölik nu dabinsons trenavegs binū gifāfer, e stemacins vegons vemo vifo. Spanyān binon lān bisarik: ven inükōmobs ini cem balid, ālogob menis mödik ko kaps nenherio pijeifōls. Ye nilud esūikon pö ob, das atans mutons binōn u dominigans, u kapütūlans¹⁴⁶, bi

¹³⁸ So in namapenād. In pūbots mödik pla el „dekot stelafoimik” pābūkos: „trelūlagun”.

¹³⁹ Ma namapenād: „No memob, vio panemom. Ab mufādūkan cifikün atosa valik binom sultan Türkānik, kelan remādōm jeifāni e kelan diseinom ad pakōn slami da vol lölik. Soäsā sagoy, in Fransän dil gretikün pōpa ya lekoefon lejoni ela ‚Mohammed’.”

¹⁴⁰ Pla finot seta at in namapenād pos vōds: „lo valans” pepenos: „Bi kesvist löpik obik bo ōsākomōv, kikodo hireg Spanyānik no nog ūsevādükōm oki pö kur. Vö! būikūno ōsōtob sevādükōn obi pö kur.”

¹⁴¹ In pūbots mödik pla „klotem regik” (sotül namapenādik) el „klotem netik Spanyānik” pāmānioton.

¹⁴² In pūbots mödik pla „regamānedi” (sotül namapenādik) pābūkos: „purpuramānedi”.

¹⁴³ In namapenād pla set at pepenos: „Ebekōtob me jim kloti lölik, bi āsōtob feafomōn lölöfiko oni, dat klōf lölik ōsūmādōn göbilis hārminik.”

¹⁴⁴ In namapenād set lätik ābinon lunikum, sevabo: „Pōtekans penoms penedis, pas if būikūmo eluimükoms linegi me vinig, bi nen atos logod löliko petegonōv me xāan.”

¹⁴⁵ Lienetan egebom mulanemi ivōnādikōl: ‚fevruarij’ (‚февруарий’, sevabo: febul). In tradutod pagebon mulanem tefik Volapükik evōnādikōl.

¹⁴⁶ So pepenos in namapenād. Ma pūbots ettimik: „u gretādans, u soldats”.

jeifoms kapis. Träitamod reigänalebürala, obi len nam dugöla, ejinon vemo bisarik lü ob: enüjoikom obi ini cem smalik, ed espikom: „Seadolöd is! ed if onemolöv oli it regi: ‚Ferdinand’, tän oseflapoböv desiri at se ol.”

Ye äsevob, das atos äbinon nos plu ka bätod, ed ägespikob noölo, demü kelos lebüral äflapom obi telna me staf ta bāk, ikodölo doli so vemiki, das tio äluvokādob, ab ätaetob luvokādi, bi memot äsüikon pō ob, das atos binon kōsōmot lesiōrik pō dasum dinita löpik. Vo in Spanyän kōsōmots lesiōrik jünü nog pakipedons. Posä ileadoy binōn soeliki obi, äsludob ad jäfikōn me sākāds tatik. Etüvob, das Tsyinän e Spanyän binons län ot bal, e te sekü nosev lecedoy onis tatis difik¹⁴⁷. Konsälob valanes ad penōn desino sui papür: „Spanyän,” e täno papenosöv: „Tsyinän”. Ye äglifükon obi jenot bal, kel öjenon odelo. Odelo tü düp velid pubod bisarik ojenon: tal oseidon oki sui mun. Dō atos kiemavan famik Linglänik: ‚Wellington’ < id epenom. Koefobös! ladäl obik äfavikon, ven ifomälob plōdakōsōmikis breikovī e nedulöfi muna. Jenöfo mun kōsōmiko ga pamekon in ‚Hamburg’; zuo pamekon mi. Stunob, vio Linglän no egevon nitedäli dināde at. Tübel boatik mekom muni, e klülos, das fopan at sevom vero nosi tefü mun. Elämigom jaini tarik e bosi learaleüla; e sekü atos nu da tal lölik mismel ledredodik vebon, sodas mutoy fäisteigādōn nudi oya. I sekü atos mun it binon glöp so breikovik, das mens leno kanons lödōn us, ed us nu te nuds lifons. I demü dinād ebo at no fägobs ad logōn nudis obsik, ibä valiks binons su mun. E ven äfomälob, das tal binon stōf vetik e pō seid ökanonöv brekülōn nudis obsik ad meil, fākād vemik äglepādōn obi. Ilenükölo stogis e butis, ävifagolob lü lecem tatakonsälalefa ad büdōn poldanefe, dat öneleton tale ad seidōn oki sui mun. Kapütülans¹⁴⁸, kelanis ön mafād gretik ikolkōmob in lecem tatakonsälalefa, ädutoms lü mens vemo visediks, e ven äspikob: „O söls! osavobsöd muni, bi tal vilon seidōn oki sui on!” valans ün minut ot äjutedoms ad ledunōn vipi monākanik obik. Mödikans ägrāmoms love vōl ad donioramenōn muni, ab ün timül ot lebüral löpikün änükōmom. Iküpölo omi, valans ämojutedoms. Obo as reg äblebob soelik. Ye lebüral ad süpād oba äflapom obi me staf ed ämomofom obi lü cem obik. Nämäti kion labons kōsōmots pōpik in Spanyän!

Yanul yela ot, pos febul ekömöl.

Jünü no kanob suemōn, län kisotik binon Spanyän at. Kōsōmots pōpik e plütav pō kur binons vero nekomuniks. No suemob, no suemob, sio no suemob löliko vali. Adelo ejeifoy nosöfio kapi obik, do ävokādob me näm lölik, das no vilob vedōn hikleudan¹⁴⁹. Reto ya no fägob ad memikōn, kis äjenon lä ob pō timül et, kü äprimoy ad töfōn vati koldik sui kap oba. Büikumo neföro äbelifob seni so hölöfiki. Tio äreafob ini vutalienet, sodas töbido äplöpoy ad stöpādōn obi. Lölöfiko no suemob siämi kōsōmota bisarik at. Kōsōmot kio fopik ä nesiämöfik!

Nentikäl regas ut, kels jünü no finidoms oni, binon nesuemovik pō ob¹⁵⁰. Vätälölo mögis luveratik valik, dotob: va päfanob-la fa kvisitanef, ed etan, keli primo ilecedob lebürali, va jenöfo binom-la kvisital it. Te leno kanob suemōn dini bal: lio hireg kanom-la pasufükōn kvisite. Valikos dido mögon-la sekü flun Fransäna e pato hielä ‚Polignac’. O! kāfan kio maleditilik binom el ‚Polignac’ at! Eyulom ad ludāmōn obi jüi deadam. Ed ai dönu pōjutom obi. Too sevob, o flenādan! das jenöfo binol marionät sumätöfö Linglänanef¹⁵¹. Linglänans binons bolitans skilik. Valöpo trigons. Ya volanef lölik sevon, das ven Linglänanef snüfon tabaki, Fransänanef snidon.

Del 25^{id}.

¹⁴⁷ Leig tatas tel in tikods lienetana kanon paplänōn dub mäniot lānas ot ko jenots sümik su pads ela „Bien nolüdik”, sevabo pō nüm kildegid yela: 1834, kö pānunos dō kronam jilampöra: jimatān lampöra Tsyināna < e dō volf krisida demü kronam jielä Isabel in Spanyän.

¹⁴⁸ Pō pübots mödik pla sotül se namapenād: „Kapütülans” < pābükos: „Gretādans piijeiföl”.

¹⁴⁹ In namapenād pla hikleudan is pāmāniotom papal.

¹⁵⁰ In namapenād pla set at pepenos: „I no suemob nentikāli regas ut, kels jünü no moükoms oni. Dü düp lölik ätikob: „Pro kis dabinon-li?” Ye no äkanob, leno äkanob datikōn bosi, vero äbrulälükob demü niluds.”

¹⁵¹ In namapenād pla sets anik de vōds „Dido valikos...” jüesa el „...sumätöfö Linglänanef” pepenos: „Jinos lü ob, das pō jenet at Fransānef tupon, e das valikos binon letrig fa hiel Talleyrand, ab snatiko sagölo, kodian klänik pō atos binon Linglänanef.”

Adelo kvisital äkōmom in cem obik, ab ililōlo stepis omik ön fagot gretik, äklānedob obi disi stul. Iloegom fabinōn obi, äprimom ad lävokōn. Primo ävokādom: „O ‚Poprishhin’!¹⁵²” Obo ägespikob nosi. Poso: „O ‚Aksentij Ivanov’! o titulakonsälal! o cādan!” Obo äbleibob seilōn. „O ‚Ferdinand’ VIII¹⁵³: reg Spanyānik!” Primo äsludikob ad lōtirōn plōdio kapi obik, ab poso ätikob: „Nō! o flenādan! no oplōpol ad cūtidōn obi! Gudiko sevob oli: dōnu ogifol vati koldik sui kap obik.” Ye äkūpom obi ed ämomofom disaū stul me staf. Staf maleditabik flapon vemo doliko. Too tūvot adelik bundaniko äblāfon vali obe: ereafob ad sevōn, das higok alik labom Spanyāni, sevabo das topon dis plūms omik. Ye kvisital ämogolom de ob ön stad vutik, tādōlo obi me pōnod seimik. Ab ānedemob lōlōfiko vuti vanik omik, bi sevob, das bitom as cin, as stum Linglānanefa.

D34el Mla ylea.

349.

Nō! no plu labob nāmi ad sufodōn. Godō! kio trāitoy obi! Gifoy vati koldik sui kap obik! No daliloy, no logoy, no liloy obi. Kisi eblinādob-li oye? Demū kis tomoy-li obi? Kisi flagoy-li de ob: man so pidabik? Kisi kanob-li givōn oye? Dalabob nosi. Dādādob, no fāgob ad sufālōn tomis valik de oy, obik kap lehiton, e val viron fo ob! Savolsōd obi! mosumolsōd obi! givolsōd obe kilati jevoda, kels binonsōs so vifiks, āsā tepavien! Seidolōd oli! o bōkan obik! tonolōd! o klokūl obik! lōpiojutedolsōd! o jevods! e deveigolsōd obi de voled at! Fagikumo, ai fagikumo, dat val ovedonōd nelogamovik, nelogamovik!... Ekō! sil viron fo ob; stel smalik nidūlon fago; pabeivegon fot ko bims dofik e ko munafodūl; fog gedablōvik vebon dis futs; stin nedumiko tonon in fog; balflano binon mel, votaflano binon Litaliyān; ekō! i feilanadoms Rusānik logādons. Dom ut, kel blōvon fago, bo binon-li obik? Jiutan, jikel seadof nilū fenāt, bo binof-li mot obik? O motil! savolōd soni pidabik olik! leadolōd falōn dreni olik sui kapil dolōl omik! logolōd, vio tomoy omi!¹⁵⁴ pedolōd ta blōt ola nenpalani pidabik at! top nonik voleda binon-la pōtōfik pro om! pōjutoy omi! — O motil! pidolōd cilili malādik olik!... Vūō! sevols-li, das el dey Laljerānik¹⁵⁵ dis nud labom bōli?

NOET TRADUTANA. Konot fa el Gogol' pepūbon balidnaedo ün yel: 1835 < ko tiād: „Papūrarāgs se delabuk lienetana”. Tiād pevotūkon latikumo fa lautan it.

LÄÜKOTS.

PÖTRÄT.

Ma redakamasotül ela 1835 se kompilalebuk tiādū „Larabots”.

§ I.

Menamōdot pō top nonik āstopon ön mafād so gretik, āsā lä pānotiselidōpil su yad di ‚Shhukin’. Selidōpil at vo ābinādon me konlet mu vemo distōfik bisarotas: pānots mōdadilo pipānons me kölins leulik, piglodons me laig dofagrūnik, ālabons fremis dofayelovik lugoldik. Nifūp ko bims vietik; soar lōlōfiko redik ad filaglut lefila sūmōl; luman Flanānik ko pip e nam mifomik, kelan sūmom-la mōdikumo ad hidindun labū slivūls, ka ad men... Ats binons yegāds kōsōmik jafotas somik. Lū atos mutons palāūkōn magods anik pegavōl, sevabo: pōträt ela Khosrev-Mirza ko luhāt hijipaplādik su kap omik, pōträts generanas seimik ko häts killienik su kaps omas, e labū nuds blegik. Zuo yan selidōpila somik kōsōmo pebelāgon me tufs lekanotas, kels jonūlons tāleni lōnōfik mena Rusānik. Su bal etas pemagof jireg: ‚Miliktrisa Kirbit'evna’, su votik pemagon zif:

¹⁵² El Poprishhin ma poyūmot: ‚-in’ (Volapūko: *ɛ*ik) binon famūlanem. Famūlanem at no binon-la benotonik. Stamād: ‚poprishh(e)’ sinifon elis karier, jāfūd.

¹⁵³ In namapenād po nem rega numat Romānik votik pepladon, sevabo: II.

¹⁵⁴ Namapenād ninādon sotūli votik vōdemadileda de vōds „O motil! savolōd soni ...” jüesa el „logolōd, vio tomoy omi!”, sevabo: „O motil obik! demū kis tomoy-li obi? O jireg! (sevabo: „O Jivirgal!”, latino: ‚Regina’; sotūl votik lūspikota ot se namapenād: „O kap obik kleilik!”, is el kap kanon sinifōn eli cif, ab tikodayumāt no binon saido veitōfik ad suem kuratik) Lelogolōd (u: „logol”), kio kruāliko trāitoy obi demū lōf! Sevol (u: „Logol-li”), lio drānāloy obi.” Niludo pō stadād seimik lauta el Gogol' āvilom mānietōn klūlo Jivirgali ad kazetōn, das jenotem lienetana noe binon droluk, abi lūgadramatik.

¹⁵⁵ In namapenād (āsi in dabükots konfidovik anik timāda sovyātik) pla ‚dey’ Laljerānik pāmānietom reg Fransānik. El dey ābinon titul proviniguverana in Laljerān, kelani primo ācālom sultan Reigāna porta sublimik. Els dey āreigoms in Laljerān de yel: 1671 jū 1830, kū Fransān ākonkeron lāni at.

„Hierusalem“, love doms e glügs kela nemmiseriko eduflumon kölin redik, boso estenöl i dili gluna e humanis Rusänik tel pleköl, kels lenlaboms leglufis. Kösömiko vobots at tirädons remanis nemödik, ab lüloganis ön mödot jepa. Domadünan ä ludrinan seimik bo ya cavom fo magods at, du kipom me nam bötömi ko boveds labü zedelafig se bötädöp pro söl okik, kel nendoto oslurfom supi no tu hitiki. Fo om bo ya stanom soldat: cädan at maketa neflifedotas, flegülaneifis tel selöl; i stanof jiselan ä jielan di „Okhta“ ko bok me juks fulöl. Alan stunidon ön mod lönik: lumans kösömo jonoms ad bos me doats; hicädans dalogoms fefiko; hipuls: dünans e febodayufans < smiloms e fopülükoms odis leigodölo lä mimagods ejonetöl; domadünans bäldik in mäneds raodaklöfik logoms te sekü utos, das ga zesüdos seimöpo ad lulogön ä cavön; e jiselans: luvoms yunik Rusänik < lüspidofs klienäliko ad lilön utosi, dö kelos mens spikodons, ed ad logön utosi, kelosi otans lulogons.

Pö tim at nenvilädiko ästopom fo selidöpil hiel Chertkov: pänan yunik beigolöl. Mäned bäldik e klot no vogädik äjonons omi as men ut, kel jui okglöm äbinom fiedik kol jäfüd oka e no älabom timi ad kälälön klotemi okik, ai tirädabi klänöfik pro yunaneft laböli. Ästopom fo selidöpil e primo ninälo äsmilom dö pänots nejönik at. Fino vätäl nenvilik äbemastikon omi, äprimom ad tikön, kin ga äneodonöv jafotis at. No äjinos stunüköl lü om, das pöp Rusänik äküpälön ad vobots ko hiel Eruslan Lazarevich, ko lufidans e ludrinans, ko hiels „Foma“ e „Erjoma“; yegäds somik pemagöl äbinons vemo balugijs e suemoviks pro pöp; ab kiöpo patuvons-li remans tefü lupänots gagik vielik at? Kin üfo neodon-li humanis Flanänik at, länodis redik e blövikis atis, kels jonülons steifi seimik ad stadäd ya boso löpikum lekana, do jenöfo trätöns bapükami dibätik lölöfik ona? If binonsöv vobots cila de desir nenvilik balik slafälöla, if leno labonsöv verätikosi seimik, igo no fölonsöv leprinsipis primik däsinafa febodik, if val pö ons pamagonsöv ön mod mimagodik, ab in fom mimagodik at sülikonös töbidam pu pülik, dranäl pu pülik ad jafädön bosi ad nat sümöli!... Ye nosi sümik kanoy-la küpön pö ons. Döl bäldanik seimik, vil vanik seimik, ü — ba so binos-la gudikum ad notodön — müte ekoedon pänön namis jafanas onas. Kin ävobon-li ad mekön onis? Zuo ävobon nendoto pösod ot bal, bi palogons köls ot, pänamamod ot, jafädots nama plakilabik ekösömiköl ot, kel luvratikumo muton-la dutön lü itjäfidaparat groböfiko pemeköl, ka lü men.

Lunüpo ästanom fo pänots gagik at ed äbleibom lüodükön logis oka älon, jenöfo ya leno älogölo, vüo guvan selidöpa pänabajönik at: men neküpidik bäldota yelas zao luldegas mänedi raodaklöfik älenlaböl, labü cün sis lunüp no pijsieföl < ännom ome, das pänots *vo äbinons balidsotiks* ed änu piblümöns de maket grosulik, sodas laig no nog äsägikon, e no nog päpladons ini frems. „Ol it logolös! yulob nämätü benorepüt obik, das okotenikol“. Ab spikots mödapromöl valik at äbeiflitons lilis ela Chertkov. Fino ad kuradükön boso dalabani älösomom glunao pänotis anik ipüfiköl. Äbinons pöträts famulik vönik ko mens, kelanas licinans töbo ökanoy-la tuvön. Tio nentikiko äprimom ad säpüfükön bali etas. Logodared pülik süpo äsüikon su logod omik: kölon ut, kel trätön plidi peklänedöl pö bos no pespetöl. Äprimom ad röbön nesufädiko me nam oka e suno älogom pöträti, kel iklülädön pamekön dub köfgebäd mastana, do kölins äjinons boso trubiks äd idofiköls. Us pimagulom hibäldan ko logodanotod muifik seimik ed igo badalik; mud omik äprodön smilili, efe japäliki ä lukofiki, e lä atos änotodon dredis seimik; logodared malädulik pidilamosegivon mänsidiko da logod fa frons pimiüköl; logs omik äbinons gretiks, blägiks, trubiks; e näi atos pö ons liföf seimik plödakösömik äküpidon. Pöträt at äjionon magulön lavarani seimik nilü monabog lifüpi okik ilifädöli, u balani neläbikanas ut, kelanis dü lifüp lölik onas benoplöps votikanas netakedükons. Logod in valem älabon patöfis küpidik logodasota sulüdänik. Täin dofik, hers pägablägik ko viet difatopo isüiköl: atos valik no komädön bevü belödans provinas nolüdänik. Pöträt lölik äjonulon nefinöfi seimik, ab üf idagetönöv fimeki lölöfik, täin lekaninolan äletöbidonöv me rätam, vio jafot nendöfikün ela van Dyck ipubon-la in Rusän ed ikomikon-la ini selidöpil su yad di „Shhukin“.

Ko lad dapeböl pänan yunik, iflanioseitölo voboti et, äprimom ad dasukön votikis, äxamölo bali pos votik, ad seivön, va bos sümik nog pötuvon-la, ab retikos valik äduton lü vol vero votik, ed äjonulon teiko, das lotian at sekü fätavimäd fopik ikomädön bevü ons. Fino „Chertkov“ äsäkom suämi. Tedan köfik, ikludölo se küpäl omik, das pöträt äsuämonös monamödoti gretik, äkratom topi po lil oka, ed äsagom:

„Soö! ruabs deg tä on ga binonsöv suäm boso nemödik.”

„Chertkov’ ästeigom nami ini pok okik.

„Givob degbali!” ätonos pödü om. Ägüflekome oki, ed äküpom, das mens vemo mödiks äkobikons, e das söl bal lenlabü mäned lunüpo, äs om, istanom fo pänot. Lad omik ädapebon, e lips ädremilons nevemo, äs pö men, kel suemon, das viloy desumön one yegi sukas onik. Ilelogölo küpälo remani nulik, boso ätrodom oki, posä iküpom pö om klotemi leigodü ut omik leno äpluöli, ed äsagom me vögäd dremöl:

„Ogivob ole ruabis degtel, so pänot oduton lü ob.”

„O selidöpilaban! pänot oledutikon lü ob, ekö! ruabis deglul ole!” remölan äsagom.

Logod ela Chertkov spamöfiko ädremikon, ladälod omik äreafon ini ledredäl, e nenviliko äsagom:

„Ruabs teldeg.”

Tedan äröbülom namis oka ta od demü plid, bi älogom, das remans it ämatedoms ad plulofön gönü om. Menamödot densitikumo äzüon remölanis, iniludölo me sien mälid, das sel komunik ävedon lesel, kel ai vemo nitedon, igo utanis, kels no labons demädi lönik. Fino suämi ämödükumoy jü ruabs luldeg. Tio ön däsper el Chertkov ävokädom: „Luldeg,” bi äreafom ad memön, das monamödot lölik oma äsuämon ruabis luldeg, pu dili kelas ömutom fegebön as pel lödiloatamona, e zuo as fräd pro kölins e neodots nog seimiks. Ettimo mätedan äklemom flagodi okik: jötasuäm äjion pluön i tefü katäd omik, seko pänot pikipedon lä „Chertkov’”. Iseramenölo bankazöti se pok, äjedom oni äl logod tedana, ed ägleipom desiriko pänoti, ab sunädo ämobunom de at, pädrefölo dub dred. Logs dofik bäldana pimagöl älogedons so lifölo ed otüpo nenlifiko, das äbinos-la nemögik pö alan ad no senälön dredäli. So äjinos, äsva pö ons dub näm neplänoviko plödakösömik dil lifa pifanädon-la. Logs et no äbinons magiks, ab lifiks ä meniks. Äbinons nenmufiks, ab bo no äbinonsöv so jeikiks, if ämufonsöv. Senäl seimik netikälük (no dred, ab fäk neplänovik ut, keli senäloy pö pub bisara jonülöl kaoti nata, ü — bo binos-la gudikum ad notodön so — dalieneti seimik nata), senäl ebo at äkoedon vokädön tio valanis. Ko dremäl „Chertkov’” äloröbom me nam okik da linumastof, ab iklülädon smufön. Vobed, keli pöträt ikodon, ätefon valanis: menamödot ön jeik seimik ägeyilidon de selidöpil; reman, kel iprimom mätedi ta om, dredälo ämogolom. Lulit tü timül ot ädensitikon ad — äsä äjinos — vedükön pubodi nesuemovik at plüo jeikikumi. „Chertkov’” leno älabom nämäli ad stebön us lunüplikumo. No äkünölo igo ad tikön dö kesum ko ok pänota, ämorönom sui süt. Lut flifik, lenoid kodü jok luibas ta pavot, bruid spikotamas ijinons flifädükön ünü minut bal omi, ab lan omik ai nog äteafülön dub senäl dolöfik seimik. Do älüodükom logis oka valaflanio äl yegs oki züöls, ab tiks omik äbejäfons pubodi plödakösömik teik. „Kis atos binon-li?” ätikom ninälü ok it, „binon-li lekan u magiv sustalik seimik to nataloneds esüköl? Kiobisarik ä kio nedaseivovik rät at binon! U ba mied ut binon-la pro men, jüi kel dasev löpikün kanon dugön oni, e pö lovestepam kela ya eravonöv-la bosi fa vob menik no pajaföli, edesleitonöv-la bosi lifik se lif rigädi elanüköl. Sekü kelos üfo lovetev at miedaliena, kel jonidon pro miedükam magälama, binon-li sovemo ledredodik? U ba pos magälam, pos leflitäl jenöf fino sökon-la: jenöf ledredodik ut, ad kel magäl reafon äsvo de xab okik sekü joik foginik seimik, jenöf ledredodik ut, kel logädikon pö desirölan oka ün timül ut, kü etan, evilölo seivön lölöfiko meni jönik, sumon neifi naatomik, maiköton ninämis ona e täno logon meni lenaudodik. Kio nedaseivovik atos binon! kio stunükon, kio jeikon liföf at! U sümäd tu voätik tefü nat binon-li leigoso neplitik, äsä zib smeki tu lesvidiki laböli?” Ko tiks somik änügolom ini cemil okik in dom boadik smalik su nisul: „Vasil'evskij’” len süt deglulid, pö spadäd kelik äseatons skäts studüplik omik pemiko in spadüls valik pijedöls, däsints kopiedis magotas Vöna-Grikänik pämagöls, kälöfiks, kuratiks, äjonülöls pö pänan töbidi ad daseivön stabanomis e leigöfi ninöfik nata. Lunüpo älelogom otis, e fino tikods omik äprimons ad pubön balposvotiko e tio ad pänotodön me vöds — ön mod so vemik äfäkädom demü utos, kelosi äbetikom.

„Ekö! yel bal ya epaseton, dü kel bejäfob vobodi danaütik ä bomemiki ati! Steifob me töbids valik oba ad seivön utosi, kelos so milagiko plöpon pö jafans gretik e jinon binön dagetot spireta süpik vifik. Sosus kontagükons köfi ko linumastof, e ya süikon pö vobots onsik men libik, livik, somik, kinik pejafon fa nat; mufs otana binons lifälüks ä nenmütiks. Atos pegevon mastanes primao,

obo mutob pro otos vobön dü lifüp lölik oba; dü lifüp lölik mutob studön stabanomis naütik runäma, fegebön lifüpi lölik demü vobod balsotik äd ad senäls no geädöl. So pänots miik obik völadons! Verätöns, sümons ad rigäds; ab if uviloböv jafädön obikosi, tän bos mu votik osüikonöv: lög no ostanon-la so veräto ä nemütiko; nam no olöpikon-la so fasilo ä liviko; flek kapa pö vobots obik laidio no obinon-la so natöfik, äsä pö uts etanas; zuo tikodafül, i pubods töbo panotodöls ets... Nö! neföro obinob pānan gretik!"

Medits omik päropons fa cemahidūnan inügolöl omik: hilepul bāldotü yels degjöl in jit Rusānik, ko logod redacügik e hers redaherik. Nen plütijonüls sunādo āprimom ad detirön de ‚Chertkov’ butis, kelan ājäfālom in tiks okik. Hilepul at in jit redik ābinom pö om omiks dūnan, hinüdādan, āklinükom butis pro om, cavom in föfacem smalik oma, ādärāpidom kölāmastöfis ed āmiotom me jukem miotik gluni lä om. Isumölo butis, ājedom cemaklotis siöre oka, e ya āsegolom se cem, ven süpo āflekome kapi oka pödio ed āsagom laodiko:

„O söl! va mutob-li filidön kandeli u no?"

„Ofilidölöd!" el Chertkov āgesagom disipiko.

„Zuo i bailan elükömom," cemahidūnan slapik zuo ālāspikom, āfölälo kösömi lobabik menas valik labü caladinit ot ad māniotön ās pospenād utosi, kelos plu āveütönlā. „Bailan elükömom ed espikom, das if no upelölöv moni, tän osejedom da fenāt pānotis valik olik sa bedi."

„Nunölöd bailane, das no kudomös tefü mon!" ‚Chertkov’ āgespikom, „edagetob moni."

Pö atos āküpālikom ad pok trelūlaguna, ab sunādo āreafom ad memön, das ileadom blibön monemi lölik okik lä selidöpān tökü pötrāt. Äprimom ad riprodön tiko oke it nesüeni, das imorönom se selidöpil nen kod alseimik, te sekü dred demü jen nesiāmik, ed ikesumom ko ok ni moni, ni pötrāti. Äsludom ad kömön lū tedan ya ün del balidfovik äd ad gesumön moni, bi ācedom, das lölöfikö gito ödalom refudön remoti somik, zu dināds lomik omik āvedükons-la pö om frādi nezesüdik alik nedāloviki.

Munasviet fomü fenāt vietik klilik āsestralon sui glun cema omik, āstenölo dili beda ed āstobölo demü völ. Valiks yegs e pänots in cem omik lagöls ön mod seimik āsmililons, ifanädölo seimna me siems oksik dili nida ai jönika ata. Ün timül at fādo ālūlogom völi ed āküpom len on pötrāti bisarik ebo uti, kel sovemo istunükon omi pö selidöpil. Drem nevemik nenvilādiko āvegon da koap omik. Dranāl balid oma ākoedon vokön cemahidūnani ā hinüdādani okikis e dasäkön, ön mod kinik e kin ilüblinon pötrāti ome. Ab cemahidūnan-hinüdādan āyulom, das nek ikömon, plāamü bailan, hikel ikomikom nog gödo ed ālabom in nams okik nosi plā kik. ‚Chertkov’ āsenom, das hers omik āmufikons su kap. Posā iseidom oki len fenāt, āsteifom ad kredidön oke it, das pö jenet at nos plödakösömiķ ikanon-la süikön, das hilepul omik ikanom-la slipikön pö tim et, das dalaban pötrāta ikanom-la lüsedön oni, iseividölo ön mod patik seimik ladeti löda omik... Brefo: āprimom ad loblinön plānis tikālimik valik ut, keli gebādoy, ven viloy, das bos ejenon-la te soāsā büocedoy. Isludom ad no logön pötrāti, ab kap omik nenvilādo āflekön āl on, e loged ājinon pafimakleibön len magod bisarik. Loged nenmufik hibāldana ābinon nesufidovik; logs āsvo ālitons-la, ānūsugölo munasvieti, e liföf onsik ādredükön jü nivāt so vemik, das ‚Chertkov’ pāmütom ad jelön logis oka me nam. So ājinos, das dren ādremilon-la len logahers hibāldana; lulit litik, ad kel jimayedal: mun¹⁵⁶ < iceinof neiti, āvemükön vobedi at; linumastof ājinon nepubön, e logod dredabik hibāldana so āsestegon-la äd ālogon-la plödiü frems, āsva se fenāt.

Äkodidölo vobedi klānöfik at mune, lit feyik kela labon patöfi klānik ad labükön yegis me bos tonas e kölas voleda votik, ābüedom lügivön mögiko suno kandeli, lä kel cemahidūnan omik ādamufom; ab logodanotod pötrāta leno ānenāmikon: munasviet, ikoboyumölo ko nid kandela, ālāgivon lä magod liföfi nog plüo müsteriki ā leigüpo bisariki. Igleipölo bedastofedi, āprimom ad fāitanön pötrāti, āfāiplifom stofedi jüdo kilio, dat da on magod no ökanon dultitön, ab to töbids valik (u va atos ābinon-la sek magāla vemo pimuiüköla, u va logs lönik omik fa töbidam vemöfik pifenüköls āgetons-la skilādi vifik mufādik seimik), alo ājinos lunüpo lū om, das loged hibāldana āliten-la da stof. Fino āsludom ad kvānön kandeli ed ad golön lū bed, kel pimiedükön fa cemajelöms pötrāti pro om ānelogādüköls. Vaniko āstebedom slipi: tikods mu dredālüköls āmoükons stadi takedik ut, kel ākoedonöv primön slipi. Glif, fav, bailan moni flagöl, pänots no

¹⁵⁶ El mun Rusānapüko binon vöd gramatagena vomik.

pifimeköls: jafots dranälas nennämik — atos valik äsüikon pö om ön tikodaked, sodas bal äsökon votiki. E ven äplöpom ünü minut ad moükön onis, sunädo pöträt müsterik nämädiko ädranon niniü magäl omik, ed äjinos lü om, das logs deadabik ona älitons-la da maifod vü cemajelöms. Neföro bükumo äsenälom teifüli so vemiki pö lan okik. Munasviet, kel ninädon musigi so mödiki, ven nüdranon ini slipacem soalik poedana e kepolon visionis cilöfiko plitülikis lafo padrimölis, dat ovebons sus kapofinot ona, munasviet at no äsüikon pö om drimäli musigälik; drimäl omik äbinon dolöfik. Fino äreaform no ini slip, ab ini glöm dilik seimik, ini stad teifülik ut, pö kel logoy me log bal drimamagoti puböl slipa, e me votik yegis züöl äsvo in lefog nofümik. Älogom, vio sürfat hibäldana ädeteilon oki ed ädekömon de pöträt, soäsä sköm löpik pasäskömon de flumot kuköl, älopikon in lut ed äfliton lü om nilikumo ed ai nilikumo, fino änilikon ebo läi bed omik. ‚Chertkov’ äsenom natemami stoböl, ästeifom ad löikön boso, ab nams oma äbinons nenmufiks. Logs hibäldana trubiko äflamülons ed älülogons omi ma näm magnetätik lölik okas.

„No bedredolöd!” hibäldan bisarik äspikom, ed el Chertkov äküpom pö lips oma smilili, kel äjinson stegülön omi me logot grinik oka ed älitükon me liföf klilik fronis nenkölik su logod labana okik. „No bedredolöd obi!” dabinäd bisarik äspikon. „Obs: ob e ol < neföro oditobs de od. Edatikol desini vemo stupiki: kikodo vilol-li bejäfön stabanomis lekana, äsä julan ut, kel bleibon lärnön lafabi, do ya sis lunüp sevon ad reidön ma vöds lölik? Cedol-li, das mögos me töbids lunüpi ad seivön lölöfiko lekani, das ogaenätol ön mod seimik ed odagetol bos? — Si! odagetol,” pö vöds et logod omik pämfomon bisaro e smil nenmufik seimik pänotodon fa frons valik omik, „odagetol gitodi glötabik ad dojedön oli de pon di ‚Isakij’ ini flumed: ‚Neva’ < ud ad flabülön särvigi olik me stofäd ä deilägön oli len kluf balid pukolkömöl; e täno lupänan alik, kel uremovagükon vobotis valik olik tä ruab bal, obesmivon moükölo onis me pödodastöf ad magön su on logodi nejönik redik seimik. Klemolöd tikamagoti stupik olik! Val in voled at padunon demü frutid. Mögiküno vifiko gleipolöd köfi olik e pöträtolöd zifanefi lölik! Odasumolöd bligädi alik, keli ubonedoyöv ole! ab no olöfolöd vobi olik, no olejäfikolöd me on nenropo dü dels e neits! tim pasetikon vifo, e lif no stopon. Plü omekolöv ünü del pänotis olik, plü odagetolöv moni in pok e fami. Lüvolöd masadacemi at e loatolöd lödi jerabik! Löfob oli, e kodü atos gevob ole konsälis somik; id ogivob ole moni, te ukömolöd lü ob!” Pö atos hibäldan dönu änotodom me logod okik smili nenmufik dredabik ot.

Dremäl nesuemovik ädaikon pö el Chertkov ed äkoedon süikön sueti su logod omik. Izänädölo nämis valik oka, älöükom nami e fino älöikom boso in bed. Ye maged hibäldana ävedon nenämöfik, e pänan te äküpom, vio ämogolom nepubölo zänodü frems okik. ‚Chertkov’ älöädöm ön muif se bed ed äprimom ad zigolön da cem. Änilikom lä fenät ad flifädükön boso oki. Munanidül nog äseaton su nufs e su möns vietik domas, do lefogs smalik äprimons suvikumo ad loveflumön love sil. Valöpo äbinos stilik; nesuvo ärivon fagao lilami noidül loatavaba bökana, kel in näilusüt nelögädik seimik äslipom, du lujevod trögik äklädon omi, ed ästebedom tävani ölatiköl. El Chertkov fino äsüadikom, das magäl omik tuvemiko pisäleodükon ed ijnon ome pö slip prodoti tikas brulik oma it. Nogna älügolom lü pöträt: bedastofed tegöl löliko inelogädükon oni, te äjinos, äsua nidül spagila seimna ädudranon-la da teged. Fino islipikom, ed äslipom jüi göd.

Igalikölo, dü lunüp ma sen äreaform ini stad neplitik ut, kel äglepädon-la meni pos brietalienet: kap oma tomiko ädolon. Äbinos lulitik pö cem: luimöf neplitik äspearikon in lut ed ädudranon da slitods fenätas omik pijelöl me pänots u me pödods sa linumastofs pitenidüköls. Suno nokam ta yan ätonon, e bailan änükömom kobü haratapoldan, komikam kelana pro mens pülik so binon neplitik, äsä logod fäkiälik begana pro liegans. Dalaban doma smalik ut, in kel ‚Chartkov’ älifom, ädutom lü jafäbs ut, kels kösömo äbinons dalabans domas seimöpo pö süt deglulid nisula: ‚Vasil'evskij’, pö flan di ‚Peterburg’, u pö spadül fagik ela ‚Kolomna’; jafäbs somik mödik ädabinons in ‚Rus’¹⁵⁷, e so äfikulos ad fümükön kaladi onas, äsä köli leguna vorik. Pö yunüp okik äbinom e kapiten e daroran, id ägebidükom oki ad dünodem sifädik; äbinom vemo skilik ad daflapön me dabats seimani, ed äbinom vifälik, e dändin, e stupik, ye ün bäldüp oka äkobosumom lä ok patöfis valik küpädik at ad prodön nofümü nenämöfik seimik. Ya äbinom hiviudan, ya ästadom plödü dün; ya no

¹⁵⁷ Nem evönädiköl Rusäna u tatas vönik slavano lofädik (‚Rus’ di ‚Kyiv’, ‚Rus’ di ‚Moskva’). In pük nuik tefü län nutimik pagebon telsofiko, efe ud as vöd devodik, u — bo suvikumo — as ut lekofik.

älenlabom klotemi vogädik, no äpleidülom, äletodom neki; te älöfom ad drinön tiedi ed ad spikodön pö atos dö nesiämikos valasotik; äzigolom da cem okik, äfeapladölo demü sef reti lepinakandela; kurato pos pasetikam mula alik ävisitom loatanis oka ad getön loatamoni; äsegolom ko kik in nam okik sui süt ad logedön nufi doma okik; anikna a del alik äsemofom domadünani se lucem omik, kitopio iklänedom oki ad slipön; brefo: äbinom man plödü dün, hikel pos lifayels mödik nestönik e dels mödik lemufa in vabs pö jevodicäns suvik äkipedom te kösömotis lukomunik.

„Ol it küpolös!” dalaban äsagom, älüspikölo haratapoldani ed ätenükölo namis oka äl flans valik, „binolös flenöfik ad sludön bosi ed ad lenunön osi ome!”

„Mutob lenunön ole,” haratapoldan äsagom, ipladölo nami pödiü kvatäd leigeda okik, „das bligiküno mutol pelön loatalödamoni ya a muls kil fa ol pedeböli.”

„Binoböv fredik ad pelön; ab kisi kanob-li dunön, if monameds nonons?” el Chertkov äspikom nenfäko.

„Pö jenet at lödidalaban sötom lesumön oke nefimodis olik leigo as suäm loatamona völadölis, e flagos de ol ad fealotädön isao sunädo, efe adelo.”

„Sumolsöd vali, keli vilols!” ,Chertkov’ ägespikom tio nenladälöfiko.

„Pänots mödik pemekons ko bos lekanaskila,” haratapoldan äfövom, äduologölo äd äfeapladölo anikis onas. „Te binos pidabik, das no pefimekons, e kölins ga no binons vemo liföfiks... Def mona äneleton ole ad remön onis, vo-li? E kis üfo binon-li pänot at, kel pevilupon in linumastofäd?”

Pö atos haratapoldan, ilügolölo mäpüdiko lü pänot, ädoniotirom bedastofedi de on, bi söls at ai däloms okes it tafomedi pülik uto, kö küpoms nenjeli lölöfik u pöfi. Pöträt äjinon stunükön omi, bi liföf plödakösömik logas äsüükon vobedi ot pö valans. Du älelogom pänoti, boso nämo äpedom fremis ona, e kodä nams dünädanas poldik ai boso jonülons vobädi groböfik nata, frem süpo ispranon; boedil smalik ädofalon sui glun kobü vilupot goldotema ta glun ko flapaton ijoköl, e sirkils nidülöl anik ärolons valaflanio. ,Chertkov’ äjutedom desiro ad lösumön goldakönädis ed äsesleitom se nams poldana anikis fa om pitovädölis.

„Sekü kods seimik esagol, das labol-la nosi ad pelön,” haratapoldan äküpom, äsmililölo plitöfiko, „e vüo labol goldakönädis viomödik.”

„Mons at binons pro ob no padoatöls!” el Chertkov ävokädom, bi ädredälo demü tölat skilädik namas poldanik. „Sötob kipedön onis, pelükonfidons obe fa fat edeadöl obik. Too ad kotenükam ola, ekö! loatamoni ole demü löd!” Pö atos äjedom goldakönädis anik domidalabane.

Logodanotod e träit dü minut bal pivotükons pö bailan e pö dalogal cädik tefü kondöt bökanas brietik.

Poldan äprimom ad begön säkusadi ed ad kredükön, das te ifölom-la fomedis pibüdülöl, e zuo leno ilabom gitodi ad mütön omi; id ad süadükön vemikumo tefü atos eli Chetrvkov, älofom ome jedülöti tabaka. Domidalaban älesagom, das te icogom-la, zuo älesagom ko yulafomüls e nenkonsien uts, ko kels kösömo tedan in el ,Gostinyj dvor’¹⁵⁸ älesagom bosi.

Ye ,Chertkov’ ämorönom plödio e no äkünöm ad blibön pö löd ot. Igo no älabom timi ad betikön bisari jena at. Ivestigölo vilupoti, ätuvom ninü on goldakönädis plu baltumis. Äcedom lebligädi buikün okik ad loatön lödi liegöfik. Löd, keli fädo äküpom, äsva piblümükon-la desino pro om: älabon cemis geilik fol balposvotiko in ked ot, fenätis gretik, frutikosi e kovenikosi valikis pro pānan! Du äseatom su lesöf Türkānik ed äloegom da fenäts no pidilöls gretükumön ä beigolön menamödotis, äreafom dibätiko ini drimäl okplidik seimik, ed ästunom dö fāt oka it, kel nog bü del bal istadon ön donāt pö masadacem, äsi om it. Pänots no pifimeköls e pifimeköls pilāgons len völs smufik gianagretik; bevü ets älagon pöträt klänöfik, kel iledutikon lü om me mod so patik. Dönu äprimom ad meditön kodi liföfa plödakösömik logas onik. Tikodagol oma älüodikon lü drimamagod fa om pilogöl, fino lü div bisarik in frems pānota piklānedöl. Val älüjonilon pö om ad utos, das jenotem seimik tefon dabini pötrāta, e das ba lif oma it äyumāton-la ko pöträt at. Älöjutedom de lesöf okik ed äprimom ad vestigön küpālo oni; in frems ätopon bogil pitegöl me boedil slenik, kel ye ön skil soik pifārmedon ä pinivādon tefü sūrfat, das nek ökanon reafön ad sevön dabini bogila, üf doat vetik haratapoldana no übreikonöv pedölo boedili. Ägepladom e nogna

¹⁵⁸ El Gostinyj dvor (vödiko: yad pro lotans) äbinon nem piada u bumota patikas pro tedans. In lezifs els Gostinye dvory suvikumo äbinons bumots, kels boso äsümöns ad leselidöps nutimik.

älögedom magodi. Liföf logas no plu äjnon lü om binön so dredabik pö lit klilik da fenäts gretik cemi omik äfulüköl, ä pö noid menamödotas sütik lilamafägi omik ädädüköl, ab äkipädon ninü ok bosi neplitik, kludo ästeifom mu vifiko ad deflekön oki de linumastof.

Tü tim ot klokül ätonon lä yans, e läd cädik labü lifayels mödik änügolof läi om; älabof zekoapi lunedik, äs lögäd vinavära, äbinof dugädü jiyunan bälodü yels ze degjöl; livredan in livred jerabik imaifükom yani ofes ed istopom pö föfacem.

„Elükömob lü ol ad begön bosi,” läd äsagof me vögäd löfölik, dub kel kösömo jisomans spikofs ko pänans, hiherans Fransänik e mens votik, kels pemotons-la ad kotenükön votikanis. „Älilob bosi dö tälenüls olik...” (Chertkov’ ästunikom dö fam okik so suniko idavedöl.) „Vilob, das omekolös kopiedi pöträtik dauta obik.”

Pö atos logodil paelik dauta iflekon oki äl pänan, hikel, if äbinomöv nolan ladälas, sunädo ödatuvülomöv lifajenädi ofik toumi mödik no öflagöli, sevabo: lefäk lucilöfik kol baols, glumaladäl e naüt dü period lunüpi bu e pos fided, desir ad goulön in klot ma vogäd nulädik pö zälül menagik, ledesir nesufädik ad kobikön ko jiflenädan okik, dat pöt ödabinon ad spikön ofe: „Ag! o digikan! kio äleglifob!” ud ad nunädön, vomidek kinik läd: „Sichler”¹⁵⁹ ümekof pro klotem jiplina: „B.”... Ekö! atos äbinon valikos, kelosi änotodon logod jivisitana yunik: logod paelik, tio nen notodot, ko kölül yelova malädülik seimik.

„Vilob, das ün timül ebo at primolös vobi!” läd äfovof, „kanobs gevön ole düpi bal.”

El Chertkov äjutedom lü kölins e köfs, äsumom pödodi ya piblümüköli ä pitenidüköli ed äpladom oki legudiko.

„Mutob büonunön ole bosi,” läd äspikof, „dö jiel Anet obik ad fasilükön boso me atos vobodi olik. Pö logs ofa ed igo pö logodalienäds valik nennämäl meditik ai äbinon küpovik; „Anet’ obik binof vemo dasenälük, e — koefobös! — neföro dälob ofe ad reidön lekonedis nuik!” Pänan älulogetom me töbids valik oka, ab leno äküpom nennämäli meditik seimik. „Vilob, das omagolös ofi balugiko in züäd famülanas u — so obinosöv nog gudikum — as soelikan in lut flifik, in jad dis bledem grünik, sodas nos olüjonilon-la, äsif udesinof ad vabön lü baol. Zesüdos ad konstatön, das baols obsik so binons naütiks, e so dädükons lani, das vo no suemob, in kis juit binälon-la ad komön pö ons.”

Ye su logod dauta ed igo läda cädik it lienäds logädik ädabinons, kels äjonülons, das no ifabinofs pö baol nemu bal.

Ünü minut bal „Chertkov’ äreafom ad tikädön, vio ömögos ad demön leigüpo taädis pülik at, fino isludikom ad välön zänedi visedik. Zuo vip ad bemastikön fikulis e levikodön me lekan, üvobädölo benöfo notodoti telplänovik pöträta, ätirädon omi. Köf äkoedon süikön su linumastof fogi primik, ü kaoti pänavik; se at lienäds nevifo päfomöls äprimons ad deditikön ä davedön. Lölföfiko äjäfälo ko rigädasaman okik, e ya äprimom ad fanädön logamo patis negleipovik ut, kels labükons rigädi mu zänedöfiki in magulot kredabik me patäd seimik levikod löpik verata baibinöl. Fäkäd plitik seimik äprimon ad bemastikön omi, ven äsenälo, das fino iküpom e ba ömagulom utosi, kelosi vemo nesuvo plöpoy ad magulön. Juit somik, efe neplänovik e progediko vemikumöl, sevädön te lü tälenan. Medü köfgebäd omik logod pöträta äsvo nenvilädiko ägeton koloriti ut, kel pro om it äbinon tuvot no pispetöl; ab rigädasaman äprimof so vemo ad mufedön ä cavön, das äbinos fikulik pö pänan no nog plakugik ad fanädön ün timüls ai päropöls logodanotodi cifik.

„Jinos lü ob, das pro naed bal atos saidon,” läd cädik äsagof.

Godö! kio lejeikik atos äbinon! Zuo lan e nämäl oma pas ireafons ad mufädön ed iblümikons ad levobön jäfediko. Ileadölo doniolagön kapi oka ä falön paläti, ästanom fo pänot okik.

„Ye espikoy obe, das lölföfiko fimekol-la pöträti ünü visits tel,” läd äsagof, du älügolof lü pänot, „ab jünü te epänol vobodi ola tio jü silhuät balik. Odelo ovabobs lü ol ün tim ot.”

Pänan seilölo ädugädöm lotanis oka jü segolöp ed älibom domo ön tikäd neplitik. In masadacem spadadefik omik nek iropon omi, ven äbejäfom vobodi okik no pibonedöli. Faviko äfeamufükom pöträti piprimüköl ed ävilom jäfikön me vobots votik no pifimeköls. Ab töbo

¹⁵⁹ Kuratikumo: „Zickler”. Jivogädans ä sörs labü famülanem at äbinofs benosevädiks ettimo ed ädalabofs selidöpis anik vogädacanas in els „Peterburg” e „Moskva” (Rusän).

kanoy-la plaükön tiki e senälis edadranölis ya jü dibät lana dub nuliks, kelis magäl oya no nog primon ad plidön. Ijedölo köfi, äsegolom plödiü dom.

Yunüp binon läbik, bi mögods mödik, äs vegs difik, seatons fo men ettimo, bi binäl lifälük ä flifedik yunüpa fägon ad geädön ad milat juitamedas difik; e sekü atos el Chertkov äsäjäfalikom ti ünü minut bal. If goldakönäds anik binonsöv ninü pok, tän bos töbo no pareifonöv-la ini nämäd yunüpa me nämäl fulöla! Zuo Rusänan alik, e mu pato nouban u pänan, labon patöfi bisarik: ebo ven lubegafenig epubon in pok ona, riskäd alik panedemon fa on, e mel — nämätü spikamamod Rusänapükik — binon-la jükiengeilik pro on as lukünan. Goldakönäds zao kildeg no äblibons pö om de suäm pibüopelöl tä loatalöd a period fütürik. E goldakönädis valik kildeg at äfegebom ünü soar bal. Bü valikos äbüedom bebötön lü ok fidedi legudikün, äfidrinom fladetis tel vina e no ävilom gesumön moni tuik, äramenom galadavabi deköfik te ad vabön lü teatöp fagotü steps tel de lödöp okik ätopöl, äkoedom daifön flenädanis kil oka in nibotiselidöp, nog änükömom votöpio, ed ägekömom lomio nen kopek igo bal ninü pok oka. Ijedölo oki sui bed, islipikom nämöfiko, ab drimamagods omik dönu äbinons nenyumediks, e blöt, leigoäsä ün neit balid, so ätrakon, äsya äsenom-la su on bos vetik; äloegom da maifod vü cemajelöms okik deditikön magodi hibäldana de linumastof e numön dönuamo ko notod kudafulik kumis monas; goldotem ädoniofalon se nams oma...Logs ela Chertkov äflamülons; senäls omik äjinons reafön ad dasuemön tirädabi nebepeamovik ut golda, kel bü ettim no ibinon suemovik pö om. Hibäldan ävinegom me nämäg omi ad nilikön lü ok, ed äjonom ome kumi voik goldakönädas. ‚Chertkov‘ konvuliko älutenükom nami oka ed ägalikom. Igalikölo, älügolom lü pöträt, älemufükom oni, äbekötöm me neif fremis valik ona, ab äkanom neseimo tuvön moni piklänedöl; finoäprimom ad cedön osi vaniki, ed äsludikom ad vobön, äpromom oke it ad no seadön lunüpo pö vobod ed ad no jänälikön ko muf bätodik köfa.

Ün tim ot läd ädelik älüvobof ko jiel Anet paelik okik. Pänan äfimaseitom su teab pöträti okik, e pö naed at köf omik ämufön vifikumo. Del solöfik, litükam klilik älabükons rigädasamani me notod patik seimik, e difüls mödik büo no piküpöls älogädikons. Lan oma dönu älanälikon dub steif. Ätöbidom ad detirön pänamo püni pülik u lienädi, igo yelovi e votikami nenomöfik kolorita, de logod jijönana cavöl ä lefenika ko kurat ut, keli lekanans neplakugik dälons okes it, bi pölacedons, das verat i kanon-la plitön votikanis so vemo, äsä pliton onis it. Ebo ven köf omik äblümon ad magulön notodi valodik bal vala lölik, el „saidö!“ favik ätonon sus lils omik, e läd älügolof lü pöträt omik.

„Ag! Godö! Kisi üfo epänol-li?“ ävokädo faviko. „Jiel Anet lä vobot olik binof yelovik; pö of donü logs stens dofik seimik binons; äsvo enüsumof fladetilis anik drineda medinik. Vö! nämätü God! ovotabevobolöd pöträti olik! atos leno binon logod ofik. Olükömob lü ol odelo tü tim ebo ot.“

‚Chertkov‘ ön fav äjedom köfi; ämaleditom ed oki it, e paläti, e lädi löfölik, e dauti ofa, e taledi lölik. Faemölo älifädöm timi lölik in cem magifik oka e no älabom nämis ad jäfön me mek pänota alseimik. Ün del fovik igalikölo gölo, ägleipom voboti balid fädo po ok ikomädöli; at äbinon magod bü lunüp fa om piprimüköl jiela Psyche. Äpladom oni sui teab ko desin ad fövön vobi to fabin vila ad atos. Ün timül ot läd ädelik änügolof.

„Ag! o ‚Anet‘! lülogolöd! lülogolöd isio!“ läd ävokädo ko logot fredik. „Ag! kio binos sümik! süperö! süperö! e nud, e mud, e logabobs! me kis obläfobs-li ole benosüpoti legudik at? Kioplitik atos binon! Kio binos gudik, das nam at boso pelöükon. Nu pesüadükob, das nendoto binol pänan so gretik, äsä esagoy obe.“

‚Chertkov‘ ästanom nenmufo, äsya istifikom-la sekü bluv pos küp utosa, das läd ipölacedof magodi omik ela Psyche as pöträt dauta okik. Ko jemöf nulana äprimom ad kredükön, das dub skät neskilik at ivilom magön jieli Psyche, ab daut äpölacedof vödis at as plim oke, ed äsmililof balna vemo löfidiko, mot äsöfölof sami ofa tefü smilil. Tiket hölöfik lekläravifikö äsüikon pö tikäl pänana, senäl fava e skana änämükon osi, ed äsludom ad frutidön pöti.

„Dälolös obe ad begön, das adelo oblibolsöd lä ob bosilo lunüplikumo,“ äsagom, älüspikölo lü jiblonan atna kotenik. „Äsä kanols logön, leno ekoedob davedön klotemi, bi ävilob pänön vali ko kurat vemikün ma rigäd.“

Vifiko äkoedom lenlabön eli Psyche okik klotemi tumyela degzülid; äkontagükom nevemiko köfi kööl ko logs, lips, äklilükom nevemiko heremi, ed älovegivom pötrāti jivisitanes oka. Tuf bankazötas e smilil löfölik danöfik ävedons bläfod oma.

Ye pānan āstanom, āsva pijānādom-la len top fūmik. Konsien ādolon omi; päglepādom fa dredāl dentinik ā badiniludik demū benorepūt lönik: dredāl ut, kel pasenālon fa hiyunan nobāli tālena ninālū ok laböl; kel mūton if no ad nosükön, tām pu ad klānedön volanefe prodotis ut, pö kels om it küpom döfami; kel mūton ad sufälön ludigidi lupöpa lölik, ab no ludigidi lekaninolana veratik. Ämagālom, das cōdan sevārik ya āstanon-la po pānot oma ed, ālemufükölo ön neplid kapi, āleblamon-la omi demū nenjem ā nentālen. Vali üdegivom-la, if te öplöpomöv ad geblinön voboti oka! Ya äblūmom ad sörönön po lād, getirön pötrāti se nams ofik, dāsleitön e dātridön me futs oni... Ab lio ödunom-li atosi? Kiöpio ömutom-li golön? Igo no äsevom famūlanemi jivisitana okik.

Ye sis tim at votikam läbik ājenon in lif omik. Ibüocedom, das nenfam üblinādon badükami repüte oma, ab ājenos güo. Lād pötrāti ibonedöl ön dafred āspearükof sagādi dö pānan seledik, e vobacem ela Chertkov obsik pifulükon fa visitans, kels āvilons telön ud, if ömögösöv, degön magedi okas medū magulots. Ab ‚Chertkov’: flifädik, nog nensinik, ninālū lan okik cedöl oki it nedigādiki ad duin heroedaduna somik, dat öplöpomös pu bosilo ad sādunön ā pönidön miduni lönik, isludom ad jäfikön ko zil mögiküno vemik me vob okik, isludom ad telön töbidami ut nāmas lönik, kel teiko ökoedon davedön plödakösömikosi. Too desins omik pātadunons fa neletians no pispetöls: visitans omik, kelis āpötrātom, mödadilo ādutons lū visitanef nesufädik, mödajäfotik, spidiälilik, e klu, sosus köf omik āprimon ad jafön bosi no lölöfiko komuniki, sunādo visitan nulik ānūdranon, mu lucädiko āseideton kapi okik, ön ledesir ad logön oni suniküno su linumastof, e pānan āspidom suniküno ad fimekön voboti oka. Fino tim omik so pigebidükon dunetābefe, das no ākanom jafön me medit igo ünü minut bal; e spiret nenropo pö daved it oka pānosüköl fino isäkösömikon ad stükön pö om. Fino födü vifükam voba lönik āprimom ad miedükön oki dub foms sevädik, fūmik, balfomik e sis lunüp vorädiks. Pos brefüp pötrāts oma ävedons sūmiks ad magods famūlik ut de pānans vönädik, kelis so suvo kanoy kolkömön in topäds valik Yuropa ed igo in spadūls valik vola; us lāds pemagofs ko nams su blöt pekobopliföls ed as kipöls flori in nam, e kaviels pemagoms lenlabū leiged ā ko nam poi knop pepladöl. Semikna āvilom ad labükön rigādasamani me jāstād nulik, nog nekösömi no iperöl, kel öbenodiston me plödakösöm ā nenmüt, ab vi! pö poedan e pānan val nenmütik e fasilik padageton ön mod mūta tuvemik e binon sek töbidas fenüköl. Dat ömagom notodi nulik ā klatiki, dat ötuvedom klänöfoti nulik pānava, ad atos āsötomöv lunüpo letikön, ideflekölo logis oka de züölos valik, tiko idefugölo de dajäf vola e sogādaliif. Ye pro atos tim no āretön pö om, zuo tuvemo päfenükom fa vob delik, sodas no āfāgom ad blūmön ad frutidön spireti; güo vol rigädik, keli āmagulom medū jafots pānavik okik, ābinon tu kösömik ā balfomik, adas āsüükon-la ed ājäfidükon-la magāli. Logod dibälik ön letik e leigüpo nenmufik dilekana ministeradilāda; logod jönik, ab ai ko propors ot kavidakapitena; paelik, labū smilil tenidik, dutik lū jijōnan di ‚Peterburg’; e lemödot logodas votik, ya tuvemo komunikas — ekö! atos ābinon teikos, kelos aldelo ācenon balposvotiko lo pānan obsik. Äjinos, das köfigebād it oma idageton fino nenköli ā nāmālinelabi utis, dub kels rigādasamans omik pimākons.

Bankazöts e goldakönāds ābeiflitöls nenropo fo om fino ilemükons, ās slip, dranālis klinik lana omik. Nenjemiko āfrutidom döföli menas, kels demū jōnalienād zuik, fa pānan lū magulots okas pilāgivöl, ābinons vilöfiks ad sākusadön ome döfis valik, ifi jōn at ādāmonöv igo tefü sūm.

El Chertkov fino ävedom pānan voiko vogik. Cifazifanef lölik ālüikon lū om; pötrāts omik ākomādons in vobacems, slipacems, sogacems e klünacems valiks. Lekanans legik ātovülons bluviko jotis okas, ālelogölo vobotis fa gönāb at benofāta nāmädik. Vaniko etans āsteifons ad daküpön stabū prodots omik jonūli nemu bali verata voätik dub spiret daladöfik pisüüköli; us te ākomādons logods jōnafomik, ti ai plitūliks, bi suemod jōna nog āretön pö pānan, ab nos de sev tefü ladāl, lefäks u pu tefü kösöms mena, sevabo nos de utos, kelos ātrātonöv daglofi vemik güta feinik. Too anans sevādanas ela Chertkov āstunons dö jen bisarik at, bi ikūpons pö primasteifs balid oma dabini tālena, ed āsteifülons ad tuvedön rāti nedaseivovik: lio tālenül kanon-li kvānikön pö floram nāmās, plas dafomikonöv ön magif nidik lölöfik?

Ye pānan okplidik ānekūpom spikotis somik ed ābitom lupleidiko demū fam valemik, du ākoedom lemufōn goldakōnādis oka ed āprimom ad cedōn, das val in vol binon-la komunik ā balugik, das spiret sūlao su taled no dabinnon-la, e das valikos zesūdiko nedon-la dutādōn in leodūkam no nefōlovik kuratāla e balfoma. Lifūp omik ya ātefon lifayelis ut, kō valikos leflitālī jonūlōl lāsikon pō men, kō vobed viālamacara nāmōfik nevemikumo dranon ninālio e no voulon me tons japōfik zū ladāl, kō kosam ko jōn ya no vedūkon nāmīs neviodik fili e flami, ab senāls valik eguirōl vedons blegāliks pō tonād golda, koedons dalilōn ai kūpālikumo musigi bātodik at, e pianiko nenfāko leadons lōlōfiko storditōn okis dub atos. Fam no kanon satūkōn e gevōn juiti utane, kel no emeriton oni, ab emidūton oke; fam sūūkon fākami plitik laidulik te pō utan, kel digādōn oni. E kodū atos senāls e dranāls valiks oma ālūodikons lū gold. Gold āvedon desirod, dial, dredafonāt, juitamed, zeil oma. Tufs bankazōtas āmōdikumons in bogs omik. E soās alikan, lū kelan givot riskādik at eledutikon ad dalab, āprimom ad vedōn komunatālāktik, nenitedālik kol val e lindifik kol val. Ājinos, das ābinom vilōfik ad cenōn ad balan dabinnādas bisarik ut, kels semikna komādons in vol, kelis lūlogon ko jek men me nāmāl e lefākāl fulōl e lū kelan uts lūjinons ās koaps lifik deadani ninādōls. Too jenot bal vemo ifākūkon omi e lōlōfiko ivotūkon lūodi lifavega omik.

Ūn del ōmik ākūpom su tab okik penedili, medū kel lekanakadām ibegon ome asā limane digādik oka ad lūkōmōn e gevōn cōdoti lōnik tefū jafot nulik se Litaliyān pisedōl ā pijafōl fa pānan Rusānik, kelan us ānedōfūkom masti oka. Pānan at ābinom balan flenādanas būik omik, kel sis lifayels primik oka ālabom daladōfi ninālik kol lekan; ko lezil lefākālik vobiālana ājāfālikom dibāliko ko on me lan lōlik okik e fōdū on, ideditōlo de flens, de rōletans, de kōsōmots kovenik oka, āmojutedom nen stūteds alseimik ini lān pō ok nesevādik; āsufālom pōfi, bapūkami, igo faemi, ab ōn okglōm seledik, nedemōlo vali, ābitom nenfāko kol val, plāamū lekan lōfik okik.

Inūgolōlo ini lecem, ākūpom menamōdoti visitanas po pānot ikobikōlas. Mūātikam dibālikūn, kel nesuvo komādōn bevū lekaninolans kosādōfik, atna ādareigon valōpo. ‚Chertkov‘, ijonōlo logodanotodoti gravik nolana, ānilikom lāi pānot; ab — Godō! — kiosi ilogom!

Ābinōlo klinik, nenstenik, jōnik ās jīgam, jafādōt pānana ātopon fo om. If pō on te bos vila ad lumagifōn ālogādōnōv-la, igo if stimiāl pardovik, pu tikod ad nitedālūkōn-la lupōpi... ab nos, mal nonik soma ādabinons! Pānot āsūstegon mūkiko. Ābinon balugālik, nensinik, Godōfik, ās tālen, ās jelalanan. Mageds milagiko jōniks pīgrupons nenmūtiko, libiko, āsvo no ākontagons-la linumastofi, ed, āsif istunikons-la dō logeds so mōdiks āl oks pālūodūkōls, ājinons jemōfiko donūkōn logaheris jōnik okas. Me lienāds logodas godōfik pubods klānōfik ut āsūilikons, kelis lan no fāgon, no sevon ad loveūkōn votikane; pinotodōlos nen notodamod patik ālogādōn pō ons; zuo atos valik pipladon pānamo so nekūpoviko, so mūkiko ā libiko, das ājinnon binōn sek spireta brefūpik pō hipānan, sek tiketa sūpo omi ireifōla. Pānot lōlik āmagulon timūli, ab timūl ebo ut, ad kel lif lōlik menik binon blūmūkam teik. Drens nenvilik tio āflumons love logods visitanas pānoti izūōlas. Gūts valik, deikams māpūdik neverātik valik gūta ājinons kobioflumōn ad hūm seimik nenspikamik lū jafot Godōfik. Nenmufo ā ko mud imafikōl el Chertkov āstanom lo pānot, e ven fino visitans e lekaninolans pianiko ākoedons brumōn ed āprimons ad bespikōn sūperodis jafota, e ven fino ālūspikons omi me beg ad notādōn cedis lōnik, āsākofudikom; ādesinom ad lasumōn logoti lindifik ā kōsōmiki, ādesinom ad sagōn cōdoti kōsōmik ā nespīritālīki pānanas edūfālikōl: das jafot binon gudik e das pānan labom tāleni ōmik, ab binos vipabik, das pō dileds mōdik linuma tikamagot e fībevob poduinonsōs gudikumo... ab spikam āsvo āstopon pō mud omik, drens e yams nenleodiko āsejutedons as geād, ed āserōnom ās lienetan se lecem.

Dū za minut bal āstanom ōn stad nenmufik ā nesenālōfik zānodū vobacem magifik oka. Bināl lōlik oma, lifāl lōlik oma āgalikons ūn timūl, āsva yunastad ādōnūlifikon-la pō om, āsva spagils ikvānikōl tālena ālōflamons-la dōnu. Godō! fe ga kio nespālīko irūbūkom yelis gudikūn yunūpa okik, inosūkom, ikvānom spagi tālena filik, kel ba ninālū ladāl iflamilon, ba nu fino ūvolfon-la ad bos magifik e jōnik, ba id ōkoedon-la pubōn drenis demū stunid e danōf. Fe ga irūbūkom atosi valik, irūbūkom nen spal igo pūlik! So ājinos, āsva tū timūl ot pō lan omik ālifikons dranāls e leflitāls uts, kels seimna ibinons sevādiks pō om. Āgleipom kōfi ed ānilikom lāi linumastof. Suet demū tōbid āsūikon su logod omik, lōliko āsvo āvedom desir teik ed — if notodamod somik pedālon — pāglepādōm fa tikamagot balik, sevabo āvilom magōn silanani ededitikōl. Tikamagot at

vemiküno abaiädon ko ladälastad omik. Ye vi! mageds omik, jästäds, grups, tikods päseitons sui linumastof müto e nenyumediko. Köfigebäd e magäl omiks ya tu pimiedöfükons dub poän bal, e dranäl nennämik ad nedemön miedöfi e neletianis, kelis ilonom pro ok it, ya äkodon senäli neveräta e põla. Isädemom sökaleodi töbik ä luniki notetas balposvotik e stabalonas cifik gretikosa fütürik. Ön lusidin äkoedom moön se cem okik vobotis valik oka me pael nenlifik voga nenkuratik pimäkölis, äfärmükom yani, äbüedom letön neki läi ok, ed äjäfälikom, äs hiyunan ladälöfik, põ vob okik. Ye vi! põ stadäd alik pästöpom fa def nolas tefü runäms mu stabaloniks lekana; cinäd balugik ä pülik äkoedom koldälikön lölöfiko leflitäli ed äblebon neletian no pöbemastiköl pro magäl. Semikna bünunian späköfik süpik tikoda gretik äsüikon põ om, magäl omik äsenälon in pärspäkt dagik komi bosa ut, keli — üf üfanädoyöv ed üfeapladoyöv sui linumastof — ökanoy vedükön plödakösömiki e leigüpo suemoviki pro lan alik, äsvo stel seimik milagikosa änidülön-la in fog nofumik tikas omik, bi fūmo äkepolom ninälo tikaspäki tälena. Ye Godö! sosus stipot pülik lü tidäb sevädöl, nom naatomik vönao deadik äzesüdons, sunädo tik omik ästopon, dranül magäla nennämik ästifikon ön stad no pinotodöl, no pimagöl; me köf nenvilädo ädönuom fomis, tefü kels süperiko iskilükom oki, su linumastof nams päkoboyümons ma mod bal nenbukio pidalärnöl, kap no äkünön ad dunön fleki nekösömik, igo plifäds it klota äsümedons pidalärnölös e no älabons desini ad lobedön omi ed ad fomön plifädadrapi verätik len jästäd nesevädik koapa. Id om it äsuemom, äsuemom ed äküpom atosi! Suet ädeflumon, äs sturarein, de om, lips ädremons, e pos paud lunüpik, dü kel senäls valik ninälü om ämäpetons, äprimom dönu ad vobön; ab ün bäldot yelas plu kildegas binos fikulikum ad studön kedi naütik lebukas, nomas e naatoma, binos nog mödo fikulikum ad daseivön sunädo utosi, kelos dafomikon nevifiko e padagetön tä letöbids lunüpik, tä tutöbidams vemik, tä okglöm lemuik. Fino äsenom tomi jeikik ut, kel as pläot bisarik komädon semikna põ jenöf, ven laban tälena pülik steifon ad notodön oki ma mafäd gretikum, kas nivod tälena mögükon atosi, e no fägon ad notodön oki; äsenom tomi ut, kel põ yunan koedon pubön gretikosi, ab põ utan, kel eloveikon plödiü drimäl, vedon ledesir nefluköfik; tomi dredabik ut, kel vedükon meni fägiki ad midunots jeikik. Päglepädom fa glöt jeikik, glöt ävemiköl jü vut. Biedälam äsüikon su logod omik, ven älogom jafodi mäki tälena älaböli. Äkoedom knirön tutis okik ed älulogom oni me loged basiliska. Fino ninälü lan omik ädavedon desin hölöfikün valikas, kelis föro men äninopolon, e ko lezil levemik äspidom ad jenöfükön oni. Äprimom ad firemön gudikünosi valik, kelos te päjafädon dub lekanadustod. Iremölo pänoti a suäm gretik, prüdiko äkeblinom oti ini cem oka e ko vut tigrida äjutedom sui on, äsleitom, ädäsleitom oni, äseakötom ad dileds ed ädätridom me futs, ädugedölo osi me smil jeikik juita hölöfik. Sosus jafod nulik dagluti tälena flifädik jonülöl ipubon seimöpo, me töbids e meds valiks ästeifom ad remön oni ön mod alseimik. Liegots susnumik fa om pikobüköls ägevons ome medis valik ad kotenükön desiri hölöfik at. Äsäsnaom sakis valik okik labü gold ed ämailökom bogis. Neföro büikumo netäläktan mostöfik seimik inosükon jafotis jönik so mödikis, äsä vinditan sovadik at inosükom. E mens in blöt fägi spagasümik daseva Godöfik älaböls, te sublimikosi äledesiröls, kruäliko ä nenmenätiko päsalabükons tefü jafots saludik ä jöniks uts, medü kels lekan gretik ikoedon boso sävealön süli, ed ijonon mene dili ninäla ona it, äfulöla me tons e kläns saludik. Neseimo, põ spadül nonik lekanots äkanons paklänedön ledesire distukik omik, miseri nonik ädasevöle. Log japälik, flamülöl oma ädranon valöpio, ed igo in püf topa pilüvöl ätuvon retodi köfigebäda lekanik. Pö lesel alseimik, kö ikomikom, alan primao äsäspetikon ad rem jafota lekanik. So äjinos, äsva sülanef pizunüköl desino älesedon-la ini taled datamani at diseinü mosum benöfa valik usao. Ledesir jeikik at älabükon logodi oma me kolorit dredabik seimik: su on ti ai biedälam pänotodon; logs äflamülons tio lienetiko; logabobs ilovelagöl e flom laidiko kräköfik kodü frons älabükons oni me notod seimik sovadik e lölöfiko ädeditükons oni de belödans takedälik taleda.

Ad läb vola e lekana lifamod so spetätik e dadränälik no äkanon laidulön lunüpo, mafäd lefäkas äbinon tu neverätik e tuvemik pro lifanäms fibik. Glepäds vutalieneta e delira äprimons ad jenön ai suvikumo, e fino atos valik ävedon maläd jeikün. Fifestad lemuik piläüköl lü ftisid mu vifiko äjenädöl äbemekädon omi ön mod so mäpetik, das pos dels kil te jad äjinson posblibön leigodü maged pasetik oma. Sümptoms valik lieneta nesanovik äläikon ad atos. Semikna mens anik no äkanons stöpädön omi. Pö haluds äprimom ad logön logis bü lunüp piglömölis ä lifikis pöträta

plödakösömik, e pö jenets et vutalienet omik äbinon jeikik. Mens valik bedi omik äzüöls äjinons binön pö om pöträts jeikik. Pöträt at äteilon-la oki, äfolon-la oki pö logam omik, e fino älüjinos lü om, das völs valik pibelägons-la me pöträts jeikik at omi me logs nenmufik ä lifiks okiks älülulogöls. Pöträts dredabik älogedons-la omi de nufed, de glun, e zuo äloegom veitikön ä zugön lardikumo cemi, dat ökanon kipädon logis nenmufik at ön mödot gretikum. Sanan, kel ibligidon lekäli oma, e ya ililon bosi dö jenotem bisarik oma, ästeifon me näm lölik oka ad fimükön yumedi klänik tikaspäkas pö om ätikologädölas ko jenots lifa omik, ab ämiplöpon lölöfiko. Malädan äsuemom ed äsenom nosi pläamü toms okik, e me vög japöfik ä nebepenamoviko mifomik äluvokädom ed älebegom, das ödeblinoyöd de om pöträti netadunovik labü logs lifik, bliböpi kela änunom veitöfiko ko pats jiniko nekösömiks pro lienetan. Vaniko ästeifoy me töbids valik ad tuvön pöträti bisarik at. Ädasukoy vali in dom, ab pöträt no pätuvon. Täno malädan älöikom ön netaked in bed oka e dönu äprimom ad nunön veitöfiko bliböpi pänota ko kurat ut, kel äjonülön tikäli nätik e japälik; ab suks valik äbinons vaniks. Fino sanan inkludon, das atos äbinon no plu ka pubod patik lieneta. Suno lifüp omik päfinükon dub splodül lätik äd atna nentonik dola. Fun omik äbinon dredabik. No äkanoy tuvön dili igo püliki liegotas gianagretik omik; ab äreafoy ad sevön fegebamodi jeikik onas, posä iküpoy diledis pidekötöl jafotas lekanik ut nivoda löpik, völad kelas plu äsuämon ka balionats mödik.

§ II.

Mödot bökvabas, loatavabas e kalätas ästanon fo nügolöp doma, in kel lesel äjenon dalabotema de balan lekanilöfanas liegik ut, kels juito äslipülons dü lifüp lölik okas äjäfäls pö sefüragods e leputs¹⁶⁰; de balan utanas, kels nendöbo äsevädikons as mäzens e balugäliko äfigebons födü atos monabalionatis pikobüköl spälöfiko fa fats dinöfikum okas, e suvo igo dub vobods lönik büikum okas. Lecem lunik äfulon me menamödot mu distöfik visitanas isio ijutedölas, äsä ravaböds sui fun no pemoüköl. Is äkomon nafemil lölik binü tedans Rusänik se maketabumot ed igo se maketapiad: mens lenlabü leguns blövik mageta Deutänik. Logots e logods omsiks is äbinons boso nämöfikums ä nemutikums e no äjonülons dünüäli tuvemik ut, kel sovemo logädon pö tedan Rusänik. Leno äbitoms ko sumätäl kol dinitis, toä in lecem ot raistokratans veütik mödik ut äkomons, lo kels pö top votik äbinomsöv vilöfiks ad desvipön me biegs oksik püfi medü butis visitanas it piblinöli. Is äbitoms lölöfiko tuboldo, nentödiko ävestigoms senido bukis e pänotis ön vil ad seivön legudi cana, ed äkünoms ad plulofön tefü suäm fa grafs ä nolans pämodükumöl. Is visitans nonelaböfik mödik leselas äkomons, kels isludons ad bekomön leseli aldela pla janed: raistokratan-lekanilöfans älecedöl bligi oksik ad no nedemön benopöti ad gretükumön konleti okas e no ädatiköls jäfi votik de düp degtelid jü balid; fino cädasöls ut, klotems e poks kelas äbinons lemu nenkipädiks, kelans äkomikoms aldela nen zeil lönafrutiälik alseimik, teiko dat öküpedoms, vio e tedot kinik üfinikon, kin ülofon suämi mödikum, kin nemödikumi, kin üklülädon pluön plulofölo tefü kin votik, e lü kin, zuo kis üledutikon. Mödot pänotas äseaton speariko nen sit alseimik; lä ats pimigons pemiko e möbs, e buks labü monograms dalabana büik, kel bo no ilabon nuläli lobabik ad nülogön ini ons. Vasods Tsyinänik, tababoeds maboinik, möbs nulik e vönädiks: pegoldöls e nen goldamastöf < ko foms krugalienik, ko grifiuns, sfins e leonakluvs, leülalampads: ‚quinqets‘, litemakrons: valikos äziseaton, zuo leno so leodiko, äsä pö selidöps. Valikos äbinädükon kaoti seimik lekanas. Valemo senäl logamü lesel pö obs süiköl binon bisarik: pö jenot at val vobedon ön mod boso sümik ad sepülamagoläd. Lecem, in kel lesel jenon, ai binon boso glumidik; fenäts tio enelogädiköls demü möbs e pänots tugeiliko pekumöls leadons dranön liti nemödik; nenspikam panotodöl fa logods valanas, e vögs: „Ruabs tum”, „Ekö! ruab sa kopeks teldeg!”, „Ruabs foltum sa kopeks luldeg” < nevifikölo sekömöls se muds ön mod seimik binons groböfiks pö lilam. Ye magäd nog mödo vemik pakodon dub vögäd sepülamö lezälik leselana me fögil flapöla e kanitölo äsvo dunöla deadanamäsädi pro lekanots mifätik, ön mod so bisarik is ekobiköls.

¹⁶⁰ Vöds boso peprafadöls se fredadramat pepoedöl: „Ditret demü täläkt” < fa hiel ‚Aleksandr Griboedov‘. Ekö! vödemadiled tefik balspikota ela Chackij: „Om it äjäfäls tiko pö sefüragods e leputs, / ämütom elanis valik di ‚Moskva‘ ad ästunidön jöni onas! / Ye no ebälädikom dö pel dilasuämo pro debans, / so leputs e sefüragods valiks / peselons a balan!!!” (dö cödäta, hikel älöfom baoletatrup binü dutetans okik).

Ye lesel no nog äprimon; visitans älelogons dinis difik su glun kumo pipladölis. Vüo menamödot smalik istopon fo pöträt bal; su on pimagulom hibäldan ko liföf so plödakösömik logas, das vobot nenvilädo äjänälon lü ok küpäli menas. No äkanoy noodön täleni veratik pänane; fe jafädot no pifidunon, ab lä atos älabon pö ok sevädovamali lekleilik köfgebäda nämädik; ye pö etos valik liföf sustalik at logas äsüükon blami seimik nenvilik kol pānan. Äsienälons, das at binon sömitamapün veratikosa, das te letälenan kanon magön oni ön mafäd so gretik, ab das letälenan at ya tu mäpüdiko eloveon plödiü mieds vila menik. Leküpäl onas piropon fa vokäd süpik de hivisitan bal ya bäldoti boso tibäldiki älaböl. „Ö! at vo binon on!” ävokädom ön mufäd vemik e nemufiko äläülulogom me logs oka pöträti. Vokäd somik natöfo idavedükon pö valans nuläli, ed anans lüloganas no äkanons nedunön ad sagön, äläspikölo omi:

„Bo sevol-li bosu dö pöträt at?”

„No epölols,” ägespikom ivögölan me vokäd nenvilädik. „Kuratö! Pö ob mödikumos, ka pö ek votik, sevädon dö jenotem pöträta at. Valikos kredükon obi, das muton binön ebo ut, dö kel vilob konön. Ibä küpob, das ols valik nitedälols ad seivön bosu dö on, anu binob vilöfik ad kotenükön boso olis.”

Visitans me kapanut änotodons danöfi oksik ed ön küpäl vemik äblümükons okis ad lilön.

„Nendoto nemödikans bevü ols,” so äprimom, „sevons gudiko zifadili ut, kel panemon: ‚Kolomna’. Lesevädot ona diston me patäds küpidik de zifadils votik. Süds, febäds, stads, kösömots belödanas vero distons de uts votanas. Is nos sümon ad cifazif, ab leigüpo i nos sümon ad zifil provinik, bi smatötulam lifa mödaflanik ed — if daloy so sagön — kulivika edranon id isio ed edasevädikon in soelots so püliküns, kelis cifazif menagik vo kanon davedükön. Lit is binon vero votik; ed, elüvabölo ini süts soalöfik di ‚Kolomna’, jinoy senälön, äsvo desirs e dranäls yuniks valiks lüvons-la oyi. Fütür lifälik ä levelik no dranon isio. Is pö valikos takäd e plödüdünstad dareigons. Is valikos efimalödikon, äsvo sadot mufa cifazifik. Vö! val trätön atosi: isio fealotädons calans pesäcälöl, kelas pänsion no bepluon suämi ruabas lultum a yel; jiviudans büikumo frutidü vobods himatanik päkosididöls; pösods no liegiks, ko senät plitiko ekosiköls e sekü atos okis äsvo ecödetöls ad blibön is dü lifüp lölik¹⁶¹; jikvisinans plödü dün, dü del lölik pö makets runädöls, ko luman in lucaniselidöp nensiämo luspikotöls, e kafi ön mödot mögiküno gretik tä suäm kopekas lul sa juegi tä suäm kopekas fol aldalo sumöls; fino mens sota ut, keli nemobös me vöd: zenasümik, kels ma klotem, logod, herem oksiks labons logoti ön mod seimik trubiki, zenasümiki. Sümons ad del gediliko trubik, kü sol no bleinükon me nidül litik oka, kü i tep no levisipon kobü tonär, rein e gräl jenöls, ab kü balugiko len sil stad nefümik paküpedon, sevabo fog tofon e nelabükon yeges valik japöfi pö logam. Logods menas at suvo binons ön mod seimik rediliko ruilaköliks, hers i rediliks; logs ti ai no labons nidi; klotem i binon vero nenämöfik e jonülön köli trubik ut, kel davedon, posä emigoy kobo kölamastöfis valik, e valemo logot onsik binon löliko nenämöfik. Lü klad at kanoy läkompenükön lojadadünanis teatöpik plödüdünik, titulakonsälalis luldegyelik pesäcälöl, dugäläbis plödüdünädik ela Mars, ko pänsion teltumruabik, log pesesteigöl e lip svolik. Atans binons vero nenfäki, valikos lindifon pö ons; golons, lölöfiko nedemölo yegis valik, seilons, lölöfiko no tikölo dö bos. In cem onsik binons te bed e ken labü Rusänagein rafinik, keli lindifiko sugons dü del lölik nen bludaflud künik alseimik ninü kap kodü nüsum tuvemik ut, keli kösömo löfom ad duinön alsudelo oke febodan yunik Deutänik: studan at süta: ‚Meshhanskaja’ < pärunavegi lölik balo bemastöl pos düp degtelid neita.

Lif in ‚Kolomna’ ai binon nevotöfik: nesuvo bökavab drumon in süts stilik, ba plä ut, in kel dramatans tävons e kel me tonäd lelaodik, toenod e noidül okiks tupon stili valöpik. — Is tio valikans binons futogolans. Bökan nesuvo, fiböfo e ti ai nen tävan vabom nevifiko, tränölo ko ok sigayebi pro lujevod miserabik oka. Suäm loatalödas nesuvo rivon ruabis mil; dil mödikum onas suämon ruabis de degluls jü teldegs e kildegs a mul, if nedemoyöv mispadülis mödik, kels binons loatoviks ko lof vamükama e böt me kaf tä suäm ruabas fol e lafika a mul. Jiviudans calanas pänsioni getöls binofs belödans süenöfikün zifadila at. Kondötöfs vemo gudiko, svipöfs cemi oksik jü stad saido klinik e spiköfs ko jinilädans e jiflenädans okas dö jer bubamita, pötetas e brasida; lä

¹⁶¹ Lüjonil lü cödäd lunüpi pö senät, kel ädalogon vobi stitodas e calanas tatikas. Ma daced sogädik, senät päkaladon-la dub zög cödädas, neskil e remädov.

ofs vemo suvo binof daut yunik: jidabinäd luseilik, nenvödik, too semikna pluuneplu löfidik; lä ofs i binons ludogil vemo gagik e glok vönädik labü pendül lügiko kliköl. Jimatans ebo ets calanas labülofs spadädis gudikün tä pelot ruabas de teldegs jü kildegs, e semikna igo jü foldegs. Po ofs hidramatans sökons, kelanes mesed nemögükon ad detävön de ‚Kolomna‘. Pöp at binon libik, äs lekanans valik födü juut liföls. Seadölo lenlabü cemaklot okas, atans u tunoms binü bom lucanis seimik, u jäfoms me nätükam pistola, u kleibölo mekoms binü karton yegis seimik frutik in konöm, u daimoms u kadapledoms ko hiflenädan elügolöl, e so lifädoms gödi; otosi dunoms soaro, läyümölo suvo lä atos pöjini. Pos liegans at, raistokrataneft at ela ‚Kolomna‘ sökön lödanef levemo pülavöladi, äs grälädem neküpovik; e pro küpedan binos leigoso fikulik ad numädön pösodis valik labülöl mispadüls e luspädädis difikis cema bal, äsä ad nemön mödoti ut näsäkas, kel davedikon in vinig bäldik. Pösodis kiodifik kanoy kolkömön us! jibäldans, kels plekofs, jibäldans, kels ludrinofs, jibäldans, kels leigüpiko e plekofs, e ludrinofs, jibäldans, kels töbo kosidofs me meds nesuemovik, äs furmids, sevabo kepolofs ko oks vorikis flabis e stofädemi de pon: ‚Kalinkin‘ < jü maketapiad, dat us oselofs onis ta kopeks deglul. Me vöds nemödik: is kanoy logön lureti lölik pöfädik e neläbiki menefa.

Binos suemovik, das pöp at reafon semikna ad defäd vemik, kel nemögükon ad lailifön ön mod kösömik ä pöfädik onas; mutons suvo yufidön moniprünis dranöfik, dat säditretikons tefü dinäds oksik.

Täno nunädons okis bevü ons pösods ut, kels labons nemi svolätik katädanas e kanons prünön ko fienanumots difik ti ai lemuiks suämi mö ruabs de teldegs jü tums. Pösods at pianiko kobükons monemi, kel mögükon semikna ad remön domili lönik. Ye leno äsümon ad vukans somik dabinan bisarik bal famülanemi: ‚Petromihali‘ älaböl. Va äbinom hi=Grikänan, u va hi=Larmeniyänan, u va hi=Moldavänan: atosi nek äsevon, ab alo logodalienäds omik äbinons vero sulüdäniks. Älenlabom ai klotemi vidik ma maget Siyopik, älabom geiloti gretik, logod omik äbinon dofiko learaflukakölik, logabobs blägik ilovelagöl boso ilargentaköliköls e mustag ot ävedükons logoti omik boso dredabiki. Äkanoy küpön logodanotodoti nonik pö logod omik: ti ai äbinon nenmufik ed äjonülön taädami bisarik me logodanotod groböfik sulüdänik oka tefü belödans zenasümik ela ‚Kolomna‘. ‚Petromihali‘ leno äsümom ad vukans pemäniotöl zifadila soalöfik at. Äkanom gebidükön suämi alik, keli iflagoyöv ome; äbinos natöfik, das fienasuäm tefü etos id äbinon nekösömik. Failabadom omik ko lenbumots mödik ätopon in topäd maräda Jikaparik. Dom no so ivorädikonöv, if dalaban ona pu bosilo ifegebomöv monemi ad nätükam, ab ‚Petromihali‘ äpelom frädis zuik fūmo lenonikis. Cems valik oma, pläamü lucemil keli om it älabülom, äbinons stokacems koldik, in kels fomü kums pipladons vasods bösinik, goldik, yaspidik, badäd valasotik, igo möbs, keli äblinons pano ome debans gredätas e dinitas difikas, bi ‚Petromihali‘ ärefudülom nosi, e toä ägebidükom tummilatis monas, id äbinom vilöfik ad yufön me suäm no mödikum ka mö ruab bal. Valikosi: stofädem bäldik negebovik, stuls pibreiköl, igo buts isleatöl < äblümom ad lüsumön pro stokacems oka, e lepöfikän nen dotäl älüikon ko tuf in nam lü om. Pärlets jerabik ba särvigi löfidikün in vol ivoulöls, päninükons ini ferabog miotik oma kobü tabakabok vönädik läda luldegyelik, kobü diad isüstegöl sus flom laabatakölik jijönana, e doatalin labü diamains de calan pöfik oni as sikot pötü vobods nenfenik okik igetöl. Ye nedosös küpetön, das te defäd tu vemik ämüton ad lüikön lü om. Stipots omik äbinons so töbiks, das äkoedons nepubön vipi alik. Ab utos äbinon bisarikum, ka votikos valik, das pö pel balidnaedik fienanumot no äjinon binön vemo gretik. Medü malatem kalkulovik bisarik e nekösömik oka so büökälo idunom, das gepels ome ägretikumons ma keded jeikik pluiköl, ed igo calans kontrolöl äneplöpons ad datuvülön nomi nedaseivovik at, kel zuo äjinon pastabön su loneds verata kuratik ä matematika; kleiliko äküpons tuükami finasuäma, ab id äküpons, das fienikalkuls at älabons pöli nonik. Miser, leigoäs lefäks valik votik mena senälöl, neai ädranon ninäliü om, e lebegs nonik äkanons slüdön omi ad gevön zögedi u läsükami fienipela. Anna ätuvoy len yan omik jibäldanis mifätik sekü kold istifikölis, jikelanas logods iblöviköl, limesd iflodöl e nams deadik pilütenüköl äjinons nog lebegön i pos deadam ome benädi. Atos suvo äsüükon sidini valemik, e pold ädesinon anikna ad vestigön staböfikumo dunotis pösoda bisarik at, ab haratapoldans ai äplöpoms ön kodüls seimik ad deflekön ed ad ceidön bejäfoti as bos jiniko votik, toä no ägetoms igo lubegafenigi bal de om. Ab nämäd liegota binon so bisarik, das kredoy oti, äsä

bankazöti tatik. Liegot, jiniko no vobedölo, kanon neküpoviko so stigädön valanis, äsva binons-la dünans lusumätik. Dabinan bisarik at äseadom, idoniopedölo lögis dis ok it, su lesöf iblägiköl, nenmufiko ägetedölo beganis, te bosilo inutülölo me log pla biege; ed änemögos ad leilön de om bosu nezesüdik u tefü yegäd no büsidik. Ye sagäds äspearikons, das semikna ägivom-la glato moni, no äflagölo gegivi, ab pö atos älonülo stipoti somik, das valikans ön dajek ämorönons de on, ed igo jikonömans mu spikodiälik äbinofs nennämiks ad mufükön lipis, dat öfägofs ad dönuön lo votikans vödis oma. Ed utans, kels älabons kuradi ad lüsumön moni fa om ägivöli, äyelovikons, äguirons ed ädeadons, no äkünölo ad säklänedön kläni.

In zifadil at ädalabom domili smalik hipäna bal ettimo demü jafädots vo jöniks okiks äfamöl. Päna at äbinom fat obik. Kanob jonedön pro ols vobotis anik täleni legik jonülölis fa om. Lif omik äbinon levemo takedik. Atan äbinom päna mükik relöfik ut, kels te älifons timü zänotatimäd: timäd ko rel flunilabik. Älabomöv sevädi veitik ed ädagetomöv monemi gretik, if isludikomöv ad bejäfön bonedis mödik, kelis älonüloy ome valaflano; ab älöfilom vemikumo ad jäfön me yegäds relik e tä suäm pülik änunädöm oki ad bepänön saludanamagotavöli pädagluga. Suvo äreaform ad ditret demü monadef, ab neai äsludikom ad yufidön vukani jeikik, do ai ölabom-la fütüro mögi ad gepelön debi, bi te änedomöv jäfikön me vob e pänon pöträtis anik — ed ekö! mon ipubonöv in pok oma. Ab äbinosöv so pidabik pro om ad säjäfälükön oki de jäfots okik, äbinosöv so lügik ad leditön igo ünü timül de betik löfik, das vilöfikumo äblümom ad öseadön in cem okik ön stad faemik dü dels anik. Ed ai isludikomöv ad dunön so, if no älabomöv jimatani fa ok daladöfiko älelöföli e cilis tel, balani kelas anu logols fo ols. Ye balna ditret omik sovemo ägretikumom, das ya äblümom ad golön lü hi-Grikäna, ven sunädo nun äspearikon, das vukan jeikik äbinom deadöl. Jenot at äbluvükon omi, e ya äbinom klienik ad dasevön oti as desino süla pijenöfükölos diseinü nelet desina okik, ven äkolkömom in föfacem oka jibäldani sekü spid iheköli, ädunodöli pö vukan ma cals difik kil: as jikvisinan, domadüna e cemajidüna. Jibäldan lölöfiko isäkösömiköl ad spikön dü blib lä söl bisarik oka dumiko äluspikülof vödis nenyumedik brefedik anik, ma kels fat obik te äkanom seivön, das söl ofik mu vemo äneodom omi ed ibegom ome ad ökesumön ko ok kölinis e köfis. Fat obik no äkanom datikön, ad kis päneodom-la fa om ün tim somik, i zuo ko kölins e köfs, ab pästigädölo fa nuläl ägleipom kölamaboki okik labü pänastömem ed äsegolom sököl jibäldani.

Me töbids vemik äplöpom ad dudranön da menamödot pöfanas lödöpi vukana ädeadöl izüölas ed ästadölas ön spel, das ba ön mod seimik niliko lo dead sinan at fino ösenälomöv-la lepidi ed öseagivomöv-la dili pülik liegota nenumovik okik. Änügolom ini cem smalik ed äloegom tenikön tio mö lunot lölik ona koapi Siyopana, koapi kelik primo äpölacedom deadiki, so ätenikon e so nenmufik äbinon. Kap isägiköl ona fino boso pälöükon e logs ona äkosstralons föfio so dredabiko, das fat obik ädremikom. „Petromihali” äjafädöm vokädi dumik e fino äsagom: „Opöträtölöd obi!” Fat obik pästunükom dub vip so bisarik; äprimom ad blöfädön lü om, das nu ya no äbinos tim pötik ad tikön dö atos, das äsötom refudön vipi taledik alik, das ya minuts nemödik äretons pö om ad lifön e sekü atos pötatim ikömon ad betikön dunotis lönik büik ed ad lösedön pönidi Mulöpale.

„Vilob nosi; opöträtölöd obi!” el Petromihali äsagom me vögäd fümälik, pö kelos konvuls so vemiks ädaikons pö logod omik, das fat obik luveratiko ämogolomöv-la, if senäl, vemo pardovik tefü päna pedreföl dub nitedäl dö yegäd plödakösömik pro päna me köf, no ästöponöv omi. Logod vukana vo äbinon bal utas, kels jonidons as div pro lekanan. Ko dred e leigüpo ko desir klänik seimik äpladom linumastofi nelabü skafäd sui kiens oka ed äprimom ad pänon. Tiket ad gebädön poso logodi at in pänot okik, kö ävilom magön mani pibemekädöl fa diabs, kelis vöd nämädik Savala ämomofon: tiket at ästigädön omi ad vemükön lezili oka. Ko spidöf äskätom zülogoti e jadis balid, ün minut alik äldredölo, das lif vukana süpo pöfinükon-la, bi deadalanan ya äjinon kontagön mudik omik. Te nesuviko äjafädöm lehagi raudik e netakediko älüodükom logedi dredabik oka lü pänot; bos ad fred äsümöl brefüpilo fino äpubon in logs omik pö logam, vio lienäds oma päpladon su linum. Alminutiko äldredölo demü lif omik, fat obik äsludom bü val ad jäfön me fibevo finik logas. Yegäd at äbinon fikulikün, bi senäl in ons päjonülöl äbinon lölöfiko plödakösömik e nebepenovik. Dü za düp bal ävobom len ons e fino lölöfiko äfanädöm pänamo flamüli ut, kel ya äkvänikon in rigädasaman. Ön plid klänädik ädegolom boso fagikumo de pänot ad lelogön gudikumo oni, ed ön jeik ädebunom de on, ilogölo logis lifik omi älülogedölis. Dred neplänovik

äglepādon omi ōn mafād so vemik, das idejedōlo palāti e kōlinis, ājutedom lū yans; ab koap dredabik ā tio lafo deadik vukana boso ālōādon se bed oka ed āgleipon omi me nam mägik, ābūdōlo ad laifōvōn vobi. Fat obik āyulom ed ākrodedom oki sūadūkōlo vōdis okik, das no ōlaifōvom. Tāno dabinan jeikik at ādofalom de bed okik, sodas boms omik ānoidūlons, āzānādom nāmis valik oka, logs omik ānidūlons me lifōf, nams āzūgleipons lōgis fata obik, e kripōlo ākidom tipūlis klota fatik ed ālebegom ad fimekōn pōtrāti. Ab fat ābinom nenmiserik e te āstunom dō vilāl omik ibemastikōl igo nilikami deada. Fino ‚Petromihali‘ dāsperik āfōfiomūfom ko nām nekōsōmik disaū bed bogi, e kum gretamafādik goldotas ādumodon falōlo foi futs fata obik; ākūpōlo e pō atos neslūdovi oma, ādofalom foi futs omik, e leflum voik lebegas āsekōmon se mud jū tim et iseilōl oma. Ānemōgos ad no senālōn keliedi jeikik seimik ed igo — if sōtoyōv gebōn notodoti somik — naudodiki. „O men gūdaladālik! O men Godilekredik! O men kol Kristus fiedōl!” bomem lifik at āspikon ko notod dāspera. „Lebegob ole nāmātū cils smalik olik, jimatān jōnik, sark fata olik: ofimekolōd pōtrāti oba! Ojāfolōd me at te dū dūp nog bal! Lilolōs! onotūkob ole klāni bal.” Pō atos funapael āprimon ad sūikōn vemikumo su logod omik. „Ye notūkolo d klāni at neke: ni jimatane, ni ciles ola, u voto ed ol it odeadol, ed ons odeadons, ed ols valik obinols nelābiks. Lilolōs! if atna no umiserol, tām no plu obegob osi. Pos deadam omutob kōmōn lū utan, lū kel no vilobōv kōmōn. Us omutob sufōn tomis, dō kels eseivol nosi igo medū drimamagod; ab kanob no kōmōn lū utan nog lunūpo, jūs tal obsik olaibinon, pas if ufimekolōv pōtrāti oba. Ereafo ad sevōn, das laf lifa obik polovepladon ini pōtrāt oba, pas if pupānonōv fa pānan daskilik. Ol it kūpol, das dil lifanāmas ya eblibon in logs; lif id obinon in lienāds valik, ven ufiduinol vobodi. E fe koap obik opāridikon, ab laf lifanāma obik oblibon in taled, e nog ūnū lunūp oskeapob de toms. Ofipānolōd! ofipānolōd! ofipānolōd!...” dabinan bisarik at āvokādom me vōg japōfik e deadōl. Jeik nog vemikumo ābemastikon fati obik. Ālilom, vio hers ālōikons pō om sekū klān jeikik at, ed āleadom falōn kōfī, keli primo ya ilōsumom, ifākikōlo dub lebegs oma. „Benō! somo no vilol-li fipānōn obi?” ‚Petromihali‘ āsagom me vōg raudik. „Tāno sumolōd ole pōtrāti oba; legivob ole ati.” Pō vōds at bos ad smil āsūmōl āsūikon pō mud oma; lif ājinon nogna flamūlōn pō lienāds omik, e pos minut bal fun blōvik āreton fo om. Fat no āvilom doatōn kōfis e kōlinis āmagōlis lienādis Godinoamik at, ed āmorōnom se cem.

Ad sājāfālikōn de tikods neplitik dub jenot at pikodōls āzispatom lunūpo da zif e soaro āgekōmom lomio. Yeg balid, keli ikūpom in vobacem oka, ābinon pōtrāt fa om pipānōl vukana. Ālūikom lū jimatān, lū vom pō kvisinōp ādūnōl, lū domadūnan, ab valikans fūmāliko āgespikons, das nek iblinon pōtrāti ed igo ilūkōmon nekomū om. Atos āmūton omi ad letikōn dū minut. Ānilikom lū pōtrāt e nenvilādiko ādeflekom logis oka, bi naudisenāl kol vobot lōnik ādaikon pō om. Ābūedom desumōn oni e deblinōn ini masadacem, ab pō atos valik āsenālom dolōfī bisarik seimik, dabini tikodas ut, demū kels om it ādredom. Ab vemikumo, ka votikos valik, ven ya igolom bedio, ābluvūkon omi jenot tio neverātik sōkōl: āloegom kleiliko nūkōmōn eli ‚Petromihali‘ ini cem omik e stopōn fo bed omik. Lunūpo ālogom omi me logs lifik oka, fino āprimom ad lofōn ome dinis so jeikikis, āvilom votūkōn lūāli lekana omik ōn mod so hōlōfik, das fat obik ko hag nesaunik ālōjutedom de bed, pitegōlo me suet koldik, pifanetōlo fa teifūl nesufidovik in lan e kobū atos fa leskan lefākālik. Āloegom mogolōn magodi milagik ela Petromihali ideadol zānodū frems ini pōtrāt, kel dōnu ālagon len vōl fo om. Āsludikom ad filūkōn tū del ot mekoti kondanabik at namas okik. Sosus filetatopafōn pifileton, ājedom ati ini fil saido iflamikōl e ko juit klānādik ālogom, vio frems ut āspranons, su kels linumastof pitenidūkon, vio kōlins no nog isāgikōls āsijidons; fino te zenakumil āreton de dabīn ona. E ven kumil āprimon as pūf leitik ad moflitōn da cim, so ājenos, āsva maged nofūmik ela Petromihali imofliton-la ko pūf at. Āsenālom in lan sādītretūli seimik. Ko sen utana, kel esaunikon pos malād lunūpik, āflekom oki āl cemagul, kō saludanamagot fa om pipānōl ālagon, ādesinōlo ad sagōn pōnidi snatik, ed ōn dajek āloegom stanōn fo om pōtrāti ot ela Petromihali, logs kela ijinons palabūkōn me lifōf nog vemikum, sodas igo cils āvōgons me luvokād, posā ilogedons pānoti. Atos levemo ābluvūkon fati obik. Āsludikom ad koefōn vali pādane pādāna obsik ed ad konsālidōn omi, kisi ōsōtos dūnōn pō dināds plōdakōsōmik at. Pādan ābinom pōsod visedālik e zuo fiedik kol cal okik ko lōf ladōfālik. Sunādo pos vok balid ākōmom lū fat obik, keli āstūmom asā pādānani mu stimabiki. Fat igo no ācedom, das ānedom-la dedugōn omi flanio, ed āsludikom sunādo komū mot obik e cils ad konōn ome jenoti neplānovik at. Ab sunādo, sosus

äsagom vödi balid, mot obik süpiko äluvokädoſ dumiko ed äfalof glunio nen sevälöf. Logod ofik pätegon me pael dredabik, mud äbleibon maifön nenmufiko, e lienäds valik ofa päimifomons dub konvuls. Fat e pädan älürönoms läi of e jekiko äküpoms, das fädo änüslugof degati nadas, kelis ikipof in mud oka. Hisanan ilükömöl änotükom, das atos ibinon nesanovik: nads anik istopons in gug ofa, votiks ireafons ini stomäg ed ini ninäm, e mot ofik ideadof me deadam jeikik.

Atos vemo iflunon lifi lölik fata obik. Sis ettim glumäl seimik ibemastikon lani oma. Nesuvo äjäfom me bos, ti ai äblebom nenspikamik ed ävitom sogodi alik. Ab vüo späkamaged jeikik ela Petromihali labü logs lifik oma äprimon ad sökön omi, älüvölo nesuvikumo, e fat obik suvo äsenälom leflumi vemiköl tikodas däsperik ä kruälikas utas, demü kels om it nenvilädo ädremälom. Utoſi valik, kelos nüſadon fimiko, äs sädot blägik, dibäto in men, panosükon e pamoükon dub dugäl, heroedaduns nobälik e lelogam jönikosa: utosi valik äsenälom as bos ävolutöl e nenstopo äſteiföl ad ſekömön plödio ed ad daglofön jü nedöf leſinik lölik oka. Stad glumälik lana omik äbinon ebo ſoik, das äkanon ſtigädön omi ad bitön ma flan blägik at mena. Ye ſötob küpetön, das kaladanäm fata obik äbinon nensamik; nämäd, keli ädaſetom tefü ok e tefü lefäks okik, äbinon nesuemovik, prinsips omik äbinons ledüfikums, ka granoïn in nat; e plü bätod äbinon vemikum, plü äſteifom ad tapladön ta ot nämä nedistukovik lana okik. Fino om fa komip at pidafenüköl äſludikom ad ödaplonön vali ed ad öſävealön lölöfikoko oki fomü konot lölik dö lieds okik lo pädan ot, kel ti ai ägevom ome ſäditreti lanik me ſpikäds tikädöl oka.

Atos äjenon primü fluküp; äbinos del jönik, ſol äſvieton me lit flifik fluküpiſk ſeimik; fenäts cemas obſik pimaifükons; fat obik äſeadoſ ko pädan ſtimabik in vobacem; äpledob ko blod obik in cem, kel äbinon nilädik tefü vobik. Cems bofik at ätopons in tead telid äbaibinöl lafatead löpiſk domila obſik. Yan vobacema äbinon boſo maifik; ön mod ſeimik fädo änülogob uſio da maifod, äloegob mufikön fati obik nilikumoko lü pädan, ed igo älielob ſagön balidani lü lätikan: „Fino öſäklänädob lölöfikoko kläni at...” Sunädo luvokäd brefüpilik äkoedon gülogön obi; blod obik äfabinom. Älügenob lü fenät e — Godö! neai kanob-la glömögen jenoti at — ſu pavot äſeaton fun fa blod pibegiföl bloda obik. Dü pledam bo ön mod ſeimik nenprüdiko iblegükom oki love fenätabam ed ifalom — nendoto ko kap oka dono, bi äbinon pitroivöl. Neföro oglömob jenoti jeikik at. Fat obik äſtanom nenmufo fo fenät, itravärölo namis ed ilöükölo logis äl ſil. Pädan päbemekädoſ fa dred, imemikölo deadami jeikik mota obik, ed om it äflagom de fat obik, das äkipedomös kläni jeikik at.

Pos atos fat obik äleſedom obi ad ſtudön lü kadetajuſ, kö ilifädob timi lölik daſoma obik, ed om it ämotävom ini kleud zifila äſoelatopöl bal dub tops nenmenik pizüöla, kö nolüdän pöfädik ya ädajonon te natädöpiſ, e lezäliko ädaſumom diniti kleudanik. Bligis töbik valik dinita at äföloſ ko ſufod e mük ſo vemiks, lifi vobiälik ä Godiplitiki löliki oka äbelifom ko mük ſo vemik pikoboyümöl ko lezil e lekredanäm, das midunikos klülabiko no älabon viläli ad vobedön omi. Ab magod jeikik fa om it pidäſinöl labü logs lifik äſökon omi i pö ſoal at tio ſepülik. Hiprioran, iſeivölo dö tälen plödakösömik fata obik tefü pänav, äbligädom ome jönükami glüga me ſaludanamagots ſemik. Äſötoy-la küpedön müki ſublimälik relöfik ut, ko kel ävobom len vobot okik ön cun ſevärik e plekam; medü medit dibätik e ſoalikam lana äblümükom oki ad lekredaduinoſ oka. Nen degol älifädom neitis len magods ſaludik oka, e ſekü atos ba nesuvo plöpoy-la ad tuvön lekanotis ut igo fa pänans gretik, keles ſenäls e tikods ſomiks verato kritiks peſtäpodons-la. Ritans omik älabons takedi ſülik ut, lepidölans omik älabons dalepidi lanik ut, kelis vemo nesuvo äküpob igo pö pänots pänanas ſevädik. Fino tiks valik e vil oma äreafons ad zeil ad magön lelädi: mot Goda < mükiko namis oka tenüköli love pöp pleköl. Ävobom len jafot at ko okglöm ſomik e nedem ſomik oka it e vola lölik, das dil takeda dub köfütölat omik lienädis jüjelätana Godöfik vola ifülüköla äjinon pafeapladön ini lan lönik oma. Späkamaged dredabik vukana nemu äſtopedon ad viſitön omi, e pöträt ämoreafon ad top neſevädik.

Vüo tid oba in kadetajuſ ifinikon. Ileadoy obi lüvön juli aſ fizir, ab — ad pidab vemikün — dinäds änemögükons obi ad dönulogön fati obik. Tü tim ebo et äleſedoy obis lü milit jäfidik, kel pötü krig fa Türkänans piſagöl äbinon len mied. No oböladob olis me kons dö utos, kelosi ebelifob pö krigagoläds, militaleſeatöps e komips mäpetik; ſaidosöv ad nunön, das töbids, riſkäds e klimat hitik evotükons obi lölöfikoko ön mod ſomik, das iſevölans obi büikumoko nu leno ämemoſevons.

Logod in solam pibraunüköl, mustag gianagretik e vög raudik e luvokädik ilabükons obi me logodanotod lölöfiko votik. Äbinob yofiälan, no äbetikob fütüri, älöfob ad vagiodrinön kobü flenädan fladeti zuik ä nezesüdiki, ad spikodön dö nesiämikos ko jipulils bätodik, ad sagön stupädiko stupoti cogik — brefo: äbinob pösod militik nenkudik. Ye sosus lebit ifinikon, älecedob bligi ad visitön fati mu dranöfiki.

Ven ivabob nilo lü kleud soalöfik, senäl bisarik ut äglepädon obi, keli büo neföro ilabob: äsuemob, das nog pätanätob ko dabinan bal, das stad obik äbinon boso nelölöfik. Kleud soelatopöl zänodü nat paelik ä nefluköfik äsüükon pö ob glömädi poedik seimik ed ägevon lüäli bisarik ä nofümiki tikodagole obik. Somikosi kösömiko senälobs ün latafluküp, kü bleds noidons dis futs obsik, bleds lenonik binons sus kaps, tuigs blägik äs filät labü ziöbs mänsidik äleadons dudranön liti da hogs, rabs gratons fago in löp, e nenviliko vifükumobs stepami obsik, äsvo steifülölo ad dönujafädön tikodakedi ya disipiki. Lenbumots boadik mödik iblägiköl äzüons bumoti stonik. Änustepob ini spadäd dis golöps lunik seimöpo ipuridiköls, me musk grünik pitegöls, zü kleudaleziöbs ätopöls ed äseividob bliböpi kleudana: kleran: ‚Grigorij‘. At äbinon nem, keli fat obik ilasumom pö daget dinita kleudanik. Äjonoy obe kleudaleziöbi omik. Neföro oglömob magädi obe fa om pegevöli. Ilogob hibäldani pö logod paelik mu fenik kelana äjinons dabinnön lienäd lenonik, tikod lenonik taledikosi äteföls. Logs omik ikösömiköl ad lüodikön lü sül idagetons logoti nenfäkik fa lit sustalik pedaüköli uti, keli pännan reafon ad logön tiko te timü spiret. Äseadom fo ob nenmufo, äs hisaludan logedöl se linumastof, sui top kelik nam pännana efeaplodon omi, lü pöp pleköl; äsä äjinos, leno äküpom obi, do logs omik älüodons lü flan ut, de kel inüglob läi om. No nog ävilob jonodön obi e kodü atos balugiko äbegob ome benedi, äsä plekan tävöl; ab stun kiovemik ästüikon pö ob, ven äsagom: „Glidö! o son obik! o ‚Leon‘!” Atos ästunükon obi: ileditob de om nog bäldotü yels deg; zuo igo utans, kels ilogons obi no bü tim so lunik, no ämemosevons obi. „Änolob, das ökömol lü ob,” äfovom. „Äbegob osi Jivirgale leklinik e hipatronane saludik, ed ästebedob oli go suno, bi büosenob deadami sunik oba e vilob säklänädön lü ol kläni veütik. Kegololöd! o son oba! ko ob e bü val oplekobsöd!” Änügolobs ini glüg, ed älüdugom obi lü pänot gretik magöl lelädi: mot Goda < pöpi benedöli. Päfäkükob fa notod dibätik Godäla pö logod ofa. Lunüpo äseatom, idofalölo foi magod, e fino pos lunüpiks seil e medit ämogolom kobü ob.

Pos etos fat obik ekonom obe utosi valik, kelosi enu elilöls de ob. Äcedob osi veratik, bi ob it ibinob logamatemunan jenotas lügik mödik in lif obas. „Onu onunobös ole, o son oba!” äläsagom pos konot at, „utosi, kelosi esevädükon obe saludan fa ob pelogöl, fa nek plä ob bevü menamödot menagik pedasevöl, kelani Jafal benädafulik ebelegivon me gud somik nesagovik Oka.” Pö atos fat obik äkoboplifom namis oka ed älüodükon logis äi sil, ilükonfidölo löliki oki Ome me dabin lölik oka. E fino elilöb utosi, kelosi nu blümikob ad nunön oles. No osötols stunnön dö bisar spikota omik: eküpob, das äbinom pö stad ut lana, kel bedareigon meni, ven sufon mifätotis vemik ä nesufidovikis; ven, vilölo zänädön nämä lölik, nämä ledüfik lölik lana e no küpölo pö on nämädi saidik, me binäl lölik oka reafon ini rel; e plü bölad neläbas onik binon vemikum, plü logäls lanöfik e plekams ona binons lefäkäliks. No plu sümon ad härmit takik letiköl ut, kel, äsä jöloy tö jetet desirabik, elükömon lü soalöp okik ön vip ad takädön de dajäf vola ed ad plekön ko mük kritik Utane, pro Kel evedon nilikum e rivovikum; gü etos, vedon bos susgretik. Pö on lefäkäl lanik no emoikon, ab güo laidabinon ainog vemikumo e sejutedon ön mafäd gretikum. Täno cenon löliki ad lezil relik. Tikäl omik ai fulon me drimamagods milagik. Pö step alik logon visionis e lilon dasevädükami; tiks ona binons vemöfiks; log ona no plu logon bosi lü taled ledutöli; mufs valik as seks besteifa laidüpi zeila balik jonülons lanäli. Pö loged balid eküpob pö om stadi at e mäniotob oni, dat utos, kelosi elilöb de om, no ojinon lü ols binön tu stunnököl.

„O son obik!” äspikom obe pos lüodükam lunüpi e tio nenmufik logas okik lü sül. „Ya suno, suno tim ut unilikon, kü bätodan bida menik: Kristusitaan < pomotom in vol. Tim at obinon jeikik; obinon nemediko bü finod vola. Oduspidom su hijevod gianik, e tomis levemik utans osufons, kels oblebons fiediks kol Kristus. Lilölöd! o son obik! ya sis lunüp Kristusitaan vilom davedikön, ab no kanom, bi mutom pamotön ön mod sustalik; ab in vol obas val so pedisinon fa Valanämädal, das val jenon ma loneds natöfik, e kodü atos nämä nonik, o son obik! oyufons omi ad nüdrannön töbido ini vol. Ye tal obas binon püf lo Jafal. Bai loneds Oma muton dädikön, e pö del nulik alik nataloneds

ofiböfikons, e sekü atos neletians ta susnatikos ovedons tadunovikums. Igo nu davedikom, ab te dil anik oma steifon ad süikön in vol. Vålom oke meni it asä lödöpi e süikom põ mens ut, de kels igo jelasilanan ejinon geyilidön nog põ moted e kels äsva labons-la jemodamäki, bi jonülons heti dredüköl kol mens e kol valikos, kelos pejafon fa Jafal. Vukan müsterik ut, keli ob: men deätik < ekünob ad magön yufü köf krimöfik oba, äbinom ebo somik. Etan äbinom om, o son obik! etan äbinom Kristusitaan it. Üf nam krimöfik oba no äkünönöv ad magön omi, öfagikom ed ömoikom, bi no äkanom lifön lunüpikumo, ka koap ut, in kel ininükom oki. In logs naudodik lifik at senäl diabälük pekipedon. Stunolös! o son obik! dö nämäd jeikik milanana. Steifon ad vüjäfükön oki in valikos: in jäfs obas, in tiks obas ed igo in spiret it pänana. Viktims ut obinons susnumiks, keles oblinädon dämi lanan hölik at liföl ön stad nelogädöl efe nen maged su tal. Äbinon milanana badik ebo ut, kel süpo süikon põ obs igo tü minut tikädas mu klinikas e saludälikas. O! if köf obik no estöpedonöv vobodi hölöfik oka, tän milanana eduinonöv midunotis nog mödikis, e nämns menik no kanons tadunön oni. Kodü utos, das vålon timi ebo uti, kü neläbs vemikün drefons obis. Vi! o son obik! lü menef pidabik! Ab lilölöd! utosi, kelosi edasevädükof pro ob timü vision saludik leläd it: mot Goda. Ven ävobob põ mag logoda leklinik Jivirgala: ‚Maria‘, äkoedob leflumön drenis pönida tefü lif ipasetiköl oba e lunüpo ästadob ön cun e plekam, dat plu ödigädob ad magön lienädis Godöfik ofa, spiret, o son obik! äsüikon põ ob, äsenälob, das näm löpikün ävobedon obi e silanan äkoedön löpikön nami sinik oba, äsenob, vio hers oba ämufons su ob e lan lölik oba ädremälon. O son obik! Tä minut at vilo sufoböv tomis mil. Ed ob it ästunob dö utos, kelosi köf obik imagon. Ün tim ebo ot ädajonon oki in drim lo ob logod leklinik Jivirgala — ed äreifob ad sevön, das as bläfod demü töbids e plekams obiks dabin sustalik milanana at in pöträt öbinon nelaidüpik, das if ek lezälo ölenunon jenotemi ona pos pasetikam yelas luldeg delü nulamun balid, tän nämäd ona ömoikon ed öspärikon, äs püf, e das ödalob loveükön ole atosi bü deadam obik. Ya dü yels kildeg sis ettim lifon; yels teldeg ofütürons. Plekobsöd! o son obik!” Pö atos ädofalom sui kien e löliko äjäfälikom ko plekam.

Koefobös! ninälo äkodidob vödis valik at magäle suslanälik omik fa cun nenropik e plekams pivemüköle, e sekü atos kodü digid no ävilob sagön blameti seimik u cedi. Ab ven älogob, vio älöpükom namis isägiköl oka, ön lepid vio dibätik äseilom, inosükölo oki ninälü ok it, ko zadükam vio nebepeinovik äplekom demü utans, kels iklülädons binön nennämiks ad tadunön bätodani hölik ed ipäridükons sublimikosi valik in lans okas, ön leglif vio ladöfälik ätenükom oki su glun, e drems notodälik äflumons love logod omik, e lienäds valik oma äjonülons drenami teik nenspikamik... — o! ettimo äbinob nennämik ad jäfön me betik nenfälik ed ad plänädön vödis omik.

Yels anik ipasetons pos deadam omik. No äkredob konoti at ed igo nemödiko ätikob dö on; ab neföro äkanob dönuön oni lo ek. No äsevob, sekü kis äjenos so, ab te äsenälob ai bosu osi obe äneletöli. Adelo nen zeil alseimik evisitob leseli e balidnaedo ekonob jenotemi plödakösömik at, kludo nenvilädo primob ad tikön, va adelo binon-la nulamun ut, dö kel fät obik äspikom, bi jenöfo yels teldeg ya epasetons de tim et.”

Pö timül et äkonölan ästopedom, e lilans omi idalilöls ön küpäl no päjäfäliköl, nenviliko älüodükons logis okas äl pöträt plödakösömik ed ad stun oksik äküpons, das logs onik leno äbleibon labön liföfi bisarik ut, kel sovemo ivoätükon primo onis. Stun nog vemikumo ägretikumon, ven lienäds magoda bisarik tio nesienoviko äprimons ad nepubön, äsä retod natemama nepubon de stal klinik. Bos nofümik äreton põ linumastof. E ven älögoloy lü on nilikummo, täno älogoy länodi neveütik seimik. Klu visitans, ya ämogolölo, dü lunüp änefümälons: va jenöfo älogons-la pöträti klänöfik, u va atos äbinon-la drimamagot ed äsüikon-la dü timül põ logs dub lelogam lunüpik pänotas vönik ifeniköls.

VÖDEMADILEDS SMALIK SE NAMAPENÄDS YELA: 1833.

NAM DREDABIK.

Konot se buk tiädü „Munasviet in fenätül pebreiköl masadacema tö nisul: ‚Vasil'evskij‘, süitalien 16^{id}”.

Äbinos tim mödikumo latikum ka zeneit. Te sütalampad älitükon vimädiko süti ed älabükon me nidül dredabik seimik domis bakastonik, ed äleadon blibön in dag utis boadik, kels icenons de gediks ad löliko blägiks.

[SÜTALAMPAD ÄDEADIKON.]

Sütalampad ädeadikon põ bal sütalienas fagik su nisul: „Vasil’<evskij>”. Te doms bakastonik vietik seimo älogädons. Blögadoms äblägons e põ logam äkoboyumikons ko mödot densitik daga sus ons äsvo älovelagöla. Kio binos dredüköl, ven pärunaveg pavastonik travon ko ut boedik, ven igo boedik moikon, ven val sienon düpi: degtel, ven buigapoldan fagik slipom, ven te kats — kats nensiämik — kekanitons baitonio e galons! Ab men sevon, das no odunons laramamaleti e no osuemons ditreti onik, if süpo putatakonöv fa jäpans se lusüt dagik at usübunöls, dag glumidik kela so sümon ad nams lü on petenüköls ad bradön. Ab futogolan äbeigolöl attimo no älabom in tiks oka bosü sümikosa. No äbinom calan, ni laban Rusänik baliba, ni fizir, äsi ni febodan Deutänik. Äbinom dabinäd plödü reigäbam cifazifa. Atan äbinom histudan se „Dörpt”¹⁶² ilüvegöl ad nügolön ini fakultets, vobioblümik tefü cals valik, ab nunog änosdunöl, pläämä äbinom studan lafi gula iloatöl¹⁶³ in cem lä hijukelDeutäna pö süt: „Meshhanskaja”. Ye atos valik ponunonös latikumol! Studan, kel in zif cädik at äbinom vemo neküpidik, nen cöpaden e steigaden, posä ivilupom oki in mäned, äkripädom donü teads domas, du äleadom falön jadi mu gretiki okiki ko kap seimöpo in dag ämoiköl. Val äjinon deadön, neseimo flam älitüköl äbinon. Fenätakläpeds äfärmons. Fino, änilikölo lü lesüt: gretik, pato iküpälom ad dom bal. Slitod rovik ut in fenätakläped, kel äleadom litön liuni filöl, ätirädon nenviliko küpäli e fino iläbäton, dat änülogom. Inästülölo len fenätakläped ed ipladölo logi oka ta top ut, kö slitod äbinon vidikum, ed äjäfälikom in tiks. Lampad änidon in cem blövik. Löliko pikumon fa balats pemiko äseatöls stofas. Gaod tio nelogamovik, nenkölik älagon lutasümiko len flanastutöms kovenastulas e fomü flumils slenik äs vatafal flumöl äkontagon gluni. Flors paelayeloviko pimagöls su stof sadinik ä nidi vemik largentik älaböl älitons disaü gaod. Ileadoy seatön su glun ze degtelati särvigastofädas leitik e molikas äs plüms, labü flors voätiko lifiks, ön stad pidafronülöl. Zönüls, goldajäns älagons len kums batitik ad lefogs äsümöls, pilömufulüköls jü nufed. Ab bu valikos änitädon histudani maged vomik lunedik in gul cema ästanöl. Veütikosi valik põ studan äkipädon klot magifik plitülik, niediko godöfik — vietik mu jönikün. Kio hulon klot at!... Patöfis kiomödik vomaklot labon pro histudan!... Ab viet!... nos leigodonöv lä köl at. Vom binof veütikum ka vom vietikosi lenlaböl. Jiat binof jizar voik, drimälod, utos valik kelos sümon ad drim mu benöfik. Vom sukälof tefü atos e seko ün minuts ömik cenof ad dabinäd vietik. Lefäkäl kio stigädöl pubon ninälo, ven klot vietik brefüpilo elogädikon zänodü dag! Gebob eli „zänodü dag”, bi valikos põ timül et jinon binön dagikos. Täno siens valik te bejäfons smeli de klot at veböli e noidi tio lilamoviki ab musigiki fa ot pajafädöli. Atos binon lasiv mu vemikün e mu lasivikün. E kodü atos studan obsik, hikeli cemaqidüna ä jilepul alik süto äkoedof dremälön, hikel no äsevom ad välön lüspikoti pro vom, älülogom ledesiriko visioni milagik, kel, posä ästanon ko kap flanio ibiegädöl ed äbinon nofümik demü jad favüköl, fino äflekon logamio nemediko visü om veti niedik okikas logoda e särviga ko herod Tsynänik. Logs, logs klänöfik dibäti lana äjonülöls donü logabobs veluvasümik vimädiko e löfido pilöpüköls äbinons nesufidoviks pro studan. Äprimom ad dremön e pas täno älogom magedi votik: in trelülagun blägik, ko logod profülo mu bisarik. Äbinos logod, põ kel änemögos ad küpön yümeti nemu bali, ab näi etos kel no älelogädon demü lienäds keinik ä klöpiks. Flom no ädonikon nemediko lü nud, ab äbinon lölöfiko klivik, äs slifavaböp belafomik gladik. Nud äbinon dil fovik floma, sevabo äbinon gretik e netipik. Tefü lips... te löpikum ifoikon fagikumol. Cün lölo änoon. De nud lien diagunik äzugon ebo jü särvig. At äbinon killien, tipot kela äbaibinon nud: logods, kels vemikumol ka votiks äjonülons stupi.

NOET TRADUTANA. Vödemadileds löpik bofik peyümätöns fa vestigans ko tikamagots primik konota latikum tiädü „Lesüt di „Nevskij” ”.

[REIN ÄBINON LUNÜPIK.]

Rein äbinon lunüpi ä luimöfik, ven idekömob¹⁶⁴ sütio. Sil voaliko gedik äkoedon büocedön, das stom öblebon somik lunüpio. Liun nonik lita äbinon; põ top nonik, neseimo „teged” gedik älabon

¹⁶² „Dörpt”. Nu: „Tartu” in Lestiyän.

¹⁶³ ...lafi gula iloatöl. Ettimo äloatoe noe lödi lölik, abi cemi ed igo dili alik cema. Zuo loatan cema lölik id ädalon bailön spadülis difik loatacema votikanes, suvo nes nunön osi bailane cifik.

¹⁶⁴ Fom värba Rusänapükik jonon, das penölan binom man.

gäpi. Rein äsümöl ad filät muföl tio lölöfiko inelogädükon valikosi, kelosi büikumo logs isienons, e te föfadoms semikna äpubons ünü brefüp, äsvo da gaod slenik. Trubiko pälogon selagaplatäd sus selagaplatäd votik, nog trubikumo sus ots fobumäd, löpikumo ka on tead nog bal, fino nuf tio änelogädikon in fog reinik, e te nidül luimöfik äleadon boso distön nufi de lut; vat mürölo ädeflumon da rüds. Fivs binons su pärunavegs. Diabö! löfob timi somik. Lulogan nonik binon in süt. Nu no kanoy küpön igo balani sölas ut, kels stopoms ad logedön butis, bliti, trelülaguni oyikis u häti e poso nulälo anna gülogoms ad lelogön pödaflani oyik äs fasad. Nu dalob no taetön obi e vilupön obi nabiko ko mäned. Kio fugom hiyunan plitöfik at ko logodil okik, keli mögos-la ad mokipedön ini lädasaked; vaniko: no osavom legunili mu nuliki: dek e din muvemo jönik lesüta di ‚Nevskij‘. Flapis nämikum, nämikum ome! o reinil! olürönomös lomio äs rat luimik! Ed ekö! läd sevärik rönof lenlabölo jodemi levelik oka, elöpükölo kloti jü nivod ut, löpikum kela no binon dälovik nes viodön püedöfi balugik; binos nesuemovik, lio kaladanäm ofik emoikon; e no murof, küpölo, das büran in näileiged labü sikotil krodafomik, hikel kösömo dokümis störom, elüodükölo mähüdiko logis okik so grünikis, äs koletil oka, juitom me logam lögatopas konvedik klöpöfik e pö step alik dreamölas ti äsä gäl. Si! pöp at binon somik! Oms: calans at < binoms jäpans gretik ad mifrutidön mistadi alseimik. Pö rein, pö nifam, pö stom sägüköl: ai pösod mafibasümik at binom in süt. Kolet omik, äs kameleon, alminutiko ceinon köli oka demü vamt, ab om it blebom neceinovik, äs leod büra omik. Kosgolom laban baliba Rusänik: tedan lenlabü legun dofablövik fa Deutänan pemeköl ko zekoapayümet su bäkatop ud igo nilü särvig. Ko skil kio tedanik kipom reinajelömi sus laf votik matanapära okik. Kio töbiko mödot at mödamasatik mitik hekon in vomaklot e bonät pevilupöl! Jiat kanoy-la luveratikumo dütedön ad muluks, kas ad virebafs. Vemikumo, o reinil! nämätü God! vemikumo begifülölöd leguni omik ma maget Deutänik e midi pinädik jibelödana at plümabedas e lekusenäs! Godö! mismelaflumi kio holöfiki eleadons blibön in lut pos mogul okas, efe brasidiki ä bebiki! Begifülölöd onis, o rein! demü val: demü nenjem mähüdik balibilabana cütik, demü moniäl, demü balib fulik me näsäks, e demü lifamod pinerik äs küir pevietataenöl lifajikompenana... Nesiäm kion! igo cügiflap de haratapoldan no flunonöv onis, e kisi rein kanonöv-li dunön? Ye pö jenet alik sis lunüp rein somik no äjenon. Evemikumon ed evotükon lüodi slobik oka, evedon penditik, noidiko esturon sui nufs e pavot, äsif vilon-la koedön nüsadön nog donikumo zifi marädik at. Fenäts nibotiselidöpas efäijutedons. Kaps ko mustag e pip älogedöls lunüpiikum, ka votikans valik, eklänedons okis. Igo „lesiör“¹⁶⁵ gedik ko halebard e cüg peflabülöl emofugom ini buig oka.

NOET TRADUTANA. Niludoy, das at äbinon büvobod konota: „Delabuk musigana lienetik“, desin kelik latikumo äkanon paceinön ad „Delabuk lienetana“. Too pats ömik vödemadileda at i sümons ad konot: „Lesüt di ‚Nevskij‘ ”.

GRAMAT BREFIK VOLAPÜKA PRO RUSÄNAPÜKANS.

КРАТКАЯ ГРАММАТИКА ВОЛАПЮКА НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ

Волапюк, или воляпюк (**Volapük**, мировой язык, или всемирный язык, нем. *Weltsprache*), — искусственный язык для международного общения, который создал немецкий католический священник Иоганн Мартин Шлейер (Johann Martin Schleyer). Работу над волапюком он начал 31 марта 1879 г. в ходе бессонной ночи. Волапюк стал первым реально используемым искусственным международным языком. После публикации Шлейер часто менял свой лингвопроект и оставил его в хаотическом состоянии. Возникла необходимость упорядочивания языковых норм, работу над чем к 1929 г. завершил Ари де Йонг (Arie de Jong). С тех пор используется этот «пересмотренный» волапюк (**Volapük perevidöl**), основные правила грамматики которого изложены ниже. Предлагаемая краткая грамматика основана на составленной в 1929 г. проф. д-ром Альбертом Слоймером, д-ром Ари де Йонгом, Якобом Шпренгером.

1. Алфавит (lafab)

A a, Ä ä, B b, C c, D d, E e, F f, G g, H h, I i, J j, K k, L l, M m, N n, O o, Ö ö, P p, R r, S s, T t, U u, Ü ü, V v, X x, Y y, Z z (27 букв).

¹⁶⁵ Sevabo buigapoldan.

Чтение большинства букв понятно знающему латинский алфавит. Буква **ä** [ɛ] (допускается произношение [æ]) примерно соответствует русскому э в словах *эхо*, *этом*; **e** [e] похоже на русское е в слове *пень*; **ö** [ø] (допустимо [з]) читается как гласная в нем. *schön* или англ. *bird*; **ü** [y] — как в немецких словах *Tür*, *trübe* или франц. *и* в *mur*. Согласные буквы и звуки: **c** [dʒ] (допускается [ʃ], [tʃ], русское ч), **j** [ʒ] (русское ж; допустим глухой вариант произношения — [ʃ], [s], русское ш), **s** [z] (русское з; допустим глухой вариант — [s], русское с), **x** [gz] (читается звонко, как *кз* в русском слове *экзамен*; допустимо глухое произношение [ks], как *кс* в *Ксеркс*), **y** [j] (русское й), **z** [dʒ] — читается как *ds* в англ. *birds* или *zz* в ит. *mezzo*; допустимый вариант — [tʃ], соответствует русскому ц.

Гласные не сливаются в дифтонги и трифтонги, произносятся отдельно, напр.: **re-in** ‘дождь’. Все звуки произносятся чётко, гласные — без «аканья» и других изменений, звонкие согласные не оглушаются на конце слова, как в русском языке. Ударение всегда делается на последний слог (если это не глагольная частица **-la** или **-li**).

Иностранные имена, названия в текстах на волапюке транслитерируются на латиницу.

2. Имя существительное (subsat)

2.1. Склонение (deklin)

Ед. ч. (balnum): **fat** — отец (им. п.), **fata** — отца (род. п.), **fate** — отцу (дат. п.), **fati** — отца (вин. п.), **o fat!** — отче (звательный падеж, форма при обращении).

Мн. ч. (plunum): **fats** — отцы (им. п.), **fatas** — отцов (род. п.), **fates** — отцам (дат. п.), **fatis** — отцов (вин. п.), **o fats!** — отцы (звательный).

2.2. Род (gen)

Есть специальные существительные мужского и женского рода, обозначающие живых существ соответственно мужского и женского пола. Остальные относятся к среднему роду.

М. р.: **man** (мужчина), **fat** (отец), **blod** (брат), **tor** (бык).

Ж. р.: **vom** (женщина), **mot** (мать), **sör** (сестра), **kun** (корова).

Ср. р.: **men** (человек), **pal** (родитель), **pul** (мальчик или девочка), **bub** (бык или корова), **bübül** (телёнок или тёлка), **gok** (курица или петух), **buk** (книга), **sol** (солнце), **vien** (ветер), **tim** (время), **bolit** (политика).

От сущ. ср. р., называющих живых существ, можно образовать существительные мужского и женского рода с помощью приставок **hi-** (для мужского пола, самцов), **ji-** (для женского пола, самок): **flen** (друг), **hiflen** (друг-мужчина), **jiflen** (подруга), **dog** (собака), **hidog** (кобель), **jidog** (сука). Это относится и к растениям: **jan** (конопля), **hijan** (посконь), **jijan** (матёрка).

2.3. Диминутивы (smalükamavöds) образуются с помощью суффикса **-il**: **flor** (цветок), **floril** (цветочек), **dom** (дом), **domil** (домик).

2.4. Если требуется использовать отсутствующее в волапюке иностранное слово — существительное, перед ним ставится артикль (lartig) **el**, в случае необходимости принимающий падежные окончания. Имена, названия городов, рек относятся к иностранным словам. Можно использовать артикли с родовыми приставками: **hiel**, **Pushkin'** (Пушкин), **jiel**, **Ekaterina'** **telid** (Екатерина Вторая). Если это не вызывает непонимания, допускается опускать артикль в им. и зват. падеже. Пример склонения:

ед. ч.: (**el**) **,beefsteak'** (бифштекс), **ela** **,beefsteak'** (бифштекса), **ele** **,beefsteak'** (бифштексу), **eli** **,beefsteak'** (бифштекс), **o (el)** **,beefsteak'!** (о бифштекс!); мн. ч.: (**els**) **,beefsteaks'** (бифштексы), **elas** **,beefsteaks'**, **eles** **,beefsteaks'**, **elis** **,beefsteaks'**, **o (els)** **,beefsteaks'!**

3. Имя прилагательное (ladyek)

3.1. Прилагательные образуются с помощью суффикса **-ik**: **gud** — добро, **gudik** — хороший, **bü** — раньше (до, тому назад), **büik** — прежний, прошлый. Обычно прилагательное следует за существительным. После существительного, к которому относится, прилагательное стоит в начальной форме. Перед существительным или будучи отделённым от него другим словом, согласуется с существительным по числу и падежу. Примеры: **buks jönik** — прекрасные книги, **jöniks buks** — книги прекрасные, **bukas jönik** — прекрасных книг, **jönikas bukas**, **in gaseds mödik lomänik e foginäniks** — во многих

отечественных и зарубежных газетах; **bers at binons smaliks** — эти медведи маленькие. Прилагательное, относящееся сразу к нескольким существительным, всегда изменяется по числам и падежам: **melods e poedots valiks** — все мелодии и стихотворения, **fate e mote okikes** — своим отцу и матери.

3.2. Для перевода прилагательных от иностранных слов служит предлог **di**: **vobod di ,Sisyphos'** — сизифов труд, **prem di ,Nobel'** — Нобелевская премия, **bukemöp netik di ,Paris'** — Парижская национальная библиотека, **musig di ,rock'** — рок-музыка. Он же применяется для перевода названий жителей: **elans di ,Moskva'** — москвичи, **jielan di ,Ekaterinburg'** — екатеринбурженка.

3.3. Сравнительная степень образуется суффиксом **-um**, превосходная — **-ün**: **nämik** — сильный, **nämikum** — сильнее, **nämikün** — сильнейший. В конструкциях со сравнением используется союз **ka**, с превосходной степенью прилагательного — форма род. п., предлоги **de**, **se**:

Tüm di ,Eiffel' binon igo geilikum ka el ,Woolworth Building': bumot geilikün ela ,New York'. — Эйфелева башня выше даже Вулворт-билдинга, высочайшего сооружения Нью-Йорка.

Äcedob buki at jöniküni utas, kelis edajonol obe. — Я считал эту книгу самой прекрасной из всех, которые ты мне показал.

De pods at son oma esumom benosmekiküni. — Из этих яблок его сын взял вкуснейшее.

Jipulil ävälof jöniküni se pups ofe pijonöls. — Девочка выбрала самую красивую из показанных ей кукол.

3.4. От прилагательных часто образуются существительные. Субстантивированные прилагательные (обозначающие лицо) требуют при переводе суффикса **-an**: **bleinik** — слепой, **bleinikan** — слепой (о человеке), **yunik** — молодой, **yunikün** — младший, **yunikünan omas** — младший из них, **jiyunikünan** — младшая (из сестёр, подруг и т. д.). Для абстрактных существительных с собирательным значением используется суффикс **-os**: **gudik** — хороший, **gudikos** — (всё) хорошее, **spelön gudikünosi** — надеяться на лучшее, **badik** — плохой, **badikos** — плохое.

4. Наречие (ladvärb)

Первообразные наречия: **ai** — всегда, **ba** — наверное, **i** — также, **is** — здесь, **us** — там, **no** — не, **plu** — больше, **te** — только. Производные наречия имеют концовку **-o** (также **-ao** и **-io** для обозначения движения из какого-либо места или куда-либо): **del** — день, **delo** — днём, **adelo** — сегодня, **ädelo** — вчера, **edelo** — позавчера, **idelo** — позавчера, **odelo** — завтра, **udelo** — послезавтра, **deto** — на правой стороне, **detao** — справа (о движении справа налево), **detio** — направо, **domo** — дома, **domao** — из дома, **domio** — домой, в дом, **isao** — отсюда, **isio** — сюда, **usao** — оттуда, **usio** — туда, **gudiko** — хорошо, **gudikumo** — лучше, **gudiküno** — лучше всего.

5. Имена числительные (numavöds)

bal — 1 (один), **tel** — 2 (два), **kil** — 3, **fol** — 4, **lul** — 5, **mäl** — 6, **vel** — 7, **jöl** — 8, **zül** — 9, **ser** — 0.

deg — 10, **degbal** — 11, **foldeg** — 40, **teldegdel** — 22, **tum** — 100, **mil** — 1'000, тысяча, **degmil** — 10'000, **tummil** — 100'000, **balion** — 1'000'000, миллион, **milbalion** — 1'000'000'000, миллиард, **telion** — 1'000'000'000'000, триллион.

Разряды при цифровой записи больших чисел, в том числе десятичных дробей, рекомендуется разделять сверху запятой или точкой (второй вариант предпочтительнее).

Числительные используются так же, как определения-прилагательные: **bim bal** — одно дерево, **böds degdel** — двенадцать птиц.

0,1 **dim**; 0,01 **zim**; 0,001 **mim**; 0,000'1 **dimmim**; 0,000'01 **zimmim**; 0,000'001 **balyim**; 0,23 **teldegkilzim**; 3,7 **kil e veldim**.

2/3 **kildils tel**; 1/5 **luldil bal**; 3/10 **degdils kil**.

balid — первый, **telid** — второй; **balido** — во-первых, **telido** — во-вторых; **balna** — единожды, **telna** — дважды; **a bal** — по одному, **a tel** — по два; **kilik** — тройной, **mälik** — ушестерённый; **telön** — удваивать, **kilön** — утраивать.

6. Местоимение (röpor)

6.1. Личные местоимения (röpor rösdik). В волапюке включают местоимения, которые могут присоединяться к глагольной основе как показатели лица.

Ед. ч.: 1 л. — **ob** (я), 2 л. — **ol** (ты), **or** — Вы (вежлив.), 3 л. — **om** (он), **of** (она), **on** (оно), **oy** (неопределённо-личное: люди), **os** — это (безличное; **reinos** — идёт дождь). К ним примыкают возвратные: **ok** — себя, **od** — друг друга (о 2 людях).

Мн. ч.: 1 — **obs** (мы), 2 — **ols** (вы), **ors** (вежлив. Вы), 3 — **oms** (они, мужчины), **ofs** (они, женщины), **ons** (они, неодуш. предметы или существа, пол которых неизвестен или не имеет значения). Возвр.: **oks** — себя, **ods** — друг друга (больше двух человек).

Мест. склоняются как сущ., показатель падежа стоит перед показателем мн. ч.: **ola** — тебя, **ofas** — их (женщин), **odes** — друг другу. Вежливое местоимение употребляется при обращении к вышестоящему лицу (королю, Папе Римскому и т. д.).

Возвр. мест. употребляются при глаголе 3 л.: **lavob obi** — я умываюсь, **lavoms okis** — они (мужчины) умываются.

6.2. Притяжательные местоимения (röpor dalabik). Имеют суффикс прилагательных **-ik** и склоняются по правилам прилагательных: **obik** — мой, **olik** — твой, **orik** — Ваш (вежл.), **omik** — его (м. р.), **ofik** — её, **onik** — его (ср. р.), **oyik** — его, их, твой (неопределённого лица, каких-то неопределённых лиц), **okik** — свой, **obsik** — наш, **olsik** — ваш, **orsik** — Ваш, **omsik** — их (м. р.), **ofsik** — их (ж. р.), **onsik** — их (ср. р.), **oksik** — свой (о многих лицах или предметах).

Вместо притяжательного суффикса **-ik** можно использовать форму родительного падежа: **buk obik** = **buk oba** — моя книга.

6.3. Указательное местоимение (röpor jonik). **At**, **hiat**, **jiet** — этот, этот (м. р.), эта, **atos** — это, такое (собр.), **et**, **hiet**, **jiet** — тот, тот (м. р.), та, **etos** — то, **ot** — такой же, тот же, **it** — сам(а), **ebo at** — именно этот, этот самый, **ebo ot** — именно тот (та) же.

6.4. Вопросительное местоимение (röpor säkik). **kin?** (ср. р.) — что? кто? (о лице, предмете) **kim?** (м. р.) — кто? **kif?** (ж. р.) — кто? **kis?** (абстрактное) — что? (о явлении, поступке)

kinik? — какое (по свойствам)? **kimik?** — какой? **kifik?** — какая? **kisik?** — какое?

kinid? — какое? (по порядку, по счёту) **kimid?** — какой? **kifid?** — какая?

Другие вопросительные слова: а) **lio?** — как? **liokodo?** — по какой причине? б) с приставкой **ki-**: **kikodo?** — почему? **kiplado?** **kiöpo?** — где? **kitimo?** **kiüpo?** — когда? **kiöpa?** — откуда? **kiöpio?** — куда?

6.5. Восклицательное местоимение (röpor vokädik). **kion!** (ср. р.) — какое! **kiom!** (м. р.) — какой! **kiof!** (ж. р.) — какая! **kios!** (абстрактное) — какое, что за, экое, да что же, вот так так.

К этим словам примыкает междометие **kio!** (восклицание «как!»); в волапюке отличается от наречия **vio** — как, каким образом) и сложные слова с этим начальным компонентом: **kiopidö!** — как жаль! **kiomödik!** — как много! **kiobisariko!** — как странно! Примеры использования:

Kio äfredob! — Как я радовался (радовалась)!

Hireg kiom! — Какой король!

O fred kion! — Какая радость!

Kiogretik gud Goda binon! — Насколько велика благодать Божья (Бога)!

6.6. Относительное местоимение (röpor tefik). Относительное местоимение — **kel** (который, которое, которая). Склоняется, как существительное, имеет женскую, мужскую и абстрактную формы: **hikel**, **jikel**, **kelos**, также есть производное прилагательное (**kelik** — каковой), иногда лицо называется существительным **kelan**. Примеры:

Läd, keli sevobs, okömof adelo. — Госпожа, которую мы знаем, придёт сегодня.

Mot söla, hikeli elogob, binof jitidan. — Мать господина, которого я увидел(а), учительница.

Mot söla, jikeli elogob, binof jitidan. — Мать господина, которую я увидел(а), учительница.

Часто следует за словом **ut** и его производными: **ut, kel** — то, что; **hiut, kel** — тот, который (тот, кто); **jiut, kel** — та, которая; **utos, kel** — то, что (то, которое); **utan / hiutan / jiutan, kel** — тот, та, который(ая).

К относительным местоимениям причисляют и слова **vio, kü, kö: del, kü** — день, когда; **top, kö** — место, где; **uto, kö; utöpo, kö** — там, где.

6.7. Неопределённые и отрицательные местоимения: **ek** — кто-то, кто-либо, некто, **nek** — никто, **bos** — что-то, нечто, **nos** — ничто, ничего; **ans, anik** — некоторые, некоторый(-ая, -ое), **al, alik** — любой(-ая, -ое), **alan** — любой человек, **öm, öman, ömik** — некий(-ая, -ое).

Формы **ans, al, öm** — самостоятельные, **anik, alik, ömik** — адъективные (используются как определения-прилагательные).

7. Глагол (värb)

7.1. Самые употребляемые формы глагола в волапюке не маркируются: действительная форма (не вопросительная и не сослагательная), изъявительное наклонение, настоящее время в действительном залоге.

Инфинитив (**nenfumbidir** — неопределённая форма, неопределённое наклонение) образуется с помощью суффикса **-ön**: **löf** — любовь, **löfön** — любить, **reid** — чтение, **reidön** — читать, **viet** — белизна, **vietön** — белеть, **pen** — ручка, перо, **penön** — писать, **log** — глаз, **logön** — смотреть, **telön** — удваивать, **plu** — более, **pluön** — превосходить, **ta** — против, **taön** — противостоять, **si!** — да, **siön** — подтверждать, соглашаться.

7.2. Показатели времени ставятся перед глагольной основой: **a-** — наст. вр. (в действ. залоге опускается, название в волапюке — **presenatim nefinik**, незавершённое настоящее), **ä-** — имперфект (прошедшее, **pasetatim nefinik** — незавершённое прошедшее), **e-** — перфект (о действии, которое совершилось к моменту речи; **presenatim finik** — настоящее завершённое), **i-** — плюсквамперфект (о событии, произошедшем до другого в прошлом; **pasetatim finik** — прошедшее завершённое), **o-** — будущее простое (**fütüratim nefinik** — будущее незавершённое), **u-** — будущее перфектное (о событии, которое произойдёт до другого в будущем, **fütüratim finik** — будущее завершённое), **ö-** — будущее в прошедшем простое (используется, когда в рассказе о прошлом говорится о будущих событиях; **pasetofütüratim nefinik**), **ü-** — будущее в прошедшем перфектное (**pasetofütüratim finik**). Показатели времени модифицируют инфинитив: **elöfön** — полюбить, **olöfön** — любить (в будущем).

7.3. В страдательном залоге перед показателем времени добавляется **p-** (**pa-** в наст. вр.): **pareidön** — читаться, **pereidön** — прочитаться, **pälogön** — видеться, быть видным (в прошлом).

7.4. В личных формах глагола вместо **-ön** как личный показатель употребляется личное местоимение: **reidob** — я читаю, **löfobs** — мы любим, **löfols** — вы любите, **reidofs** — они (женщины) читают, **sagoy** — говорят, **is danüdo** — здесь танцуют, **epenoy ofes** — им (женщинам) написали, **reinos** — идёт дождь, **olöfom** — он будет любить, **ureidor** — Вы прочитаете, **buk pareidon fa hipul** — книга читается мальчиком, **gaseds päreidons** — газеты читались, **pelöfof** — она полюбила (кому-л.), **popenos** — будет писаться, **peliloy** — услышаны. С возвратными местоимениями: **löfom oki** — он любит себя, **löfons odi** — они (двое) любят друг друга, **sagön odes** — говорить друг другу (о более чем двух людях). При переводе на волапюк подлежащее-местоимение, поскольку совпадает с показателем глагольного лица, как правило, опускается (сохраняется только при необходимости логического выделения).

7.5. В других наклонениях, за исключением изъявительного, причастного и неопределённого, за показателем лица глагола следует суффикс наклонения: **-ös** (**vipabidir**, оптатив, желательное наклонение — пожелание, мягкая просьба: давайте, пусть, следовало бы), **-öd** (**büdabidir**, императив, повелительное наклонение), **-öv** (**stipabidir**, условное

наклонение, переводится русским сослагательным): **reidomös!** — ему бы почитать; **polöföfös!** — быть бы ей любимой (в будущем); **reidolöd!** — читай! **palöfolöd!** — будь любим! **ereidofsöv** — если бы они (женщины) прочитали; **pälöfonsöv fa pöp** — если бы они были любимы народом.

7.6. Причастие (partisip) также называется причастным наклонением (partisipabidir), образуется заменой инфинитивного суффикса **-ön** на **-öl**: **löföl** — любящий, любящее, любящая; **ureidöl** — тот, который прочтёт; **pereidöl** — прочитанный, прочитанное, прочитанная. Причастия склоняются так же, как прилагательные. К причастиям присоединяются те же суффиксы, что к прилагательным (кроме показателей степеней сравнения), и образуются: а) деепричастия: **reidölo** — читая, **esagölo** — сказав; б) существительные: **sökölos** — следующее (**sökön** — следовать), **pipenölos** — написанное; **edeadölan** — умерший (**deadön** — умирать), **hiekömölan** — прибывший (мужчина, **kömön** — прибывать), **tidölan**, **ätidölan** — преподающий(-ая, -ее), преподававший, преподававшая, преподававшее (в прошлом; ср.: **tidön** — преподавать, **tidan** — профессиональный учитель).

7.7. Вопросительная форма (säkastad) образуется с помощью безударной частицы **-li**: **reidor-li?** — Вы читаете? **älöföf-li?** — любила ли она? **kikodo dunoböv-li atosi?** — зачем бы мне это делать? Иногда она присоединяется к словам других частей речи: **vo-li?** — не так ли?

7.8. Сослагательная форма (mökastad) образуется присоединением безударной частицы **-la**, выражает сомнение или возможность:

No sevob, va okömom-la. — Я не знаю, придёт ли он (но это вызывает сомнения).

Ma gasesds reg ya edeadom-la. — Согласно газетам, король уже якобы умер (король уже должен бы умереть).

Иногда частица **-la** может выражать скепсис и употребляться не только с глаголами, подчёркивая иронию: **feinamen** — утончённый человек, **feinamen-la** — якобы утончённый человек, «вот так фрукт».

Одновременно частицы **-la** и **-li** не могут присоединяться к одному глаголу.

8. Предлог (präpod)

8.1. Первообразные: **lä** — у, **fa** (вместо тв. п. для обозначения деятеля при глаголе в страд. залоге), **in** — в, **se** — из, **su** — на.

8.2. Производные предлоги образуются от слов других частей речи (как правило, существительных) с помощью суффикса **-ü**: **büd** — приказ, **büdü** — по приказу (**büdü cif** — по приказу начальника), **dem** — учёт, **demü** — из-за, учитывая, **dom** — дом, **domü** — в доме (**domü mot** — в доме матери, у матери дома), **nin** — внутренность, **ninü** — внутри, **flan** — сторона, **flanü** — на стороне, со стороны.

8.3. Производные предлоги, обозначающие направление действия и отправную точку движения: **ini** (**golob in fel** — я хожу в поле, **golom ini fel** — он идёт в поле), **sui** (**su tab** — на столе, **sui tab** — на стол), **niniü** — внутрь (чего-л.), **disi** — под (**dis bed** — под кроватью, **disi bed** — под кровать), **disaü** — из-под, **flanaü** — со стороны, от, **plödiü** — за (**plödü zif** — за городом, **plödiü zif** — за город).

8.4. Предлоги всегда стоят перед существительным (местоимением) в им. п.

9. Союз (konyun)

9.1. Первообразные: **e** (перед гласными — **ed**) — и, **ab** — но, **bi** — потому что, **u** (перед гласными — **ud**) — или, **ven** — когда.

9.2. Производные союзы образуются с помощью суффикса **-ä**: **kod** — причина, **kodä** — отчего, посему, **med** — средство, **medä** — посредством того что, **bü** — до (о времени, предлог), **büä** — до того как, пока не, **gü** — напротив (предлог), **güä** — зато, **to** — несмотря на (предлог), **toä** — несмотря на это. От некоторых предлогов союзы образуются присоединением **-s**: **pla** — вместо, **plas** — вместо того чтобы.

10. Междометие (lintelek)

10.1. Первообразные: **ag!** — ах! **ö!** — ого! **vi!** — увы! **si!** — да, **nö!** — нет. При переводе рекомендуется сохранять междометия естественных языков, если в словаре не находится их точного аналога.

10.2. Производные междометия образуются с помощью суффикса **-ö**, как правило, от существительных: **dan** — благодарность, **danö!** — спасибо, **stop** — остановка, **stopö!** — стой! **yuf** — помощь, **yufö!** — на помощь! помогите!

Также выделяются междометия-команды, указывающие направление в пространстве: **detiö!** — направо! **nedetaflekiö!** — повернуть налево!

11. Сложные слова (koboyümavöds)

11.1. Для обозначения новых понятий в волапуке часто используются сложные слова. При словосложении применяются соединительные гласные **a, i**: **lifanivod** — жизненный уровень, уровень жизни, **lifibepenam** — жизнеописание; **motalöf** — материнская любовь, **motilöf** — любовь к матери. Если первый соединяемый компонент — местоимение или числительное, соединительная гласная не требуется: **balnum** — единственное число, **tumyel** — столетие, **oktid** — самообучение, **itjäfidik** — автоматический.

11.2. Также используется сращение — объединение не корней, а целых слов (часто с перестановкой компонентов словосочетания): **tavenenmedin** — противоядие (**medin ta venen**), **nenfümbidir** — инфинитив (**bidir nen füm**), **deleneit** — сутки (**del e neit**), **generalmaredal** — генерал-фельдмаршал, **doniogolön** — спускаться (**golön donio**), **käfogetön** — получить обманом (**getön käfo**), **lögolön** — подходить.

12. Орфография (lotograf)

В изданиях с соблюдением всех норм волапука различаются обычный и двойной дефисы. Обычный дефис используется в иностранных словах, в транскрипции и перед глагольными частицами **-li, -la**. Двойной дефис требуется при делении на слоги, в том числе при переносе (**Vo-la-pük**), при морфемном членении слов волапука (**be-ladet-äb** — адресат; изолированные морфемы в примерах: **ik, olöd!**), если вторая часть сложного слова начинается с прописной (**Nolüda-Merop** — Северная Америка), если обе части сложного слова равноправны (**general-maredal** — генерал-фельдмаршал, **jireg-mot** — королева-мать).

С прописной буквы пишутся: слово в начале предложения; слово в начале стиха; личные имена (людей, богов и т. д.); географические названия (**Rusän** — Россия); первое слово в полных названиях стран (**Tats pebalöl Brasiläna** — Соединённые Штаты Бразилии); слова, обозначающие монотеистического Бога (**Jafal** — Создатель); слово **Volapük**, если оно относится к языку, созданному И. М. Шлейером (**volapük** — любой мировой (всемирный) язык); все члены словообразовательного гнезда пишущихся с прописной слов (**Rusänapüko** — по-русски, на русском языке); цитируемые в тексте на волапуке слова иностранных языков в соответствии с их орфографией. Остальные слова пишутся со строчной, в частности: названия титулов и должностей, названия дней недели, месяцев, религий, праздников, стран света, названия языков и народов, образованные не от названий стран, названия планет и созвездий (**mard** — Марс, **sismalaber** — Малая Медведица), названия важнейших религиозных текстов (**bib** — Библия, **diatek nulik** — Новый Завет, **kuraan** — Коран, **vedad** — Веды), названия организаций (**netafed** — Лига Наций, **klub fonetik bevünetik** — Международная фонетическая ассоциация).

Слово **Volapük** и его производные часто сокращаются: **Vp, Vpa** (волапук, волапука), **Vpan** (**Volapükän** — волапукист), **Vpik** (**Volapükik** — волапукский), **Vpo** (**Volapüko** — по-волапукски, на волапуке).

13. Пунктуация (malülam)

Правила пунктуации волапука не описаны полностью, но можно выделить особенности, отличающие его в этом отношении от многих языков.

В волапуке принято ставить точку после заглавий.

После восклицательного и вопросительного знака сохраняются все точки многоточия.

Запятая ставится для прояснения смысла текста и между частями сложного предложения. На практике запятые используются реже, чем в русском языке, например, не ставятся после наречия, соответствующего вводному слову, в начале предложения или пункта перечисления (**liedo** — к сожалению, **balido** — во-первых).

После цитаты, перечисления или приложения, перед которыми стоит двоеточие, вместо русского тире ставится, если нет другого знака препинания, «крючок» (finahukir, <). Приложения после двоеточий могут образовывать целые цепочки: **söl: ,A. A. Moll van Santbergen': läxtidal matemata ä stimaliman Vpakluba valemik Nedänik** (господин А. А. Молл ван Сантберген, бывший преподаватель математики и почётный член Всеобщего Нидерландского клуба волапюка).

Иноязычные вкрапления (в том числе личные имена) для наглядности выделяются одиночными кавычками (,), для оформления цитат используются двойные кавычки („”). Вслед за важнейшими публикациями 1930—1960-х гг. рекомендуется употреблять в книгах нидерландские кавычки, хотя возможны и другие варианты („ ‘ “ ””).

14. Примеры фраз

Menefe bal, püki bal! — Одному человечеству — один язык! (девиз волапюка)

Jevods gretik rönöl fol et baonana — те четыре крупные скачущие лошади барона.

Dom ko fenäts gretik plu teldegs. — Дом с более чем двадцатью большими окнами.

Lifoy no ad fidön, ab fidoy ad lifön. — Живут не для того, чтобы есть, но едят, чтобы жить.

Veräto lücodetoy ele träitolöd kemenis ola! soäsä vilol, das träitons oli < völädi gretikün, bi leset at binon lestab krita. — Правильно присуждают <фразе> «Относись к ближним своим точно так же, как хочешь, чтобы они относились к тебе» величайшую ценность, потому что эта догма — фундамент христианства.

Oksev ai ebinon stab gudikün tugas valik. — Самопознание всегда было лучшей основой всех добродетелей.

Дополнительную информацию можно найти на интернет-сайте:

<http://volapuk.temerov.org/Volapükaneff/>

Группа «ВКонтакте»:

https://vk.com/volapuk_sprache

Ninädalised.

Содержание

Lesüt di ,Nevskij' (rigiko: ,Nevskij prospekt')

Nud (rigiko: ,Nos')

Pöträt (rigiko: ,Portret')

Mäned (rigiko: ,Shinel')

Delabuk lienetana (rigiko: ,Zapiski sumasshedshego')

Läükots.

Pöträt (1835)

Vödemadileds smalik:

Nam dredabik (rigiko: ,Strashnaja ruka')

Sütalampad ädeadikon (rigiko: ,Fonar' umiral')

Rein äbinon lunüpiik (rigiko: ,Dozhd' byl prodolzhitel'nyj')

Gramat brefik Volapüka pro Rusänapükans